











# గ్రంథస్థ విషయాః.

విషయాః.	పుట.	విషయాః.	పుట.
గణపతిపూజా	1	ఆచమనవిధిః	34
పరుణాది గంగపూజా	5	తర్పణవిధిః	35
పుణ్యాహవాచనమ్	8	అంగతిలతర్పణవిధిః	37
కర్కణః పుణ్యాహమ్	12	నిత్య కేవల పితృతర్పణమ్	45
నాందీ వ్రతయోగః	13	ప్రాచీనపాఠః	46
సందివ్యాది దేవతాహ్వానమ్	14	నిత్యపితృతర్పణమ్	„
కుడ్స్ (గోడపై) ముహూర్త		యమతర్పణమ్	47
లిఖితక్రమవిధిః	15	భీష్మతర్పణం	48
వినాహే శివీపూజా	„	విభూతిధారణమ్	49
నాందీ సమారాధనమ్	„	శమీపూజా	49
నాందీవిధిః	16	నిశ్చయతాంబూల ప్రకరణమ్	49
చతుష్పాత్రీవ్రతయోగః	18	జ్యేష్ఠకనిష్ఠవివాహాలక్షణమ్	51
వట్సాత్రీవ్రతయోగః	19	వివాహాధికారాః	52
స్వీచ్ఛక్ష్మణ్యోమః	21	గండనక్షత్ర జననవిషయమ్	53
గర్భాభిషేచమ్	22	కన్యావిశ్కయం	„
పుంసవనమ్	24	సప్తపదీవిషయః	„
వష్టిపూజా	25	వాగ్దానమ్ (నిశ్చితార్థమ్)	54
ఇంద్రాక్షిస్తోత్రీప్రారంభః	26	అత్యవరలక్షణం	„
దత్తపుత్రవిధిః	28	దక్షిణదేశే కన్యా నిశ్చితార్థమ్	55
పుత్రదాన వ్రతయోగః	29	యోగ్యకన్యాలక్షణమ్	56
దత్తహోమః	30	అయోగ్యకన్యాలక్షణమ్	57
గంగాప్రార్థనమ్	31	నక్షత్రాహ్వానమ్	„
స్నానవ్రతయోగః	„	నాళవేద జననశాంతిః	60
సోమస్నానవిధిః	32		

విషయాః,	పుట.	విషయాః,	పుట.
సీమంతప్రయోగః	61	కేతుకవచస్తోత్రమ్	85
సీమంత ప్రక్రియతంత్రం	62	నవగ్రహజపాదికమ్	„
జాతకర్మ ప్రయోగః	62	నవగ్రహ జపసంఖ్యానియమః	86
ముఖావలోకనమ్	65	నవగ్రహహోమతర్కణాదిః	„
శాంతినంకల్పః	66	నవగ్రహదానవిధిః	87
ప్రతిమానియతుతంత్రమ్	67	నామకరణమ్	88
నవగ్రహరాధనమ్	68	నిష్క్రమణమ్	90
సూర్యగ్రహరాధనమ్	68	ఉపవేశనమ్	91
చంద్రగ్రహరాధనమ్	69	అన్నప్రాశనమ్	92
అంగారకగ్రహరాధనమ్	70	అబ్ధపూర్వ్యుత్సవ ప్రయోగః	93
బుధగ్రహరాధనమ్	71	చూడాకర్మప్రయోగః	95
బృహస్పతిగ్రహరాధనమ్	72	అక్షరాభ్యాసాదిః (విద్యా	
శుక్రగ్రహరాధనం	„	రంభః)	96
శనైశ్చర గ్రహరాధనం	73	ఛరికాబంధనమ్	97
రాహుగ్రహరాధనం	74	ముదికారంభః	98
కేతుగ్రహరాధనం	75	లగ్నపత్రికాక్రమః	„
ఉపగ్రహరాధనం	76	అంకురారోపణమ్,	99
అష్టదిక్పాలకారాధనం	„	వివాహపీఠలక్షణమ్	102
కేచిత్పాఠఃనవగ్రహనమస్తారః	79	వివాహ స్తంభప్రతిష్ఠాపనం	„
సూర్యస్తోత్ర కవచమ్	„	మహానంకల్పః	„
చంద్రస్తోత్ర కవచమ్	80	చూర్ణికా	107
అంగారకస్తోత్రకవచమ్	81	మంగళాష్టకాని	„
బుధస్తోత్రకవచమ్	„	లగ్నాష్టకాని	108
బృహస్పతి కవచస్తోత్రమ్	82	మతిపకవిధం (లగ్నాష్టకాని)	109
శుక్రకవచస్తోత్రం	83	వివాహదా పాదశుద్ధిః	
శనైశ్చరకవచస్తోత్రమ్	„	(కాళ్ల గోళ్లతీయుట)	110
రాహుకవచస్తోత్రమ్	84	వివాహప్రయోగః	111

విషయాః,	పుట,	విషయాః,	పుట,
తండులహామః	118	మహాలయ ప్రకరణమ్	152
వినాపేగారీపూజా	„	కృష్ణాష్టోత్తర శతనామ	
బ్రాహ్మణసభాపూజా సదస్యం	120	స్తోత్రపఠనమ్	154
అలకనామకోత్సవః	121	శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామ	
శంకణ విసర్జనం	„	స్తోత్రమ్	155
బంధుకట్టుములు (చదివింపు)	124	శివాష్టోత్తర శతనామ	
కాంచూలదానమ్	125	స్తోత్రమ్	156
అప్పగింతలు	„	మహాలక్ష్మ్యష్టక స్తోత్రమ్	157
ఆశీర్వాచనమ్	„	విఘ్నేశ్వరాష్టోత్తర శత	
ఘనపనసలు	126	నామ స్తోత్రమ్	158
మహదాశీర్వాదః	131		
వధూగృహప్రవేశః	136	సుబ్రహ్మణ్యాష్టోత్తర శత	
నూతనగృహప్రవేశః	„	నామస్తోత్రమ్	159
ఆర్చికప్రయోగః (ఆమం)	137	శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవ	
హిరణ్యశాగ్ధమ్	149	ప్రకరణమ్	160

విషయములు సమాప్తమ్,



పరిపర ప్రభుత్వము.

శూద్ర కమలాకరస్త్రుత్య క

పూర్వ కర్మ ప్రయోగము.

అదా గణపతిపూజ.

శ్లో॥ కల్యాణాద్భుతగాత్రాయ కామితార్థప్రదాయినే ।

శ్రీమద్దేవకటనాథాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ।

శ్లో॥ యశ్చివోనామరూపాభ్యాం యాదేవీసర్వమంగళా ।

తయోస్సంస్మరణాత్పుంసాం సర్వతోజయమంగళమ్ ।

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం శశివర్ణంచతుర్భుజమ్ ।

ప్రసన్నవదనంధ్యాయే త్వర్వవిఘ్నోపశాంతయే ।

శ్లో॥ తదేవలగ్నం నుదినం తదేవ తారాబలం చంద్రబలంతదేవ ।

విద్యాబలం దైవబలంతదేవలక్ష్మీపతేతేఽంఘ్రియుగంస్మరామియత్ర ।  
యోగీశ్వరఃకృష్ణో యత్రసాధోఽధనుర్ధరః । తత్ర శ్రీర్విజయోభూతిర్ధృ-  
వాసీతిర్మతిర్మమ । స్మృతేనకలకల్యాణ భాజనంయత్రజాయతే । పున-  
షస్తమజనిత్యం ప్రజామితరణంహరిం । సర్వదాసర్వకార్యేషు నాస్తి  
తేషామమంగళం । యేషాంహృదిష్టా భగవాన్మంగళాయతనంహరిః ।  
లాభస్తేషాంజయస్తేషాంకుతస్తేషాం పరాభవః । యేషామిందీవరశ్వా-  
మో హృదయష్టాజనార్దనః । ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వ-  
సంపదాం । లోకాభిరామంశ్రీరామం భూయోభూయో సమామృతహం ।  
సర్వమంగళ మాంగల్యే శివేనర్వాణసాధికే । శరణ్యేత్ర్య బకేదేవి  
నారాయణేనమోస్తుతే । శ్రీలక్ష్మీనారాయణాభ్యాంసమః । ఉమామహే-  
శ్వరాభ్యాంసమః । వాణీహరణ్యగర్వాభ్యాంసమః । శ్రీచీపురందరాభ్యాం-  
సమః । అరుంధతీవసిష్టాభ్యాంసమః । సీతారామాభ్యాంసమః । సర్వేభ్యో-  
మహాజనేభ్యోనమః । ఆచమ్య, కేశవాయనమః । నారాయణాయనమః ।

మాధవాయనమః! గోవిందాయనమః! విష్ణవేనమః! మధునూదనాయ  
నమః! త్రివిక్రమాయనమః! వామనాయనమః! శ్రీధరాయనమః! హృషీ  
కేశాయనమః! కద్మనాభాయనమః! దామోదరాయనమః! సంక  
షణాయనమః! వాసుదేవాయనమః! ప్రద్యుమ్నాయనమః! అని  
రుద్ధాయనమః! పురుషోత్తమాయనమః! అఘోక్షజాయనమః! నార  
సింహాయనమః! అచ్యుతాయనమః! జనార్దనాయనమః! ఉపేంద్రా  
యనమః! హరయేనమః! శ్రీకృష్ణాయనమః! ప్రాణనాయమ్య!

శ్లో! భూతగ్రహపితృచాదివిఘ్నకర్తృనివారణం! సకృన్మృత్యం  
సముచ్చార్య ఆననంవరికల్పయేత్! భూమ్యాదేహార్థ్యలోకస్య ఉపరి  
ష్ఠాదివాకరః! దశప్రణవసంయుక్తం త్రిరావృత్య పునఃపునః! అంగుళ్య  
త్రైనాకాసిగ్రం సచీద్యపావనాశనం! ప్రాణాయామమిదంప్రాక్తం  
ఋషిభిః పరికల్పితం! శుభే శోభనే ముహూర్తే శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞ  
యా- ప్రవర్తమానస్య- అద్యబ్రహ్మణః, ద్వితీయపరాధే- స్వేతవరా  
హకల్పే- వైవస్వతమన్వంతరే- కలియుగే- వ్రథమపాదే- జంబూ  
ద్వీపే- భరతపరే- భరతఖండే- మేరోడక్షిణదిగ్భాగే- శ్రీకైలస్య  
ఈశాస్యప్రదేశే- కృష్ణాగోదావర్యోర్మధ్యదేశే... గృహే- సమస్త  
దేవతా బ్రాహ్మణసన్నిధౌ! అస్మిన్సతకమానవ్యావహారిక చాంద్ర  
మానేన... సంవత్సరే... అయనే... ఋతే... మాసే ... పక్షే...  
తిథౌ... వాసరే! శుభనక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణ ఏవంగుణ  
విశేషణవిశిష్టాయా శుభతిథౌ! శ్రీమాన్మోక్షో నామధేయః శ్రీమతః  
గోత్రస్య నామధేయస్య మమోపాత్తదురితక్షయ ద్వారా శ్రీపర  
మేశ్వరప్రీత్యర్థం ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం పాణిగ్రహణాఖ్యంకర్మకరిష్య  
మాణస్తదంగత్యేనతదాదా శుద్ధ్యర్థం పృథ్వ్యర్థం శాంత్యర్థమభ్యు  
దయార్థంచ మహాజనైః సుహస్యస్త్రీపుణ్యాహవాచసంకరిష్యామి! ఆదా  
నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాం కరిష్యామి  
నమః! తదంగకలశారాధనం కరిష్యామినమః! శ్లో! కలశస్యముఖే  
విష్ణుః కంఠేరుద్రస్సమాశ్రితః! మూలేతత్రస్థితోబ్రహ్మ మధ్యేమాతృ  
గణాస్సృష్టతాః! కుక్షౌతుసాగరాస్సర్వే సప్తదీపావసుంధరాః! ఋగ్యే

దోభయజర్మక స్సామవేదోహ్యధరః । అంగైశ్చ సహితాస్సతే  
 కలశాంబుసమాశ్రితాః । గంగేయమశక్యమే గోదావరిసరస్వతి  
 సర్వదేసింధుకావేర్యా జలేస్సింత్సన్నిధికురు । ఆయాంతు శ్రీమహా  
 గణాధిపతిపూజాధికం మమదరితక్షయకారకాః కలశోదకేన పూజా  
 ద్రవ్యాణిసంప్రాప్తుః శ్లోః హేహేరంబత్నమేహ్వహి అంబికాత్స్నిం  
 బకాత్సజ । సిద్ధిబుద్ధిర్మృతత్వమ్ సర్వలోకపితఃపితః । నాగాస్యనాగహ  
 రత్నం గణనాథచతుర్భుజః ధూమితస్సాయుధైర్ద్రివైః పాశాంకుశపర  
 స్వధైః । ఆవాహయామి పూజాధికం రక్షాగ్ధం చ గణాధిపః శ్రీమహా  
 గణాధిపతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి శ్లోః శిరః  
 శ్రోత్రాంతథానాసామోష్ఠజిహ్వతలైః వచః కంఠంకుక్షించహృదయం  
 కటిబాహూతథాంగుళీః । ఉయాజ నూచపాదాంతం తత్తన్నాన్నసం  
 వినిదిశశేత్ । స్థిరోభవ । పరదోభవ । సుముఖోభవ । సుప్రసన్నో  
 భవ । స్థిరాననంకురు ॥ శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః ధ్యాయామి ఆవా  
 హయామి । సువణరత్నఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి । పాదయోః  
 పాద్యం సమర్పయామి । హస్తయోరఘ్నం సమర్పయామి । శుద్ధా  
 చమనీయం సమర్పయామి శ్లోః గంగాదిసర్వతీర్థేషు ఆహ్వాతైరమృతై  
 జలైః । స్నానంకురుష్వభగవత్ గణనాథనమోస్తుతే శ్రీమహాగణా  
 ధిపతయేనమః । శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి । స్నానానంతరం శుద్ధా  
 చమనీయం సమర్పయామి శ్లోః రక్షవస్త్రద్వయంచారు దేవయో  
 గ్గ్లంచమంగళం । శుభప్రద గృహాణత్వం లంబోదరహరాత్మజః శ్రీమ  
 హా...నమః । వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి । వస్త్రయుగ్మానంతరం  
 శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి శ్లోః రాజతంబ్రహ్మసూత్రించకాంచ  
 నంచోత్తరీయకం గృహాణ సర్వధర్మజ్ఞ భక్తానామిష్టదాయకః । శ్రీమహా  
 ...నమః । యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి । యజ్ఞోపవీతానంతరం శుద్ధా  
 చమనీయం సమర్పయామి శ్లోః శ్రీగంధంచందనోన్నికం కర్పూరేణ  
 సుసంయుతం । విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీమ  
 హా...నమః । శ్రీగంధం సమర్పయామి శ్లోః అక్షతా ధవళా  
 దివ్యాణి శాస్త్రీయాంతండులాశుభాణి । గృహాణ పరమానంద కుమ

పుత్రీనమోస్తుతే । శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః । అలంకరణాధికం  
 అక్షతా సమర్పయామి । పుష్పేపూజయామి । నుముఖాయనమః ।  
 వికడంతాయనమః । కపిలాయనమః । గజకణాకాయనమః । లంబో  
 దరాక్షయనమః । వికటాయనమః । విఘ్నరాజాయనమః । గణాధిపాయ  
 నమః । ధూమకేతవేనమః । గణాధ్యక్షాయనమః । ఫాలచంపాయ  
 నమః । గజాననాయనమః । వక్రతుండాయనమః । శూర్పకర్ణాయనమః ।  
 హేరంబాయనమః । స్కందపూర్ణాయనమః । సర్వసిద్ధిప్రదాయ  
 కాయనమః । శ్రీమహా...నమః । షోడశనామపూజాం సమర్పయామి ।  
 శ్లో । వనస్పత్నర్మనైర్ద్రివైర్నానాగంధైస్తుసంయుతమ్ । ఆఘేయ  
 స్సర్వదేవానాం ధూపాయంబ్రిగృహ్యతామ్ । శ్రీమహాగణాధిపతయే  
 నమః । ధూపమాఘ్నివయామి । శ్లో । సాజ్యమేకార్తిసంయుక్తం వహ్ని  
 నాయోజితంప్రియం । గృహాణమంగళందీపం త్రైలోక్యతిమిరావహ ।  
 భక్త్యాదీపంప్రయచ్ఛామి దేవాయవరమాత్మనః । త్రాహిమాంసరకా  
 ఘ్నిరా ద్వివ్యజ్యోతిర్నమోస్తుతే । శ్రీమహా...నమః । దీపందర్శయామి ।  
 ధూపదీపాసంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి । నైవేద్యం ।  
 శ్లో । పుండరీకాక్షగోవింద వాసుదేవజనార్దన । మయార్పితమిదంద్రవ్యం  
 కవిత్రంకురుసర్వదా । ప్రోక్ష్య, పరిషిచ్య, నమోనమశ్చిపుండరీకాక్ష  
 పుండరీకాయనమః । నైవేద్యంషడ్రసోపేతం ఫలలడ్డుకసంయుతం ।  
 భక్ష్యభోజ్యసమాయుక్తం ప్రీత్యైతత్ప్రిగృహ్యతామ్ । శ్రీమహా...  
 నమః । మహానైవేద్యం సమర్పయామి । ప్రాణాత్మనేనమః । అపానా  
 త్మనేనమః । వ్యానాత్మనేనమః । ఉవానాత్మనేనమః । సమానాత్మ  
 నేనమః । మధ్యేమధ్యేపానీయం సమర్పయామి । హస్తాప్రత్యక్షయా  
 మి । పాదాపత్రిత్రయామి । శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి । శ్లో । పూగీ  
 ఫలైస్సకర్పూరైర్నాగవల్లీదళైర్మృతా ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం  
 తాంబూలంబ్రిగృహ్యతామ్ । శ్రీమహా...నమః । తాంబూలంసమర్ప  
 యామి । శ్లో । ఘృతవర్తిసహస్రైశ్చ కర్పూరసకలైస్తథా । నీరాజనం  
 మయాదత్తం గృహాణవరదోభవ । శ్రీమహా...నమః । నీరాజనం  
 సమర్పయామి । శ్లో । నుముఖైచ్చకడంతశ్చకపిలోగజకర్ణకః । లందోదరశ్చ



వికటా విఘ్నరాజోగణాధిపః । ధూమకేతుర్గణాధ్యక్షః ఫాలచండో  
 గణాననః । వక్త్రేచండశ్శూర్పకన్తో హేరంబన్కుండపూర్వజః । షోడశై  
 తానినామానియః పతేచ్ఛుణ్ణయాదపి విద్యారంభే వివాహేచ ప్రవేశే  
 నిర్గమేతథా । సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్యనజాయతే । శ్రీమహః  
 ...నమః । సువర్ణమంత్రీపుష్పం సమర్పయామి । శ్లో । యానికానిచ  
 పాపాని జన్మాంతరకృతానిచ । తానిచాని శతశ్శంతి పృథక్కిణపదేవదే  
 పాపాహపాపకర్మాహం పాపాత్మాహః సంభవః । తాహిమాంకృప  
 యాదేవ శరణాగతవత్సలః । అస్యథాశరణంనా స్తి త్వమేవశరణం నమః  
 తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్షరక్షగణాధిప । శ్రీమహః...నమః । అర్చ  
 పృథక్కిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి । శ్లో । విఘ్నేశ్వరాయ వర  
 దాయ గణేశ్వరాయ సర్వేశ్వరాయ శుభదాయ సురేశ్వరాయ ।  
 విద్యాధరాయ వికటాయచ నామనాయ భక్తవ్రసన్నవరదాయనమో  
 నమోస్తు । యస్త్వస్మృత్యాచనామోక్త్యా తపఃపూజాక్రియాదిషు ।  
 న్యూనంసంపూర్ణతాయాతి సద్యోవః దేగణాధిప, యత్పూజితం మయా  
 దేవ పరిపూర్ణతదస్తుతే । ఆనయాధ్యానానాహనాది షోడశోపచార  
 పూజయా భగవాన్ సర్వార్థక శ్రీమహాగణాధిపతి మృప్రీతోపరదో  
 భూత్వా । ఉత్తరే శుభకర్మణ్యః ఘ్నమన్వీతి భవంతోబ్రువంతు ।  
 ఉత్తరే శుభకర్మణ్యవిఘ్నమస్తు । శ్రీమహాగణాధిపతిప్రసాదం శిరసా  
 గృహ్లామి । శ్లో । వక్త్రేచండమహాకాయ కోటిసూర్యసమప్రభ । నిర్వి  
 ఘ్నం శురుమేదేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా । శ్రీమహాగణాధిపతీయథా  
 స్థానం । పఠిష్ఠాపయామి । శ్లో । ఆనాహనంనజానామి, నజానామి విసర్జ  
 నమి । పూజాంచైవనజానామి తమ్యతాంచగణాధిప । శ్రీగణాధిపతిం  
 మథాస్థానం పఠిష్ఠాపయామి ।

విఘ్నేశ్వరపూజా సమాప్తా.

వ రు ణా ది గం గ పూ జా.

అచమ్య కర్తా స్నానానంతరం శుభవస్త్రాభిధారయేత్ । తతః  
 గౌమిం గోమయేనవిలిప్య । రంగవల్లార్ధ్యలంకృత్య పాతే, తండులాం



నిధాయ! అష్టదశపద్మంబిలిఖి తత్ప్రీతినికలకాని ప్రతిష్ఠావ్య త్రిమ  
కలశేషు గంగాజలంపూరయిత్వా! తస్మద్ధ్య కలశే నారికేళం పుష్పం  
తాంబూలం ఫలంనిధాయ! ఆదా గణపతిపూజాంసమాచరేత్! పునః  
ఆచమ్య ఏవం... శుభకీర్తౌ మమ యజమానినీసహిత యజమానస్య  
... గోతోద్భవస్య నామధేయస్య మమ గృహభూభాండ ఆత్మద్రవ్య  
దేహస్థలశరీరశుద్ధ్యర్థం ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం స్వస్తి పుణ్యాహవాచన  
సమయే వరుణపూజాంకరిష్యేనమః! తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే  
నమః! శ్లో! కలశస్యముఖేదిష్టుః... శ్రీరాః! గంగేచయమునేకృష్టే  
గోదావరిసరస్వతి! సర్వదేసింధుకావేర్వా జలేస్మిన్ సన్నిధింతురు!  
ఆయాంతు శ్రీవరుణపూజార్థం మమ దురితక్షయకారకాః-కలశోదతేన  
పూజాద్రవ్యాణిసంప్రోక్ష్య! దేవమార్మానంచసంప్రోక్ష్య! శ్లో! పాశ  
హస్తంచవరుణ మంభసాంపతిమీశ్వరం! ఆవాహయామి దేవేశం  
పూజేయంప్రతిగృహ్యతాం! కలశమధ్యే శ్రీవరుణమావాహ్య! శిరః  
శ్రోత్రం... వినిర్దిశేత్! శ్లో! ధ్యాయామి దేవ దేవేశంశరణాగతవత్సలం!  
సర్వకామప్రదదేవం సర్వసంపత్ప్రదంముదా! శ్రీవరుణదేవతాభ్యో  
నమః! ధ్యానంసమర్పయామి! శ్లో! ఆవాహయామివిశ్వేశం జగత్సా  
క్షిణమవ్యయం! సర్వపాపహరందేవం కరుణాపూర్ణమాననం! శ్రీ  
వరుణ... నమః! ఆవాహనంసమర్పయామి! శ్లో! ఆననంవరమందివ్యం  
వవరత్నసమన్వితం! సావర్ణ ప్రభయా యుక్తముక్తాపాలంబశోభితం!  
శ్రీవరుణ... నమః! ఆననంసమర్పయామి! శ్లో! గంగాది సర్వతీర్థేభ్య  
అన్నైర్నిర్మలైర్జలైః! పాద్యంగృహణదేవేశ సర్వాభీష్టఫలప్రద! శ్రీ  
వరుణ... నమః! పాద్యంసమర్పయామి! శ్లో! గంగాజలంసమానీతం  
దివ్యగంధైర్మువాసితం! అర్ఘ్యంగృహణభగవత్ సర్వపాపంవ్యపో  
హతు! శ్రీవరుణ... నమః! అర్ఘ్యంసమర్పయామి! శ్లో! ఆచమ్యతాం  
మయాదత్తం కృష్ణాగోదావరీజలం! గృహీత్వాచమనందేవ సర్వపాప  
నికృంతన! శ్రీవరుణ... నమః! ఆచమనీయంసమర్పయామి! శ్లో! శర్క  
రాదధిసంయుక్తం మధువర్కమిదంప్రభో! అహందాస్యామి దేవేశ  
గృహణసురసత్తమ! శ్రీవరుణ... నమః! మధువర్కం సమర్పయామి!

శ్లో॥ స్నానం వంచామ్యైర్దివ్యైః గంగాధ్యైస్సగిలోదకైః । నారీకేభిః  
 దకై రితురసైః కురుదయానిధేః శ్రీవరుణ...నమః । వంచామృతస్నా  
 నం సగుర్పయామి॥ శ్లో॥ గంగాగోదావరీకృష్ణా యమునాసర్మదాజలైః ।  
 కావేరీసింధుజైశ్చైవ స్నానం కురు మహామతే । శ్రీవరుణ...నమః ।  
 శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి॥ స్నానానంతరం శుద్ధాచమనం సమర్ప  
 యామి॥ శ్లో॥ వస్త్రీయుగ్మం సదాశుభ్రం మనోహరమిదం శుభ్రం  
 దదామి దేవదేవేశ శక్త్యవః ప్రతిగృహ్యతాం శ్రీవరుణ...నమః । వస్త్రీ  
 యుగ్మం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ స్నానోజ్జ్వలవీతాని నానారత్నమయా  
 నిచ । ఉపవీతానిదాస్యామి గృహ్యతాం తిదివేశ్వర శ్రీవరుణ...నమః ।  
 ఉపవీతం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ గంధం కర్పూరసంయుక్తం కుంకుమాగరు  
 సంయుతం । విలేపనం మయాదత్తం ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం శ్రీవరు  
 ణ...నమః । శ్రీగంధం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ అక్షతోఽసిస్వభావేనభక్తా  
 నామక్షతం చదం దదాసి నాథమద్వైతైరక్షతైః ప్రతిగృహ్యతాం శ్రీవ  
 రుణ...నమః । అక్షతా సమర్పయామి॥ శ్లో॥ మల్లికామాలతీపుష్పైః  
 చంపకైర్వకులైశ్చుభైః సర్వపావకుయార్థాయ యుష్మత్పూజాంకరో  
 మ్యహం శ్రీవరుణ...నమః । పుష్పాణి పూజయామి । కేశవాయ నమః  
 ...శ్రీకృష్ణాయ నమః... అష్టోత్తరశతనామపూజాం సమర్పయామి॥  
 శ్లో॥ వనస్పత్యుద్భవైర్దివ్యైర్నానాగంధైస్సుసంయుతం । ఆఘ్రీయ  
 స్సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం శ్రీవరుణ...నమః ।  
 ధూపమాఘ్రీపయామి॥ శ్లో॥ సాజ్యః త్రివర్తికసంయుక్తం వహ్నినాయో  
 జితంప్రియం । గృహాణమంగళ దీపః తైలోక్యతిమిరావహ । భక్త్యా  
 దీపం ప్రదయచ్చామి దేవాయ పరమాత్మనే తామ్రహిమాం సరకాద్ధోరా  
 ర్దివ్యజ్యోతిర్నమోస్తుతే । శ్రీవరు...నమః । దీపం దర్శయామి॥ ధూప  
 దీపానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥ శ్లో॥ నైవేద్యం వడ్ర  
 సోపేతం మాషాపూప సమన్వితం । కదళీనారికేలైశ్చ ఫలై రితుసము  
 ద్భవైః । పుండరీకాక్ష...దా । ప్రోక్ష్య వరిషిచ్య-నమోనమశ్రీపుండరీ  
 కాక్ష పుండరీకాక్షాయ నమః । నమోనైవేద్యం సమర్పయామి॥ ప్రాణాత్మ  
 నే...నమః । మధ్యేమధ్యేపానీయం సమర్పయామి॥ హస్తాక్షతాశయామి

...యామి! శ్లో! తాంబూలంచూర్ణ సంయుక్తం పూగీఫలనమన్వితం  
 జాప్యమిదేవప్రీత్యర్థం సర్వకామార్థసిద్ధయే । శ్రీవరుణ...నమః ।  
 తాంబూలంసమర్పయామి! శ్లో! ఘృతవర్తిసహస్రైశ్చ కర్పూరసకలై  
 స్తథా! నీరాజనంమయాదత్తం గృహణవరదోభవఃశ్రీవరుణ...నమః  
 నీరాజనం సమర్పయామి! శ్లో! చంద్రకైర్జాజపున్నాగైః కేతకీకర  
 వీంకైః కమలైః కుముదైః పుష్పైస్సదాత్వాం పూజయామ్యహమ్!  
 శ్రీవరుణ...నమః । మంత్రపుష్పం సమర్పయామి! యానికానిచ...  
 కదేవదేశ్రీవరుణ...నమః! ప్రదక్షిణనమస్కారాన్ సమర్పయామి!  
 శ్లో! నృత్యైశ్చగీతవాద్యైశ్చ పురాణశ్రీవరాదిభిః । రాజోపచారై  
 ర్భవభిస్సంతుష్టా ఇహపార్థివాః! శ్లో! యస్యస్మృత్యాచ నామోక్త్యా  
 తపఃపూజాక్రియాదిభు! న్యూనం సంపూర్ణ తాంయాతి సద్భోవం దేత  
 మమ్యతం । మంత్రహీనఃక్రియాహీనం భక్తిహీనఃదయానిధే! అన  
 యాధ్యానావాహనాదిషోడశోపచారపూజయాభగవాన్ సర్వార్థకః!  
 పితృభిః శ్రీవరుణదేవతార్పణమస్తు!

శ్లో! ఆవాహనంవజానామి వజానామివిసర్జనమ్ ।

పూజాంచైవనజానామి కుమ్యతాంచమహేశ్వర!

ఇతి వరుణాది గంగపూజా సమాప్తా.

పు యో హ వా చ స వ్ం.

పుణ్యాహవాచనము సమస్త కర్మలకు ప్రాముఖ్య మగుటచే  
 పుణ్యాహవాచనము మూడు చెప్పబడును.

వ్యాసః! శ్లో! సప్తపూజ్య గంధమాలాద్యైః బ్రాహ్మణాన్వసన్  
 వాచయేత్ । కామ్యకర్మణిమాంగల్యే సంగ్రామాదుభ్యుతదర్శనే!

తా! కామ్యప్రేరదులయందును, శుభకర్మలయందును, యు  
 ధ్ధారంభమందును, ఉత్పాతములు చూచునప్పుడును గంధమాల్యాదు  
 లచేబ్రాహ్మణులబూజించిస్సప్తపుణ్యాహవాచనము జేయింపవలెను.

యమః! శ్లో! ఓంకారఃబ్రాహ్మణేకుర్యాన్నిరంకారం మహీపతే!  
 ఉపాంశుచరణావై శ్యే స్వస్తికూదేవప్రీతయేత్ ।

తా॥ ఓంకారయుక్తముగ బ్రాహ్మణునకును, ఓంకారహీనముగా క్షత్రియునకును, ఉపాశునకు మనస్సునందు సూక్ష్మోచ్చారణతో వైశ్యునకును, ప్రణవము లేకనే శూద్రునకును, స్వస్తి పుణ్యహవాచనము చేయవలెనని కమలాకరస్మృతి.

దంపకీన్నాత్వాచమ్య, దీపాగ్రాధనఃకృత్వా! పుణ్యహందీర్షమాయురస్తు, శిరస్వభిమంతర్ల! శివాకాశస్సంతు, కలశేష్వభిమృశ్య. సామనస్యమస్తు, హృదయేఽభిమృశ్య ॥ అక్షతం చారిష్టంచాస్తు, గంధాఃపాంతు, సామంగల్యమస్తు, అక్షతాఃపాంతు, ఆయుష్యమస్తు, పుష్పాణిపాంతు, సమంగల్యంచాస్తు, తాంబూలానిపాంతు, ఐశ్వర్యమస్తు, దక్షిణాఃపాంతు, బహుదేయంచాస్తు, యంకృత్వా సర్వక్రియాకరణకర్మాణంభా శ్శుభాశ్శుభనాఃప్రవర్తంతే, తమహంస్వస్తి భవద్భిరనుజ్ఞాతః, పుణ్యం పుణ్యహం వాచయిష్యే॥ వాచ్యతామ్॥ శ్లో॥ మా విఘ్నంమాచమేపాపం మానంతుపరిపంధినః । సామ్యాభవంతుమఖన స్సర్వేలోకాన్సుభావహా । ఇతికర్తావదేత్ తథాస్మితి విప్రాః॥ శ్లో॥ కరోతుస్వస్తితేబ్రహ్మ స్వస్తిచాపిద్విజాతయః । సరీసృపాశ్చయేశేష్టాస్తేభ్యస్తేస్వస్తిసర్వదా । యయాతిర్న హవశ్చైవదుం దుమారోభగీరథః । తుభ్యంరాజర్షయస్సర్వే స్వస్తికుర్వంతునిత్యశః । స్వస్తితేస్తుద్విపాదేభ్య శ్చతుష్పాదేభ్యవీపచ । స్వస్త్వస్త్వపాదకేభ్యశ్చ సర్వేభ్యస్వస్తిసర్వదా । స్వాహాస్వధాశుచీచైవ స్వస్తికుర్వంతుతేసదా । లక్ష్మీరరుంధతీచైవ కురుతాంస్వస్తితేనఘ । అసితోదేవ లశ్మైవ విశ్వామిత్రస్తథాఽంగిరాః । స్వస్తితేద్యవ్రీయచ్ఛంతు కార్తికేయశ్చవణ్ముఖః । వివిసాక భగవాన్స్వస్తి కరోతుతవసర్వశః । దిగ్దజాశ్చైవచత్వారః క్షితిశ్చగగనంగహాః । అథస్తాద్ధరణీయోసానాగోధారయతేసదా । శేషశ్చవన్నగశేష్ట స్వస్తితుభ్యంప్రయచ్ఛంతు । ఇతివిప్రాః॥ తతఃకర్తామనస్సమాధీయతాం॥ గమాహితమనసస్సన్ధి, ప్రసీదంతుభవంతః । వ్రసన్నాఽస్మై-దక్షిణంకలశమాదాయ ప్రాక్కలశై కించిత్కించి దుడకంనినయతి । శాంతిరస్తు, పుష్టిరస్తు, కృష్టిరస్తు, సృష్టిరస్తు, అవిఘ్నమస్తు, ఆయుష్యమస్తు,

కర్మాస్తు, కర్మసమ్మర్థిరస్తు, పురోసమ్మర్థిరస్తు, ధనభాగ్యసమ్మర్థిరస్తు  
 ఇన్ద్రసంపదస్తు, ఈశాన్యాం బహిర్దేశే ఉడకం సింహేత్, అరిష్టానసన  
 మస్తు, యత్పాపం తర్హితిహతమస్తు, యచ్ఛ్రేయస్తదస్తు, ఉత్తరే  
 శుభకర్మణ్యవిఘ్నమస్తు. ఉత్తరోత్తరం మహాఽభివృద్ధిరస్తు, ఉత్త  
 రోస్తరాస్సుభాః క్రియాస్సంకద్యతామ్ । తిథికరణముహూర్త సక్ష  
 తాస్సంకద్యతామ్ । తిథికరణముహూర్త జన్మసక్షతగ్రహలగ్నాది  
 దేవతాః ప్రియంతామ్, దుర్గాపాంచాల్యాప్రియేతామ్, అగ్నిపురోగా  
 విశ్వేదేవాః ప్రియంతామ్, ఇంద్రపురోగాః మరుద్దేవాః ప్రియంతాం బ్రహ్మ  
 పురోగాస్సర్వేదేవాః ప్రియంతాం, వసిష్ఠపురోగాః ఋషిగణాః ప్రియం  
 తాం, అదుఃకృతీపురోగా ఏకపత్నీః ప్రియంతాం । బ్రహ్మబ్రాహ్మ  
 గాశ్చ ప్రియంతాం, శ్రీసరస్వత్యై ప్రియేతాం । శ్రీద్ధామేధే ప్రియేతాం  
 భగవతీకార్యాయనీప్రియతాం, భగవతీమాహేశ్వరీప్రియతాం, భగ  
 వతీపుష్టికరీప్రియతాం, భగవతీతుష్టికరీప్రియతాం, భగవతీ వృద్ధికరీ  
 ప్రియతాం, భగవతీఋద్ధికరీప్రియతాం. భగవాన్ విఘ్నేశ్వరః ప్రియ  
 తాం, భగవాన్ స్వామీ మహానేన స్పృశతీకస్సనుతస్సర్వ స్థానగతః  
 ప్రియతాం, హరిహర హిరణ్యగర్భాః ప్రియతాం, సర్వాగ్రామదేవ  
 తాః ప్రియంతాం, సర్వాః కులదేవతాః ప్రియంతాం, సర్వాః ఇష్టదేవ  
 తాః ప్రియంతాం, హతాబ్రాహ్మద్విషః హతాపరివంధినః, హతా  
 వాస్యకర్మణో విఘ్నకర్తారః, శతశఃపరాభవంత్యాంతు, నైరృత్యాం  
 దిశి, కామ్యంత్రుఘోరాణి, కామ్యంత్రుపాపాని, కామ్యంత్రుకుతయః,  
 పోధమకలశే కించిత్కించదుడకంనిసయతి, శుభానివర్ధంతాం, శివా  
 ఆవస్సంత, శివా ఋతవస్సంత, శివా అగ్నయస్సంత, శివాఽపవధ  
 యస్సంత, శివా వసస్పతయస్సంత, శివా ఆతిథయస్సంత, అహో  
 రాత్రే శివేస్యాతాం, శుకాంగారక బుధబృహస్పతిశనైశ్చరరాహు  
 కేతు సోమసహితాఽదిత్యపురోగా స్సర్వేగ్రామాః ప్రియంతాం, భగ  
 వాన్నారాయణః ప్రియతాం. భగవాన్ పర్జన్యః ప్రియతాం, భగవాన్  
 స్వామీ మహానేనః ప్రియతాం । ఇతివిషాః ॥ ౧౧ ॥ బ్రాహ్మ్యంపుణ్య  
 మహార్యచ్చ స్వస్మ్యుత్పాదవకారకమ్ । వేదవృత్తోద్భవనిత్యం తత్పు

ణ్నాహంబువ్రాసెనుః॥ దీక్షంలేయతానానిపూజ్యంలేచద్విజాతయః॥  
 ద్భక్త్యే యత్రమాంగల్యం తత్పుణ్ణాహంసదాఽస్తుమే॥ ... గృహే  
 స్వస్తిపుణ్ణాహం భవంతోబ్రువంతు॥ పుణ్ణాహమస్తు॥ శ్లో॥ స్వస్తి  
 వాక్పాపనాశాభ్యా పుణ్ణకల్యాణవృద్ధిదా॥ వినాయకప్రియానిత్యం  
 త్వాంస్వస్తిభోబ్రువంతునః॥ మమగృహే స్వస్తిభవంతోబ్రువంతు॥  
 ఆయుష్మతేస్వస్తి॥ శ్లో॥ సాగరస్థతుయాశుద్ధి ర్మహాలక్ష్మ్యదిభిఃకృ  
 తానంపూర్ణాపూర్ణ చంద్రేయతాంమ్మద్భిభోబ్రువంతునః॥ యజమాన  
 స్వగృహేఋద్భిం భవంతోబ్రువంతు॥ ఋధ్వతాం॥ శ్లో॥ వృధివ్యాముద్భృ  
 తాయాంతు యత్కల్యాణంపురాకృతం॥ ఋషిభిస్సిద్ధగంధర్వైః సత్క  
 ల్యాణంబ్రువంతునః॥ ... గృహేకల్యాణం భవంతో బ్రువంతు॥  
 కల్యాణమస్తు॥ శ్లో॥ క్షీరోదధిసముద్భూతా మధ్యమానేమహోదధా॥  
 విష్ణోశ్చైవప్రియానిత్యం తాంశ్రియంభోబ్రువంతునః॥ ... గృహేశ్రీర  
 స్వతిభవంతోబ్రువంతు॥ ఆస్తుశ్రీః॥ వామదక్షిణహస్తాభ్యాం దక్షిణో  
 త్తరకలశౌ యుగవద్దృహేత్వా॥ ఋద్భింభవంతోబ్రువంతు॥ ఋద్భృతా  
 మృద్ధిసమృద్ధిః॥ ముఖసమముద్భృతస్సస్వస్తిపుణ్ణాహసమృద్ధిరస్తు॥ వర్ష  
 శతసంపూర్ణమస్తు॥ శివమస్తు॥ పంచాభివృద్ధిరస్తు॥ గోత్రాభివృద్ధిరస్తు॥  
 పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిరస్తు॥ ప్రజాపతిప్రియతాం॥ సర్వంశుభమస్తు॥  
 సర్వసంపదస్తు॥ ఏవంవిప్రాః॥ అథత్రిమకలశేషు పంచరత్నానినిధాయ॥  
 శ్లో॥ సురాస్త్యామభిషేచంతు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః॥ వాసుదేవో  
 జగన్నాథ స్తథాసంకర్షణోవిభుః॥ ప్రద్యుమ్నశ్చనిరుద్ధశ్చ భవంతు  
 విజయాయతే॥ అఖండలోగ్నిర్భగవాన్యమోనైనిరుతిస్తథా॥ వరుణః  
 వసనశ్చైవధనార్హక్షస్తథాశివః॥ బ్రహ్మణాసహితాస్సర్వేదిక్పాలాః  
 కీర్తిదాస్తథా॥ పుష్టిశ్రద్ధాకియాచైవ రతిర్మేధాధృతిస్తథా॥ బుద్ధి  
 ర్జ్ఞానపుష్కాంతిః కాంతిస్తుష్టిశ్చచూతరః॥ ఏతాస్త్యా మభిషేచంతు  
 దేవపత్న్యస్సమాగతాః॥ ఆదిత్యచంద్రమాభామా బుధజీవసితార్క  
 జాః॥ గ్రహస్త్యామభిషేచంతు రాహుః కేతుశ్చతర్పితాః॥ దేవదానవ  
 గంధర్వ యక్షరాక్షసపన్నగాః॥ ఋషయోమునయోగావో దేవ  
 మాతరపవచ॥ దేవపత్న్యైర్ద్యుమానాగా దైత్యశ్చైవపురసాం



గణాః । ఆస్త్రాణిసర్వశస్త్రాణి రాజానోవాహనానిచ । ఔషధానిచ  
 రత్నాని కాలస్యావయవాశ్చయే । పరితస్సగరాత్స్వేలా స్తీర్థానిజల  
 దానదాః । ఏతేత్యామభిషేచంతే సర్వకామార్థసిద్ధయే । అథమార్జ  
 నం । శ్రీకాశ్యాంచగయాపాయాగహిమవ త్కేదారరామేశ్వరాః ।  
 శ్రీశైలాదిరమస్తపువరసదీ శ్చాహోవిశంకాంచికాం । శ్రీమద్వేం  
 కటకుంభకోణమధురాం శ్రీరంగసింహాచలా । శ్రీకూర్మంపురుషోత్త  
 మంకృతినధిం సగజేత్రయోగ్యంఫలమ్ । ఇమేశ్రియేవద్మహాస్తేమ  
 గంధై ర్యక్షులైః పుణ్యజాయమానైః పృమోదమానై రభిమన్య  
 మానైః పుత్రైఃపౌత్రైః స్త్రీర్హరాం దీర్ఘమాయుః । ఇతి మార్జనం  
 కృత్వా । పాచ్యా దిశిమాన్జనముః । దక్షిణాయాందిశి మార్జనం  
 నముః । పశ్చిమాందిశిమాన్జనముః । ఉదీచ్యాందిశి మార్జనంనముః ।  
 ఉత్తరాయాందిశి మార్జనంనముః । ఏతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నానా  
 గోత్రేభ్యో నానానామభ్య స్త్రీలక్ష్మీనారాయణో మాహేశ్వరాది  
 త్యాది పవగ్రహస్వరూపేభ్యః స్వస్తిపుణ్యాహవాచన మంత్రజపడక్షి  
 గాం మహాహస్తాహావనిమిహిరణ్యం శుభ్యమహం సంపదదేనమముః  
 శ్లో । ముతేపుణ్యాహవాకలేచ లక్ష్మణఃపుణ్యస్వస్థం । పరితస్వస్తిభి  
 స్తాత్రం శుభః క్షాణివర్ధతమ్ । అగ్నివశుచిర్భ ... దీర్ఘమాయుః  
 శుభంశుభః శోభనం । తతఃసీరాజనమ్ । ఇతి స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం.

అథ కర్మణః పుణ్యాహవాచనమ్.

ఆచమ్యేవంగుణ...ప్రత్యర్థంతదంగకర్మణః పుణ్యాహవాచనం  
 కరిష్యామినముః । ఆచానిర్విఘ్ననపరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి  
 పూజాంకరిష్యామినముః । పూర్వోక్త ప్రకారేణ గణపతి పూజాం  
 సమాచరేత్ । అథ సోదకం కలశం తండుల తాంబూలంనిధా యాష  
 దీమపృథివ్యాష్టాబ్రాహ్మణాన్నార్థయేత్ । కర్మణఃపుణ్యాహంభవంతో  
 బ్రువంతుః । పుణ్యాహంకర్మణోఽస్తు ఏవంతిః॥ శ్లో । స్వస్తివాక్పావ  
 నాకాభ్యా పుణ్యకల్యాణవృద్ధిదా । వినాయకప్రియానిత్యం త్వాంస్వ  
 స్తిభో బ్రువంతుః । కర్తవ్యస్వస్తిభవంతో బ్రువంతుః । స్వస్తికర్మణోస్తు  
 ఏవంతిః॥ శ్లో । సాగరస్యతయాశుద్ధి ర్మహాలక్ష్మ్యదిభిఃకృతా ।

సంపూర్ణ పూర్ణ చంద్రీయా తామృద్ధింభోబుద్ధివంతునః । కర్మణః ఋద్ధిం  
భవంతో బ్రువంతు । కర్మఋధ్యతామ్ ఏవంత్రిః ॥ శ్లో॥ పృథివ్యా మృద్ధౌ  
తాయాంతు యత్కళ్యాణం పురాకృతం । ఋషిభిస్సిద్ధగంధర్వైస్తత్క  
ళ్యాణం బుద్ధివంతునః । యజమానగృహే కల్యాణంభవంతో బుద్ధివం  
తుః । కల్యాణమస్తు । శ్లో॥ క్షీరోదధిసముద్భూతా మధ్యమానే మహా  
దథా । విష్ణోశ్చైవ పియానిత్యం తాంశ్చియభో బుద్ధివంతునః । యజ  
మానగృహే శ్రీరస్త్వితిభవంతో బ్రువంతు । అస్తుశ్రీః । ఋధ్యతామృ  
ద్ధిస్సమృద్ధిః । ముఖసమంకలశముద్ధాత్ । కర్మణః పుణ్యాహ సమృద్ధి  
రస్తు । వర్షశతసంపూర్ణమస్తు । గోతాభివృద్ధిరస్తు । శివమస్తు ।  
వంశాభివృద్ధిరస్తు । ప్రజావతిఃప్రియతాం ॥ శ్లో॥ సురాస్త్రామభిషేచం  
తు... సర్వకామాభాసిద్ధయే । అధమాజానం ॥ శ్రీకాశ్యాంచగయా  
ప్రయోగహిమవ త్కేదార రామేశ్వరాః । శ్రీశైలాది సమస్తపుష్కర  
నదీశ్చామోబిలం కాంచికాం । శ్రీమద్వేంకటకుంభకోణ మధురాం  
శ్రీరంగసింహాచలాః । శ్రీకూర్మంపురుషోత్తమం ప్రతినిధిం స్వక్షేత్ర  
యోగ్యంభవమ్ । ఇమేశియే... శ్రీవర్ధతాం దీర్ఘమాయుః । ప్రాచ్యం  
మాజానంనమః..... సంప్రదదేనమయ । అగ్నిరివశుచిర్భ... దీర్ఘ  
మాయుః । ఆశీర్వాదః ।

ఇతి కర్మణః పుణ్యాహవాచనం సమాప్తమ్.

—o—

అథ వాంఛీ ప్రయోగః,

వత్సానహస్తాత్వా ఆచమ్య । ఏవంగుణే త్యాదిశుభతిథౌ  
అష్టాకంవృద్ధ్యథాం... ధర్మాథాం... సిద్ధ్యథాం సమస్తమంగళా వా  
ప్త్యథాంమయ ఆయుష్యాభి వృద్ధ్యర్థం... శుభకర్మాంగభూతం నాందీ  
శోభన దేవతాముద్దిశ్య వాందీశోభనదేవతాప్రీత్యథాం నాందీఆశ్వా  
నాఖ్యం కర్మకరిష్యామి నమః । గణేశపూర్వక గార్యాది షోడశ బ్రా  
హ్మ్యది సత్తచనాకుభిః మాతృరావాహ్య । ఆరాదామాత్మకా  
పూజాదిభిః ॥ శ్లో॥ గౌరీపద్మాశచీమేధా సావిత్రి విజయాజయా । దేవ  
సేనాస్వధాస్వాహ మాతరోలోకమాతరః । ధృతిః పుష్టిస్తథాతుష్టి



## శూద్రకమలాకర స్మృత్యుక్త

రాత్నసముదేవతాః గణేశనాధికాహ్నేతా వృద్ధాపూజ్యస్త్రాక్షాడశః  
 బ్రాహ్మీమాహేశ్వరీచైవ కామారీవైష్ణవీతథా । వారాహీచతథేం  
 దాగణీ చాముండాన ప్రమాతరః । పాతేతండులాకానిధాయః తత్రశో  
 భవదేవతాహ్వనంకుర్యాత్ । గౌరీమావాహయామి! పద్మామావాహ  
 యామి! శచీమావాహయామి! మేధామావాహయామి! సావిత్రిమా  
 వాహయామి! విజయామావాహయామి! జయామావాహయామి!  
 దేవసేనామావాహయామి! స్వధామావాహయామి! స్వాహామావా  
 హయామి! మాతృ దేవతామావాహయామి! లోకమాతృ దేవతామా  
 ...మి! ధృతీమా...మి! పుష్టిమా...మి! తుష్టియా...మి! తులదేవ  
 తామా...మి! గణేశమా...మి! బ్రాహ్మీమా...మి! మాహేశ్వరీ  
 మా...మి! కామారీమా...మి! వైష్ణవీమా...మి! వారాహీమా  
 ...మి! ఇంద్రాగణీమా...మి! అథ షోడశోపచారై రభ్యర్చ్య ।

యజమానస్యకుడ్యే వంచన ప్రవాఘృతేన ధారాఃకృత్యావసా  
 ధారా దేవతా యైనమః । ఇతి షోడశోపచారై రభ్యర్చ్య ।

(గోడలపై ఘృతముచేనైదుగాని ఏడుగాని ధారలుగానుంచి  
 వసాధారా దేవతాయైనమః అని ఆహ్వానముచేసి షోడశోపచారము  
 లచే పూజచేయవలెననుట,) ఇతి ప్రాచీనశిష్టాచారము,

అథ నందిన్యాది దేవతాహ్వనమ్.

నందినిఅనంగ సర్వగోధేనువులలో నొకటియని చెప్పబడుచున్నది,  
 ఆచమ్మ...వేవ-గు...పీత్యంధం ... అస్మాకుమార్యా! ఆయుష్షాభి  
 తృప్త్యర్థం నందిన్యాది పంచదేవతాహ్వనం కరిష్యామినమః! పంశ  
 పాతేతండులాకానిధాయ! అత్రీవంచగేభానిభిత్వా! నందినిమావా  
 హయామి! సలినిమావాహయామి! మైత్రీమావాహయామి! ఉమా  
 మావాహయామి! వశుష్ఠీనీ మావాహయామి!

ఇతి పంచశోభనదేవతాః సంస్థాప్య! శస్త్రే-అనగా ఆయుధ  
 మందు భగవతీమావాహయామి! ఏతాశ్శోభనదేవతాః మమగృహే  
 వసంతే! మాంరక్షంతే! యజమానగ్ంరక్షంతే! షోడశోపచారై  
 ఇతి నందిన్యాదిదేవతాహ్వనం సమాప్తమ్.

ఇతి కుడ్యే ముహూర్తాలిఖితక్రిమవిధిః.

యథా శ్రీగణేశాయనమః । ఇష్టదేవతాభ్యోనమః॥ స్వస్తిశ్రీ  
ముహూర్తకాల వషా మాస పక్ష తిథి వార నక్షత్ర లగ్న ఘటికా  
దులను గోడపై లిఖంపవలెను. పిమ్మట వధూవరులయొక్క నామము  
లను లిఖించి తదుపరి కులదేవతలను పూజింపఁడగును.

వివాహే శచీపూజా.

అచమ్య...థం శచీపూజాంకరిష్యామినమః॥ శ్లో॥ పతివ్రతే  
మహాభాగే దేవేంద్రప్రియభామినీ వివాహే బాగ్యమారోగ్యం శ్రీయం  
పుత్రాంశ్చదేహిమే॥ ఇతిశచీప్రార్థనం అథ షోడశోపచారై రభ్యర్చ్య  
ఈ శచీపూజా వివాహమున చేయవలెను అంకురారోపణము  
మొదలగు విషయములన్నియును ముందు వాయించున్నాడను.)

అథ నాందీశమారాధనమ్.

అథ నాందీ వృద్ధపరితామహీ వృద్ధపితామహీ వృద్ధమాతరః  
...గోతాః నాందీముఖాః నాందీ । నాందీ వృద్ధపరితామహీ వృద్ధ  
పితామహవృద్ధపితరః...గోతాః నాందీముఖాః నాందీ । నాందీమాతా  
మహా మాతః పితామహా మాతః పరితామహాః పత్నీసమేతాః  
...గోతాః నాందీముఖాః నాందీ॥ నాందీ ఉభాభ్యా ముభాభ్యాం  
సత్యవసుః శ్చకవిశ్వేదేవాంశ్చఆమద్రవ్యేణ హిరణ్యద్రవ్యేణవాఅద్య  
తోషయిష్యే॥ బ్రాహ్మణేభ్యో యథాశక్తి హిరణ్యందద్యాత్ అత్ర  
దేవతానుమోదనార్థ మిదావాచనం కరిష్యామినమః ।

శ్లో॥ ఇడాదేవీసరస్వతీ శోభనే శుభవాయిసీ । బ్రాహ్మణి  
మాతృకానాంచ మోక్షయేత్సర్వదేవతాః । ఏతా శ్శోభనదేవతాః  
మమగృహేవసంతుమాంరక్షంతు॥ ఏపంతిః॥ శోభనం శోభనం శోభ  
నం॥ అనయాపూజయా నాందీశోభనదేవతా స్సుప్రీతా స్సుప్రసన్నా  
వరదాభంతు॥ శ్లో॥ పృథివ్యాం సర్వభూతాని సాగరాస్సర్వదేవతాః॥  
నాందీద్రవ్యం గృహీష్యామో కరిష్యే కర్మసిద్ధయే । ఇతి నాందీ  
ప్రయోగ స్సమాప్తః.

# శూద్రకమలాకర స్మృత్యుక్త

అథ నాందీవిధిః.

శ్లో॥ మాలాపితామహీచైవ తద్ధై వప్రపితామహీ । పితాపితా  
 మహాత్మైవతద్ధై వప్రపితామహాః । మాలామహాస్పపత్నీ కావిశ్వేదేవా  
 స్తనంతరం । ఏతేరక్షంతునఃప్రీతాః ప్రియచ్యుత్విహ మంగళమ్ ॥  
 శంఖః । దక్షస్సదుహితాసాధ్య విశ్వానామప్రీతికారా । తస్యాఃపుత్రా  
 మహావీర్యా విశ్వేదేవాశ్రయోదశ । ఇష్టిశాద్దేదక్షకతూ సంకీర్త్యా  
 వైశ్వదేవకా । నాందీముఖేనత్యవసూ సాపిండ్యకాలకామకా । పురూర  
 నార్ద్రవాచైతా సారణేనముదాహృతా । హేమశ్రాద్ధేధనురుచీ తీర్థ  
 ధురిలోచనా । ఏకోద్దిష్టేరుదగిరంజ్ఞో విశ్వేదేవాశ్రయోదశ । మా  
 తార్థసంగహకారః । వివాహేకస్యకాయాశ్చ వరస్యైవగృహేపిచ ।  
 నాందీశాద్ధంహిపూర్వేద్యుః కర్తవ్యస్మృతిశాసనాత్ । మాతుఃశ్రా  
 ద్ధంతుపూర్వంస్యా త్పితౄణాఃతదనంతరం । తతోమాలామహాదీనాం  
 వృద్ధాశ్రాద్ధత్రయంస్మృతం । అత్రకాలనియమః । గర్భమాతుశ్రాద్ధంతు  
 పూర్వేద్యుఃకర్మాహనితుపైత్తకం మాలామహ్యాంచోత్తరేద్యుర్వృ  
 త్తాశ్రాద్ధత్రయంస్మృతం । ఏతశ్చసతిసామర్థ్యేవేదితవ్యం । అసామర్థ్యే  
 తేషాంపిగృహదీపనీ వృద్ధాకాలత్రయే శ్రాద్ధత్రయమభిహితమ్ । కాల  
 చంద్రికాయాంశాకారపః । పూర్వాష్టామాతృకం శ్రాద్ధంమథ్యాహ్నే  
 పైత్తకంతథా । తతోమాలామహానాంచ వృద్ధాశ్రాద్ధత్రయంస్మృత  
 మితి । తతాక్షసామర్థ్యేనవవాహాశ్లో । వృథగ్నినేష్వశక్తశ్చ దేకస్మి  
 న్నేవవాగతే । శ్రాద్ధత్రయంప్రకుర్వీత వైశ్వదేవంతు తాంత్రికమితి ।  
 వాసుకపి శ్లో । అలాభేభిన్నకాలానాం నాందీశాద్ధత్రయంబుధః । పూ  
 ర్వేద్యుర్వైప్రకుర్వీత పూర్వాష్టామాతృపూర్వకమితి మాత్రాగ్రం  
 గ్రహకారః । నాందీముఖేనవాహేచ ప్రపితామహపూర్వకం । అపిజీవ  
 త్పితానాందీ శ్రాద్ధకుర్వాచ్చభాగమే । పితృశ్చప్రపితామహ్యాదుద్ది  
 శ్యతుంయథావిధి । ఏభ్యవీవపితాదద్యా తేభ్యోదద్యాత్స్వయంసుతః ॥  
 జీవమాగపిపితరి నాందీశ్రాద్ధంప్రసజ్యతే । నాందీముఖేకర్మణి సంప్ర  
 త్తౌచైవ పితర్యతోజీవతియస్యపుంసః । యేభ్యశ్చదద్యాత్స్వపితాస్య  
 యించ తేభ్యశ్చదద్యా దితిశాస్త్రసిద్ధమ్ । నాందీశాద్ధం స్వయం

కుర్యాదిత్యన్నే ద్వితీయవివాహాదిమపునః స్వయమేవ నాందీశ్రాద్ధం  
కుర్యాదిత్యుక్తం భవతి । ఉక్తంచూరగందికాయాం । శ్లో॥ నాందీ  
శ్రాద్ధంపితాకుర్యాత్పుత్రీపుత్రీవిజాహయోః । ఉత్తరేషువివాహేషు  
స్వయంకుర్యాత్తునాందికమితి । తస్మాథంకుర్యాదిత్యపేతాయాంగంగా  
భట్టియేశాతాతః । శ్లో॥ నాందీశ్రాద్ధంపితాకుర్యా దాద్యేపాణి  
గ్రహీబుధః । అతఃఉర్ధ్వంసుతఃకుర్యా దేభ్యవేత్యసావితి । సూత్రా  
ర్థసంగ్రహకారః । సత్యాంమాతరిజవంత్యాం శేషవర్గాసమర్చయేత్ ।  
(మాతా)మాతామహాసంతో జవంతౌపితరంయజేత్ । ప్రయోగ  
పాణిచాతే ॥ జీవమానేమాతృవర్గే మాతామహ్నాదివజామయేత్ ।  
షట్పిండవిధినాకుర్యా త్తీర్థశ్రాద్ధమహలయే । పితృదిజవనేవిష్ణుః ।  
పితరిజీవతి యశ్శ్రాద్ధంకుర్యాత్ । యేషాంపితాతేషాం కుర్యాత్ ।  
పితరిపితామహేచజీవతి యేషాంపితామహస్తేషాం కుర్యాత్ । పితరి  
పితామహే ప్రపితామహేచ జీవతి నైవకుర్యాత్ । ఏకద్వితిజీవనే  
పూర్వవదేవేత్యర్థః త్రిషుజీవత్సు నైవకుర్యా దితిపరిశిష్టే । సూత్రార్థ  
సంగ్రహకారః । శ్లో॥ అనగోత్రస్సగోత్రోవా యతచార్యఉపాయనే ।  
సతూపనేయపితృదీ నుద్దిశ్యాఽభ్యుదయంచరేత్ । కన్యకాయామ  
యంమార్గో మునిభిఃపరికీర్తితః । ఇత్సుక్తం యాజ్ఞకైర్నవ్య విద్ధి  
ర్వృద్ధైః పురాతనైః । తస్మాద్ధిపుత్రీకృత పుత్రీకాత్మజామాతామహ  
న్యాభిలర్ధిహరిణః । తథాఽనురోద్వాహిత కన్యకాత్మజాసచ్చాద్ధ  
కృత్యే హ్యధికారిణస్త్రయః । పృథ్వాగయాయాంచ మహలయే కురు  
తేత్రీ ఏయాగద, ఖలేషుకర్మసు । మాతామహశ్రాద్ధ ఇమేఽధికా  
రిణో భవంత్యమాది ష్నపినేతరేసదేతి । కించ॥ స్మృత్యుక్తసారే॥ స్వపి  
తృభ్యః పితాదద్వా త్పుత్రసంస్కారకర్మసు । యావద్వివాహంపుత్రస్వ  
తావదేవహితత్పితా నాందీశ్రాద్ధంపితాకుర్యా దాద్యేపాణిగ్రహీబుధః  
అథఉర్ధ్వంసుతః కుర్యాత్పితృణాం తద్ధివై పితృః । నాందీముఖేకర్మణి  
సంప్రవృత్తేపితర్యతోజీవతి యస్యపుంసః । యేషాంచకుర్యా దితిశా  
స్త్రసిద్ధమ్ । యథాజీవత్పితానాందీ శ్రాద్ధంకుర్యాద్విధానతః । పితృ  
ర్మాతామహాదీనా మేషధర్మసనాతనః । హేమాద్రా॥ శ్లో॥ నాందీ

ముఖేనాహేచ ప్రపితానుహపూర్వకమ్ | నామసంకీర్తయే ద్విద్యా  
అస్వరసిత్పూర్వకమ్ | కోకిలమతానుసారిణాంతు మాతృమాతా  
మహావఃమాతామహః ఇతి మాతామహేన మాతృశ్రాద్ధం తదాపా  
ర్వణద్యయమేవ | తత్ప్రమాణం నిర్ణయసింధాజ్ఞేయమ్ |

ఇతి నాందీవిధి స్మమాప్తః,

—o—

అథ చతుష్పాత్ర పృథోగః.

ఆచమ్య...ఏవంగుణ...ప్రీత్యర్థం... హోమంకరిష్యామినమః  
హోమాథకాంఘ్రిన్వ గ్వరణండద్యాత్ | తతః అగ్నిప్రతిష్ఠాపనాది పృ  
థోగం ఆచార్యకుర్యాత్ | యథా! ఆదాభూమిం సమృజ్య |

శ్లో! పాచీః పూర్వముడక్సంస్థం డక్షిణారంభమాలిఖేత్ |  
అథోదీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమారంభమాలిఖేత్ | ఇతి స్థండిలేడర్భా  
శ్యాముల్లిఖ్య || తతః అగ్నిప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యామినమః |

శ్లో! మహాకేజంస్వణావణం తేజోవంతం హుతాశనమ్ |  
ద్విశక్తిమహిరందేవం మండలేశానసంస్థితమ్ | ఇత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య |  
తదగ్నిం ప్రహ్వల్య | శ్లో! ఏహ్నాగ్నే ఇహలోకేచ ఇంద్రాదికాంబలసంస్థితాః |  
బ్యలితంగక్తజహానాం త్వహోవణాం హుతాశనమ్ | తతః ధ్యానమ్ |  
శ్లో! సప్తజహ్వోద్విశీర్షశ్చ మేషాయాథ సద్ధేవచ | శక్తిద్వయసమే  
తిశ్చ విశ్వమూర్తిహుతాశనః | త్రియైశ్చ తిదేవాశ్చ త్వన్ముఖేత్ప్రప్తి  
మానసాః | ప్రాథః గామనసావందే క్షిప్రం మేరుప్రసాదయ || ప్రాజ్ఞు  
భాః గ్నే మమాభిమూఖోభవ - మమూఖోభవ - మువసన్నోభవ -  
పరదోభవ - అథ జలేసంగంపోక్ష్య - అగ్నింఽరిసమూహ్య, అలం  
కృత్య, అగ్నయేనమః, వహ్నయేనమః, వీతహూతాయనమః, ధనం  
జయామనమః, చాతవేదినేనమః, తనూనపదేనమః, దేవప్రియాయ  
నమః, శ్రీయజ్ఞపురుషాయనమః, తతః పరిస్తరణాదికం కుర్యాత్ ||  
పూర్వపరిస్తరణంనమః, డక్షిణ...నమః, పశ్చిమ...నమః, ఉత్తర  
...నమః, అగ్నిముత్తరదేవే కే ఉపరిపరిస్తరణంనమః చత్వారిపాత్రాణి  
ప్రాయశః క్రియథావర్తమాజ్యస్థాలిం ప్రోక్షణంస్మవమితి | దాదర్శా

పవిత్రేకృత్యా! హస్తేనజలముపస్పృశ! నపవిత్రేణాద్భిరనుమృజ్య!  
 పోక్షణపాత్రోమాదాయ, పోక్ష్య. గత్యేతిహతాన్నిక్షిప్య, జలేనా  
 పూర్వ-పాత్రేడత్పక్షన్నంకృత్యా! పోక్షణపాత్రస్థితజలేనభితరపాత్రాణి  
 సంపోక్ష్య, పాత్రాణ్మూలనానికృత్యా త్రిపోక్ష్య అజ్యపాత్రమా  
 దాయ-అజ్యంనిధాయ-స్థండిలస్థ ఉత్తరభాగస్థితఅంగారాన్నిరూహ్య-  
 అగ్నింప్రహ్యల్ల - ద్వాదశ్యాగ్రాప్రచ్ఛిద్య - ప్రత్యుశ్య - అజ్యే  
 ప్రత్యుశ్య - త్రివర్ణగ్నికరణంకృత్యా - ఘృతపాత్రానికృత్యా - అంగా  
 రాన్నిహాయ, అజ్యపాత్రేడత్పక్షన్నంకృత్యా! పవిత్రగ్రంథివిసృజ్య-  
 ప్రత్యుశ్య- అగ్నిప్రహరతి- హోమపాత్రోప్రత్యుశ్య-అగ్నిప్రతి  
 తప్య- పునఃప్రతితప్య-పోక్ష్య- నిధాయ-ద్వాదశ్యాఅగ్నిప్రహరతి!  
 పూర్వపరిషేచనంనమః! డక్షిణ...నమః, పశ్చిమ...నమః, ఉత్తర  
 ...నమః! అథఏతత్కర్మానుసారేణ హోమంసమాప్తయేత్ తతః  
 ఉదీచ్యాంగపూజాం కరిష్యామినమః! షోడశోప...మి! అథప్రదక్షిణం!  
 శ్లో! నమస్తేయజ్ఞ...నమోస్తుతే! శ్లో! భూతిఃభూతకరీ పవిత్రజననీ  
 పాపంచవిధ్వంసినీ! చిత్రానందకరీ యశస్సుఖకరీ సర్వాభాసంవత్కరీ!  
 రక్షోభూతపితౄణాం రాక్షసమహారక్షైక సంహ్రాసినీ! తేజోరాజ్యవిశేష  
 పుణ్యజననీ భూతిస్సదాధార్యతామ్! ఇతిహోమభస్మధారణమ్!

ఇతి చతుష్పాత్రప్రయోగ స్సమాప్తః.

అథ షట్పాత్రప్రయోగః.

ఆచమ్య...వవంగుణ...ప్రీత్యర్థం...హోమంకరిష్యామినమః!  
 హోమాగ్ధం ఋత్విగ్వరణఃడద్యాత్! తతః అగ్నిప్రతిష్ఠాపనాది  
 ప్రయోగం ఆచార్యకుర్యాత్! యథా! ఆదౌభూమినంమృజ్య!

శ్లో! పాచీః పూర్వముదక్సంస్థం డక్షిణారంభమాలిఖేత్! అథోదీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమారంభమాలిఖేత్! ఇతిస్థండిలేదర్శాభ్యా  
 ముల్లిఖ్య! తతః అగ్నిప్రతిష్ఠాపనం కరిష్యామినమః!

శ్లో॥ మహాతేజఃస్వర్ణవర్ణం తేజోవంతంహుతాశనమ్॥ద్విశ  
మహితం దేవం మండలేశానసంస్థితమ్ । ఇత్యగ్నింప్రతిష్ఠాప్య॥ తదగ్నిం  
ప్రద్యాల్పాశ్లా॥ ఏహ్యగ్నే ఇహలోకేచ ఇంద్రాదికృపలసంస్థితాః॥జ్వలి  
తంసప్తజహ్వానాం త్వచోవర్ణంహుతాశనమ్॥ తతఃధ్యానమ్॥

శ్లో॥ సప్తజహ్వాద్విశీర్షశ్చ మేషాయాథస్తథైవచ॥శక్తిర్ద్యయ  
సమేతశ్చ విశ్వమూర్తిహుతాశనః॥ త్రయస్త్రింశతిదేవాశ్చత్వన్మృతే  
తృప్తిమానసాః । పార్థనామనసావందే క్షిప్రంమే సంప్రసాదయ॥  
పార్జుణాఽగ్నేమమాఽభిముఖోభవ, సుముఖోభవ, సుప్రసన్నోభవ,  
వరదోభవ, అథ జలేనసంప్రోక్ష్య, అగ్నింపరిసమాహ్వ॥ అలంకృత్య,  
అగ్నయేనమః, వహ్నయేనమః, వీతిహుతాయనమః, ధనంజయా  
యనమః, జాతవేదనేనమః, తనూనపదేనమః, దేవప్రియాయనమః,  
శ్రీయజ్ఞపురుషాయనమః, పూర్వపరిస్తరణంనమః, దక్షిణపరిస్తరణం  
నమః, పశ్చిమపరిస్తరణంనమః, ఉత్తరపరిస్తరణంనమః, అగ్నిముత్రర  
దేవే ఉపరిపరిస్తరణంనమః, తత్రదర్శిం । అజ్వపాత్రం । పోక్షణపా  
త్రం । వ్రణేతాపాత్రం॥ ఇధ్మం॥ ఇతరదర్శిం ఇతిషట్పాత్రాణినిధాయ,  
ద్వాదశాపవితేకృత్వా॥ హస్తేనజలముపస్పృశ్య॥వవిత్రంఅద్భిరను  
మృజ్య॥ పోక్షణపాత్రమాదాయ॥ పోక్ష్య॥ తత్పాత్రేఅక్షరాన్నిక్షి  
ప్య॥ జలేనాపూర్వ॥ పాత్రేఉత్పవనంకృత్వా॥ పోక్షణపాత్రేస్థితజలేన  
ఇతిరపాత్రాణి స పోక్ష్య॥ పాత్రాణ్యుత్తనానికృత్వా॥ ఇధ్మంచ  
విసరిన్య॥ పోక్షణపాత్రం దక్షిణభాగేన స్థాప్య॥ పూర్ణపాత్రమాదా  
య, తత్పాత్రే అక్షరాన్నిక్షిప్య॥ జలేనాపూర్వ॥ ఉత్పవనంకృత్వా॥  
ప్రాశ్నాగేరిదులోపరినిధాయ॥ గంధాక్షచైర్నహపురోహితంసంపూజ్య  
అజ్వపాత్రమాదాయ॥ అజ్వనిధాయ॥ స్థండిలస్యఉత్తరభాగసితలంగా  
రాన్నిరూహ్య॥ అగ్నింప్రద్యాల్ప, ద్వాదశాగ్రావ్రచ్ఛద్య, పోక్షాశ్య,  
అశ్యేప్రత్యన్య॥ త్రివర్ణగ్నికరణంకృత్వా॥ ఘృతపాత్రంసీత్యా॥ అంగా  
రావిసరిన్య॥ అజ్వపాత్రేఉత్పవనంకృత్వా॥ వవిత్రగ్రింధింవిసరిన్య॥ ప  
క్షాశ్య అగ్నప్రహరతి, ద్వాపాత్రే అగ్నప్రతితప్య॥ వ్రతాశ్యపునః  
ప్రతితప్య॥ పోక్ష్యనిధాయ॥ తోదశా అగ్నప్రహరతి॥ తతః ఇధ్మమాదా



యః, త్రివరిధిం ప్రత్యేకం పశ్యిమదక్షిణో నైవ నిధాయః శ్లోః భూత ప్రేత  
 పిశాచాద్వా రాక్షసావిఘ్నకారిణః । రక్షణార్థం క్రియామతః సమిధం  
 దిక్త కృత్వేత్ । అగ్ని సంరక్షణార్థం పాగ్దేశే ద్వాసమిధానిధాయః  
 పూర్వపరిషేచనం నమః, దక్షిణ... పశ్చిమ... ఉత్తర... నమః । తతః  
 ఇద్మపూజాం కరిష్యామి నమః శ్లోః మత్కర్మసఫలం కుర్యాత్ పావకో  
 దేవహవ్యవాత్ । సర్వదాతుచిరవ్యగ్రా మేషాయాథ ముపావకః । ఆజ్యం  
 సమిద్భిస్స హుతగ్నానిధాయ, అస్మిన్... ముహూర్తోస్తు వాయవ్యాది  
 ఆగ్నేయ పర్వంతం నైఋత్యాది ఈశాన్య పర్వంతం ఆజ్యధారాం  
 హుత్యా, ప్రథమముఖాహుతిః శ్లోః వనస్పతేమహిజాత సర్వాభీష్ట  
 ఫలప్రద । జాహ్నుమ్మద్యైవ తేప్రీత్యై ఆజ్ఞాదిభిరతండితః । వనస్పత  
 యేనమః । ద్వితీయముఖాహుతిః శ్లోః సర్వప్రాణిహితాకార వారిణా  
 తండులేనహి । గృహీష్యామి మయాదత్తం సంక్రామాకహుతాశనః ।  
 అగ్నయేనమః । అథ ఏతత్కర్మానుసారేణ హోమం సమాపయేత్ ।  
 తతః ప్రాగ్ది పరిషేచనాంతం కృత్యా ।

అథ స్విష్టకృత్తేనమః.

శ్లోః మంత్రమధ్యే క్రియామధ్యే వీతిహూతః హుతాశనః  
 క్షమస్యవరదోదేవ శేషేణాహుతికం వహ । అగ్నయేనమః శ్లోః సర్వ  
 కామసమృద్ధ్యర్థం సర్వాభీష్టప్రదాయక । క్రియామంత్ర సమృద్ధ్యర్థం  
 శేషేణాహుతికం వహ । అగ్నయే స్విష్టకృతేనమః । అథ ఇద్మసన్నహ  
 నాన్యద్భిస్సగ్న్ స్పృశ్యాగ్నో ప్రహరతి శ్లోః పృథివ్యాధిమభూతాని  
 తుష్ట్యర్థం పావకోసలః । వేదిపూర్ణేన హోమేనదత్తమాజ్యం సమర్పయ  
 రుద్రాయనమః । జలముపస్పృశ్య, కర్మసమృద్ధ్యర్థం శేషవాదిహోమం  
 కరిష్యామి నమః । శేషవాయనమః । నారాయణాయనమః । మాధవాయ  
 నమః । గోవిందాయనమః । విష్ణవేనమః । మధుసూదనాయనమః । త్రివిక్ర  
 మాయనమః । వామనాయనమః । శ్రీధరాయనమః । హృషీకేశాయ  
 నమః । వద్భనాభాయనమః । దామోదరాయనమః । సంకర్షణాయనమః ।  
 వాసుదేవాయనమః । ప్రద్యుమ్నాయనమః । అనిరుద్ధాయనమః । పురు  
 షోత్తమానునమః । అధోక్షజాయనమః । నారసింహాయనమః । అచ్యు



## శూద్రకమలాకర స్మృత్యుక్త

తాయనమః! జనార్దనాయనమః! ఉపేంద్రాయనమః! హరయేనవ  
 శ్రీకృష్ణాయనమః! అగ్నేయేనమః! వాయవేనమః! సూర్యాయనమః  
 పౌగ్గేశస్థితద్వానమిథాలగ్నప్రహరతి, తదితరాణివిస్మజేత్. అస్మి  
 కర్మణిమంత్రవివర్ధాన! తంత్రవివర్ధాన! కాలవివర్ధాన! కర్మవివర్ధాన!  
 నమస్తదోషనిర్హరణాం విశేషజ్ఞాపాతం కరిష్యామినమః! అగ్నే  
 నమః! అగ్నివరుణభ్యాంనమః! ఇంద్రాయనమః! శ్రీవిష్ణవేనమః!  
 త్రింబకాయనమః! ఇంద్రాదిదేవతాభ్యోనమః! వస్వగ్నిభ్యాంనమః!  
 ప్రజాపతయేనమః! సాగాదిపరిషేచనంకృత్యా! పూర్ణపాత్రమాదా  
 యాశ్లా! సురాస్వామభిషించంతు... సర్వకామార్థసిద్ధయే! అక్షతాచ్ఛి  
 రసిధారయేత్! తతః బ్రహ్మణం పూజయామి! యథాశక్తిదక్షిణాః ఆచా  
 ర్యాయదద్యాత్! ఏతత్ఫలం వరమేశ్వరార్పణమస్తు! యస్యస్మత్పూర్ణత్యాచ  
 ... పరిపూర్ణంతదస్తుతే! తతః ఉదీచ్యాంగపూజాం కరిష్యామినమః!  
 షోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి! అథ ప్రదక్షిణం! శ్లో! నమస్తే  
 యజ్ఞభోక్త్రేచ నమస్తే హవ్యవాహన! నమస్తే వీతిహారాయ నప్ర  
 జహ్వాయతేనమః! గోవిందపుండరీకాక్ష! యజ్ఞేశాచ్యుతమాధవ! రామ  
 కృష్ణహృషీకేశ నారాయణసమాస్తుతే! స్థాణశ్శంభుశివశ్శూలీ సర్వ  
 ఈశానశంకరః! పినాకీచంద్రచూడశ్చ సదాశివసమాస్తుతే! ప్రమా  
 దాత్కుర్వతాంకర్మ ప్రచ్యవేతాధ్వరేయది! స్మరణాదేవతద్విష్టాః  
 సంపూణాంస్యాదితిస్మృతిః! విష్ణు ర్విష్ణు ర్విష్ణుః!

ఇతి షట్పాత్య పృథోగ స్సమాప్తః.

అథ గర్భాధానమ్.

శ్లో! షోడశర్తుర్నిశాస్త్రీణాం తస్మిన్ముగ్ధానుసంవిశేత్! శుభే  
 హనిచకల్మాషే వక్షతే! పౌణసంయమః! శ్లో! ఋతుస్యాభావికః! స్త్రీ  
 ణాం రాత్రయష్టాదశస్మృతాః! చతుర్భరితరై సార్థం మహాభిస్సర్వ  
 నమ్మతే! తాసామాద్యాశ్చ తస్రస్తు నింద్యావకాదశేచయా! త్రయో  
 షోచశేషాస్తు ప్రతస్తాదశరాత్రయః! ఇతిమనువచనాత్! ఋతుస్సా

తాయాం భార్యాయాం శుభేహనిరాతౌ శుభలగ్నే గర్భాదాన  
మితి కర్తవ్యం ।

శ్రావ్యశాస్త్రాన్నిధయేత్ । వత్సానహ ఆచమ్య...ఏవంగుణ  
...శుభతిథౌ మమ భార్యాయాః ప్రథమగర్భాది సర్వగర్భశుద్ధ్యర్థం  
గర్భాధానాఖ్యంకర్మకరిష్యమాణః...మహాజన్మైస్సహకర్మణఃపుణ్య  
హవాచనఃకరిష్యామినమః । ఆచారిర్విష్ణునవరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహా  
గణాధిపతిపూజాం కరిషామినమః । గణాధిపతి పూజాంకృత్యా । తతః  
కర్మణః పుణ్యహం కుర్వాత్ । కర్మణః పుణ్యహం భవంతోబ్రువం  
త్విత్యాది వత్సమాజ్ఞానాంతం కుర్వాత్ । తతః వధూవరయోః నూతన  
వస్త్రాలంకారాది ధారయేత్ । పునః ఆచమ్య ఏవంగుణ...శుభతిథౌ  
దంపత్యోఃఆయుర్బలాభివృద్ధ్యర్థం అస్వాంభార్యాయాంప్రథమగర్భాది  
సర్వగర్భశుద్ధ్యర్థం గర్భాధానాఖ్యంకర్మకరిష్యామినమః । అథశ్రీలక్ష్మీ  
నారాయణపూజాంచకృత్యా । ఉత్తరోవరః । అథ నారికేళఫలపుష్ప  
తాంబూల దక్షిణాదికంగృహీత్వా । ఆరుహ్యోయమధాపిశాహుయుగ  
ళం సమ్మక్ పరివ్యజ్ఞచాప్రప్యేనాం నిజశక్తితస్తదువరి కీర్తించకృ  
త్వాంశుభాం । కేతస్సించనిజంతదాభవతు తద్గర్భప్రియాయాశ్చతే ।  
విష్ణుస్తేభువనేశ్వరోవిడధతాం గర్భశచీనాయకః । సాభాగ్యంధనధాన్య  
వృద్ధిమతులాం త్నస్తాశతంచాయుషః । సాందర్భంచ సుమంగలీత్వమచ  
లాం గౌరీపతిస్సపడం । సర్వేదేవగణాదిశంతుశతతం మాంగల్యవృద్ధిం  
పరాం । పూణేమాస దశైవశ్రీశ్యావ్యతిశుభం పుత్రం గుణాలంకృతం ।  
విష్ణుస్తంజగదీశ్వరోవిడధతాం సంజాత హృదాయుషం । పుత్రాభిద్ర  
గుణాః దదాతుపునర వ్యవోన్మయమద్వేషిణః । సంపన్నార్థసమాహ  
ళాభితమహా గేహంతుపుత్రైర్మృతాః । పౌత్రైశ్చాపితథా ప్రపాత్ర  
నివహైర్ముక్తాసమాత్మైస్తథా । రాజ్యాంగైర్నజయూధవాజసుభతై  
స్సంపూర్ణదుర్గా బహూః । ధర్మజ్ఞా బహుశాస్త్రవృత్తకలితాః  
శ్రీవిష్ణుభక్తాసపి । రాజ్యంయచ్ఛతు వృత్తహాధవిజయం సీతామనో  
నాయకః । సాభాగ్యం జగదీశ్వరో గుణవిధి శ్రీచంద్రమాడస్సదా ।  
ధాన్యంచాపిపశూనసంతధనదో యక్షేశ్వరో యచ్ఛతు । శ్రీమాన్సర్వ

## శూద్రకమలాకర స్మృత్యుక్త

జనప్రియోవిదధతాం దీర్ఘాయువంచాబ్జజః॥ వత్సీమభిమంత్యైః॥ యథా  
స్థానమువవిశ్యే! గర్భాధానముహూత౯స్సుముహూర్తోఽను! మార్యా  
దీనాం...రస్తు! ఏవంగుణ...గ్ధం ఫలవదానానికరిష్యామినమః॥ శ్లో॥  
ఫలామనోరథఫలం ఫలదాదిసదాస్మణాం పుత్రప్రాతాభివృద్ధ్యర్థ మత  
శ్చాంతింప్రియచ్చమే! శ్రీలక్ష్మీనారాయణప్రీత్యర్థం ఇందఫలం సతాం  
బాలం సదక్షిణాకం శ్రీలక్ష్మీనారాయణప్రీతయే శుభ్యమహంసంప్ర  
దదేనమమ! ఏవంఫలదానానిబ్రాహ్మణేభ్యోదద్యాత్॥ ఇదంఫలదాన  
...రస్తు! తతః! ఆశీర్వాదః! అథ అశ్వగంధ్యారసం దూర్వారసం భార్య  
దక్షిణనాసాయామభివేళయేత్॥ అశ్వగంధమనగా— పిల్లి వేండ్రరస  
మును దూర్వాలరసమును భార్యయొక్క ముక్కు కుడిచెరమలోకొం  
చెమువిడువవలెనని కమలాకరస్మృతియందున్నది! నీరాజితాస్సూర్యం  
నమస్కుర్యాత్॥ తతోరాత్రోశయ్యాయాంవిష్ణవేనమః! ఏవంత్యష్టే  
నమః! ప్రజాపతయేనమః! ధాతేనమః! సినివాల్యేనమః! సరస్వత్యై  
నమః! అశ్వీభ్యాంనమః! వజ్రన్యాయనమః ఇతిశ్రీయోనిమభిమృత్యుశ్చతయా  
సహసంభోగంకుర్యాత్॥ గర్భం దేహిఇతిధర్మర్వాక్యం! ఋతేన్నానం  
కుర్యాత్॥ ప్రియా! నన్నానం! అఋతేమూత్రేవచ్ఛాచాచమనమితి॥

గర్భాధాన ప్రయోగ స్సమాప్తః,

అథ పునఃపవనమ్,

వ్యక్తేగర్భే శృతీయేమాసి శుభతిథౌ పుష్యనక్షత్రే పునః  
తేమ వత్సాః పునఃపవనం కర్మకరిషామి ఇతినంకల్ప్య పూర్వేద్యు  
రాభ్యుదయికంకృత్యావరేద్వర్ధంవతీ మంగళస్నాతోభూత్వా ఆచమ్య  
ఏవం...తిథౌఅస్యాంమమభార్యాయాంజనివ్యమాణగర్భస్య పుంసావ  
తాప్రాప్త్యర్థం బీజగర్భసముద్భవై నోనిబన్ధనార్థం పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం  
గర్భసమిదశుద్ధ్యర్థం పునఃపవనాభ్యం కర్మకరిష్యమాణః తదాదాశుద్ధ్య  
ర్థం...సహస్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యామినమః ఆదా నిర్విఘ్నం  
వలనమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాం కరిష్యామినమః॥ గణాధి  
పతిపూజాం పుణ్యాహవాచనంచ కృత్వా, ఏవంగుణేత్యాది శుభతిథౌ  
కుటుంబత్యావప్రభమగర్భ సంస్కారద్వారా సర్వగర్భ సంసారం

పుంసవనాఖ్యం కర్మకరిష్యామినమః । ఇతినంకల్ప్య - వధూం దక్షి  
 తః ఉపవేశ్య స్వయముత్తరతః - ఉపవిశ్య । పునః ఆచమ్య...ధర్మ  
 వస్త్రి సమేతస్య మమపుంసవనాంగ త్వేనోభయోః రక్షాగ్ధరక్షాబంధ  
 నం కరిష్యామినమః । శ్లో॥ బధ్నామివామహస్తేచ వంచనూత్రించ  
 కంకణం పుత్రప్రేక్షాభివృద్ధ్యర్థం స్త్రీణాంనాభాగ్యవర్ధనం । బధ్నామి  
 దక్షిణేహస్తే నవసూత్రంచకంకణం । పుత్రప్రేక్షాభివృద్ధ్యర్థం పురు  
 షస్య సుఖప్రదం । రక్షాబంధన ముహూర్త స్సముహూర్తోఽస్తు ।  
 అత్రహోమవిషయో వైకల్పికః । తత్కరణే - ఏవంగుణేత్యాది శుభ  
 తిథౌ అస్యాః మమభార్యాయాః - గర్భస్థ పిండశుద్ధ్యర్థం పుంసవ  
 నాహూమం కరిష్యామినమః । బ్రాహ్మణైస్సహస్థాడిలో లేఖనాద్యగ్ని  
 ప్రతిష్ఠాపనాంతకుర్యాత్ - షట్పాత్రప్రయోగః । శ్లో॥ ఫలద్యయేన  
 సంయుతం షటాంకురందృవత్సుతే । సుపాయనాయవస్త్రకం క్షిపే  
 త్సహైవపుంసవే । తతః అగ్నిం ప్రజ్వాల్య । గోధూమ తందులాశ్చ్యేన  
 గుడవయసాసహ మిశ్రియిత్వా । అథ సూర్యాది సవగ్రహహోమం  
 కుర్యాత్ । అథ కేశవాదిహూమం సమావయేత్ - అథ ఉదీచ్యాంగ  
 పూజాం కరిష్యామినమః । ఊడశోప...మి । (గోవుయొక్క పెరుగు  
 భార్య కుడిహస్తమందుంచి దాని మధ్యయందు తూర్పున యవ బీజ  
 మును దానికి నిరుక్రక్కలను రెండు మినపగింజలనుంచి) (కింపిబసి)  
 యని యమ్మారు ముట్టి పు సవనమని 3 ముమ్మారు వలికి ఇది వత్ని  
 భక్షింపవలెను. ప్రాచీన కమలాకరస్మృతియందు జెప్పబడినది, హో  
 మశేష, పత్నీభక్షయేత్ । తతః బ్రాహ్మణభోజన ప్రత్యామ్నాయ  
 యథాశక్తి హిరణ్యం బ్రాహ్మణేభ్యోజద్యాత్ । అశీర్వాదః । చంద్ర  
 చూడియే । శ్లో॥ ద్వితీయేచతృతీయేవా మాసిపుంసవనంభవేత్ ।  
 వ్యక్తేగర్భభవేత్కార్యం సీమంతేన సహాఽథవా ।

ఇతి పుంసవన ప్రయోగ స్సమాప్తః,

—o—

అథ షష్ఠీ పూజా,

మిత్రాక్షరాయాం మార్కండేయః । శ్లో॥ రక్షణీయా తథా

వష్టి నిశాత్రవిశేషతః । రాత్రౌజాగరణంకార్యం జన్మదానాంతథా  
బలింపురుషాశ్చస్త్రహస్తాశ్చ స్మృత్యగీదైశ్చయోషితః । రాత్రౌజాగరణం  
కుర్యాద్దశమ్యాం చైవనూతనే । వ్యాసః ॥ శ్లో॥ సూతికావాసనిలయా  
జన్మదానామదేవతాః । తాసాంతుబలిదానేన తుద్ధిగ్జన్మనికీర్తితాః ।  
ప్రథమేదివసేషమే దశమేచైవనర్కదా । త్రిష్యేతేషునకుర్వీత సూత  
కం పుత్రజన్మని । అపరాక్మేభాప్తేషాశ్లో॥ కన్యాశ్చతస్మాద్రాకాద్వా  
వతఃస్మిన్చైవపంచమీ । కీడనారాచబాలానాం వష్టిచ శిశురక్షణీ  
ఖడ్గేతుపూజనీయావై వైశ్యవాత్త్వేద్విజాతిభిః ॥ రాకానుమతిః సినీ  
వాలీకుహూరితచతస్రః । కన్యాశ్చకన్యకః ॥ పితాదేశకాలా స్మృత్వా  
అస్యశిశోస్సర్వారిష్టశాంత్యాయురారోగ్య సిద్ధ్యర్థం గణేశజన్మదా  
నేవంతికా రాకాదీనాం పూజనం కరిష్యామినమః । ఇతి గంకల్ప్య  
తతఃకలశం సంస్థాప్య తత్రపూర్ణపాత్రే వస్త్రిపరిగణేశం జన్మదాం  
నేవంతికాం స్కంధం రాకానుమతిం సినీవాలీం కుహూం వాతఃస్మిన్చ  
ప్రతిమామావాహ్నా ॥ ఖడ్గేశిశురక్షణీం కుడ్యేలిఖత్వా - వష్టించా  
వాహ్నా అథ షోడశోపచారై స్సంపూజ్య । అథ మాషభక్తాదిబలిం  
దత్వా ॥ అథ పార్థియేత్ ॥ శ్లో॥ శారీపుత్రోయథాస్కంధ శ్శిశుత్వే  
రక్షితఃపురా తథామమాప్సయంబాల వష్టిశేరక్ష్యతాంనమః ॥ కేచిత్  
శిశుసంరక్షణార్థం ఇంద్రాక్షీస్తూత్రం ఇంద్రాక్షీజపం కుర్వంతి ॥

ఇతి వష్టిపూజావిధి స్సమాప్తః.

ఇంద్రాక్షీస్తూత్ర ప్రారంభః.

భాగ్యవృద్ధిద్వారాకార్యం ॥ అస్మశీ ఇంద్రాక్షీస్తూత్రస్య శచీపురం  
దరముషిః । అనుష్టుప్పదః ॥ ఇంద్రాక్షీదుర్గాదేవతామహాలక్ష్మీర్బ్రహ్మ  
భువనేశ్వరీతితత్త్వః । ధవానీతికీలకం ॥ మమఇంద్రాక్షీ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థేజన్మ  
వినియోగః । ఇంద్రాక్షీః=అంగుస్తాభ్యాంనమః । మహాలక్ష్మీః=తగ్జ  
నీభ్యాంనమః । మాహేశ్వరీః=మధ్యమాభ్యాంనమః । అంబుజాక్షీః=  
అనామికాభ్యాంనమః । కార్యాయినీః=కనిష్ఠికాభ్యాంనమః । కామారీః=

కరతలకరకృష్ణాభ్యాంసమః! ఇంద్రాక్షీం - హృదయాయసమః! మహా  
 లక్ష్మీం - శిరసేస్వాహా! మాహేశ్వరీం - శిఖాయైవషట్! అంబుజాక్షీం -  
 కవచాయహుం! కార్యాయినీం - నేత్రత్రయాతావషట్! కామారీం -  
 అస్త్రాయఃఫట్! ఇంద్రాక్షీమితి దిగ్బంధః! ధ్యానమ్! శ్లో! నేత్రాణాం  
 దశభిశ్చత్రైఃపరివృతామృత్యుగ్రచర్మాంబరాం! హేమాంబాంమహతీం  
 విశంశిత శిఖామాయుక్తకేశాన్వితామ్! ఘటానుండిత పాదపద్మ  
 యుగళాం నాగే దగ్రీకుంభస్తనీం! ఇంద్రాక్షీం పరిచితయామి మనసా  
 కల్పాక్షస్థిపదామ్! ఇంద్రాక్షీంద్విభుజాం దేవీం పీతవస్త్రద్వయాన్వి  
 తామ్! వామసాస్త్రేవబ్రధరాం దక్షిణేనవరప్రదామ్! ఇంద్రాక్షీం సహ  
 యువంతీం నానాలంకార భూషితామ్! చక్రస్సవదనాంభోజా మస్మ  
 రోగణసేవితామ్! ఇంద్రాక్షీం వాచ! శ్లో! ఇంద్రాక్షీనామసాదేవీ దైవతై  
 స్సముదాహృతా! గౌరీశాకంభరిదేవీదుర్గానామ్నాతివిశ్రుతానిత్యా  
 న. దీ నిరాహారీ నిష్కలాయానమోస్తుతే! కార్యాయినీ మహాదేవీ  
 ఛన్నఘటా మహాతపా! సావిత్రీసాచగాయత్రీ బ్రహ్మణీ బ్రహ్మ  
 వాదినీ! నారాయణేభద్రీకాళీ రుద్రాణీకృష్ణపింగలా! అగ్నిభ్యాలా  
 రాద్రీముఖ కాళరాత్రీతపస్వినీం! మేఘస్వినా సహసాక్షి వికటాంగీ  
 జడోదరీ! మహాదేవీముక్తకేశీ ఘోరరూపామహాబలా! అజితాభద్ర  
 దానంతా రోగహర్త్రీశివవియా! శివదూతీకరాళీచ త్రత్యక్షపర  
 మేర్వరీ! ఇంద్రాక్షీచేంద్రరూపాచ ఇంద్రేశ్వరీపరాయినీ! సదానం  
 మోహినీదేవీ సుందరీభువనేశ్వరీ! ఏకాక్షరీ పరబ్రాహ్మీ ఘోరమాత్మ  
 ప్రవర్ధనీ! మహిషాసురహంత్రీచ చాముండానక్షమాత్మకా! వారా  
 హీనారసింహీచ భీమాభైరవవాదినీ! శ్రుతిస్మృతిర్ధృతిర్మేధా విద్యా  
 లక్ష్మీస్సరస్వతీ! అనంతావిజయావర్ణామానస్తాకపరాజితా! భవానీ  
 పార్వతీదుర్గా హైమవత్సంబికాశివా! శివాభవానీరుద్రాణీ శంకరాథ  
 శరీరీణీ! ఐరావతగజరూఢా వజ్రహస్తావరపదా! త్రిపాద్భుగ్మప్రహ  
 రణ త్రిశిరారక్తలోచనా! (మం) భస్మాయుధాయవిద్మహే రక్త  
 నేత్రాయధీమహి! త్వంనోఽజ్వరహరః ప్రచోరయాత్! ఏతైర్నామ  
 వదైర్దివ్యైస్తుతాశక్తీణధీమతా! జ్వరంమృత్యుం భయంఘోరం

జ్వరంతీజ్వరనాశినీ । తయాఽపస్మారకుష్ఠాది లాఙ్ఘజ్వర నివారణమ్  
 చోరవ్యాధుభయం తత్ర శీతజ్వరనివారణమ్ । శసమావర్తయేద్యస్త  
 ముచ్యతేవ్యాధిబంధనాత్ । ఆవర్తయంతస్సహస్రింతు లభతేవాంఛితం  
 ఫలమ్ । ఏతత్ స్త్రోత్రమిదంపుణ్యం జపేదాయుష్యవర్ధనం । వినాశాయచ  
 రోగానా మవమృత్యుహరాయచ । సర్వమంగళమాంగళ్యే శివేసర్వార్థ  
 సాధికే । శరణ్యేత్యంబు కేదేవి నారాయణి సమోఽస్తుతే ।

(బిడ్డకు ఆవమృత్యుదోషముపోవును బిడ్డపుట్టిన(౬)ఆటవరోజున  
 బ్రాహ్మణులచేత జపంచేయించి జపభస్మము పురిటిగదిలోనుంచవలెను,  
 ఇతి ఇంద్రాక్షీస్తోత్రం సమాప్తమ్.

### అథ దత్తపుత్రవిధిః.

వ్యాహృత్యాదిపాపామస్య పుత్ర వ్రతీ గృహంగత్వాచస్త్రీ  
 శూద్రీయౌ రసధికారా త్తయోర్దత్తకః పుత్రో సభవత్యేనేతి రుద్ర  
 ధరాదయః । విప్రీద్వారాహోమాది కారయేదితివర్ణమాన హరినాథా  
 దయోగదాః । సంబంధతత్యేష్యవం । వ్రీయోగ పారిజాతేశానకః ।  
 శ్లోః । ఆపుత్రోమృతపుత్రోవా పుత్రాగ్ధంసముపోష్యచ । వాససీమండలే  
 దత్వా ఉష్ణీమంచాంగుళీయకం । బంధూనన్నేవసంభోజ్య బ్రాహ్మణాం  
 శ్చవిశేషతః । అన్యాధానాదియత్తంత్రం కృత్వాజ్యోత్సవనాంతకం ।  
 దాతుస్సయతం గతాతు పుత్రం దేహీతియాచయేత్ । మిత్రాక్షరాదా  
 వపిషేఽతు వ్యాహృతీభిరాజ్యేనహోమఉత్తః । సచవిప్రీద్వారా కర  
 ణీయః । విశేషస్తునిర్ణయసింధాక్షేయః । సచదత్తకః పంచమవర్షమధ్యే  
 గాగ్రహ్యోచోధ్యం ఊర్ధ్వంతు ఇంచనాద్వారా న్నదత్తాద్యామృతే  
 నృపేతి కాళికాపురాణాత్ । ఊర్ధ్వంతు స్వదానేచ్ఛ రేవదానం ।  
 హేమాద్రావ్యాసః । శ్లోః । విక్రయంచైవదానంచ సనేయాస్సురని  
 చ్చవః । దారాపుత్రాశ్చ సర్వస్వమాత్మ నైవతుయోజయేత్ । తతః  
 యాజ్ఞవల్క్యః । శ్లోః । స్వకుటుంబావిరోధేన దేయందారసుకాదృతే ।  
 ఇతి తత్సదానానిచ్చుః పుత్రవరమిత్యవ్యత్రీవిస్తరః ।

ఇతి దత్తపుత్రవిధి స్సమాప్తః,



అథ పుత్రదాన ప్రయోగః.

శ్లో! యశ్చివోనామయాపాభ్యాం...సర్వభోగ్య మహాజనేభ్యో  
నమః! ఆచమ్య...ఏవంగుణ...ప్రీత్యర్థం మమ పితౄణాం శాశ్వత  
పుణ్యలోక ఫలావాప్త్యర్థం పుత్రదానాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణస్తదంగ  
త్వేన తదాదాశుద్ధ్యర్థం...స్సహ స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యామి  
నమః! ఆదానిర్విఘ్నోనవసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాంకరి  
ష్యామినమః! గణపతిసుభ్యర్చ్య పుణ్యాహవాచయిత్యా! ఆచమ్య...  
ఏవంగుణ...తిథౌ మమ పితౄణాం శాశ్వత పుణ్యలోకఫలావాప్తి  
ద్వారా శ్రీవరమేశ్వరప్రీత్యర్థం పుత్రదానాఖ్యం కర్మకరిష్యామినమః!  
అథ దంపతీపూజా శ్రీలక్ష్మీనారాయణస్వరూపస్య వరస్య ఇదమాస  
నంనమః! శ్రీలక్ష్మీనారాయణస్వరూపాభ్యా ముభాభ్యా మిదంపాద్యం  
నమః! శ్లో! నమోస్త్వనంతాయ...యుగధారిణేనమః! శ్రీలక్ష్మీనారా  
యణస్వరూపస్య ఆమీగంధాః- అలంకారారా ఇమే అక్షరేస్సం-  
తక్షతా స్సకలారాధనై శ్శోభనమస్తు! నూతనవస్త్రాభరణై స్సహ  
ప్రపూజయేత్! ఏవం...శ్రీ వరమేశ్వరప్రీత్యర్థం పుత్రదానమయే  
(అంతఃపటలంకృత్యా - తెరవట్టవలెను) మహాసంకల్ప మంత్రోపతపం  
కుర్వాత్! ప్రతిగృహీత్వవచనమ్! శ్లో! తవబీజసముత్పన్నం సర్వా  
లంకారసంయుతం! ఐహికాముష్మికార్థాయ పుత్రం దేహి వరంమమ!  
ఇహియాచయేత్ అథదాతా! శ్లో! మమబీజసముత్పన్నః సర్వాలంకార  
సంయుతః! ఐహికాముష్మికార్థాయ తుభ్యందత్తమయానుతః! ఇం  
ద్రాగ్నియమనైర్పతి పరుణానిలయక్షపాః! ఈశానో బ్రహ్మవిష్ణూష  
సాక్షిణోభాస్కరాదయః! విశ్వంధరాస్సర్వభూతా సాక్షిణ్యస్సర్వ  
దేవతా! మమపుత్రం...కుమారం శ్రీమహావిష్ణుప్రీతిం కామాయా  
మాసస్తుభ్యమహం సంవదదే దదామితి కేచిత్పఠః!

శ్లో! నేవస్యప్రీతయేదాసం గృహ్యమ్యర్థమచుప్తయే! బాహు  
భ్యాంపుష్టపాస్తాభ్యాం పుణ్యకర్మ ప్రసూతయే! తతోదానసాద్గుణ్యార్థం  
మనణః పూర్వకం దక్షిణాందద్యాత్! శ్లో! సాక్షిణస్సమద్రదాద్వా



భాస్కరశ్చన చంద్రమాః । ఇమం కుమారమద్దత్తం పరలోక సుఖే  
చ్చయా । అథాఽశీర్వాదః ।

ఇతి పుత్రదాన ప్రయోగ స్సమాప్తః.

అథ దత్తహామః.

అచమ్య ఏవం...ర్థం అపుత్రస్య మేస్తీకృతస్య పుత్రస్యపుత్ర  
త్వసిద్ధిద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం దత్తహామాఖ్యం కర్మకరిష్య  
మాణ స్తదంగత్వేన తదాదాతుద్వ్యర్థం...స్సహస్రసిపుణ్యాహవాచ  
సం కరిష్యామినమః । అదా నిర్విఘ్నైః పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహా  
గణాధిపతిపూజాం కరిష్యామినమః । గణాధిపతిపూజాంకృత్యాపుణ్యా  
హంవాచయిత్వా శ్లో! జాతంకుమారంత్యత్తోహం గృహ్లామి సుఖగే  
ప్రియే । ఆయుష్మంతయశస్యంతం కులవృద్ధికరంతుభం శ్లో! జాతం  
కుమారం...తుభం ఇతి అశీర్వాదఃకతావ్యః । ఏవంగుణ...ప్రీత్యర్థం  
మమ స్తీకృతకుమారస్య ఆయుష్కాభివృద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహ  
దేవతా ఉద్దిశ్య...ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహారాధనం కరిష్యామి  
నమః । విధిచక్రాదేన నవగ్రహారాధనం కుర్యాత్ । తతః అగ్నిప్రతిష్ఠా  
పనం కరిష్యామినమః । అథవట్పాతప్రయోగంకుర్యాత్ । పూర్వాక్ష  
మేవ నవగ్రహహామః బ్రాహ్మణైఃకార్యమ్ । అథ కేశవాది హో  
మంకుర్యాత్ । అథ బ్రహ్మత్వ పూజాం కరిష్యామి - వస్త్రాదికం  
దద్యాత్ । దేశాచారేణ పూర్వాక్షమేవ నామకరణం కుర్యాత్ ।  
అంగాదంగాదితి మూర్ధన్యవఘ్నాణం శ్లో! అంగాదంగాచ్చసంఘాతో  
హృదయాదజనిష్టవై । ఆత్మత్వైంపుత్రనామాసి త్వంజీవశరదాంశతం ।  
మమపుత్రస్య శ్రీనివాసనామ । తాభ్యామేవ మూర్ధన్యవఘ్నాణం  
అంగాదంగాచ్చ...శరదాంశతం । ఆభ్యుదయికంకర్మణః పుణ్యాహ  
వాచసంకుర్యాత్ । తతః అశీర్వచనం కుర్యాత్ ।

ఇతి దత్తహామప్రయోగ స్సమాప్తః.

గంగాప్రార్థనమ్. (స్నానకాలే)

శ్లో॥ గంగాగంగేతియోబ్రూయా ద్యోజనానాంశతైరపిముచ్యతే  
సర్వపాపేభ్యో విష్ణులోకం సగచ్ఛతి । అంబత్వద్ధర్మనాన్తుక్తిర్నజానే  
స్నానజంఘలం । స్వర్గారోహణపాపానే మహాపుణ్యతరంగిణీవిశ్వేశం  
మాధవదుండిం దండపాణించభైరవం । పందేకాశీంగుహంగంగాం  
భవానీమణికర్ణికాం । అతితీక్షణమహాకాయ కల్పాంతదహనోపమభైర  
వాయనమస్తుభ్యం అనుజ్ఞాంధాతుమర్హసి । త్వంరాజా సర్వతీర్థానాం  
త్వమేవజగతాపితా । యాచితోదేహిమేతీర్థం సర్వపాపవనుత్తయే॥  
యోఽసాసర్వగతోవిష్ణు శ్చిత్స్వయావీ నిరంజనః । సప్తవక్రవరూపేణ  
గంగాంభోనాత్రసంశయః । నందినీలినీతామాలినీచమహాపగా । విష్ణు  
పాదాబ్జసంఘాతా గంగాత్రిపథగామిని । భాగీరథీభోగవతీ జాహ్నువీ  
త్రిదశేశ్వరీ । ద్వాదశైతానినామాని యత్రయత్రజలాశయే । స్నాన  
కాలేపఠేన్నిత్యం మహాపాతకనాశనమ్॥

ఇతి గంగాప్రార్థనం సమాప్తమ్.

అథ స్నాన ప్రయోగః.

తత్ర గంగా ధ్యాన పురస్కరం గంగాం ప్రవిశ్య నాభిమూత్రే  
జలేస్థిత్యా శిఖాంబధ్యా । నిరుద్ధ కణానాన స్థిరావృత్త్య ఆచమ్య  
ఏవంగుణ.....తిథౌ మమ సర్వపాపక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర  
ప్రీత్యర్థం ప్రాతస్నానమహం కరిష్యామినమః । వరుణాయనమః ।  
ఇతి జలం స్పృశ్యా । అథ స్నానం కుర్యాత్ । తతో మార్జయేత్ ॥ శ్లో॥  
అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వాపస్థాంగతోపినా । యస్మిన్మరేత్పుండరీకా  
క్షం సబాహ్యభ్యంతరశ్చుచిః । శ్రీకాశ్యాంచగయాప్రయాగహిమవ  
త్కేదార రామేశ్వరాః । శ్రీశైలాది సమస్త పుష్కరసదీశ్చాహహ  
లిలంకాంచికాం । శ్రీమద్వేంకట కుంభకోణ మధురాం శ్రీరంగ  
సింహాచలా శ్రీకూర్మంపురుషోత్తమప్రతినిధింస్వక్షేత్రయోగ్యంఘలం॥  
పునర్నిమజ్య ॥ నమోనమః ॥ ఆచమ్య ఏవం ప్రీత్యర్థం స్నానాంగత్వేన  
దేవాది తర్పణం కరిష్యామినమః ॥ బ్రహ్మాదిదేవతా స్తుత్యంతాం

వనుః॥ ఇతివాదేవతీశన ఏకఃఏకఃసవ్యేనదేవాన్నివీతీకృష్ణద్వైపాయ  
నాది ఋషయస్తవ్యంతామితి ద్వాద్వా॥ విస్మతేదవసవ్యేన॥ సోమః  
పితృమదాదిపితరస్తవ్యంతామిత్యంజలిత్రీయఃడత్వా॥ స్నాత్వా॥  
ప్రాచీనావీతీ॥ స్నానకాలే పితృపితృమహాద్రపితృమహానాం...గోత్రా  
ణాం...వ్రహ్మమ్నసంకర్షణ వాసుదేవరూపాణాం మాతృపితృమహీ  
వ్రపితృమహీనాం...గోత్రాణాం...గాం మారామహ మారుః  
పితృమహమారుః వ్రపితృమహానాం...గోత్రాణాం ... రూపాణాం  
మారామహీమారుః పితృమహీమారుః వ్రపితృమహీనాం...గోత్రా  
ణాం...నామధేయానాం...గాం॥ సర్వేషాంపితృణా మక్షయపుణ్య  
లోకఫలావాక్ష్మ్యం... స్నానమహాంకరిష్యేనమః॥ స్నాత్వాచమ్య॥  
సూర్యార్ఘ్యప్రదానాని కరిష్యామినమః॥ శ్లో॥ ఉదయంబ్రహ్మస్వయా  
వం మధ్యాహ్నేతు మహేశ్వరః॥ అస్తమానేస్వయం విష్ణుః త్రయీ  
మూర్తిఃదివాకరః॥ మిత్రీరవి సూర్యభానుభగవూష హిరణ్యగర్భ  
మరీచ్యాదిత్య సవిత్రార్కభాస్కరేభ్యోనమః॥ ఇదమర్ఘం సమర్ప  
యామి॥ స్నాత్వా॥ ఆచమ్య॥ శ్లో॥ యస్మయాదూషితఃత్రోయం శారీర  
మలసాయుతం॥ తస్యచాపవిశుద్ధ్యం యత్కృణంతర్పయామ్యహం॥  
అనంస్కారాశ్చయేకేచి జ్జలాసాపితరోమమ॥ తేషామాప్స్థాయనా  
రాయ దేవతేచలిలంమయా॥ ఇతితపేహస్తాభ్యాముడకం నిక్షిప్య॥  
వస్త్రం చతుర్గుణకృత్య॥ శ్లో॥ ఏకేవాస్త్యత్కులేజాతా అపుత్రా  
గోవిందామ్మతాః తేగృహ్లాతుమయానత్తం వస్త్రనిష్పీడనోడకం॥  
ఇతివాచీనావీతీనా వస్త్రం నిష్పీడ్య॥ శ్రీరామ రామ రామ॥

ఇతి స్నాన ప్రయోగ స్సమాప్తః.

## సింధుస్నానవిధిః.

శ్లో॥ అశ్వశ్శకాగరావేవ్యా వస్పృష్టవ్యాకదాచన॥ అశ్వశ్శంమండ  
వారేతు సాగరంవర్షణిస్పృశేత్॥ అత్ర సముద్రోడకేన ఆచమ్యపం  
కార్యం॥ కింతుడకాతరేణైవకార్యం॥ ఆచమనయోగ్యస్థలాని॥

శ్లో॥ గోకర్ణేచప్రభాసేచ గంగాసాగరంగమే జగన్నాథేరామసేతే,  
 వల్లనాచమనంచరేత్ | అత్రాయంప్రయోగః | సింధుతీరంగత్వా |  
 ధనుర్పాణాలిఖత్వా | శ్లో॥ రఘువీరవదాంభోజ పవిత్రీకృతసాంశవే |  
 దశకంఠశిరచ్ఛేద హేతవేసేతవేనమః | తత్రఫలపుష్పహిరణ్యంనీధాయ |  
 శ్లో॥ యానికాచిచపాపా...రక్షరక్షసరిత్వతే | ఇతి ప్రదక్షిణత్రయం  
 కృత్వా | అత్రఫలపుష్పహిరణ్యం గృహీత్వా | సింఘా ప్రక్షిప్య |  
 శ్లో॥ పిప్పలాదాత్సముత్సన్నే కృష్ణేలోకభయంకరీ | పాపాణాం తేమయా  
 దత్త మహారాథంప్రకల్ప్యతామ్ | ఇతి పాపాణాంప్రక్షిప్య | అథప్రాగ్ధ  
 యేత్ | శ్లో॥ విశ్వాచీచఘ్నతాచీచ విశ్వయోనేవిశాంపతే | సాన్నిధ్యం  
 కురుమేదేవ సాగరే లవణాంభసి | త్రితత్త్వత్మకమీశానంనమోవిష్ణు  
 ముమూవతిం | సాన్నిధ్యంకురుమేదేవసాగరేలవణాంభసి | నమస్తేవిశ్వ  
 గుప్తాయ నమస్తేస్వంభసాంపతే | నమోజలధియాపాయ నదీనాంపత  
 యేనమః | ఇతిప్రాగ్ధయేత్ | నమస్తజగదాధార శంఖచక్రగదాధర |  
 దేవదేహీమమనుజ్ఞాం తవతీర్థనిషేవణే | ఇత్యనుజ్ఞాంస్వీకృత్వా | నమో  
 నారాయణాయేతి మంత్రంపఠేత్ | నమోనారాయణాయనమః తత  
 స్సోమత్వా | ఆచమ్య...వీవంగుణ...ప్రీత్యర్థం మమగమస్త పాపక్ష  
 యార్థం స్నానమహాగంకల్పంవతిత్వా | స్నాత్వా | తతోమార్జయేత్ |  
 అపవిత్రీణవిత్తోవా...శ్శుచిః శ్రీకాశ్యాంచ...యోగ్లంఘలంపున  
 ర్నిమజ్య | ఆచమ్య...వీవం...ర్థ | పా...తీ | పితృః పితౄ  
 ణామక్షయపుణ్యలోక ఫలనాప్త్యర్థం ఆకామావైప్రయిక్త మహా  
 పర్వణి పుణ్యకాలే పితృపితౄమహా ప్రపితౄమహానాం...గోత్రాణాం  
 ...యాపాణాంమాతృపితౄమహాప్రపితౄమహానాం...గోత్రాణాం...  
 దాయానాంమాతౄమహామాతృః పితౄమహా మాతృః ప్రపితౄమహా  
 నాం...గోత్రాణాం...యాపాణాం సవత్సీకానాం సర్వేషాంపితౄణా  
 మక్షయపుణ్యలోక ఫలావాప్త్యర్థంసింధుస్నానమహంకరష్యామినమః  
 స్నాత్వా | తతః...ప్రీత్యర్థం సింధుస్నానాంగ మర్త్యప్రదానం కరి  
 ష్యామినమః | శ్లో॥ సర్వరతోద్భవశ్రీమా సర్వరత్నకరోయతః |  
 సర్వరత్నప్రదాత స్త్వం గృహాణామహాదధే | ఇత్యుక్తంధత్వా |

ఉకాండరేణాచమ్య ఏవం...ప్రీత్యర్థం సింధుస్నానాంగ పిశ్చలాది  
తర్పణంకరిష్యామి । శ్లో! పిశ్చలాదం కలింకణ్యం కృతాంతజీవనేశ్వ  
రం! వసిష్ఠంవామదేవంచ పరాశరమపాంపతిం! వాల్మీకింనారదంచైవ  
చాలల్యై స్తదైవచ । నలంసీలంగవాకుంచ గవయంగంధమాదనం!  
జాంబవంతా హనూమంతం మగ్రీవం చాంగదంతథా । మైండంచద్వి  
విధంచైవ వృషభంశరభంతథా । రామంచలక్ష్మణంచైవ సీతాంచైవ  
యశస్వినిం । ఏతాంస్తుతర్పయేద్విద్వాక్ జలమధ్వవిశేషతః! ఆబ్రహ్మ  
స్థంబవర్మంకం యత్కించితృచరాచరం! యయాదత్రేనతోయేన తృప్తి  
మేవాభిగచ్ఛతు! చూర్యాఽర్ఘ్యప్రదానాని కరిష్యామినమః । మిత్ర  
రవి సూర్యభాను ఖగపూషహిరణ్యగర్భమరీచ్యాఽదిత్య సవిత్రార్క  
భాస్కరేభ్యోనమః! ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి! శ్లో! ఉడయంబ్రహ్మ  
స్వయావం మథ్యాహ్నేతు మహేశ్వరః । ఆస్తమానే స్వయంవిష్ణుః  
త్రయీమాత్రిదివాకరః! ఆచమ్య । శ్లో! యన్మయాదూషితం తోయం  
కారీరమలసంయుతం । తస్యపావవిశుద్ధ్యం యత్కృణం తర్పయామ్య  
హం! అనంస్కారాశ్చయేకేచి జ్వలాళాఃపితరోమమ । తేషామాప్స్యా  
యనార్థాయ దీయతేసలిలంమయా । ఇతితపహస్తాభ్యాం ఉడకంనిష్ఠి  
ష్ణ! యేకేచాఽస్మక్కు...నోడకం । వస్త్రంనిష్పీడ్య । బ్రాహ్మ  
ణేభ్యో యథాశక్తిహిరణ్యాది దానానికుర్యాత్ ।

ఇతి సింధుస్నాన పర్యాయోగ స్సమాప్తః.

## అచమనవిధిః

శుచాదేశే ప్రాజ్ఞుఖ ఉడబ్బుభోవోపవిశ్యాంశజ్ఞాను కరంగో  
రద్ధాకృతిం కృత్వాతాలుగాభిశుద్ధాభిరద్భిః శుక్పదాచామేత్ త్రిర్వేది  
స్మృతికామద్యాం! అంగుష్ఠమాత్రం స్పృశేదితిభట్టా! తతోంగుష్ఠ  
మూలేనోష్ఠాద్విరుష్మచ్ఛాఽంగుష్ఠతర్జనీభ్యాం నాసికేంగుష్ఠ మధ్యమా  
భ్యాం చక్షుషీ అంగుష్ఠాఽనామికాభ్యాం శ్రోత్రేంగుష్ఠకనిష్ఠికాభ్యాం  
జాళింపాణితలేవ హృదయం సర్వైశ్చిరశ్చస్పృశేత్ ।

తా! శుద్ధమైన ప్రదేశమందుఁదూర్పు మొగముగనైనను గ్రరాభిముఖ మొగనైనను గూర్చుండి ముణుకులచుట్ట గోపు చెవివలె సంగున్న తర్జ నులుమాత్రము ముడిచిన హస్తముచే జలము గ్రహించి దవడలకు మాత్రమంటెడు జలమునొకమాటు ఆచమనంచేయవలెను. మూడు మారులైన గావచ్చునని స్మృతికొముదియందున్నది, అంగుష్ఠము మాత్రమే స్పృశింపవలెనని భట్టమతము, ఆపై సంగుష్ఠమూలముచే రెండుమారులు పెదవులొత్తి యంగుష్ఠతర్జనులుగలిపి ముక్కు చిర మలు స్పృశించి యంగుష్ఠమధ్యములు గలిపి నేత్రములముట్టి యంగు ష్ఠానామికలచే శ్రోత్రములు ముట్టి యంగుష్ఠకనిష్ఠకలచే నాభినిసర చేతిచేపృథయమును నన్ని వేళ్ళుచేశిరస్సునుభుజములను సంటవలెను.

శ్లో! విశాక్షాంక్షత్రీయాణాంచ ప్రణవాదినమోంతకం । సువా సిసీనాంవై శ్యానాం కేశవాదినమోంతకం । శూద్రాణాంవిధవానాంచ నామమాత్రం విధీయతే । శ్లో! హస్తాదాబ్రహ్మతీర్థంచ హస్తాగ్రే దేవతీర్థకం । హస్తపార్శ్వే ఋషీతీర్థం తత్పార్శ్వేపితృతీర్థకం । తస్మ ధ్యేచ్ఛాగ్నితీర్థంచ పంచతీర్థం ప్రశస్యతే । బ్రహ్మతీర్థేన ఆచమనం కుర్యాత్ ।

కంచ! శ్లో! తర్జినీమధ్యమామధ్యే యోవిప్రోదీయతేజలం । తేన తృప్త్యంతతేనర్కే యేచరారవవాసినః । కేచిజ్జీవ్యాః కామ్యమానాః కేచిత్కర్మవశానుగాః । భుజంతుచమమోచ్చిష్టం పాత్రకేవంమయా ద్విరం । ధర్మశాస్త్రే ఇతిచోక్తమ్ । ఆచమనవిధి స్సమాప్తః,

### అథ తర్పణవిధిః ,

వ్యాసః॥ శ్లో! ఏకైకమంజలిం దేవా ద్వాద్వాత్సుగ్నసకాదయః । అర్హంతిపితరస్త్రీంస్త్రీంస్త్రీయస్త్యైకైకమంజలిం । పితృవర్గంఅంజలి త్రయమేకైకస్య । విష్ణుపురాణేతు । తీర్థధః ప్రీణనార్థాయ దేవానా మపినిర్వచత్ । ఇతి దేవేభ్యః ప్రయఉక్తాః । పాడ్మే । దేవా బ్రహ్మ ర్షిముఖ్యాంశ్చ తర్పయేత్తామతోదకైః । తర్పయేత్తుపితూన్ భక్త్యాగ తిలోదకచందనైః ॥ శంఖః । పావణేనరాజతే నాదుంబరేణ శృంగ

పాత్రేణ కుశేపవా పృథకం పితృతీర్థం స్మృతకదద్యాత్ । యోగయా  
జ్ఞవల్క్యః॥ శ్లో॥ తిలానామప్యలాభేతు నువర్ణ రజతాన్వితం । తదభావే  
నిషిం చేత్తు దర్భైర్మౌర్యేణవాప్యథ । తృప్యత్విశిసముచ్చార్య తృప్యతా  
మిత్యథాపివా । విధిజ్ఞోనిక్షి పేత్తోయం దేవాదీనామకేవతః । సప్యం  
జానుమధాకృద్వా సలిలందక్షిణాముఖః॥ యమః॥ శ్లో॥ దాహస్తాయ  
గృతఃకృత్వా పూరయేదుదకాంజలిం । గోశృంగమాత్ర ముద్ధృత్య జల  
మధ్యేజంక్షి పేత్ । దక్షః॥ శ్లో॥ అగ్రైస్తుతర్పయేదేవా మనుష్యా  
కుశమధ్యతః । పితౄంస్తుకుశమూలాగై ర్విధిఃకాశోయధాక్రిమమ్ ।  
మదనపారిజాతే యోగయాజ్ఞవల్క్యః॥ బ్రహ్మణం తర్పయేత్పూర్వం  
విష్ణుంయదగ్రింప్రజాపతిం । దేవా శుదాసి వేదాంశ్చ ఋషీశ్చైవ  
సనాతనాః । ఆచార్యాంశ్చైవగంధర్వా నాచార్యంతనయాంస్తథా ।  
సంవత్సరంసావయవం(దేవీశ్చాప్సరసస్తథా)తథాదేవానుగాన్నాగా  
సాగరా వర్షతానపి సరితోధమన్యప్యోశ్చ యక్షా రక్షాఃసిచై  
వహి । పితౄణాంశ్చ సుపర్ణాంశ్చ భూతాన్యథ వశూంస్తథా । వనస్పతీ  
నోషధీశ్చభూతగ్రామం చతుర్విధం । విష్ణుః॥ తిలకృత్వా నివీతంతు  
యజ్ఞసూత్రమతంద్రితః । ప్రజాపత్యేన తీర్థేన మనుష్యాంస్తర్పయే  
త్పృథక్ । తథా । కాష్ఠాజనిః॥ శ్లో॥ సనకస్సనందనశ్చైవ తృతీయశ్చ  
సనాతనః॥ కపిలశ్చామరీశ్చైవ వోధుః పంచశిఖాస్తథా ॥ పాద్మే  
ఆస్వావఃతరం॥ మరీచిమత్స్యంగిరిసా వాలస్త్యం పులహంక్రితుం । ప్రా  
చేతసంవసిష్ఠంచ భృగుంవాదరమేవచ । యోగయాజ్ఞవల్క్యః॥ శ్లో॥  
అపసవ్యంతతఃశ్చత్వారౌత్పాతౌచపితృదిబ్జుభిఃపితౄణాదివ్యానదివ్యాం  
శ్చ పితృతీర్థేనతర్పయేత్ ॥ శ్లో॥ దివ్యాంబరధరోధుగ్రివ ఇత్యాదయో  
వసవః॥ అజైకపాదాదియో రుద్రాః॥ ఇంద్రధాత్రాదయః ఆదిత్యాశ్చ  
వ్రత్యేకం సముదితావా॥ సవవః॥ శ్లో॥ కన్యవాహంసలంసోమం యమ  
మర్యమణంతథా । అగ్నిస్వాతౌ సోమపాశ్చ తథాబర్హిషదోపిచ ।  
యదిస్యాజ్ఞేపితృతా వ్రతన్విద్యాత్పితౄంస్తథా । స్మృతికాముద్యాం  
తర్పణేషుద్వనేక వ్రతారాడక్తాః॥ తథాపి కాత్యాయన సూత్రసంవా  
దాత్ । ఆధవాజసనేయినః ఇతి గౌడోక్తదక్షసంవాదా త్సానాదా



కర్మనాచ్చయోగ యాజ్ఞవల్క్యేకై ననామయంత్రకారః॥ కర్మణా  
మితితత్త్వం ఏవం వై శ్వేదేవాద్యపి కాతీయమేవ॥

ఇతి తర్పణవిధి స్సమాప్తః.

### అంగ తిలతర్పణవిధిః.

అంగతిలతర్పణవిధిరుచ్ఛతే - తత్రపితృతర్పణం ద్వివిధం నిత్యం  
నై మిత్తికంచేతి తత్రవర్గద్వయోద్దేశేన(వసుదదాగ్దిత్య) ప్రద్యుమ్న  
సంకర్షణ వాసుదేవ రూపరహితయా జలమూతేణ కలకవ్యతయా  
యద్విహితం తన్నిత్యంతథా॥ శ్లో॥ సార్వజనయుతేశ్చాగ్ధేయావముద్ది  
శ్యతర్పయేత్ । అన్యథాతర్పయేద్విద్యానామగోత్రాది సంయుత  
మితి॥ తన్నిత్యతర్పణం తదాహయాజ్ఞవల్క్యః॥ శ్లో॥ సవర్ణేభ్యోజలం  
దేయం నాసవర్ణేభ్యేవవ॥ నామగోత్రస్యధాకారైః పత్యహంతర్పయే  
త్సుధీరితి॥ సంహితాయామపిశ్లో॥ తర్పయేత్ప్రీన్విత్సానాదా తతశ్చై  
వతుమాతరం । సకత్నీమాతరంవశ్చాత్ప్రీతామహ్మదికాః క్రమాత్॥  
అదిశబ్దాన్మాతామహాదీనామపిసంగ్రహః-తథాచాస్యత్రాపిశ్లో॥ ఆదా  
పితాతథామతా సాపత్నీజననీతథా । మాతామహస్సపత్నీకా ఆత్మ  
పత్నీ స్వనంతరం॥ మతభ్రాతృపితృవ్యాశ్చ మాతృలాస్సహభార్యకాః॥  
దుహితాభగినీచైవ దాశీతోభాగినీయకః॥ పితృష్వసామాత్మష్వసా  
జామాతాభావుకన్నుషా । శ్వశురాచార్యగురవః స్వామిసఖ్యాదయ  
స్తథా॥ ఇత్యేతేపితరస్త్రీన్ సర్వణీయాయథావిధి॥ అన్నత్రాపి పితృ  
ష్వసా జామాతాభావుకన్నుషా॥ శ్వశురశ్శాస్త్రిలకశ్చైవ స్వామినో  
గురురగ్ని ఇతికేచిత్ నియమః॥ ఏకైకమంజలిందేవాః ద్వాద్వాత్సుసన  
కాదయః । అర్హంతిపితరస్త్రీన్స్త్రీన్ప్రీయశ్చైకైకమంజలిం॥ అత్ర  
విశేషమాహ । మాతృముఖ్యాసుయాసి సప్తసామేవాంజలిత్రయం  
దద్వాదేకైకమన్యాసాం స్త్రీణాంచైవాంజలింబుధ ఇతి॥ నారాయణో  
యేపి । ఏకైకంయోషితాండద్వా త్రీంస్త్రీన్పుంసాంపంచలిక॥



శ్వాత్వా సావత్మమాతుస్తు తీర్థస్త్రి న్నాశ్శుగణస్యచః పశ్చాదాం  
 వైవదేవానాం జలేకద్యాజ్జలాంజలిః । అసంస్కృతపశ్చాదానాం  
 శ్శలేకద్యాజ్జలాంజలిః । భూమాదుస్తర్పణంకుర్యాత్ ప్రాప్త్యేకంస్సేచ  
 మృగ్మయేత్ । తజ్జన్యంగువయోగేచ సపుత్రపితృభూసుకః ॥ శ్శలే  
 వాపిశుచాదేశే కుశాసీర్ష్యచరాజశే । తామ్రాదిపాత్రేషుశేవతర్ప  
 యేత్సలిలైశ్చుభైః ॥ వసిత్వావసరంశుక్లం శ్శలేనిస్తీర్ణబర్హిషీవిధిజ్ఞ  
 స్తర్పణంకుర్యాత్ పుర్యాన్విత్పగణంక్షథా ॥ పాణినైకగుణంప్రాక్తం  
 దర్శైశ్శతగుణం తతః ॥ అక్షయ్యం ఖడ్గపాత్రేణ పిశ్చాదాం తర్పణం  
 వదేత్ । తృప్యతేయేనతీర్థేన గృహ్ణీయాత్తేనవైజలం । అన్యథాకురుతే  
 యస్తు సరకంప్రతిపద్యతే ॥ నైమిత్తికంశుచత్యాబ్ధికశ్శాశ్శేష  
 యావంతఉద్దిష్టాస్తావన్నాతోద్దేశేన పశ్యిష్యన్నసంక్షణ్ణానామదేవ  
 స్వరూపాన్వితతయా తిలమిశోదకైః । కాలవిశేషస్తు కతకవ్యతయా  
 విహితం । తథాచసంగ్రహః ॥ శ్లోః । దర్శేతిలోదకంపూర్ణం పశ్చా  
 ద్దద్యాన్మహాలయే । ఆబ్ధిశేనావరంపూర్ణంపశేహనితిలోదకమ్ । పితృ  
 బ్ధంతువశేహని నచేదావచనం నిత్యతర్పణస్యైవ తత్కాలవిశేష సం  
 బంధబోధకం సతర్పణాంతరబోధకమితివాచ్యం । తథాసశి పృథ్వాబ్ధికా  
 దావపి సర్వేషాం తర్పణంప్రసక్తేత । కింతువచనాంతరైస్తత్తత్కాల  
 విశేషసంబంధితయా విహితః । తత్తచ్చాబ్ధిగాగనితర్పణస్యైవేదం  
 వచనసంగ్రహకం । తథాహి శ్లోః । దర్శేషాతేచసంక్రాంతోయగ  
 మన్వంతరాదిషు తర్పయిత్వాపిత్వాన్పశ్చాచ్ఛాచ్ఛాద్ధంకుర్యాత్ప్రయ  
 త్నతః । ఇతివచనేదర్శాదిశ్శాశ్శేష పూర్వకాలసంబంధితయా లంగ  
 తిలతర్పణంవిహితం ॥ తథాశ్శ్లోః । పక్షశాగ్దేహిరణ్యేచ పశ్చాద్దద్యా  
 త్తిలోదకం । తథాచైవాప్తకశ్శాశ్శేష శ్శాశ్శేషవాఽనుమాసికే । ఇతి  
 వచనే పక్షశాద్దాదిషు శ్శాశ్శానంతరకాలసంబంధితేనాంగతిలతర్ప  
 ణం విహితమితి ॥ శ్లోః ॥ సపిండికరణేశ్శాశ్శేషతశ్శాశ్శానుమాసికే సంవ  
 త్సరవిమాశేచకుర్యాత్తిలతర్పణమిత్యనుమాసికేతిలతర్పణస్య నిషిద్ధ  
 త్యాత్మకం ॥ శ్శాశ్శానంతరకాల కతకవ్యతోక్తిరిచేత్ ॥ ఇదంవచనం  
 వశేహని తిలతర్పణంవిషేధమితి । తథాచ స్మృతిః ॥ శ్లోః ॥ వృద్ధిశ్శాశ్శే

సపిండేచ ప్రేతశ్రాద్ధానుమానికై । వరేహనివిమోక్షేచ సకుర్యాత్తిల  
తర్పణం । స్మృత్యంతరేవిశేషమాహ । కృత్వానుమానికం శ్రాద్ధం  
సపిండీకరణాత్పరం । నైశ్వదేవం తతఃకుర్యాత్తర్పణంతిలసంయుతమితి ॥  
శ్రాద్ధానంతరకాలవస తిలతర్పణంవిహితం । తథాప్రత్యాబ్ధి కాదాతుః ।  
శ్లో । తిథ్యశ్రాద్ధేగయాశ్రాద్ధే శ్రాద్ధేప్రత్యాబ్ధికేపిచ । వరేహనిద్విజః  
కుర్యాత్తర్పణం తిలసంయుతమితి । వక్ష్యత్యేషాంతరిత్యర్పణం  
తదనంతరం । సకృన్మహాలక్ష్మీశాన్తిదేవతే వరేహని తిలోదకమిత్యాదినా  
ప్రత్యాబ్ధికాదిశ్రాద్ధేషువరేదుష్ఠః పాతకాలవిశేషతయా శ్రాద్ధాంగ  
తర్పణంవిహితమస్తి । ఏవం తత్కాలవిశేషేషు కథంవ్యతయో విహి  
త । తత్తత్ప్రత్యాబ్ధాంగతిలతర్పణం నిత్యతర్పణభిన్నమేవేతి తర్పణద్వై  
విధ్యముక్తం । ఏవంద్వివిధమపితర్పణం ప్రత్యాబ్ధికాది శ్రాద్ధవిషేష  
సముచ్చిత్యకథంవ్యతయోతథాహి । నిత్యతర్పణస్య సూక్ష్మోదయమారభ్య  
అసాయంకాలోభవతి । తథాపిపితోఃప్రత్యాబ్ధికై శ్రాద్ధేనిత్యతర్పణం  
శ్రాద్ధానంతరమేవ కథంవ్యతయో । తథాచహరితః । పితోఃప్రత్యాబ్ధికై  
పాత్యై తర్పణంతు కథంభవేత్ । జలేనై వవక్తురీత నివృత్తై పితృ  
కర్మణీతి । పితృవ్యాది కారుణ్యశ్రాద్ధేతు ఆబ్ధికశ్రాద్ధే తదేవ నిత్య  
తర్పణం శ్రాద్ధాత్పూర్వమేవ కథంవ్యతయో నిత్యతర్పణస్య పితృపూర్వ  
కత్వాత్ । తథాచకారికాశ్లో । నిత్యకర్మాబ్ధికశ్రాద్ధే కారుణ్యనాం  
కథంభవేత్ । ఆబ్ధికా తర్పణంపూర్వం కుర్యాచ్ఛ్రాద్ధమనంతరమితి ॥  
శౌనకోపిశ్లో । పితృవర్గంమాతృవర్గం వర్గంమాతామహస్యచ తర్పయి  
త్వాథకారుణ్య స్తర్పయేదితిశౌనకఇతి । డర్పాదిశ్రాద్ధేషుసర్వేష్యపి  
నిత్యతర్పణం శ్రాద్ధానంతరమేవ కథంవ్యతయో । తథాచపైతీనసః । శ్రాద్ధం  
కృత్వాతువిధివ ద్వైశ్వదేవ మతఃపరం । బ్రహ్మయజ్ఞం తతఃకుర్యాత్  
తర్పణంతుదితైర్వి నేతి । శ్రాద్ధాంగతిలతర్పణమపి శ్రాద్ధాదిషు తత్త  
త్కాలవిశేషేషు కథంవ్యతయో । తథాహి । పితోః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే  
తదంగతిలతర్పణం । వరేదుష్ఠః పాతకస్తరామేవ కథంవ్యతయో । తథాచ  
హరితః । తతఃపరేహి కురీత తర్పణంపురుషస్సుధీఃతచ్ఛేషై స్తిల  
దైభిస్తు పాతకస్సార్పిత్యముత్తైర్జలైః । ఇతివరేదుష్ఠః పాతకస్తరా

తర్పణకృతే తద్జలం అమృతంభవతీతి జ్ఞాననాథం అమృతైర్జలైరిత్యుక్తం తథాచన్యేచేతాః శ్లోః తిర్పణంత్రిమృతంపాతః ద్వితీయేప్రమాణేకయః । తృతీయే జలమిత్యాహు శ్చతుర్థేరుధిరంభవేత్ । తస్మాద్వాన్ధ్యంతుపూర్వేద్యుః కృత్వాన్నాత్వావరేహని పాతఃపితృగ్రంథ్యంసంతర్పన్ వశ్చాత్రిన్ధ్యాదికంచరేత్ । అన్యత్రాపి తిలదర్శయంత తోయం స్యభయాయ త్రిదీప్యతే । తత్తోయమక్షయంభూత్వా పితౄణాంత్పక్షిణంభవేదితి వ్రాయాగపారిహితేపి శ్లోః వరేహన్యవసిన్నాత్వా కృత్వాశాన్ధ్యాంగతర్పణం పునస్సన్నత్యైవకుర్వీత పాతస్సంధ్యాంసమాపితః ఉదితేతులవోస్వాత్వా సంధ్యాంకృత్యైవతర్పయేదితి యస్తుతర్పయతిపాతః కృత్వాశాన్ధ్యంవరేహనిపితరస్త్రపిమాయాంతి నచేత్కుక్కుంతివైధునివః । వరేహన్యశ్చాన్ధ్యకృన్మన్మన్యో యోవతర్పయతేపితౄణాం । అర్చిస్తాఃపితరస్తస్య శావంశత్వాప్రజాంతి త ఇతి ఏవం ప్రత్యాబ్ధికవత్ప్రీత్యాన్ధ్యా గయాశాన్ధ్యాచాంగతిలతర్పణంచరేహన్యేవకతావ్యం తథాచస్మృతిః శ్లోః ప్రీత్యాన్ధ్యాగయాశాన్ధ్యా శాన్ధ్యాప్రత్యాబ్ధికేపిచ వరేహనిద్విజకుర్యాత్తర్పణంతిలసంయుతమితి సకృన్మహాలయేపి వరేహన్యేవకతావ్యం । తథాచడక్షః శ్లోః శాన్ధ్యాంతే ప్రత్యహంకుర్యాత్తుక్షశాన్ధ్యాంగతర్పణం । సకృన్మహాలయే శాన్ధ్యావరేహనితోడకమితి తర్పణ తేచసంక్రాంతేయగమన్వంతరాదిషు శాన్ధ్యామేషు శాన్ధ్యాత్పూర్వమేవాంగ తిలతర్పణం కతావ్యం తథాహమత్యేపి శ్లోః పితౄణాంజ్ఞాంతునిర్వర్తక తర్పణాఖ్యం ద్విజోత్తమః । పిండన్యాహృకంశాన్ధ్యం కుర్యాదిందుక్షయేపిచ । పిండన్యాహర్యకంశాన్ధ్యం స్మృత్యంతరేపి । డర్శేన్నాత్వాపితేభస్తు దద్యాత్కృష్ణం తిలోదకం । అన్నంచవిధివద్ద్యా తర్పణస్తన్నవృత్తే డర్శేనాత్రేచ సంక్రాంతే యగమన్వంతరాదిషు తర్పయిత్వాపితౄణాంవశ్చాచ్ఛాన్ధ్యంకుర్యాత్ప్రయత్నత ఇతి వక్షశాన్ధ్యపారణ్యశాన్ధ్య అష్టకశాన్ధ్యానుమానిక శాన్ధ్యామేషు శాన్ధ్యానంతరమేవాంగ తిలతర్పణం కతావ్యం తథాచస్మృతిః శ్లోః వక్షశాన్ధ్యపారణ్యేచ వశ్చాన్ధ్యాత్తిలోదకం । తథాదేవాష్టకశాన్ధ్యాశాన్ధ్యా చైవానుమానిక ఇతి వక్షశాన్ధ్యాదివ్యంగ

తిలతర్పణానంతరం నిత్యతర్పణమపిక క్షణం! పై తీసనవచనం పూర్వ  
 మేవోదాహృతం । పితృవ్యాధికారుణ్య ప్రత్యాబ్ధికే శ్రాద్ధే చాంగ  
 తిలతర్పణం పక్షశాస్త్రాచ్చ శాస్త్రానంతరమేవ కుర్యుర్నవరేద్యుః ।  
 తథాచస్మృతిః! శ్లోః శాస్త్రాంగతర్పణంకుర్యా త్పతిలంత్వపరేహని  
 పితోర్విషయమేవస్యా స్మచాస్యవిషయేభవేదితి । ననువైకశాస్త్ర  
 ద్వయంకుర్యా త్సమానేహనికుతచిత్ । నయజ్ఞం నబలిం చేవ న దేవ  
 ఋషితర్పణమితి దైవేనిత్యతర్పణస్య ప్రత్యాబ్ధికాదిషు నిషిద్ధత్వా  
 త్కథం కర్తవ్యతా ప్రతిపాదనమితిచేత్సత్త్వం తస్యనిషేధస్య శ్రాద్ధా  
 దర్శాగ్విషయత్వాత్ । అత ఏవపై తీసనః । శ్రాద్ధంవిర్వర్త్య విధిపద్యై  
 శ్వదేవ మతఃపరం । బ్రహ్మయాజ్ఞంతతఃకుర్యా తర్పణంతు తిలైర్వి  
 నేతి । సన్యేవ! పితుః క్షయాహేసంప్రాప్తే సర్వేషాం తర్పణంనహి  
 మాతుః క్షయాహే సంప్రాప్తేతద్వర్గేతర్పణం సహీతివచనేన పితృ  
 మాతృవిభాగేన తర్పణనిషేధః కథమితిచేన్నైవం । ఇదంవచన జీవ  
 పితృకస్య ప్రమీత మాతృకస్య మాతృశ్శాస్త్రాంగ తిలతర్పణనిషేధ  
 వరం । ననిత్యతర్పణనిషేధవరం తథాచాయం వచనస్యార్థః । పితుః  
 క్షయాహే సంప్రాప్తే సతి శాస్త్రాంగతిలతర్పణం పితృపితామహప్రపి  
 తామహానామేవ కర్తవ్యం । సర్వేషాం మాలాదీనా మపిశాస్త్రే  
 యావంతఉద్దిష్టాః ప్రాతస్తానేవతర్పయేదితి విశేషితత్వాత్ । తత్త  
 త్కాలవిశేషేణ తర్పణంకార్యం జీవత్పితృకస్య ప్రమీతమాతృకస్య  
 శాస్త్రాంగతర్పణం సకర్తవ్యం । మాతుఃక్షయాహేసంప్రాప్తే సతీజీవ  
 త్పితృకేణ మాతవగ్లోదేశేన మాతుశ్శాస్త్రాంగ తిలతర్పణం సకర్త  
 వ్యం తదాహ! జీవమానఃపితాయస్య మారాయదివిషద్యతే! మాతుః  
 శాస్త్రాంగమతః కుర్యాన్నకుర్యా త్తిలతర్పణమితి । విశేషనిషిద్ధత్వాత్ ।  
 తథాపినిత్యతర్పణం శ్రాద్ధాహేతునానుషేయం । స్మృత్యంతరేవిశేష  
 మాహ! సజీవపితృకఃకుర్యా చ్ఛాస్త్రాంగతిలతర్పణం । శ్రాద్ధమూత్రం  
 ప్రకుర్వీత తర్పణంతు పితాచరేదితి । అథశాస్త్రద్వయ సంసర్గవిషయ  
 మాహ! మన్వాదిశ్రాద్ధేనప్రసంగా ద్దార్శిక శ్రాద్ధసిద్ధివత్ శ్రాద్ధాంగ  
 తర్పణేన ప్రసంగాన్నిత్యతర్పణసిద్ధిర్భవేదితిచేత్ । సవైషమూర్తిదార్శిక

మన్వాద్యో స్సంపాతే దేవతానామభేదాదేకానుష్ఠానే ఇతరస్యాపి  
 సిద్ధిర్భవిష్యతి | వ్రత్యతేతు దేవతాభేదసత్కాత్తు నైవసిద్ధ్యతితథాహ |  
 ప్రత్యాబ్ధికే తావత్పితృపితామహా ప్రపితామహానాం త్రయాణామేవ  
 దేవతాత్వమిత్యే తత్తదంగ తిలతర్పణేతి తేషామేవ దేవతాత్వం నేత  
 రేషాం పితృజ్ఞాంగ తిలాంబుస్యాన్నిషిద్దేపి త్వలేహని | శ్రాద్ధేయావంత  
 ఉద్దిష్టాః పాతీతాస్తానేవ తర్పయేదితి స్మరణాత్ | తథాచ-ప్రత్యాబ్ధికే  
 నిత్య శ్రాద్ధవన్నిత్యతర్పణమపి కర్తవ్యం దేవతాభేదాత్ | తథాచ  
 దర్శాదావపి | పితరోయత్రపూజ్యంతే తత్రానూతామహాఅపి | అవి  
 శేషేణకర్తవ్యం విశేషాన్నరకం వ్రజేదితిస్మరణాత్ | వర్గద్వయస్యైవ  
 దేవతాత్వమితి తదంగతిలతర్పణేతి తస్యైవ దేవతాత్వం నాస్సేషా  
 మితి దేవతాభేదోస్తి | అతోదర్శాదావపి దర్శశ్రాద్ధానంతరం తర్ప  
 ణం కుర్యాత్ | తథామహాలయేపి వర్గద్వయం సముద్దిశ్య శ్రాద్ధాచావర  
 కక్షక మితివచనేన వర్గద్వయ మాతోద్దిశ్యేనేవ అవరవక్ష శ్రాద్ధస్య  
 విహితత్వాత్ | తదంగ తిలతర్పణేపి వర్గద్వయ మాత్రస్యైవదేవతా  
 త్వమితి దేవతాభేదోస్తి తస్మాచ్ఛ్రాద్ధే వ్యర్థేషా భయవిధతర్పణ  
 మప్సన్మషేయ మేవమితియుక్తం | నను పితృతర్పణద్వై విభ్యమేవేతి  
 నయుక్తం చిహ్నాయజ్ఞాంగ దేవఋషీ పితృతర్పణస్యాతిరిక్త నిత్య  
 పితృతర్పణస్యాపి నిత్యశ్రాద్ధాంగత్వాత్ తథాచవ్రత్యహంక్రియమాణ  
 నిత్య పితృతర్పణస్యాప్యంగ పితృతర్పణత్వమేవేతి చేనైవం నిత్యపితృ  
 తర్పణస్య నిత్యశ్రాద్ధాంగత్వానువవత్తే రూపరహితత్వాద్భిన్న దేవ  
 తాకత్వాచ్చ యన్నిత్యతర్పణంకుర్యా ద్రూపహీనందినేదినే | శ్రా  
 ద్ధాంగతర్పణంకుర్యా ద్రూపయుక్తం తిలాంబురితివచనాన్నిత్య తర్ప  
 ణం ప్రద్యుమ్నసంకర్షణ వాసుదేవ రూపరహితం | నిత్యశ్రాద్ధంచ  
 రూపయుక్త మితితయోర్నాంగంగభావః | నిత్యశ్రాద్ధంచ వృద్ధవత్సం  
 నిత్యతర్పణంచ పితృకాయజ్ఞాది దైవతమితితయోర్భిన్న దేవతాత్వం  
 కించ | కుర్వాదహరహ శ్రాద్ధమన్నా ద్యేనోదకేన వేతినిత్యశ్రాద్ధ ప్రతి  
 విధిత్యేన స్మరణాదపి నిత్యపితృతర్పణస్య సతదంగత్వం తథాచమనుః ||

అథావనం బ్రహ్మయజ్ఞః పితృయజ్ఞః సుశర్పణం హోమోదేవ బలి  
 జ్ఞాతో నృయజ్ఞోతిధిపూజనమితి యజ్ఞపితృభ్య స్వస్థాకరోత్పవ్యవస్త  
 త్పితృయజ్ఞ స్సంతివత ఇతిశ్రుతేశ్చ । తస్మానిత్యతర్పణం స్వతంత్రం  
 నాంగమితి ప్రత్యాబ్దికాదా వుభయోస్సంపాతే దేవతాభేదాచ్చాధ  
 ద్దయ వదుభయ విధతర్పణ వచన మప్యనుష్ఠేయమేవేత్యలం ప్రపం  
 చేన ఉభయమవ్యత్ర తర్పణానుష్ఠానోత్కర్ష । పితోః ప్రత్యాబ్దిక  
 శ్రాద్ధే పితృతర్పణం శ్రాద్ధానంతరమేవ కర్తవ్యం । అంగతిలతర్పణం  
 వరేద్యుః పాత్రస్తరాంత్రీ నుద్దిశ్యకర్తవ్యః జవపితృకేనమాతుప్రత్యా  
 బ్దికేతదనంతరంవా వరేద్యుర్వా అంగతిలదర్పణంవా నిత్యతర్పణమపి  
 కర్తవ్యం । క్షేష్ఠశ్రాత్పవాదీ కారుణ్య శ్రాద్ధే ప్రత్యాబ్దికశ్రాద్ధే  
 తు నిత్యతర్పణం శ్రాద్ధాత్పూర్వం । అంగతిలతర్పణం శ్రాద్ధానంతర  
 మేవ కర్తవ్యం నవరేద్యుః । శ్లోః । ధర్మపాతేచనంకాంతో యుగమన్యం  
 తరాదిషు । అంగతిలతర్పణం శ్రాద్ధాత్పూర్వం నిత్యతర్పణం తచ్చా  
 ద్ధానంతరమేవ । పక్షశ్రాద్ధ కారుణ్యశ్రాద్ధ అప్తకశ్రాద్ధానుమాసిక  
 శ్రాద్ధేషు శ్రాద్ధానంతరమేవాంగ తిలతర్పణం కర్తవ్యం । నవరేద్యుః ।  
 సకృన్మహాలయేతు వరేద్యురేవాంజ తిలతర్పణం నిత్యతర్పణంతుశ్రా  
 ద్ధానంతరమేవేతి । మహాలయశబ్దో ద్వివిధః । ముఖ్యగౌణశ్చేతి తత్ర  
 పక్షశ్రాద్ధం ముఖ్యం సకృన్మహాలయో గౌణః । తత్రముఖ్యపక్షమహా  
 లయ శ్రాద్ధాంగతిలతర్పణం । తదనంతరమేవకార్యం । గౌణసకృన్మహా  
 లయాఖ్యశ్రాద్ధే త్వంగ తిలతర్పణం వరేద్యుః పాత్రరేవేతిస్థితః । అత  
 ఏవకక్ష శ్రాద్ధకర్పాది శ్రాద్ధాహేషు శ్రాద్ధానంతరమేవ కర్తవ్యం ।  
 కర్తుస్తాంబూల చర్మకేపినానువవత్రిః పాంగపితృకర్మణోనిష్పత్తత్వా  
 త్ । తథాచప్రయోగ పారిజాతే శ్లోః । పక్షశ్రాద్ధేతథాదర్శే యుగ  
 మన్యంతరాదిషు । శ్రాద్ధనిర్వర్త్యభుక్త్యాతు తాంబూలం భాదయే  
 ద్విజః । మోహదకృత్వాశ్రాద్ధం తాంబూలం యదిభాదయేత్ ।  
 శ్రాద్ధహంతాభవేత్కర్తా కారవంసరకంప్రజేదితి । పితోః ప్రత్యా  
 బ్దికేశ్రాద్ధే దినారాత్రౌ తాంబూలచర్పణం నిషిద్ధం । అంగ తిలదర్ప  
 ణస్య వరేద్యుః పాత్రర్పిహితత్వేనసాంగ పితృకర్మానిష్పత్తే । తథాచ



తత్త్వేనాత్మా! మృతాశాచే తథాశ్రద్ధేమాతాపిత్రోర్మృతేహని ।  
ఉపవాసేచ తాంబూలం దినారాత్రౌ విసర్జయేదితి ।

ఏవం తిలతర్పణవిధి స్సమాప్తః.

బ్రహ్మది సార్థన ప్రయోగః.

వేదాధర్మపురాణాని సేతిహాసానిశక్తితః । జపయజ్ఞ వ్రసిద్ధ్యర్థం విద్యాంచాభ్యాత్మికీంజపేత్ । ఇతియాజ్ఞవల్క్యకేః । పురాణభారతాది సాతవిధానేపికర్మస్య సామాన్యకేః । శ్రవణస్మృత్యవ కర్మాంగత్వాత్పురాణశ్రవణమేవబ్రహ్మదిసార్థనమితికేచిత్ । తన్నమస్కారేణ మంత్రేణ పంచయజ్ఞాన్నహవయేదితి యాజ్ఞవల్క్యకేః । తత్రయోనమసాస్వధ్వరః ఇతి శ్రుతేర్మజ్జ్ఞానైవనమ ఇతిహిబ్రాహ్మణం భవతీతివచనాచ్చ నమోనమః ఇతిత్రిష్టపేదితి స్మృతికామూద్యా ముక్తం । తత్త్వంతు వేదా దీనామర్థభాగే స్వయాపస్మైపగ్రహణాత్ । నమశ్రుతే శ్చతశంతత్వేనా ప్యవపత్రే ర్నమోంతః శబ్దైకాద్యమితి । తద్యథాకర్మాసనే ఉపవిశ్య ।

తత్రాయం ప్రయోగః । ఆచమ్య...ఏవంగుణ...శుభతిథౌ మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరముద్దిశ్య...ప్రీత్యర్థం బ్రహ్మదిసార్థనం కరిష్యామినమః । ఇతిసంకల్ప్యోపస్థితింకృత్వా దర్శగర్భం బ్రహ్మంజలింకృత్వా నమోనమోనమః । ఇతిజపేత్ । యథా । ఋగ్వేదాయనమః - యజుర్వేదాయనమః - సామవేదాయనమః - అధర్వణవేదాయనమః - శిక్షాయనమః - కల్పాయనమః - వ్యాకరణాయనమః - నిరుక్తాయనమః - జ్యోతిషాయనమః - ఛందోవిచిత్రైస్సమః - అభ్యాత్మవిద్యాయనమః - ఇతిహాసపురాణేభ్యోనమః - తర్కవిద్యాయనమః - పూర్వమీమాంసాయనమః - ఉత్తరమీమాంసాయనమః - ఇతిజపిత్వాత్మా! దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చ మహాయోగిభ్యవేదచ । నమస్స్వభాయై స్వాహాయైనిత్యమేవ నమోనమః । ఇతి త్రిష్టపిత్వా విద్యాభ్యర తపోయోని రయోనిర్విష్ణు రీడితః । వాగ్మతేనార్చితోదేవః ప్రీయ

శాంఘజనార్దనః॥ ఏవముక్త్యా॥ ఉదకంస్పృశేత్॥ తతః సూర్యప్రార్థనం  
కృత్వానంతరం మూతాపితరా నమస్కృత్వా । ప్రార్థయేత్ । సమా  
నము॥ త్రివ్రహ్మణీకృత్య॥ మహాఫలమితి॥

ఇతి బ్రహ్మదిప్రార్థన ప్రయోగ స్సమాప్తః.

దే వా ది త ర్పణ మ్.

ఏవం...ప్రీత్యర్థం దేవర్షి పితృనుద్దిశ్య దేవర్షి పితృప్రీత్యర్థం  
దేవర్షిపితృతర్పణం కరిష్యామినమః । తచ్చ మదనపారిజాతే యోగ  
యాజ్ఞవల్క్యుః॥ కాతీయసూత్రానుసారేణోచ్యతే । ఆననం దక్షిణం  
జన్వాచ్యకృత్వా నమదర్భాక్షతైర్హస్తద్వయేన దేవతీర్థేనతర్పయేత్ ।  
యథా॥ బ్రహ్మతృప్త్యర్థం- విష్ణుస్తృప్త్యర్థం- రుద్రః - ప్రజాపతిః-  
దేవాః- ఛందాంసి- వేదాః- ఋషయః- పురాణాచార్యాః - గంధ-  
ర్యాః - ఇతరాచార్యాః- సంవత్సరస్సావయవః- దేవ్యః- అపరసః-  
దేవానుగాః- నాగాః- సాగరాః - వర్షతాః - సరితః - మనుష్యాః-  
యక్షాః- రక్షాంసి- పిశాచాః- మపర్ణా-భూతాని - పశవః - వనస్ప-  
తయః- ఓషధయః- భూతగామీశ్చతుర్విధా స్తృప్త్యర్థం॥ ఆచార్య  
చూడామణిత- ప్రజాపతి స్తృప్త్యర్థం॥ అథ॥ దేవాయక్షాస్తథా  
నాగా గంధర్వావృరసాసురాః॥ కూరాస్సర్పానువర్ణాశ్చ తరవోజాం  
బుకాఖగాః॥ విద్యాధరాజలాధారా స్తథైవాకాశగామినః॥ నిరాహ-  
రాశ్చయేజీవాః పాపేధర్మేరతాశ్చయే । తేషామప్యాయనాయై  
తదీయతేనలిలంమయా । ఇతిమాతోన్యైకైస్తర్పణముక్తం । అథఋష-  
యః॥ నివీతీ॥ సనక స్తృప్త్యర్థం-సనందనః- సనాతనః కపిలః- ఆనురిః-  
వోధం- పంచశిఖః- అథ పితృతర్పణం । దక్షిణాభిముఖః సవ్యంజాను  
మావర్జ్య॥ ప్రాచీనావీతీ॥ పితృతీర్థేన ద్విగుణదర్పై స్తీలమిశ్ంస్త్రీ  
సంజలీదద్యాతే । వనవ స్తృప్త్యర్థం-రుద్రాః-ఆదిత్యాః- మరుతః-  
అశ్వినాతృప్త్యర్థం- కవ్యవాహన స్తృప్త్యర్థం॥ సోమపాః-బర్హిషదః-  
ధర్మరాజ స్తృప్త్యర్థం- మృత్యుః- అంతకః - వైవస్వతః - కాలః-  
సర్వభూత క్షయః - ఔదుంబరః - డధ్నుః - నీలః - పరమేష్ఠిః-



వృణోదరః - చిత్రః - చిత్రగుప్తః ఇతి దేవమీపితృతర్పణేనచ భగ  
వానర్వాత్మక శ్రీవరమేశ్వర...మస్తు!

పా) ఏ న పా తః.

కేశవ- నారాయణ- మాధవ-.....వవంగుణ... పీఠ్యర్థం  
దేవర్షిపితృతర్పణం కరిష్యామిసమః ఇతిసంకల్ప్య దేవార్థతర్పయామి  
సమః దేవగణార్థతర్పయామిసమః దేవపత్నీస్తర్పయామిసమః దేవ  
పుత్రార్థతర్పయామిసమః దేవపౌత్రార్థతర్పయామిసమః నివీతీ  
ఋషీర్థతర్పయామి సమస్తర్పయామిసమః ఋషిగణార్థతర్పయామి  
సమస్తర్పయామి సమః ఋషిపత్నీస్తర్పయామి సమస్తర్పయామి  
సమః ఋషిపుత్రార్థతర్పయామి సమస్తర్పయామిసమః ఋషి  
పౌత్రార్థతర్పయామి సమస్తర్పయామిసమః అవసవ్యం పితౄ  
తర్పయామి సమస్తర్పయామి సమస్తర్పయామిసమః పితృగణార్థ  
తర్ప...సమః పితృపత్నీస్తర్పయామి...సమః పితృపుత్రార్థతర్ప...  
సమః పితృపౌత్రార్థతర్ప...సమః అనేన దేవమీపితృతర్పణేన భగ  
వానర్వాత్మకః ఏతత్ఫలం శ్రీవరమేశ్వరార్పణమస్తు!

నిత్య పితృతర్పణమ్.

మదవపారిజాతే హరితః శ్లో! పసిత్వావనసంతుక్లం స్థలేవిస్తీర్ణ  
బర్హిషి విధిజ్ఞస్తర్పణంతుర్యాన్నతుపాత్రేకదాచన తదనుద్ధృతోదక  
స్థితర్పణపరం ఉద్ధృతేనవ పాత్రాద్వాజలమాదాయ ఋషం  
పాత్రాంతరేక్షిపేత్ జలపూర్ణేథవాగరై వస్థలేనతుబర్హిషి యోగ  
యాజ్ఞవల్క్యః యద్యుద్ధృతేనసంచేత తిల్యాసంమిశ్రయేజ్జలే అతో  
వ్యధోతుసమ్యేన తిలాగాహ్యవిచక్షణైః ఏతచ్ఛుగ్మహేపుత్రవతా  
వకార్యం శ్లో! సప్తమ్నాంరవివాలేచ గృహేజన్మదినేతథా భృత్య  
పుత్రకళతార్థీ సకుర్యాత్రితర్పణమితి మరీచిస్మృతేః కించివ్యాసః  
శ్లో! శూద్రోవర్ణశ్చతుర్థోపి వర్ణత్వాద్ధర్మమర్హతి వేదమంత్రస్వధా  
స్యాహ వషట్కారాదిర్విధివా!

తా! శూద్రకమలాకర క్తవయోగము సనుషించు వారండలు ధర్మ

మాచరించుట కర్తులుగాని వేదమంత్రములు, స్వధాశబ్దము, వషట్ అనుశబ్దము ప్రయోగములయందుచ్చరింపక తత్సమశబ్దము వరింపఁ దగునని వ్యాసవచనము.

తత్రాయంప్రయోగః । ఆచమ్య...ఏవం...ప్రీత్యర్థం అస్మ త్పితౄనుద్ది శ్వాః ఽస్మత్పితౄప్రీత్యర్థ మస్మత్పితౄతర్పణం కరిష్యామి నమః । డక్షిణాభిముఖః-ప్రాచీనావీతిః పితరంగోత్రం... తర్పయామి నమః । తృప్యతామితి కేచిత్ ఏవం త్రిః పితామహం...గోత్రం...మి నమః । 3 । ప్రపితామహం...గోత్రం...మి నమః । 3 । మితరం... గోత్రం...నమః । పితామహీం...గోత్రం...తర్పయామినమః । 3 । ప్రపితామహీం...గోత్రం...మినమః...మితామహం... గోత్రం తర్పయామినమః । 3 । మితః పితామహం ... గోత్రం తర్పయామి నమః । 3 । మితఃప్రపితామహం...గోత్రం...మినమః । 3 । మితా మహీం...గోత్రం...తర్పయామినమః । 3 । మితః పితామహీం ...గోత్రం...యామినమః । 3 । మితఃప్రపితామహీం...గోత్రం తర్పయామినమః । 3 । అథ కారుణ్యతర్పణం కుర్యాత్ యథా । శ్లో । ఆదాపితాతథామితా సావత్సీజననీతథా । మితామహస్సపత్నీకా ఆత్మవత్స్వస్త్వనంతరం । సుతభ్రాతృ పితృవ్యాకృతృ మాతృలాస్సహ భార్యకాః । దుహితాభగినీచైవ దాహితోభాగినీయకః । పితృవ్యసా మాతృవ్యసా జామాతా భావుకమ్నుమా । శ్వశురస్సన్యల కశ్చైవ స్వామినోగురవస్తథా । (అథ) ఆబ్రహ్మస్తంబవర్ణంతం దేవర్షి పితృమా వహః । తృప్యంతుపితరస్సర్వే మాతృమాతామహదయః । అతీతకుల కోటీనాం సప్తద్వీపనివాసినాం ఆబ్రహ్మభువనాల్లోకాదిదమస్తు తిలో దకం । ఏవంతర్పణంకుర్యాత్ । యేకేచాఽస్మత్కులేజాతా ఆపుత్రా గోత్రీణోమృతాః । తేగృహ్లాంతం మయాదత్తం ... (వస్త్ర) నిష్పీడ నోదకం । (నిత్యములో యాదములేదు) ఇతినిత్యపితౄతర్పణంసమాప్తం.

అథ యమతర్పణమ్.

యమతర్పణప్రమాణంతు! వృద్ధమనుః । శ్లో । దీపోత్సవచతుర్థ శ్వాంత కార్యంచయమతర్పణం । కృష్ణాంగారకచతుర్థ శ్వామపికార్యంతథైవచ ।

నియమస్తు । డక్షిణాభిముఖోభూత్వా తిలై స్సవ్యంసమాహితః । దేవ  
 తీర్థేన దేవత్వా తిలై పైతాధికత్యతః । ఏవంకుర్వతః ఫలమాహమనుః ।  
 యత్రోక్తచనద్వాంహి స్వాత్వాకృష్ణచతుర్థ కీం సంతర్ప్యధర్మరాజా  
 జంముచ్యతేల్పిష్టేతి । ఆచమ్య... ఏవం... ప్రీత్యర్థం దీపోత్సవచతుర్థ  
 శ్వాంతం యమతర్పణం కరిష్యామినమః । డక్షిణాభిముఖస్తీర్ణై బద్ధిషి  
 దేవతీర్థేన జలమిశ్రితం జలందద్వాత్ । యమం తర్పయామినమః ।  
 ధర్మరాజం తర్పయామినమః । మృత్యుంతర్పయామినమః । అంతకం  
 తర్పయామినమః । వైవస్వతం తర్పయామినమః । కాలంతర్పయామి  
 నమః । సర్వభూతక్షయం తర్పయామినమః । ఔదుంబరం తర్పయామి  
 నమః । డధ్నంతర్పయామినమః । నీలంతర్పయామినమః । పరమేష్ఠినం  
 తర్పయామినమః । వృకోదరం తర్పయామినమః । చిత్రం తర్పయామి  
 నమః । చిత్రగుప్తం తర్పయామినమః । ఏవం దీపోత్సవ యమతర్ప  
 ణంకార్యం మహాఫలమితి వ్యాసః । శ్లోః యమాయ ధర్మరాజాయ  
 మృత్యవేచాంతకాయచ । వైవస్వతాయ కాలాయ సర్వభూపక్షయా  
 యచ । ఔదుంబరాయదధ్నాయ నీలాయపరమేష్ఠినే । వృకోదరాయ  
 చిత్రాయ చిత్రగుప్తాయతేనమః । కృష్ణాంగారక చతుర్థ శ్వా మితి  
 త త్తిధిసంకల్పవిశేషః । ఇతి యమతర్పణం సమాప్తమ్.

భీష్మ త ర్ప ణ మ్.

వ్యాసః శ్లోః శుక్లాష్టమ్యాంతుమాఘస్య డద్వాద్రీష్టాయయో  
 జ్జలం'గుంవత్సరకృతంపాపం తక్షణాదేవనశ్యతి । ఆచమ్యఏవం... ప్రీత్య  
 ర్థం మాఘశుక్లాష్టమ్యాం భీష్మతర్పణం కరిష్యామినమః । వైయాఘ్ర  
 పాడగోత్రం సాంకృతివ్రాతం గంగాపుత్రవర్మాణం తర్పయామినమః ।  
 వైయాఘ్రపాడగోత్రం సాంకృతివ్రాతం భీష్మవర్మాణం తర్పయామి  
 నమః । వైయాఘ్రపాడగోత్రం సాంకృతివ్రాతం అపుత్రవర్మాణంతర్ప  
 యామినమః । ఇతి తర్పయేత్ । అస్వైవాప్యశ్చకల్పః శ్లోః వైయా  
 ఘ్రపాడగోత్రాయ సాంకృతివ్రాతాయచ । గంగాపుత్రాయ భీష్మాయ  
 వ్రాతాస్సేహం తిలోదకమ్ । అపుత్రాయదదామ్యేత జ్జలంభీష్మాయ  
 పశ్యత ఇతి । ఇతి భీష్మతర్పణం సమాప్తమ్.

వి భూ తి ధా రణ మ్,

శ్లో! భూతిర్భూతకరీ పవిత్రజచనీసాపస్యవిధ్వంసినీ! చిత్తానంద  
కరీ యశశ్శుభకరీసర్వాద్ధనంపత్కరీ! రక్షోభూతపిశాచ రాక్షసమహా  
రక్షైకసంతాసినీ తేజోరాజ్య విశేషపుణ్యజననీ భూతిస్సదాధార్మ్య  
తామ్! శ్లో! శ్రీకరంచ చవిత్రంచ శ్లోకరోగవివారణమ్! లోకేవశీకరం  
పుసాంభస్త్వ త్రైలోక్యపావసమ్! తతఃసూర్యప్రభావకృత్వాచమ్య!

శ మి పూ జా,

దశమ్యాం సాయాహ్నే శమిపూజా-కృత్వా || తదనంతరం  
శమింధ్యాయేత్ || ధ్యానమగ్రతః శ్లో! శమింశమయతేపాపంశమిశతు  
వినాశనీ! అర్జునస్యధనుర్ధారి రామస్యపీయదర్శినీ! ౧! శమింకమల  
పరాక్షీం శమింకంటకధారిణీ! ఆనోహతు శమింలక్ష్మీ ర్నృణా  
మాయుష్యవధీ! ౨! నమోవిశ్వాసవృత్తాయ పాశస్త్రాస్త్రధారిణే!  
త్వత్ప్రపత్రంప్రతీచ్ఛామి సదావిజయదోభవ! ౩! ధర్మాత్మాసత్యసంధ  
శ్చ రామోదాశరధిర్బది! పారుషేచాప్రతిద్వంద్వో మచ్ఛత్రా  
జహిసాయకః! ౪! అమంగళాదిశమనీం దుష్కృతస్యచనాశినీ! దుస్స్వ  
ప్నుహరిణీం ధన్యాం ప్రపద్యేహం శమింతుభాం! ఇతిసమస్కారః!

నిశ్చయ తాంబూల ప్రకరణమ్,

ఇందు ముందుగా వివాహభేదములను గురించి కొంచము  
వ్రాయుచున్నాడను, ఎట్లనిన బ్రాహ్మము, దైవము, ఆర్షము, ప్రాజా  
పత్యము, ఆసురము, గాంధర్వము, రాక్షసము, పైశాచము, అను  
యెనిమిది విధములు వివాహములు.

బ్రాహ్మవివాహము:—అందుయోగ్యమైన వరుని బిలచి యలంకరించి  
విధిప్రకారము కన్యాదానముచేయుట బ్రాహ్మవివాహము.

దైవవివాహము:—యజ్ఞమందు ఋత్విజుడై కర్మచేయుచున్నవానికి  
దనకన్య నిచ్చుట దైవవివాహము.

ఆర్షవివాహము:—వరుని వలన రెండు గోవులను బుచ్చుకొని కన్యక  
నిచ్చిన నార్ష వివాహము యిచ్చుట గోమిధునముగ్రహించుట

నిండ్యముగాదు ఏమనిన నది కుమారీపూజనముకొఱకు గావున  
గవ్యా విక్రయ మనఁబడదు.

ప్రాజాపత్యము:—మీరిద్దఱుగూడి ధర్మమాచరింపుఁడనిబలికి కన్యక  
నిచ్చిన ప్రాజాపత్యవివాహము.

ఆసురవివాహము:— ధనము బుచ్చుకొని కన్యక నిచ్చెనేని యాసుర  
వివాహము.

గాంధర్వము:—దంపతు లిద్దఱు వరస్పర మొకరి నొకరు ప్రేమించి  
విడువ కుండగ శపథమున స్వయముగ వివాహముచేసికొనుట  
గాంధర్వవివాహము.

రాక్షసము:—యుద్ధాదులచేఁ గన్యకు బలాత్కారముగ గ్రహించుట  
రాక్షసవివాహము.

పై శాచము:—దొంగతనముచేఁ గన్యకు హరించుట పై శాచము.

తత్ప్రమాణమ్— యాజ్ఞపల్కః! శ్లో! బ్రాహ్మోఽవివాహ  
అహూయదీయతే శక్త్యలంకృతాం | యజ్ఞగ్రముత్విజేదై వ ఆదాయాన్  
స్తుగోద్వయమ్ | ఇత్యుక్త్యాచరతాంధర్కం సహాయాదీయతేర్ధినే | సకా  
యః పాపయే తజ్జ వ్షడ్వంశ్యాన్ సహాత్మనా | ఆసురోద్రవిణాదానా  
ద్గాంధర్వ స్సమమయాన్నిధః | రాక్షసోయుద్ధహరణా త్పై శాచః కన్య  
కాఫలాత్ |

మఱియొక విషయము. సదరు వివాహములలో విప్రునికి బ్రాహ్మ  
దైవ వివాహములు ప్రశస్తములు. క్షత్రియునికి గాంధర్వరాక్షసములు  
ప్రశస్తములు, వైశ్యునికాసురాక్షస వివాహములు ప్రశస్తములు, ఆర్ష  
ప్రాజాపత్య పై శాచములండఱకు సంకటను:దు గ్రహింపవచ్చును,  
అందురాక్షసము తప్ప లక్ష్మిన యేడును విప్రునికి బ్రాహ్మదైవములు  
తప్ప దక్కిన యాఱును క్షత్రియునికి వైశ్యకూదులకు బ్రాహ్మదైవ  
రాక్షసములు తప్ప దక్కినయైదును గ్రహింపఁదగినది.

బ్రాహ్మవివాహముచే పెండ్లాడిన స్త్రీయందు బుట్టినపుత్తుడు  
వదిమంది పూర్వులను వదిమంది పరులను వంశస్థులను దరింపఁజేయును  
దైవవివాహముచే పెండ్లాడిన స్త్రీపుత్తుడు పూర్వపురుషులయందు

పడుగు రేడుగురు వంశస్థులను ధరింపఁజేయును. ప్రాజాపత్యవివాహితు రాలి పుత్రుడార్దురాద్గురు నుద్ధరింపఁజేయును, ఆర్ష వివాహిత పుత్రుడు ముగ్గురు ముగ్గురు వంశస్థులను దరింపఁజేయును; ఆశ్వలాయన సూత్ర మందు బ్రాహ్మము మొదలు నాల్గువివాహములందుఁబుట్టిన పుత్రులు క్రమముగ ౧౨ రేసియు ౧౦ పడుగురేసియు ౮ మండ్రేసియు, ౭ డుగురేసియు ఋషులను పూర్వులను పరులనుగూడ దరింపఁజేయుదు రనియున్నది, తక్కిన దుర్వివాహములందు బ్రహ్మధర్మజ్యేష్ఠులైన పుత్రులు గలుగుదురు, వాగ్దానమైన పైని పరుఁడు దేశాంతరమునకు వెళ్లినయెడల నాఱుమాసముల వర్తంతము ప్రతీక్షించి మఱియొకని కీడువలెను, కన్యకు శుల్కమునఁగ నలంకారమిచ్చి దూర దేశము పోయినచో నొకసంవత్సరము ప్రతీక్షింపఁదగియున్నది, ఇకబలాత్కారముగ వివాహమాడినను సగోత్రత్వము నభిసంకల్పము మొదలగు మహదోషములున్నను నప్రవచీవిధికిపై నగూడ మఱియొక పరుని కివ్వ వచ్చునని చెప్పుదురు.

జ్యేష్ఠ కనిష్ఠ వివాహాలక్షణము.

శ్లో! దా రాగ్ని హోత్రీసంయోగం కురుతేయోఽగ్రీతీస్థితే ।

సకనిష్ఠఃపరీవేత్తా జ్యేష్ఠస్తుపరివీత్తికః ।

తా! జ్యేష్ఠునికంటే ముందు కనిష్ఠుఁడు వివాహముగాని యాథా నముగాని జేసికొనిన పరివేత్తియనఁబడును, జ్యేష్ఠుఁడు పరివీత్తియనఁ బడును, ఇట్లు జ్యేష్ఠకన్యకంటే కనిష్ఠకన్యకు ముందు వివాహముచేసిన కన్యయగ్రీదిధిషువనఁబడును, జ్యేష్ఠకన్యదిధిషు వనఁబడును, అట్టిదోష ములకు ప్రాయశ్చిత్తమును జరుపుకొనవలెనని ధర్మశాస్త్రములుచెప్పు చున్నవి, పరివీత్తిపరివేత్తలగు పోదరులిద్దఱు రెండేసి కృచ్ఛ్ర ప్రాయశ్చిత్తములు జేయవలయును, ఎట్లనిన కన్యయొక కృచ్ఛ్రముదాతయతి కృచ్ఛ్రము, పురోహితుఁడు చాంద్రాయణమునుజేయవలెను పితౄదు లకు సమాధానము లేకున్నచో వివాహము బాగుగా చేయఁదగదు, పితౄదులు తప్పక జేయవలెనని సంకల్పించి చేసినచో మూఁడుమాస ములు కృచ్ఛ్రము, ఈదోషమున కవవాడము జ్యేష్ఠుఁడు నవతిత్తి

కొడుకై నను దత్తుడై నను గనిష్ఠుడు వివాహము తప్పక చేసికొన వచ్చును, దోషములేదు, క్షేష్ఠునికి వివాహనిమిత్తము పిత్రాదులు కొంతద్రవ్యమిచ్చి వివాహమునకు ఆజ్ఞ యిచ్చి కనిష్ఠుడైన సోదరునికి గాని కనిష్ఠురాలైన ససహోదరికిగాని వివాహము చేయవచ్చునని కొందరు క్షేష్ఠునియొక్క ఆజ్ఞ నుతీసికొనిచేయుటమంచిదని ఖటియునపుంసకుడైనను, మూగవాడైనను, చెమిటివాడైనను, సోట్రవాడైనను, మరుగుజ్జువాడైనను, దేశాంతర గంచారియైనను. వేశ్యాగ్రకుడైనను, జాతి భ్రష్టుడైనను, దీర్ఘ రోగియైనను. అకివృద్ధుడైనను, చొర్యవరుడైనను వెర్రివాడైనను, వివాహముగడు కోరికలేవివాడైనను, క్షేష్ఠుడున్నచో గనిష్ఠుడు వివాహము చేసికొనవచ్చునుగదా అప్పుడు దోషములేదని చెప్పవలెను, ఇట్లు క్షేష్ఠకన్య భిన్నదరాలైనను గనిష్ఠకన్య వివాహముగావచ్చును

పెద్దలయొక్క ఆజ్ఞనుసారముగ వివాహము చేయునప్పుడు పురోహితునకు దోషమెంతమాత్రము లేదు.

### వి వా హ క ర్త లు

తండ్రియు, తాతయు, సోదరుడు, పినతండ్రి, మొదలగు పితృ వంశస్థులు, మాతృవంశస్థులగు మాతామహుడు మేనమాను, మొదలగువారును నెవ్వరులేనిచో తల్లియును సోదరు లుపనయనమైనవారే యధికారులు, అనుపనీతుడైన సోదరునికంటె తల్లి యధికారము, ఇట్లధికారు లెవ్వరు లేనిచో గన్యచే గన్య స్వయముగానే వరించవచ్చును. అట్టి స్వయంవరమందును, తల్లి కన్యాదానము చేయునప్పుడును నాందీశ్రాద్ధము వారేచేయవలెను. అప్పుడు తల్లిగాని కన్యయే గాని తాను ప్రభాననంకల్పమునుమాత్రముచేసి తక్కినది బ్రాహ్మణునిచే కేయింపవలెను. ఉపవీతుడైన భ్రాత మొదలగువారుండునప్పుడు తల్లిగారు చేయగూడదు.

కొండటికి పుత్రికాసంతానము లేకయుండును. అప్పుడు పర కీయకన్యను నువర్ణముచేకొని దానము చేయవచ్చును. తత్ప్రమాణము “ఆత్మీకృత్య మవర్ణేన పరకీయాంతు కన్యకాం । ధర్మేణవిధివా



దాన మనగోత్రేపియుజ్యతే" అనియుండెను. కనుక యీ కన్యా దానమువలన దాతకు బహువిశేషముగలదు. ఇట్టికన్యాదానముచేయు నప్పు డేవిధమైన దోషములును లేవు.

అథ గండనక్షత్ర జననవిషయము.

మూలానక్షత్రము మొదటి మూడు పాదములందుఁ బుట్టిన వధూవరులు మామగారికి హానికరులు. ఆశ్లేష ద్వితీయ పాదము మొదలు మూడుపాదములందుఁ బుట్టినచో నత్తగారికి గండము జ్యేష్ఠాంత్యపాదమందుఁ బుట్టినచో నన్యోన్యజ్యేష్ఠభ్రాతృలకును, స్వాల్కుని భ్రాతృకునకును గండము. విశాఖాంత్యపాదమందుఁబుట్టినచో నన్యోన్య కనిష్ఠభ్రాతృలకు గండము మఘా ప్రథమపాదమైనచో మూలానక్షత్రమువలె ఫలమని కొండలు చెప్పుదురు. ఈ నక్షత్రగండములను గుఱించి కొంతవిషయము ప్రసూతిచంద్రికయను జ్యోతిషగ్రంథమందు విపులముగా చేర్చియుద్దించియున్నాను. అచ్చట చూడగలరు.

కన్యా వికీర్యము.

కాశ్యపః॥శ్లో॥ శుక్లేనయేత్రయచ్చంతి సగనుతాంలోభమోహితాః॥

ఆత్మవిక్రియిణాపాపాః మహాకిల్బిషకారిణః ।

పతంతిసరశేఘోరే ఘ్నంతిచాసప్తమంతులమ్ ।

తా॥ ధనలోభముచే మోహితులై శుల్కముగా ధనము గ్రహించి కన్నకనిచ్చువారు తన శరీరమాంస మమ్మీనవారనఁబడుదురు. అట్టి మహాపాపులు ఘోరసరకమందు బడుదురు సరియేకదా సప్తమ పురుషునివర్జితము కులమును జెరుపుదురని తాత్పర్యము.

సప్తవదీ విషయము.

వసిష్ఠః॥శ్లో॥ నోడ కేననవావాచా కన్యాయాఃపతిరుచ్యతే ।

పాణిగ్రహణసంస్కారా త్పతిత్వంసప్తమేవదే ।

తా॥ ఉడకదానముచేతను, వాగ్దానముచేతను బతిత్వము సిద్ధింపదు మఱియేమనిన, పాణిగ్రహణమైనపైని సప్తపదముల దొక్కినచో బతియనఁబడును.

కించ! మనుస్మృతిః॥ శ్లో॥ పాణిగ్రహణికా మంత్రా నియతం



చారలక్షణం । తేహంనిష్ఠాతువిజ్ఞేయా విద్యద్భిస్సప్తమేవచే ।

కించ! స్మృతికాముద్యాంశ్లో! యుక్తంతుపాణిగ్రహణంసర్వ  
వర్ణేషుసర్వశః! జలపూర్వంచువిప్రీణా మన్యేషామపికామ్యయా! అని  
చెప్పబడినది, తక్కినవిషయములు నిర్ణయసింధువునందు జూడవలెను.

అథవాగ్దానమ్ తేక నిచ్చితాగ్దమని కొండలు.

అథాతో షోడశ మహాదానాంతర్గత కన్యామహాదానాంగ  
వాగ్దానంవ్యాఖ్యాస్యామః! ఉదగయన ఆపూర్వమాణవక్షే! మలమాన  
గురు శుక! మూఢా శూన్యమాసా వర్జయిత్వా! శుద్ధ మాసా  
మాఘ ఫాల్గుణ చైత్ర! నై శాఖ జ్యేష్ఠ శాస్త్రీక మార్గశీర మాసేషుశుక్ల  
పక్షేషు పూర్ణతిథిషు పుణ్యనక్షత్రేషు అథవా వివాహనక్షత్రేషుయజ  
మానాపర్వాన్నసహ బ్రాహ్మణైర్భధుభిస్సహ వరస్యగృహంగత్వా!  
ఉపవిశ్య కుల కీలాది విచార్య ।

అత్ర! వరలక్షణము.

శ్లో! కులంచశీలంచవయశ్చయౌవం విద్యాంచవిత్తంచననాధతాంచ!  
ఏతాగుణాన తనూత్సదేయాకన్యాబుధై శ్చేషమచింత్య  
నీయమ్! ఆదా గణవతిప్రీత్యనంకృత్వా! బంధుమహాజనేభ్యో  
వతుః ఇతి కుతిత్వా ।

ప్రాజ్ఞు ఖః కన్యాదాత నిశ్చయతాంబూలంవరస్య ఏతే! ఉద్యాత్ ।	వృత్త జ్ఞు ఖః వృత్తిగృహీత నిశ్చయతాంబూలంవధూ ఏతే! ఉద్యాత్ ।
---	--

తత్ర! కన్యాదార్పణమాణమ్! శ్లో! నాచారత్రామయాకన్యా  
వరార్థంస్వీకృతాత్వయా । కన్యావలోకనవిధానిశ్చిత స్తంసుభిభవ! ఇతి  
కుతిత్వాతాంబూలంఉద్యాత్! అత్ర! వరస్యపితాప్రమాణమ్! శ్లో! నాచా  
రత్రాత్వయాకన్యా వరార్థంస్వీకృతామయా । వరావలోకనవిధానిశ్చిత  
స్తంసుభిభవ! ఇతికుతిత్వా! తాంబూలం ఉద్యాత్ ।

వకరికి నొకరు చందనము, పుష్పహారము, కస్తూరి మొదలగు మంగళద్రవ్యములచేతను, నూతన వస్త్రాభరణములచేతను పూజించు కొనఁదగును. తదుపరి చూర్ణికాదిమంత్రాఁ వాచయేదితికేచిత్ । తతః బంధుమహాజనేభ్యో తాంబూలాదికం దద్యాత్ ।

అథ దక్షిణదేశే కన్యానిశ్చితార్థ ప్రకరణమ్.

వంచాంగశుద్ధిగల శుభదినంబున వరునియొక్క బంధువులందరు మంగళద్రవ్యములగు వసుపు, కుంకుమ, తాంబూల ఫలపుష్పములు ఆభరణములు మొదలగునవి తీసికొని మంగళవాయుద్య ధ్వనులతో బయలుదేరి వధూగృహమునకుఁ బ్రవేశించి పిమ్మట ప్రాజ్ఞాముగా కతఁను కూర్చుండబెట్టి పెళ్ళికుమా రైయొక్క తండ్రిగారిచే ముందు గా పిల్లారిపూజ చేయించవలయును, అప్పుడు “మమపుత్రీనిశ్చితార్థ సముహూర్తమాచరిష్యే” అని సంకల్పమును, పిమ్మట గారీ, లక్ష్మీ శనీదేవీపూజలు చేయించి పిమ్మట మహాలక్ష్మీపూజనుకూడ నొనర్చి పిమ్మట యీప్రకారముగా నుచ్చరింపవలెను. ఎట్లనిన,

(వధూ) శ్లో! వాచదత్తామయాకన్యా వరార్థం స్వీకృతాత్మయా! కన్యావలోకనవిధౌ నిశ్చిత స్వంసుఖభవ! స్వస్తిశ్రీ మహాభాగ్యాభ్యుదయలక్ష్మీవిలాస నిర్మలాఖండిత విద్యజ్ఞన భూసురాశీర్వాద ప్రవర్థమాన ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధిసమృద్ధస్య... గోతోద్భవస్య... నామధేయస్యన ప్తీం... పాత్రీం... పుత్రీం... నామీంకన్యాం!

(వరస్య) శ్లో! వాచాదత్తాత్మయాకన్యా వరార్థం స్వీకృతామయా! వరావలోకనవిధౌనిశ్చిత స్వంసుఖభవ! స్వస్తిశ్రీమహాభాగ్యా... సమృద్ధిస్య... గోతోద్భవస్య... నామధేయస్యన ప్త్రీం... పాత్రాయ... పుత్రాయ... వరాయ । నిశ్చితార్థతాంబూలం వరస్యప్రతేడద్యాత్ । ఆతాంబూలమును వరునికిచ్చుటకొఱకు వరునితండ్రిగారియొక్క హస్త ముందుంచి పిమ్మట వస్త్రముపైని మూటకట్టించవలెను. అట్లే ప్రత్యేక జ్ఞాముగా గూర్చుండిన వధూతండ్రిగారికా వరునియొక్క తండ్రిగారి చేత తాంబూలమిప్పించి ఆతాంబూలమును వధూకొఱకువస్త్రముపై

ముడివెయ్యవలెను. అత్రహరిహరాదులుసాక్షిగా, ఆకాశవాణిసాక్షిగా భూదేవిసాక్షిగా, త్రికరణశుద్ధిగా, బంధుజనసాక్షిగా, సూర్యచంద్రాదులుసాక్షిగా, త్రిపురోద్దేశ్యముగా, పురోహితులగు..... య్యగారు సాక్షిగా... గోత్రమందుపుట్టియున్న... ఫలానివారికిప్రపాత్రుడును... ఫలానివారికి ప్రాత్రుడును... ఫలానివారికి పుత్రుడునునగు రామయ్య యును నామధేయవరునకు కన్యనుయివ్వనిశ్చయించి శాస్త్రోక్తముగా నిశ్చితార్థము చేయఁబడినది అని చెప్పి మంగలిచే డోలుమీద దెబ్బ వేయించవలెను. అట్లే ఫలానివారియొక్క గోత్రమం దుద్భవించిన ఫలానివారి ప్రపాత్రీకయును... ఫలానివారి పాత్రీకయును ... ఫలాని వారి పుత్రీకయును, లక్ష్మీసాభాగ్నవతియుగు చిరంజీవి సీతమ్మను ఫలానివరునికొఱకు నిశ్చితార్థముచేసికొంటిని అని చెప్పి ధనిచేయ వలెను, తెచ్చిన ఆభరణములు బంధువులందఱిచే ముట్టించి ఆశీర్వచ థముపూర్వకముగా వరునియొక్క మంగళద్రవ్యములను ఆకన్యకొఱకు పంపించవలయును. పిమ్మట బ్రాహ్మణులను బంధువులను బూజింప వలెను.

నిశ్చితార్థ పరీకరణం సమాప్తమ్.

యోగ్య కన్యా లక్షణమ్.

శ్లో! అవ్యంగంగీం సామ్యనామ్నీం హంసవారిణనామ్నీం ।

మృదులోమకేశదళనాం మృద్వంగీముడ్యహేత్స్రియమ్ ।

కా! వక్రములుగాని అవమవములు గలిగినట్టియు, మనో హరమయిన నామము గలదియు, హంసవలెను గజమువలెను నడక గలిగినదియు, మృదు రోమములు కలిగినదియు, సూక్ష్మ కేశములు కలదియు, సూక్ష్మదంతములు కలదియు, మృదువైన యంగములుగల స్త్రీని వివాహము చేసికొనుటకుఁ దగినది. లోకములోనుండు జనుల కందఱికి తల్లి జ్ఞేతమనియు, తండ్రి బీజమనియు ప్రసిద్ధము జ్ఞేత బీజములు రెండును కలసి యంకురమును పుట్టించుచున్నవి. కావున జ్ఞేతరూపమయిన కన్యక ములక్షణముగలదిగా నుండవలెను.

అయోగ్య కన్యాలక్షణమ్.

శ్లో! నోద్వ. హేత్కపిలాంకన్యాం నాధికాంగీనరోగిణీం ।

నాలోమికాం నాతిలోమాం నవాచాలాం నపింగళామ్ ।

తా! కపిలవర్ణము గలిగిన చిన్నదానిని తనకంటె పొడుగుగ నుండుదానిని, రోగముగలదానిని, రోమములు లేనిదానిని, మిక్కిలి రోమములుగలదానిని, ఎక్కువ మూటలాడుదానిని, పింగళవర్ణముకలదానిని, వివాహము చేసికొనరాదు. యిదియునుగాక దుష్టస్వభావము కలదానిని, దుష్టవాక్యమును వలుకుచుండుదానిని తల్లిదండ్రులపాలిక లేనిదానిని, ముఖమందు రోమములు కలదానిని, పురుషాకారముగలదానిని, పెండ్లాడకూడదని శాస్త్రప్రమాణము కన్యవయస్సుకంటెవరు డధికవయస్సుకలవాడుగా నుండుటయుక్తము సమానవయస్సుకూడదు న య తా! హ్య న ము.

కృత్రికాశ్లో! కృత్రికాపాతునక్షత్రం అగ్నిరస్యాధిదేవతా! ఆది మ సకలర్థాణాంక్షే యంతద్ధిగుదాబుధైః । భాసోయస్సప్రదీప్యంతి భువ నేనచరాచరే తద్భక్షేణసమాయుక్తః డద్యాత్సోగ్నివానినః॥

రోహిణీశ్లో! రోహిణీపాతునక్షత్రం బ్రహ్మయస్యాదిదేవతా । బృహజ్జోతిగద్యద్వో వర్ధయేదాయురుభిత్రం । ప్రదీప్యంతిసదా యావై సకలామరసేవితా । ఆమోదం సందిశం తస్మాత్ రోహిణీ సావతాత్సదా ।

మృగశీర్షశ్లో! మృగశీర్షంతునక్షత్రం సోమాయస్యాధిదేవతా । యస్యధామప్రియంలోకేవర్ధతే నేకధాన్యణాం! సోమస్యరాజ్ఞస్తప్నే యః ఓషధీశస్య సంతతం । తంసఃప్రియకరం భూయా దారోగ్యాది ప్రవర్ధనాత్ ।

ఆర్ద్రాశ్లో! ఆర్ద్రాగక్షత్రమవ్యాన్నః కుద్యోయస్యాధిదేవతా । పూజ్యోఽమరణాంసర్వేషాం నవైశంసంతనోతునః । ఆస్మాకందురితా స్యద్భ్య మోచయత్వఘనాశనం । తన్నస్సర్వాణి భద్రాణి సంతతం పరివర్ధయేత్ ।

పునర్వసుశ్లో! పునర్వస్వాఖ్యనక్షత్రం అదితిర్యస్యదేవతా । పునః

పునశ్చుభంకుర్యా త్పునర్జనుచవర్థయేత్ । అదితిర్జీవపుత్రాసా లోకా  
నాం శర్మవర్జినీ । జగత్ప్రతిష్ఠాసంధాత్రీ జీవపుత్రాపునాతునః ।

పుష్కః శ్లోః తివ్యసక్షత్రమవ్యాన్నః జీవోయస్యాధిదేవతా । ఆరా  
ధ్యోమరుతాంసాక్షా త్సోఽంజసాపరిరక్షితాత్ । యేనాభయంప్రప  
ద్యంతే లోకమర్త్యచరాచరే । సవాఅంగీరసోదేవః పునానోమాం  
సదావతాత్ ।

ఆశ్రేమః శ్లోః వ్యాశసక్షత్రమవ్యాన్నః సర్పాయస్యాధిదేవతా ।  
యేరోచమానాస్సర్వత్ర దయమానో అనాగసే । యేసర్పాఅభిరో  
క్తూరః విండతేచావ్యనుద్ధతిం । తేభ్యవనమనుక్తుర్యః ఆరోగ్యాభి  
ప్రవృద్ధయే ।

మఘః శ్లోః మఘాసక్షత్రమవ్యాన్నః పితరోయస్సదేవతా । యేవై  
యక్షేప్రసిద్ధాన్యః సర్వదావందితాజనైః । సర్వకర్మమవిఖ్యాతాః  
సావయంతిచరాచరః । తేహృషీయతమంనిత్యః దిశతుశ్రేయఉత్తమం ।

పూ-ఘః శ్లోః పుబ్బాసక్షత్రమవ్యాన్నః అర్యమాయస్సదేవతా ।  
భాగ్యప్రదాయినీతస్మాత్ సాభాగ్యాదింప్రదాతిచ । పూర్వార్థుఫల్ల  
నీసానై నద్భిస్సం పరికీర్తితా । సకలాగమ శాస్త్రేషు తారా  
సంపరిచోదితా ।

ఉ-ఘః ఉత్తరాఫల్లనీ నామ సక్షత్రం యస్యదేవతా । ఋషిభి  
స్సంకరిఖ్యాతం భగోయస్యాధిదేవతా । ఉత్తమం సర్వతారాణాం  
ఉత్తహత్తమభూతికం । ఉత్తమంశుభమాదద్యాదు త్రోత్తరవృద్ధయే ।

హస్తాశ్లోః హస్తాసక్షత్రమవ్యాన్నః రవిర్యస్యాధిదేవతా । యోమృ  
తంసందిశంత్యద్య ససఃపుష్టాతుసంపదః । యంకర్మసాక్షిణంసాక్షాత్పర  
మాహుర్మసిషిణః । తంపంచేళిరసాదేవః జగచ్ఛ్రుషమీశ్వరమ్ ।

చిత్రాశ్లోః చిత్రాసక్షత్రమవ్యాన్నః త్వష్టాయస్యాధిదేవతా । చిత్రం  
సముపగీతంత చ్చిరసాఖ్యంప్రియచ్ఛతి । త్వష్టాహివిశ్వకర్మాసావిశ్వ  
స్మిన్పరిగీయతే । దేవానాంసపురోధాహి రోచమానోజయత్స్వరమ్ ।

స్వాతీశ్లోః స్వాతీసక్షత్రమవ్యాన్నః వాయుర్యస్యాధిదేవతా । నవవ  
బంధుత్వార్థం విష్ణుశ్చబగదామహి । తన్నఃసాతుసమిరోసా సమీరయతి

విష్టపం । యస్సర్వత్రాభిగమ్యాత్మా జగత్ప్రాప్తోహీగీయతే ।

విశాఖః శ్లోః । విశాఖభం శుభందద్వా దింద్రాగ్నీ యస్యదేవతే ।  
ఆరాధ్యమానేవిశ్వస్మిన్ జగద్భారవహపుభా । యజ్ఞేయజ్ఞే సమిద్ధాంశౌ  
భాగ్యస్వీకరణాయవై । తానతేరక్షతాంసమ్యక్సర్వధర్మాభివృద్ధయే ॥

అనూరాధః శ్లోః । అనూరాధస్త్రిమవ్యాన్నః మిత్రోయస్యాధి దేవతా ।  
అవతాన్నిత్రీవన్నిత్యం అమిత్రపరివర్జనం । ఆపదాంపరిహరతానా గంప  
దామభివర్ధనః । తస్మాదాపదమాహృత్య సంపదంపరివర్ధయేత్ ॥

జ్యేష్ఠః శ్లోః । జ్యేష్ఠానక్షత్రమవ్యాన్నః ఇంద్రోయస్యాధి దేవతా ।  
యస్మిన్ పృథ్వీజఘాసాసా విశ్వస్యాపన్నివారకః । సవాగ్నిద్వానుభావో  
గ్రేదేవానాంచగమాహితః । విరరాజసదావిద్యార్థవిహరన్నభితోదివి ॥

మూలాః శ్లోః । మూలానక్షత్రమవ్యాన్నః దనుజాయస్య దేవతాః ।  
యోజనంసమనుసాప్తాః ఏధంతేకామగానిశి । మూలంప్రజానాంసమ  
భూత్ తస్మాన్మూలాభిధానకం । సంపదామపి మూలంస్యా దిత్యా  
త్మనిభజేమహి ॥

పూర్వాషాఢః శ్లోః । పూర్వాషాఢాఖ్యనక్షత్రం ఆపో యస్యాధి  
దేవతాః । యాఃకూల్పాశ్చనదీసింధూః అభియాతిపునఃపునః । తావప  
సావనీఃపుంసాం బాహ్యంతర్మలమోచనీః । ఆపోయాచామవృద్ధ్యర్థం  
నిత్యంసజ్జీవనప్రదః ॥

ఉత్తరాషాఢః శ్లోః । ఉత్తరాషాఢనక్షత్రం విశ్వేయస్యాధి దేవతాః ।  
యత్ప్రసాదాత్ప్రపద్య నైవశుభాన్యాదిసంపదః । కన్యాశ్చచారుసర్వార్థగీ  
షపుత్రాంశ్చసుషర్షసః । వాహనాః బరభూషాదితన్న సమభిరక్షతాత్ ॥

అభిజిత్తుః శ్లోః । అభిజిన్నామనక్షత్రం బ్రహ్మయస్యాధి దేవతా ।  
అభితస్సర్వశత్రుఘ్నం శుభంవస్సప్రయచ్ఛతు ॥

శ్రీవణం శ్లోః । శ్రీవణస్త్రిమవ్యాన్నః విష్ణుర్యస్యాధి దేవతా ।  
యస్మిన్ దేవాన్తుశృణ్వంతిపుణ్యాపుణ్యఫలంహరేః । ఆనందవర్ధనంనిత్యం  
అనంతంసచ్చిదాత్మకం । అభిరక్షంతుసర్వత్ర విష్ణునాశంప్రచోదితః ॥

ధనిష్ఠా శ్లోః । శ్రవిష్ఠానక్షత్రమవ్యాద్వా సవోయస్య దేవతాః । వసూ  
నామభివృద్ధ్యర్థం వసుకామిభీరీడ్యతే । యదత్రాముత్రీభద్రాణి ధార

యత్యనిశంసృణాం! కద్యాత్సర్వాణివస్త్రాని దిశతు శ్రేయసాధువం!

శతతారా! శ్లో! శతతారాఖ్యనక్షత్రం పరుణాయస్య దేవతా!

అవతాచ్యతభిషజ్జ్ఞాన నక్షత్రాణాః మహా త్రయమ్!

పూర్వాభాద్ర! శ్లో! పూర్వాభాద్రాఖ్యనక్షత్రం యదజై శాం  
ఘ్రిదై వతం! వితన్వత్సర్వభూతాని విశ్వవ్యాపిమహాదధి! సోవ్యాద  
జై కపాదేవ! శుభదస్సర్వదేహినాం! విశ్వాత్మా విశ్వమవ్యగ్రిం  
విశ్వగోవిశ్వభావనః!

ఉత్తరాభాద్ర! శ్లో! ఉత్తరాభాద్రనక్షత్రం యదహిర్బుధ్నిదై వ  
తం! అధికై శ్వర్యసంధాన మవతాన్నః పదేపదే! యేనాత్మకామో  
హిర్బుధ్న్యః శాశ్వతీంకీర్తిమశ్నుతే! తస్మాత్సైన్యమనుస్కరన్యః అహ  
యేబుధ్నియాయచ!

రేవతీ! శ్లో! రేవతీనక్షత్రమన్యో త్పుషాయస్యాధిదేవతా! యః  
పుష్టాతితరాంశ్రేయః సదసద్దోచరః! పథః! విశ్వవిద్యాప్రసన్నాత్మా  
లోకలోచనకుశ్వరః! బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మాసా సర్వదేవమయోవిభుః!

అశ్వినీ! శ్లో! అశ్వినీనక్షత్రమివా దశ్వినాయస్యదేవతే! మరు  
తాంభిషజావేతే మహిరాజభిలోన్నతే! ఆరోగ్యాదిప్రదానిత్య మభి  
ద్యోతితవైభవా! అనంతభోగదాస్యాతాం అఘరోగీతవైభవా!!

ధరణీ! శ్లో! ధరణీనక్షత్రమివా ద్యమాయస్యాధిదేవతా! కాల  
స్వయావీప్రీధశ్రీః ధర్మాధర్మఫలప్రదః! యమాయరాజై జగతాంక్షేమ  
స్థైర్యప్రదాయచ! పితౄణామధినాథాయ శాశ్వతాయనమోనమః!

### నాళవేష్ట జననశాంతిః

శ్లో! ఆతఃపరంప్రవక్ష్యామి నాళవేష్టనజంఫలం! శ్రీరేకం రేచనా  
భాచవేష్టతే చేడ్భవేస్కృతః! తత్ప్రితోర్దక్షిణేబాహూ పిత్తవ్యస్యాత్త  
రేభుకే! మాత్మవ్యసుర్భవేస్కృత్య రుదరేమాతులస్యచ! పార్శ్వయో  
స్సహజా! పార్శ్వ త్సర్వనాశోభవేద్ధ్రువం! నాభ్యాదిమాలాకారేణ  
సర్వమృత్యుప్రదం భవేత్! తద్దోషపరిహారార్థం శాంతికుర్యాద్వి  
దక్షణః!



### సీమంత ప్రయోగః

సీమంతోన్నయనం ప్రథమే గర్భ చతుర్థేమాసిషష్టేషమేవాశుభేహని దంపతీ మంగళస్నాతౌభూత్వా - వధూం డక్షిణతడవవేశ్య స్వయముత్తరతఃసీనః! ఏవంగుణ...తిథౌ అస్యాం మమభార్యాయాం జనిష్యమాణ సర్వగర్భాణాం బీజగర్భసముద్భవై నో నిబర్హణద్వారా ప్రతిగర్భసంస్కారాఽతిశయద్వారా శ్రీవరమేశ్వర పీత్యర్థం సీమంతోన్నయనం కర్మకరిష్యామి-స్తదాదౌశుద్ధ్యర్థం...సహస్రస్తిపుణ్యాహవాచనం కర్మకరిష్యామి-ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాం కరిష్యామి! గణాధిపతి పూజాం పుణ్యాహవాచనంచకృత్వా-ఆచమ్య-ఏవంగుణ...తిథౌ అస్యాం మమభార్యాయాం...ర్థం సీమంతోన్నయనం కర్మకరిష్యామి! పునఃఆచమ్య - ఏవంగుణ...పత్నీసమేతోఽహం సీమంతోన్నయనాంగ త్యేనోభయోరక్షార్థం రక్షాబంధనంకరిష్యామి అథపోడశోపచారై రభ్యర్చ్య! శ్లో॥ బధ్నామి వామహస్తేషుస్త్రీణాంసాభాగ్యవర్ధనంబధ్నామిడక్షిణేహస్తేపురుషస్య సుఖప్రదం॥హస్తేనారికేళతండులఫలపుష్పాదివర్షావామకరేనిభాయ॥ రక్షాబంధనముహూ... అస్తు! ఏవం...శుభతిథౌ అస్యాం...ర్థం సీమంతోన్నయనాంగ త్యేన అభ్యుదయికకర్మ కరిష్యామి - తదంగ బ్రాహ్మణపూజాంకరిష్యామి! శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపాయబ్రాహ్మణాయాఽభ్యుదయిక ప్రత్యక్షమాయ యథాశక్తిహిరణ్యం తుభ్యమహంసం ప్రదదేనమమ! తదంగకర్మణఃపుణ్యాహంవాచయిష్యే!కర్మణఃపుణ్యాహం భవతోబ్రువంత్యిత్వాది షట్పీమాగ్జనాంత కుర్యాత్! అత్ర సీమంతహోమవిషయేవై కల్పికః! తత్కరణే ఏవంగుణేత్వాదిశుభతిథౌ మమభార్యాయాః...ర్థం సీమంతహోమంకరిష్యామినమః! బ్రాహ్మణైస్తహస్థండిలోల్లేఖనా ద్యగ్నిప్రతిష్ఠాపనాంతంకుర్యాత్ ।

(షట్పాత్రప్రయోగః) ఈ సీమంతకర్మయందలి పాత్రాసాదనము చేయునప్పుడు యువాంకురములను, ఏదుపంది ముల్లును, మేడి కొమ్మను, కట్టె తాడునుగూడ నాసాదించవలయును.

తతఃఅగ్నింప్రజ్వాల్య!శ్లో॥ ఆత్మానమాత్మసంభూతో రూపేవా



యాకసంధవః తత్కాలేచవరంపుత్రం దాతుంమేసర్వదేవతాః॥ధాతృ  
ఇదంసమమ ఇత్స్వష్టావలూః॥హుతాః॥తతఃసవగ్రహహోమంకుర్వాత్॥  
తతఃకేకవాదిహోమంసమాపయేత్॥ ఉ త్తరవరమేచన్తాతే॥బ్రహ్మత్య  
పూజాంకుర్వాత్॥ అక్షతాంచ్చిరసిధారయేత్॥ తతఃద పత్న్యేనూతన  
పస్త్రాణిధారయేత్॥

సీమంతప్రక్రియ తంత్రము.

శుభముహూర్తమునందు పత్నిని అగ్నికి పడమరవైపు పా  
ఙ్ముఖముగా గూర్చుండబెట్టి తాను వళ్ళిమముఖుడైయుండి సవగ్రహ  
వృక్షమంత్రములను జెప్పుచు ఏడుపంది ముల్లును, మూడు దర్భకట్టలను  
మేడకొమ్మతోచేర్చి వక్కమారు గ్రహించి నాభివ్రదేశము మొదలు  
పాపిటవరకు సూర్యముగాతుడిచి పడమరవైపు పారవేసి ఉదకమును  
స్పృశించవలయును. అప్పుడు వీణాగానము చేయించవలయును.  
యవాంకురములను పత్నీ శిరస్సుయందు కట్టవలెను. సాయంత్రము  
వరకునుంచి నక్షత్రోదయ మయినతరువాత విడువవలెను.

తతోసీరాజనం తదుత్సంగే ఫలలడ్డుకాదిదత్వా బ్రాహ్మణా  
సంతోషయేత్॥ తతఃఅగ్ని ప్రదక్షిణం॥ ఆశీర్వాదః॥ సీమంతోన్నయనే  
ప్రాప్తేవశ్చాత్పూర్వంసమాపయేత్॥ యస్మిన్కాలేసీమంతోక్తచతుర్థ  
మాసాదికాలే సీమంతంపుంసవసంచకరోతి॥ తదాస్యకాలబలవత్తరేణ  
సీమంతంకృత్వా వశ్చాత్పూర్వంసవసం కుర్వాత్॥ సత్సేకదినే తతా  
ప్లేకస్మిన్నహస్త్వవకుర్వాచ్చేత్తదావాచం శుభకాలే ఇతివచనబలా  
త్పూర్వం పుంసవసం వశ్చాత్సీమంతం కుర్వాత్॥ శ్లో॥ సీమంతోన్నయ  
సంకర్మ యస్మిన్నేకదినేభవేత్॥ తత్ప్రపుంసవసంచేత్తు పూర్వాపుంస  
వసక్రియా॥ ఏకస్మిన్దినవసంచేత్తు యుగళద్దర్భకర్మణి॥ తత్ప్రపుంసవసం  
పూర్వం వశ్చాత్సీమంతమాచరేత్॥ సత్సవితః॥ ప్రీయదాకృతిసీమం  
తా ప్రసూయేత కథంచన॥ గృహీతపుత్రా విధివ త్పునస్సంస్కార  
మర్హతి॥ ఆదాపుంసవసం పూర్వముక్తం॥ ఇతిసీమంతం సమాప్తం.

అథ జాతకర్మప్రయోగః

శ్లో॥ పుత్రేజాతేపితుస్సానం సచేలతువిధీయతే॥ యావన్న

చిద్వ్యతేనాశం తావన్నాప్నోతిసూతకం॥ చిన్నేనాశేతతఃవశ్చాత్సుత  
కంతుః సేమతే॥ తస్మిన్ జన్మముహూర్తేపి సూతకాంతేధవాశిశ్వాః॥  
జాతకర్మచ కర్తవ్యం పితృపూజనతత్పరైః॥ పృథ్వీచంద్రోదయేక్షాణా  
జనిః॥ శ్లో॥ పాదుర్భావే పుత్రపుత్రోష్ణ శ్చంద్రపూర్వగ్రహేతథా॥  
న్నాత్వానంతరమాత్మీయౌ పిన్వౌ శ్చాగ్ధేనతర్పయేత్॥ ఆచమ్య-  
ఏవంగుణ విశేషణ...ప్రీత్యర్థం శ్రీమతః గోత్రస్య నామధేయస్యపత్నీ  
సమేతస్య మమ కుమారస్యాయుష్మాభివృద్ధ్యర్థం గర్భాంబుపాన జనిత  
దోషపరిహారద్వారా బీజగర్భసముద్భవై నోనిబహ్వాణద్వారాబలాయు  
రభివృద్ధ్యర్థం జాతకర్మాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణ స్తదంగ త్వేన తదాదౌ  
శుద్ధ్యర్థం...సహ స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యామి॥ ఆదౌ నిర్వి  
ఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి పూజాంకరిష్యామి॥ గణాధి  
పతిపూజాం పుణ్యావాచనంకృత్వా॥ అథ హిరణ్యద్రవ్యేణ నాదీ  
సమారాధనంసమాపయేత్॥ అభ్యుదయిక బ్రాహ్మణభోజన వ్రత్యా  
మ్నాయ యథాశక్తిహిరణ్యం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమః॥ ఏవం  
గుణ...ప్రీత్యర్థం శ్రీమతఃగోత్రస్య నామధేయస్య పత్నీసమేతస్యమమ  
కుమార స్యాయుష్మాభివృద్ధ్యర్థం గర్భాంబుపానజనిత దోష పరిహార  
ద్వారా బీజగర్భసముద్భవై నోనిబహ్వాణద్వారాబలాయురారోగ్యసిద్ధ్య  
ర్థం జాతస్యకుమారస్య జాతకర్మకరిష్యామి॥ కుమారమభిమృశ్య॥ శ్లో॥  
ఆదిత్యోర్మరవిర్భాను ర్భాస్కరశ్చదివాకరః॥ మూర్తాండస్సవితాహేలి  
తీక్ష్ణశుక్లిహిరోరవిః॥ చందశ్చశీశశాంకశ్చ విధుస్సోమోనిశాకరః॥  
శీతాంశురుద్రునాధశ్చ ఇందుశ్చంద్ర స్తథావిధుః॥ ఆరోపకోమహేజశ్చ  
రుధిరోర క్తవీచచ॥ అంగారకఃకుశోభామా లోహితాంగోమహీనుతః॥  
సామ్యోవిజ్ఞోబుధోహేమ స్సోమశోభోధవఃకగ్రమాత్॥ జీవఅంగీరసో  
వాచ స్పతిశ్చిత్రశిఖండిజః॥ ఆర్కోబృహస్పతిస్సూరి ర్వాగీశోవచసాం  
పతిః॥ శుక్రోభృగుర్భృగుమత స్థృపుజశ్చసితశ్చసః॥ ఉశనాదైత్య  
పూజ్యశ్చకాశ్యః క్షవితస్సృతః॥ కోణోమండశ్చనిఃకృష్ణస్సూర్యపుత్రో  
యమశ్చసః॥ వంగుశ్చనైశ్చరస్సరిః కాలచ్ఛాయాసుతశ్చసః॥ రాహు  
స్తమస్సరోగశ్చ స్వర్భానుశ్చవిధుంతుదః॥ పాతుశ్చసైహి కేయశ్చ

భుజగాభ్యుతిస్మృతః। కేతుశ్శిఖ్యజోధూమః ఉత్పాతోబహురూప  
కృత్। శివోహీనోఘోరరూప శ్చిత్రవర్ణస్సుకేతనః। ఇతి కుమారమభి  
మృశ్యశ్లో॥ అంగాదంగాచ్చసంభూతో యాపాద్రూపాచ్చసంభవః।  
దీర్ఘాయుష్టాస్ఫవోదార పుత్రవంశ హితంకరః। జాతస్య దక్షిణేకశ్చే  
ఘటిత్వా। అంగాదంగా... హితంకరః। నక్షత్రినామచంద్రికతి-తద్రహస్యం  
భవతి। అథ స్వర్ణరజితకాంశ్యపాత్రాణి మధుఘృత శర్కరాదామశ్శితా  
న్యాసీయ ప్రవాళమాక్తికైః సువర్ణేనాలోడ్య శ్లో॥ ప్రాశనంశుభదం  
కుర్యాత్పవిత్రం పావనాశనం। ఆయుస్తేజోబలంసౌఖ్యం స్వస్యకర్మ  
క్రియాత్మకం। ఏవంజాతస్యశిశోః సువర్ణేనమధు త్రివారంపాశ్రయేత్।

తతఃమధుఘృతం జాతస్యశిశోఃకర్ణయోర్నిధాయ। దేవాయనవి  
తేనసమః సరస్వత్యైనమః। అశ్వభ్యాంసమః। ఇత్యుక్త్యా। తతఃకుమార  
రంమాతురంకఆదాయశ్లో॥ కుమారీదేవతాసేయం భూయాజాతాయ  
వృద్ధిదా। ఆయుష్మంతంయశస్వంతం తేజస్వినమపిక్రియాత్। మాతు  
ర్దక్షిణస్తనం ప్రతిధాప్య దీర్ఘమాయుః। తతః పృథివీమిభిమృశ్య శ్లో॥  
సముద్రమేఖలేదేవి పర్వతస్తనమండలే। విష్ణుపత్నినమస్తుభ్యం  
భూమిదేవినమోస్తుతే। ఇతిభూమాస్పృష్ట్యా X తత్రకుమారంభూమా  
సంవేశయతి। దీర్ఘమాయుః॥ శిశోః శిరస్సమీపే ఉడకుంభం  
నిధాయశ్లో॥ పానీయంపావనంశ్రేష్ఠం గంగాదిసరిదుద్భవం। సర్వ  
పావప్రశమన కుంభోదకనమోస్తుతే॥ తతః ఏవంగుణ... శుభశిఖా  
మమకుమారస్యా యుష్యాభివృద్ధ్యర్థం బాలసూతికయోశ్చం డాలాది  
పిశాచేభ్యస్సం రక్షణార్థం ఫలీకరణ హోమంకరిష్యామినమః॥ స్థ-డి  
లోలేఖనాద్యగ్ని ప్రతిష్ఠాపనాంతంకృత్వా॥ అత్రచతుష్పాత్రప్రయో  
గంకుర్యాత్। తూష్ణేగర్భపాన్ఫలీకరణంశానంజలినాసకృదవదాయ  
అథనవగ్రహహోమంకుర్యాత్। అథఇంద్రియనమః-అగ్నయేనమః  
యమాయనమః - నిర్ఋతయేనమః - వరుణాయనమః - వాయువే  
నమః- కుబేరాయనమః- ఈశానాయనమః- అధఃతర పరిషేచనం  
కర్యాత్। అథబ్రాహ్మణానంతప్రదేత్॥ అశీర్వాదః॥ స్త్రీణాంతం।

౧౧ అంగాదంగాచ్చసంభూతే రూపాద్రూపాచ్చసంభవే దీర్ఘాయుష్షో  
స్థవోదారే పు త్రివంశహితంకరే ఇతివక్తవ్యం ।

ఇతిజాత కర్మప్రయోగ స్సమాప్తః.

అథ ముఖావలోకనమ్.

దేశకాలానంతర్యే అథముఖావలోకనవిధిం వ్యాఖ్యాప్యమా  
పుణ్యాహే దంపత్యోక్తృండగీతారా బలానితే పూరాస్తే దంపతీ  
మంగళస్నానోభూత్యావవంగుణ... శుభతిథౌ ఉత్తరానక్షత్రపథమ  
చరణే జాతస్య కుమారస్య తిథివార నక్షత్రే వజ్జ్యాది జనిత సకలారిష్ట  
నివృత్తిద్వారా జాయవత్సోత్పత్తిశోశ్చత్రయాణా మాయుష్షాభివృద్ధ్య  
ర్థశ్రీమరమేశ్వర పీఠ్యర్థం ముఖావలోకన పూర్వకం గ్రహముఖా  
ఖ్యంకర్మకరిష్యామి నందంగతేనతదాదా శుక్లార్థం వృద్ధ్యర్థం...  
సహస్ర సిపుణ్యాహవాచనంకరిష్యామి అదానిర్ని ఘ్నేనపరిసమాప్త్య  
ర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాంకరిష్యామి గణాధిపతిపూజాంకృత్యా  
పునః సంకల్ప్య - ఏవంగుణ... శుభతిథౌ ఉత్తరానక్షత్రే ప్రథమచరణే  
యుక్తగండే జాతస్య కుమారస్య తిథి - రనక్షత్రే వజ్జ్యాది జనితసకలా  
రిష్ట నివృత్తిద్వారా జాయవత్సో : శోశ్చత్రయాణా మాయుష్షాభి  
వృద్ధ్యర్థం మమకుమారస్య అయుష్షాభివృద్ధ్యర్థం ముఖావలోకనాఖ్యం  
కర్మకరిష్యామి గంధమాలైర్వరలంకృత్య నర్తయ్యుక్త కాన్యసాత్రం  
గోఘృతపూరితం శ్లో! రూపగుంజనసంపుణ్యం సర్వకల్మషనాశనం ।  
అయుర్వృద్ధికరం యస్మాత్కుర్వా దాజ్ఞావలోకనమ్ ముఖావలోకన  
ముహూర్తమ్ ముహూర్తోఽస్తు ఇత్యేతాభ్యామాజ్య మవలోక్యనడ  
క్షిణాజ్యకాన్యసాత్రం మృత్యుంజయ నారూపిణేదద్యాత్ శ్లో! చత్వార  
ింశతృలాదూర్ధ్వమయఃపిండంనడక్షిణంతవాధీనానిసర్వాణి కస్త్రాణ్య  
స్త్రాణియానిచ అయఃపిండసమస్తుభ్యం దుష్కారిష్యంనివారయ ఇతినడ  
క్షిణమయః పిండదానందద్యాత్ పాదాపగ్రాభ్యాచమ్య తతఃపుణ్యా  
హవాచనం సమాపయేత్ అత్ర శాంతిసంకల్ప సప్రగహారాథనాది  
సర్వవిధిప్రకారేణ సమాప్య-శాస్త్రా కయథావిధి శాంతింకుర్యాత్ ।  
కేవలముఖావలోకనపక్షే అదాగణాధిపతి పూజాం ముఖావలోకనం

పుణ్యాహవాచనంచ సమాచరేత్ | తతఃపశేర్వాదః | ముఖావలోకనం  
సమాత్మమ్,

కాంతిసంకల్పః

అథాతత్కాంతిసంకల్పవిధిం వ్యాఖ్యానమా పుణ్యాహేదంక  
తోశ్చంద్రతారాబలాన్వితేపూర్వాహేదంపతీమంగళస్నానోభూత్వా  
పుణ్యాహంవాచయిత్వా | ఏవంగుణ... శుభతిథౌ శ్రీవరమేశ్వరప్రీత్యర్థం  
జాతస్మకుమారస్య తిథివారనక్షత్ర వర్జ్యాదిజనిత సకలారిష్టనివృత్తి  
ద్వారాజాయావత్ప్రీతిశోభితయాణామాయుష్యాభివృద్ధ్యర్థంజనన  
నక్షత్రపూర్వకమాదిత్యాది సవగ్రహదేవతా ముద్దిశ్య... ప్రీత్యర్థం-  
మమజన్మరాశివశాత్ - నామరాశివశాత్ - జన్మనక్షత్రవశాత్ - నామ  
నక్షత్రవశాత్ - జన్మలగ్నవశాత్ - నామలగ్నవశాత్ - జన్మాంశ  
వశాత్ - నామాంశవశాచ్చ - మహాదశాధివశాత్ - షడ్బలవేధవశాత్  
గోచార వేధవశా ద్వామవేధ వశాత్ | త్రివిధికాస్త్రోక్త వేధవశా  
త్కాలవశావశా త్వర్గలోభద్రాచక్రవశాచ్చ - అష్టకవర్గవశాచ్చ -  
అంగగ్రహవశాచ్చ - భావగ్రహవశాత్పక్ష గ్రహవశాచ్చ - అథనక్షత్ర  
గ్రహవశాచ్చ - అథనామాంశవశాద్భూతగ్రహవశాచ్చ భూతాద్యంత  
రిక్ష సహాత్పతక దుస్వప్న దుశ్శకునవశాచ్చ - యోగరిష్టస్సూ  
చితః సర్వారిష్టపరిహార ద్వారాయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం యేయేగ్రహః  
శుభస్థానేషుస్థితాః తేషాంగ్రహానా మతిశయఫలావాప్త్యర్థం యేయే  
గ్రహాః అరిష్టస్థానేషుస్థితాః తైస్తైః క్రియమాణ కరిష్యమాణ వర్త  
మాణ వ ర్షిష్యమాణ సూచితాగామి సర్వారిష్టపరిహారద్వారా శుభ  
స్థాన ఫలావాప్త్యర్థం యజమానిసీసహిత యజమానస్య + గోత్రోద్భ  
వస్య నామధేయస్య మమజేను... వృద్ధ్యర్థం అస్వాంగోమయేనాను  
లిప్తాయాం భూమారంగవల్లీ విరచిత శ్వేతతండులోపరి విరచితావక్షశ  
వక్ష్యకర్ణికోపరిసవళాస్థాది మధ్యమకోష్ఠే ఏకైకగ్రహస్య అధిదేవతా  
వ్రత్యధిదేవతా సహితం త ల్పద్ధితుత తస్మంత్రై రావాహ్వానంభవద్భి  
ద్వివైస్స స్సంభవద్భిః పద్ధార్థైస్సంభ వద్భిరుపచారై స్సంభవతానియ  
మేషపూజాంచ మమాయురభివృద్ధ్యర్థం + నక్షత్రపూర్వకాదిత్యాది

నవగ్రహాణాంత తత్సమిదాజ్యం ప్రత్యేకం ప్రతిద్రవ్యం హోమకర్మచ  
మమాయురభివృద్ధ్యర్థం అభిమంత్రిత కలశ పూజించ దుర్గా గణపతి  
క్షేత్రపాలకాభయంకర మృత్యుంజయ గదాశివముద్దిశ్య...ప్రీత్య  
ర్థం । త్వంబక మంత్రేణ న్యాస పూర్వకం మృత్యుం జయ జవంచ  
హోమంచ మమాయురభివృద్ధ్యర్థం . అశ్వేషి తాజ్యపూరిత కాన్య  
పాత్రదానంచ నక్షత్ర దేవతాముద్దిశ్య...ప్రీత్యర్థం స్వర్ణ స్వర్చితవస్త్ర  
ప్రతిమాదానంద అభిమంత్రితకలశోడశేనమార్జనంచ నక్షత్రపూర్వక  
షోడశదానానిచ మమాయురభివృద్ధ్యర్థం ఛాయోషాసమేతశ్చ సూర్య  
నారాయణదేవతాముద్దిశ్య...ప్రీత్యర్థం కల్పితప్రకారేణ పూర్వ  
సమస్కారా అశ్వత్థప్రదక్షిణానిచ-మమ...ర్థం । జావకేభ్యోదక్షి  
ణాదానంచ- బ్రహ్మత్వదక్షిణాదానంచ- డశదానానిచ- గోదానంచ  
భూదానంచ- మహిషదానంచ - గజదానంచ - అనడుహదానంచ -  
అయః ఖండకార్పాస లవణదానానిచ - బ్రాహ్మణేభ్యో మృష్టాన్న  
దానంచ- ఇతరేషాం భూరిదానంచ- తదనంతరం తాంబూలదానంచ  
ఏవంకాస్త్రోక్తవిధినామమకుమారస్యజననసమయే పుత్రార్తిష్టపిత్రార్తిష్ట  
భ్రాతృత్వార్తిష్ట-మాతృలార్తిష్టాదినర్వార్తిష్ట పరిహారద్వారా మాతాపిత్రో  
శ్శిశోశ్చ...ర్థం థన కనక వస్తువాహన సమృద్ధ్యర్థం అపమృత్యుపరి  
హారద్వారాఽయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం-ఏవంసాంగోపాంగంనక్షత్రపూర్వక  
నవగ్రహమఖాఖ్యం కర్మకరిష్యామి । తదంగ ఆచార్యబ్రహ్మఋత్వి  
గ్వరణం కరిష్యామి । ఆచార్యంత్యానువాద్యే : బ్రహ్మణంత్యో  
మహంవృణే । నక్షత్రపూర్వకాదిత్యాది సమర్పణ జపమస్మదర్థం  
భవంతః కుర్వంతః । ... రుద్రాభిషేకార్థం × సూర్యనమస్కా  
రార్థం × తు । అశ్వత్థ ప × తు । వృతోస్మి కరిష్యామితి ప్రతివచనమ్ ।  
శ్లో । ఏకస్మిన్నేన నక్షత్రే భాత్రో - పితృభృతయోః ప్రసూతిశ్చే  
త్రయోర్మృత్యుభ్యో వైదేశస్యనిశ్చితః । ఇత్యేక నక్షత్రజపన సంభవే  
యథావిధికాంతింకుర్యాత్ । కాంతినంకల్ప స్సమాప్తః ।

ప్రతిమానియమ తంత్రము.

నక్షత్ర ప్రతిమా - సువర్ణము, సువర్ణ ప్రతిమా - సువర్ణము,



చంద్ర పౌతిమ - పెండి, ప్రతిమ యెత్తుసరి ౮౦ చిహ్నములు, అథవా ౮౦ చిహ్నములు, అథవా ౨౦ చిహ్నములు, అథవా ౧౦ చిహ్నములు, అథవా ౫ చిహ్నములు, అథవా యథాశక్తి పౌతిమ లుండవలెను.

అథ నవగ్రహ-రాధనమ్.

పాగ్గాగే నూతనవస్త్రుద్వయేన మంటపద్వయ మాసాద్య ।  
 తస్యోపరి యథాశక్తితండులాన్నిక్షిప్య । తత్ర తామ్రనిర్మిత కలశద్వ  
 యంనిధాయ ॥ తత్ర పంచకల్పచాని నారికేళాది ఫలపుష్పాది కలశే  
 నిధాయ ॥ నూతనవస్త్రేణావేష్ట్య ॥ వేదపారగజ్ఞాన్త్యుమామూయ ॥

పర్వతసహ ఆచమ్య- ఏవ గుణేత్వాది శుభతిథా...నక్షత్ర  
పూర్వకాదిత్యాదీనాం సవానాం గ్రహాణాం మధ్యే యేయేగ్రహాః  
అర్చిష్టస్థానేషుస్థితాః తేషాం గ్రహాణా మనుకూలత్వ సిద్ధ్యర్థం యేయే  
గ్రహాః శుభస్థానేషుస్థితాః తేషాం గ్రహాణాం అత్యంత శుభఫలా  
వాప్త్యర్థం అవమృత్యుపరిహారద్వారా ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం ఆది  
త్యాది నవగ్రహ దేవతాఉద్దిశ్య ..ప్రీత్యర్థం నవగ్రహప్రసాదసిద్ధ్యర్థం  
నవగ్రహమంటపారాధనాఖ్య కర్మకరిష్యామినమః॥ గృహస్యఈశాన్య  
దిగ్భాగే గ్రహారాధనకుర్యాత్ । తపంగ ప్రతిమాశోధనంకరిష్యామి  
నమః॥శ్లో॥ దధినర్పిర్మధుక్షీరై శ్మర్కరేణఫలై స్సహప్రత్యాశనంప్రకు  
రితగ్రతిమాంశోధయే తతః । ఇతిపంచామృతేనశుద్ధోదకేనప్రత్యాశ్య॥  
శ్లో॥ శ్రుతిగాఢజలభాజ్జేయూ...జ్వలనస్తథా శ్రుతికానక్షత్రదేవతా  
...మ...క్షతే...దేవతా పరిష్కరితదేవతామావాహ్యాయథా॥  
అథ దేవత భజన- ప్రయోధి దేవత రోహిణి- సూర్యధ్యానమ్॥

అథ సూర్యగ్రహణధర్మః,

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయః పంచమాశ్వాసః పంచమాశ్వాసః పంచమాశ్వాసః  
 ధర్మశాస్త్రమునందు ముద్రాపడినది యుక్తము శ్లో॥ వేదీమధ్యే లిత  
 కమలే కర్ణికాయాః పుష్పస్సపాశ్చాత్మోద్గుణ రుచివపు స్సప్తరజ్జద్వి  
 రాహుః॥ గోత్రే మ్యుః పావిత్ర్యం శిశుశ్రవణే ప్రసూతః కాలింగాభ్య  
 యోగ్యుః పుష్కరే పుష్కరే పుష్కరే పుష్కరే॥ అష్టాంగం పద్మశరోద్విభాహుః॥



పద్మద్యుతిస్సప్తతురంగవాహః! దివాకరోలోకవపుఃకిరీటీ మయప్రసాదంవిదధాతు దేవః॥ శ్లో॥ జపామసుమ...కరం॥ సూర్యగ్రహేహగచ్ఛ  
సూర్యగ్రహం-రక్తపర్ణం-రక్తగంధం-రక్తపుష్పం-రక్తమాల్యాం  
బరధరం-రక్తచ్ఛత్రధ్వజరథవతాకాదిశోభితం దివ్యరథ సమారూఢం  
మేరుంప్రదక్షిణీకుర్వాణం-పాశ్చిమం పద్మానకం-ద్విభుజం-సప్త  
శ్వం-సప్తరజ్జం-కళింగదేశాధిపతిం-కాశ్యపసగోత్రం-విశ్వామిత్ర  
ఋషిం-ప్రభవనంవత్సరే మాఘమాసే శుక్లపక్షేసప్తమ్యాంకృత్తికా  
నక్షత్రేజాతం-సింహరాశ్యధిపతిం-భానువారాధిపతిం-కిరీటినం-సుఖా  
సీనం-పత్నీపుత్రపరివారసమేతం-గ్రహమండలేప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణ  
మధ్యే వర్తులాకారమండలే - గోధూమధాన్యస్యోపరి సూర్యగ్రహ  
మావాహయామిస్థావయామిపూజయామి॥ శ్లో॥ జటిలం హేమమాలా  
ఢ్యం శక్తిస్వస్తికధారిణం । వరదాభయహస్తంచ ధ్యాయేద్వహ్నిం  
జపాదుణం॥ సూర్యగ్రహాధిదైవతం అగ్నింసాంగం సాయుధం సవాహ  
నం నశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివారసమేతం సూర్యగ్రహస్య దక్షిణతః  
అగ్నిమావాహయామి స్థావయామిపూజయామి॥ శ్లో॥ బ్వాలామాలా  
వృతంరుద్రం వహ్నిమండలమధ్యగం । ధ్యాయేత్కళాదళయుతం శక్తి  
స్వస్తికధారిణం॥ సూర్యగ్రహప్రత్యధిదైవతం రుద్రంసాంగం...సమే  
తం సూర్యగ్రహస్యోత్తరతః రుద్రమావాహయామి! ...రస్తు॥

అథ చంద్రగ్రహారాధనమ్.

శ్లో॥ చంద్రారిష్టేతుసంసాప్తై చంద్రపూజాంచకారయేత్ ।  
చంద్రధ్యానంప్రవత్సామిమనఃపీడోపశాంతయే॥చంద్రధ్యానం॥శ్లో॥  
అగ్నేయభాగేనరథోదకాశ్చ శ్చత్రేయజోయామునదేశజశ్చ । ప్రత్య  
జ్ఞుఖస్థశ్చతురశ్రపీఠే గదాధరాంగో హేమవత్స్వభావః । శ్వేతాంబర  
శ్వేతవపుఃకిరీటీ శ్వేతద్యుతిర్దండధరోద్విబాహుః । చంద్రోఽమృతా  
త్మావరడఃకిరీటీ శ్రేయాంసిమన్యాంవిదధాతు దేవః॥ శ్లో॥ దధిశంఖ...  
భూషణః । చంద్రగ్రహేహగచ్ఛ చంద్రగ్రహం శ్వేతవర్ణం-శ్వేత  
గంధం-శ్వేతపుష్పం-శ్వేతమాల్యాంబరధరం-శ్వేతచ్ఛత్రధ్వజరథ  
వతాకాదిశోభితం-దివ్యరథసమారూఢః-మేరుంప్రదక్షిణీకుర్వాణః

దశాశ్వరథవాహనం- ప్రత్యజ్ఞుఖం- కుద్వాసనస్థం- ద్విభుజం- దండ  
 ధరం- యామునదేశాధిపతిం- ఆత్రేయసగోత్రం- సామ్యవక్షేకా రీక  
 మాసే శుక్లవక్షే దశమ్యాం ఆత్తరాభ వా) సక్షత్రేజాతం-కర్కట  
 రాశ్యధిపతిం-ఇందువాసరాధిపతిం-కిరీటీనం - సుఖాసీనం- పత్నీపుత్ర  
 పరివారసమేతం- గ్రహమండలే ప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణే సూర్యగ్రహ  
 స్యాగ్నేయదిగ్భాగే సమచతురశ్రమండలే తండులధాన్యస్యాపరిచంద్ర  
 గ్రహమావాహయామి స్థావ...మి! శ్లో॥ ధవళంశుకరారాధం పాశ  
 పాణింప్రచేతనం। శాంతాయుధంశుశాంతంచ చింతయేద్ధ్యానగోచ  
 రమ్। చంద్రగ్రహాధిదైవతం అపః సాంగం...తం చంద్రగ్రహస్య  
 దక్షిణతిః అపరివాహయామి స్థావ...మి! శ్లో॥ గారీంసువర్ణవర్ణాభాం  
 న్యర్ణవద్భు సువాసినిం। పాశాంశుకథరాంభూతి ధరాం ధ్యాయామివల్ల  
 భాం॥ చంద్రగ్రహ ప్రత్యధిదైవతం గారీం సాంగాం...తాం చంద్ర  
 గ్రహస్యాత్తరతః గారీమావాహయామి స్థావయామి పూజయామి।

అథ అంగారక గ్రహారాధనమ్.

శ్లో॥ కుజార్చితే నంసాప్రై కుజపూజాంచ కారయేత్। కుజ  
 ధ్యానంప్రవక్ష్యామి రోగపీడోపశాంతయే॥ కుజధ్యానం॥ శ్లో॥ యామ్యే  
 గదాశక్తిధరశ్రీశూలీ వరప్రదోయామ్యముఖోతిరిక్తః। కుజస్త్వవంతి  
 దివ్యశ్రీకోణ స్తస్మిన్ ధరద్వాజకులేప్రసూతః। రక్తాంబరారక్తవపుః  
 కిరీటీ చతుర్భుజో మేషగమోగదాభృత్। ధరాసుతశ్చక్తిధరశ్చశూలీ  
 సదామమస్యాద్యరదాప్రశాంతః॥ శ్లో॥ ధరణిగర్భ...ప్రణమామ్యహం।  
 అంగారకగ్రహేహగచ్ఛ- అంగారకగ్రహం- రక్తవర్ణం- రక్తగంధం  
 రక్తపుష్పం- రక్తమాలాంబరధరః- రక్తచ్ఛత్రో ధ్వజరథపతాకాది  
 శోభితం- దివ్యరథసమారాధం- మేరుం ప్రక్షిణీమర్మాణం - మేష  
 వాహనం- దక్షిణాభిముఖం-చతుర్భుజం-గదాశూలశక్తిధరః-అవంతి  
 దేశాధిపతిం- భారద్వాజసగోత్రం- రాక్షసనామగుప్తవర్షే ఆషాఢ  
 మాసే కృష్ణపక్షే చతుర్దశ్యాం మృగశిర్షా నక్షత్రేజాతం మేషవృశ్చిక  
 రాశ్యధిపతిం, శామివారాధిపతిం, కిరీటీనం, సుఖాసీనం, పత్నీపుత్రపరి  
 వారసమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణే సూర్యగ్రహస్య

దక్షిణదిగ్భాగే త్రికోణాకారమండలే ఆధకథాన్యస్యోపరి అంగారక  
గ్రహమావాహయామి స్థావ...మి! శ్లో! చిత్రవర్ణాంధరాంసామ్యాం  
సర్వసస్యాలయాం తుభాం! చిత్రయేక్ష్యక్తిమానక్త బలయుక్తకరాం  
బుభామ్! అంగారకగ్రహాధిదైవతం పృథివీం సాంగం ... అంగారక  
గ్రహస్య దక్షిణతః పృథివీ మావాయామి స్థావ...మి! శ్లో! తుద్ధ  
స్ఫటికసంకాశం సహస్రాదిత్యవర్చనం! నీలజేమాలసంకాశం నీలాం  
జనసమప్రభమ్! అంగారకగ్రహపృథ్వధిదైవతం క్షేత్రపాలకం సాంగం  
...తం అంగారక గ్రహస్యోత్తరతః క్షేత్రపాలకమా...మి!

అథ బుధగ్రహారాధనమ్.

బుధఛానమ్! శ్లో! ఉదబ్బుఖోమగధజోహరిన్ శ్చాత్రేయ  
గోత్రీకృరమండలస్థః! సఖిద్దచర్మోద్గుగదాధరోజ్ఞ స్త్రీశానభాగేవరః  
స్సుపీతః! పీతాంబరఃపీతవపుఃకీరీటీ చతుర్భుజో దండధరశ్చసామ్యః!  
చర్మాసిద్ధతోమస్సుతస్సుమేరు స్సింహాధిరూఢోవరదోబుధశ్చ! శ్లో!  
ప్రియంగు...నందనం! తుభగ్రహేహగచ్ఛ బుధగ్రహం పీతవర్ణంపీత  
గంధం పీతపుష్పం పీతమాల్యాంబరధరం పీతచ్ఛత్రీ ధ్వజరథవతాకాడి  
శోభితం దివ్యరథసమారూఢం మేరుం వ్రతక్షిణీమర్వాణంసింహవాహ  
నం, ఉదబ్బుఖోమగధదేశాధిపతిం, చతుర్భుజఃఖడ్గచర్మాంబరధరం! అత్రే  
యగోత్రీం అత్రేయఃఖుషిం, అంగీరసనామసంవత్సరే మార్గశీర్ష మాసే  
తుక్లవక్షే సప్తమ్యాం పూర్వాభాద్రా నక్షత్రేజాతం కన్యామిధునరా  
శ్వధిపతిం సామ్యవారాధిపతిం కీరీటినం ముఖాసీనం కల్పీ పుత్రీ పరి  
వారసమేతం గ్రహమండలే ప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణే, సూర్యగ్రహస్య  
ఈశాన్యదిగ్భాగే బాణాకార మండలే, ముద్గథాన్యస్యోపరి, బుధ  
గ్రహమావాహయామి స్థా...—మి! శ్లో! మహావిష్ణుఃకంఖపద్మంమద  
ర్చనగదాధరం! భ్యాయేహంనీలకారాంగం పద్మస్థకమలావతిం! బుధ  
గ్రహాధిదైవతం విష్ణుంసాంగం...తం! బుధగ్రహస్యదక్షిణతః విష్ణు  
మావాహయామి స్థా...మి! శ్లో! పీతవద్ధాసనాసీనం చతుర్భాహం  
కీరీటినం! చిత్రయేశంఖ చక్రాభ్యాం గదాధారిణమచ్యుతమ్! బుధ  
గ్రహపృథ్వధిదైవతంనారాయణంసాంగం...తంబుధగ్రహస్యోత్తరత

నారాయణః నూనాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।

అథ బృహస్పతిగ్రహారాధనమ్.

ధ్యానం శ్లో॥ గుర్వరిష్టేతు సంప్రాప్తే గురుపూజాంచకావయేత్ ।  
గురుధ్యానం ప్రవక్ష్యామి పుత్రపీడోపశాంతయే । బృహస్పతిధ్యానం  
శ్లో॥ సామ్యేనుద్ధీర్ఘే చతురశ్రపీఠే రథేంగిరాః పూర్వముఖ స్వభావః।  
దండాక్షమాలా జలపాత్రధారీ సింధ్యాఖ్య దేవేవరడస్సురేశః। కనకాం  
బరః కనకవపుః కిరీటీ చతుర్భుజోదేవగురుః ప్రశాంతః। తథాసిదండంచ  
కమడలుంచతథాక్షసూత్రాద్యరదోస్తుమహ్యం శ్లో॥ దేవానాంచ...  
బృహస్పతిం। బృహస్పతి గ్రహేహాగచ్ఛ, బృహస్పతిగ్రహం, కనక  
వర్ణం, కనక గంధం, కనకపుష్పం, కనకమాల్యాంబరధరం, కనకఛత్ర  
ధ్వజరథ వలాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారాధం, మేరుంబ్రహ్మక్షిణీ  
వర్షాణం, ఉడజ్జుఖం, వద్మానన్ధం, చతుర్భుజం, దండాక్ష మాలా  
ధారిణం, సింధుద్వీప దేశాధిపతిం, అంగీరసగోత్రం, ధాతృనామసంప  
త్సరే, వైశాఖమాసే కృష్ణపక్షే చతుర్దశ్యాం భరణీనక్షత్రజాతం,  
భనుర్మీనరాశ్యధిపతిం, గురువారప్రాయుక్తం, కిరీటీనం. సుఖాసీనం, వత్సీ  
పుత్రప్రసరివారసమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణే సూర్య  
గ్రహస్యాత్తర దిగ్భాగే దీర్ఘ చతురశ్ర మండలే చణక ధాన్యస్యాపరి  
బృహస్పతి గ్రహమావాహయామి స్థా...మి! శ్లో॥ బ్రహ్మణంరక్త  
గౌరాంగం చతుర్వక్త్రంజగత్ప్రభుం । అక్షత్రకుండికాభీతివరపాణిం  
విచింతయే॥ బృహస్పతి గ్రహేధిదైవతం బ్రహ్మణం సాంగం...తం  
బృహస్పతిగ్రహస్య దక్షిణతః బ్రహ్మణమావాహయామి స్థా...మి!  
శ్లో॥ ఇంద్రమైరావతారాధం వజ్రాయుధధరం ప్రభుం। పూర్వదిక్పా  
లకందేవం సర్వదేవనమస్కృతమ్। బృహస్పతిగ్రహ వ్రత్యధిదైవతం  
ఇంద్రంసాంగం...తం బృహస్పతిగ్రహస్యాత్తరతః ఇంద్రమా...మి!

అథ శుక్ర గ్రహారాధనమ్.

శ్లో॥ శుక్రాః ప్లేహసంప్రాప్తే శుక్రపూజాంచకారయేత్ । శుక్ర  
ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి వత్సీపీడోపశాంతయే॥ శుక్రధ్యానం శ్లో॥ సా  
ధ్యానం శుక్రగుర్వో జకటివ్రదేశస్సభార్గవః పూర్వ ముఖస్వభావః। సవంచ

శ్లోశరధాధిరూఢో. దండాక్షమాలా వరదోంబుపాత్రః। శ్లోతాం  
బరశ్శ్లోతవపుః కిరీటీ చతుర్భుజోదై త్నగురుః ప్రశాంతః। తథాసి  
దండంచ కమండలుంచ తథాక్షసూత్రాద్రదోఽస్తు మహ్యం।  
శ్లో! హేమకుంభ...మహ్యమ్! శుక్రగ్రహేహగచ్ఛశుక్రగ్రహం శ్లోత  
వర్ణం శ్లోతగంధం, శ్లోతపుష్పం, శ్లోతమాల్యాంబరధరం, శ్లోతచ్ఛత్ర  
ధ్వజరథ వతాకాదిశోభితం, దివ్యరథ సమానుధం, మేరుంప్రదక్షిణే  
కుర్వాణం, పాజ్జుఖం, వద్భాసనస్థం, చతుర్భుజం, దండాక్షమాలా  
జటావల్కలఘారిణం, కాంభోజదేశాధిపతిం, భార్గవసగోత్రం, పార్థివ  
నామసంవత్సరే శ్రావణమాసే శుక్లపక్షే ద్వాదశ్యాం, జ్యేష్ఠానక్షత్రే  
జాతం, తులావృషభరాశ్యధిపతిం, భృగువారప్రయుక్తం కిరీటీనంసుఖా  
సీనం పుత్రవరివారసమేతం గ్రహమండలే ప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణే  
సూర్యగ్రహస్యప్రాగ్భాగేవంచకోణాకారమండలే- రాజమాషభాన్య  
స్యావరి శుక్రగ్రహమావాహయామి స్థా...మి! శ్లో! సింహసనస్థాం  
ద్విభుజాం స్వర్ణాభాంచ మనుందరీం। శిలాసనాంశచీంధ్రాయే రక్తాం  
బుజకరాంబుజామ్! శుక్రగ్రహాధిదైవతం ఇంద్రాణీంసాంగా...తా  
శుక్రగ్రహస్య దక్షిణతః ఇంద్రాణీ మావాహయామి స్థా...మి!  
శ్లో! ఇంద్రశీతం చతుర్భాహుం సహస్ర సయనోజ్జ్వలం। వజ్రం  
కుశాసినంయుక్తంపాణిం ధ్యాదేతుస్సంయుతమ్! శుక్రగ్రహవత్సర్వ  
దైవతం ఇంద్రమరుత్వంతం ...సాంగం.....తాం శుక్రగ్రహస్యా  
త్తరతః ఇంద్రమరుత్వంత మావాహయామి స్థా...మి పూ...మి!

అథ శనిగ్రహారాధనమ్.

ఆచమ్య తిలదీపారాధనంకృత్వా। శ్లో! శస్యరిషేతుసంప్రాప్తే  
శనిపూజాంచకారయేత్। శనిధ్యానంప్రవత్సామి ప్రాణిహోవశాం  
తయే! శనై శ్చరధ్యానమ్! శ్లో! చాపాసనోగృధ్రధస్సునీలః ప్రత్య  
జ్ముఖఃకాశ్యవజః ప్రతీచ్ఛామ్! సశూలచాపేషు వరప్రదశ్చసారాష్ట్ర  
దేశేవ్రభవశ్చసారిః నీలద్యుతిర్నీలవపుః కిరీటీ గృధ్రస్థితశ్చాపధరోధ  
నుష్ఠా! చతుర్భుజస్సూర్యమతః వ్రశాంతస్సచాస్తుమహ్యం వరమండ  
గామి! శ్లో! నీలాంబన...మ్యహం! శనై శ్చరగ్రహేహగచ్ఛ- శనై

## కూడకమలాకర స్మృత్యుక్త

నర్వపాపహరంబిభుం॥ కేతుగ్రహాధిదైవతం చిత్రగుప్తం సాంగం...  
తం కేతుగ్రహస్య దక్షిణతః చిత్రగుప్తమావాహయామి స్థాప...మి॥  
శ్లో॥ బ్రహ్మణం రక్తగరాంగం చతుర్వక్త్రం జగత్ప్రభుం॥ అక్షస)  
కుండికాభీతి వరపాణింబిచితయే॥ కేతుగ్రహప్రత్యధిదైవతం బ్రహ్మ  
ణం సాంగం...తం. కేతుగ్రహస్యాత్మరతః బ్రహ్మణ మావాహ  
యామి స్థాపయామి...మి॥

ఉపగ్రహారాధనమ్.

శ్లో॥ దుర్గాం సింహాసనాయాథాం సర్వాయుధ పరిష్కృతాం  
పూజయేద్భక్తిసంయుక్తం మనోభీష్టస్యసిద్ధయే ॥ దుర్గా మావాహ  
యామి స్థాపయామి॥ శ్లో॥ విఘ్నేశ్వరమహంవందే చింతితార్థప్రదా  
యకం ॥ కైలాస్మజానుతందేవం నిర్విఘ్నార్థంగణాధిపమ్ ॥ శ్రీమహ  
గణాధిపతిమా...మి॥ శ్లో॥ శుద్ధస్ఫటికసంకాశం సహస్రాదిత్యవర్షసం  
సీలజమూతసంకాశం సీలాంజనసమప్రభమ్॥ క్షేత్రపాలకమా...మి॥  
శ్లో॥ అభీష్టమథయం శీఘ్రం మనసాచింతయన్నపి ॥ పూజయేత్సర్వ  
కార్యేషు గృహేచజయసిద్ధయే॥ అభయంకరమా...మి॥

అష్టదిక్పాలకారాధనమ్.

శ్లో॥ ఇంద్రోఽమరావతీనాథ శృచీదేవ్యాఃస్తునాయకః॥ పహ్ని  
యుధశ్చపాగ్రీశ స్తస్యచైరావతోగజః॥ ఇంద్రులోకపాలకమా...మి॥  
శ్లో॥ అగ్ని సేజోవతీవాసీ స్వాహాదేవ్యాఃప్రియఃపతిః॥ మేషారాధశ్చక్రే  
ధరః దిశ్యాగ్నేయ్యాం ప్రతిష్ఠితః ॥ అగ్నిం లోకపాలక మా...మి॥  
శ్లో॥ యమస్సంయమనీనాథశ్చామలాయామనఃప్రియః॥ దండభృన్మహి  
షారాథో దక్షిణ్యాం దిశిసంస్థితః ॥ యమం లోకపాలక మా...మి॥  
శ్లో॥ కృష్ణాంగనాపురంయస్య దీర్ఘాభార్యానరోహయః॥ శత్రుంకుఠ  
తోన్మితృశ్చ నైర్మక్యాదిశిసంస్థితః॥ నిర్ఋతిం లోకపాలకమా...  
మి॥ శ్లో॥ పురీశ్రద్ధావతీయస్య ప్రియభార్యాచకాళికా ॥ నక్రవాహ  
పాశధరో వరుణఃపశ్చిమేశ్వరః॥ వరుణం లోకపాలకమా...మి॥ శ్లో॥  
వాయుర్ధవతీనాథః కించితస్యాంజనాప్రియా ॥ సారంగవాహో ధ్వజ  
శ్చిత్వామిన్ద్రుంధరః ॥ వాయుం లోకపాలకమా...మి॥



## పూర్వకర్మ ప్రయోగము.

శ్లో॥ కుబేరశ్చాలకాయాంతు చిత్రరేఖాప్రియాంగనా । హయో  
వాహాఖడ్గధరః ఉదీచ్ఛాందిశివ రత్నే॥ కుబేరం లోకపాలకమా...మి॥  
శ్లో॥ యశోవతీశ-ఈశానః పార్వతీపరమేశ్వరః, ఈశాన్యాందిశిసంభూతి  
వృషాహుధ త్రిశూలభృత్ ॥ ఈశానం లోకపాలక మా...మి॥  
శ్లో॥ ఊర్ధ్వస్థిలిమహాకాయ మంతరిక్షేమరుత్పథే । పూజయేద్భక్తి  
యుక్తంచ మనోగతవిధాయినం॥ ఊర్ధ్వపురుషమా...మి॥ శ్లో॥ చిత్ర  
వర్ణాం ధరాంసామ్యాం సర్వసస్థ్యాలయాంతుభాం । చిత్రయేద్భక్తి  
మాన్యైక్త బలయుక్తకరాంబుజామ్॥ పృథివీ...మి॥ శ్లో॥ మందిరాది  
గృహస్థాయ వాస్తవేపురుషాయవై । సాంగాయశక్తియుక్తాయనమః  
కళ్యాణహేతవే॥ వాస్తుపురుషమా...మి॥

శ్లో॥ బ్రహ్మణంరక్తగారాంగం చతుర్వక్త్రంజగత్ప్రభుం । అక్ష  
స్రక్కుండేకాభీతివరపాణింవిచిత్రయే॥ బ్రహ్మణమా...మి॥ శ్లో॥ శార  
దాశారదాంభోజ పదనాపదనాంబుజే । సర్వదాసర్వదాస్మాకంసన్నిధి  
స్సన్నిధింక్రియాత్ ॥ సరస్వతీమా...మి॥ శ్లో॥ మహావిష్ణుంశంఖపద్మం  
మదర్చనగదాధరం । ధ్యాయేత్సువర్ణ గారాంగం పద్మస్థకమలాపతిమ్॥  
విష్ణుమా...మి॥ శ్లో॥ కరద్వయేన కమలే ధారయంతిం స్వలీలయా ।  
హారనూపుర సంయుక్తాం లక్ష్మీం దేవీం నమామ్యహం । లక్ష్మీ  
మా...మి॥ శ్లో॥ జ్వాలామాలావరివృతం వహ్నిమండలమథ్యగం ।  
ధ్యాయేత్కళాదళయుతం శక్తిధారిణిమీశ్వరమ్ । రుద్రమా...మి॥

శ్లో॥ గౌరీంసువర్ణవర్ణాభాం స్వర్ణపద్మమవాసినీం । పాశాంకుశ  
ధరాంభూతి ధరాంచళివవల్లభాం । గౌరీమా...మి॥ శ్లో॥ భవిత్యశ్వినీ  
సక్షత్రం అశ్వీక్షత్రస్తురంగమః । ఆశ్వస్తురంగస్తురగః అశ్వోవాజీహయో  
హరిః । అశ్వినీదేవతా మా...మి॥ శ్లో॥ కుంకుమాంకితవర్ణాయ కుం  
దేందుధవళాయచ । విష్ణువాహ సమస్తుభ్యం పక్షిరాజాయతేనమః ।  
గరుడమా...మి॥ శ్లో॥ ధన్వంతరిం మధన్వానం సర్వరోగవినాశనం ।  
నమామిదేవభిషజం సర్వకార్యేషు సర్వదా । ధన్వంతరి మా...మి॥  
శ్లో॥ ఇంద్రాగ్నితేజసాయుక్తా సహస్రీనయనోజ్జ్వలావహ్నింకుశధరా  
భూతి యుతోధ్యాయేనుసంయుతే । ఇంద్రాగ్ని ఆ...మి॥ శ్లో॥ దేవాక్షు



సగరగ్రామా మనోభీష్టస్యసిద్ధయే । త్వయావిలోకితాస్తేచ మమ  
 భూయాసురద్యవై ॥ శత్రుఫలపా...మి॥ శ్లో॥ విశాఖంశూర్పమిం  
 దాగ్నిందివై పత్యంవిశాఖభం॥ విశాఖనక్షత్రమా...మి॥ శ్లో॥ త్రియం  
 బకమహాదేవ తాహిమాంశరణాగతం । జన్మమృత్యుజరారోగైః  
 వీడితం కర్మబంధనైః ॥ తావక స్వదత్తప్రాణ సచ్చిత్తోహంసదామృడః  
 త్ర్యంబకమా...మి॥ శ్లో॥ మృత్యుంజయసమస్తుభ్యం తాహిమాం  
 శరణాగతం॥ తావక స్వదత్తప్రాణ స్వచ్చిత్తోహంసదానుభిన్నమృత్యుం  
 జయమా...మి॥ శ్లో॥ పురీశ్రద్ధావతీయస్య ప్రియభార్యాచకాళికా ।  
 సక్రవాహాపాశధరో వరుణఃపశ్చిమేశ్వరః ॥ వరుణమా...మి॥ శ్లో॥  
 అచ్యుతఃకల్పవృక్షశ్చ అనంతఃకామధనహః । చింతామణిస్తుగోవిందో  
 నామత్రయముదాహృతమ్ ॥ అచ్యుతమావాహయామి । అనంతమా  
 ...మి॥ గోవిందమా...మి॥ శ్లో॥ అపమృత్యుం సమస్యామి మనసా  
 చింతయన్నపి॥ దేహిచారోగ్యమైశ్వర్యం గ్రహవీడాం వ్యపోహతు॥  
 మమనర్వాప మృత్యుర్నశ్యతు ఆయుర్వర్ధతామ్ ॥ మంటపస్థ సక్షత్ర  
 పూర్వకాదత్యాది నదిగ్రహదేవతాభ్యోనమః॥ ఇంద్రాద్వైత్వికాల్పక  
 దేవతాభ్యోనమః॥ దుర్గాగణపతి త్క్షేత్రపాలకాభయంకర వాస్తుపురు  
 షాది దేవతాభ్యోనమః॥ ధ్యానాది షోడశోపచారపూజాం సమర్ప  
 యామి॥ శ్లో॥ ఆదిత్యంచంద్రభామా బుధగురు భృగుజా భానుజం  
 రావలకేతూః । సర్వానిత్యంత్రినంధ్యం జగదుదయలయస్థైర్యసంపత్  
 హేతూః । జ్యోతిశ్చక్రై రవీందూహ్యుడుగణసహితో మేషరాశ్యాధి  
 రాశీః సతానాసక్తమూర్తిః ॥ ఖచరసురవరాభక్తితఃప్రార్థయామః॥  
 శ్లో॥ ఆదిత్యాయచసామాయ మంగళాయబుధాయచ । గురుశుక్రశని  
 భ్యశ్చ రావలవే కితవేనమః ॥ మంటపస్థితదేవతా స్సుప్రీతా సుప్ర  
 సన్నా వరదాభవంతు॥

ఇతి సవగ్రహారాధనం సమాప్తమ్.

శేచిత్పాతః నవగ్రహ సమస్కారః

రవిః॥ శ్లో॥ దివాకరందీ ప్రియహసో రశ్మింతేకోమయంజగతః  
కర్మసాక్షిః॥ హంసంభానుం సూర్యమాదిగ్రహణాం రవినదాహం  
శరణంప్రపద్యే॥ చంద్రః॥ శ్లో॥ యఃకాలహేతోః క్షయవృద్ధిమేతియం  
దేవతాఃపితరశ్చాపిబలితః తంపైవరేణ్యం బ్రహ్మాండవంద్యం సోమం  
సదాహం శరణంప్రపద్యే కుజః॥ శ్లో॥ మహేశ్వరం చానలసన్నికాశం  
భూమాజాతం రక్తమాల్యాంబరాధ్యం । సువర్చనంహేహితాంగం  
కుమారకుజంసదా... ద్యౌః॥ బుధః॥ శ్లో॥ విశుద్ధబుద్ధిం శుచికాలబోధిం  
సత్యావాచం సోమవంశవృద్ధివం । ప్రజావతేరాత్మజం ధర్మనిత్యం  
బుధంసదా... ద్యౌః॥ గురుః॥ శ్లో॥ బుద్ధ్యాసనోయశ్చాపఘశ్చ ధన్యమతి  
రేవాదయో జీవంతియస్మాత్ । తంభార్గవంఛాందసం విశ్వరూపం  
గురుంసదా... ద్యౌః॥ శుక్రః॥ శ్లో॥ వషాప్రదం చింతితార్థానుకూలం  
నయనప్రభాసం వినయాతిరిక్తం । తంభాగవం యోగినం శుద్ధిసత్త్వం  
శుక్రంసదా... దే॥ శనిః॥ శ్లో॥ శనైశ్చరంరాజశా యోధనేమశనై  
రూమా గమనంచేష్టితంచ । సూర్యాత్మజంకోధనం మహిసన్నం  
శనింసదా... ద్యౌః॥ రాహుః॥ శ్లో॥ యంవిష్ణునైవామృతం భోజ్యమానం  
హృత్కా శిరోగ్రం గ్రహభావేనియుక్తః యోఅర్కచంద్రాగ్రిసతి  
వర్మకాలే రాహుంసదా... దే॥ కేతుః॥ శ్లో॥ యాబ్రహ్మపుత్రో  
గ్రిహభావేనియుక్త బ్రహ్మాద్భవం బ్రహ్మవిదుఃకుమారం । బ్రహ్మ  
త్మజం హృదయేబామహ్నిం కేతుంసదాహం శరణంప్రపద్యే॥

ఇతి నవగ్రహ సమస్కారః.

అథ సూర్యస్తోత్ర కవచపారంభః.

అస్యశ్రీ సూర్యకవచస్తోత్ర మహామంత్రీన్య - కణ్ణః॥ యిషిః-  
అనుష్టుప్చందః- శ్రీసూర్యనారాయణో దేవతా - మమసూర్యనారా  
యణ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే-జపేవినియోగః॥ ధ్యానమ్॥ శ్లో॥ దేవాసురవైరై  
ర్వంద్యం గ్రిహైశ్చపరినేతమ్॥ ధ్యాయేత్పతేత్సువర్ణాభం సూర్యంచ  
కవచంసదా॥ శ్లో॥ అధునానంప్రవక్ష్యామి కవచం సర్వకామదమ్

ఇదంతకవచంబుభ్యా విచరేద్వీరభైరవః । ఘృణః పాతు శిరోజేకం  
 సూర్యఃపాతులలాటకమ్ । ఆదిత్యోలోచనేపాతు త్రుతీపాతుదివా  
 కరః । ఘృణంపాతు సదాభానుః ముఖంపాతు సదారవిః । జహ్వం  
 పాతు జగన్నేతః కఠంపాతు విభావనుః । స్కంధాగ్రహ వతిః  
 పాతు భుజాపాతు వ్రభాకరః । కరాపుష్పకఃపాతు హృదయంపాతు  
 భానుమా । మధ్యంపాతుచ సప్తశ్లో నాభింపాతు సభోమణిః ।  
 ద్వాదశాత్మా కటింపాతు సవితాపాతుసక్తినిః । ఊరూపాతుమరత్రేష్ఠా  
 జానునీపాతుభాస్కరః । జంఘేమేపాతుమార్కాండో గుల్ఫాపాతు  
 త్రిషాంపతిః । పాదాదినమణిః పాతు పాతు మిత్రోభిలంబపుః । యది  
 దంసూర్యకవచం పురుషార్థప్రదంనృణామ్ । సతతం ప్రాతరుత్థాయ  
 వశేన్నియతమానసః । సనురాణామపిల్లాఘ్యః శ్లాఘ్యోబుద్ధిమతా  
 మపి । సర్వకామమవాప్నోతి సూర్యసాయజ్య మాపుష్యాత్ ।  
 గ్రహరోగభయాత్పా న్ముచ్ఛదే నాత్రసంశయః । ఆదిత్య కవచం  
 పుణ్య మభేద్యంవజ్రసన్నిధం । సర్వరోగ భయాదిభ్యో ముచ్ఛంతే  
 నాత్రసంశయః । సంవత్సరముపాసిత్యా సామాజ్యవడవీలభేత్ ।  
 అనేకరక్తసంయుక్తం స్వర్ణాభరణభూషితమ్ । కల్పవృక్ష సమాకీర్ణం  
 కడంబకుసుమప్రభం । ఆశేషరోగకాంత్యర్థం ఛాయేదాదిత్యమండ  
 లమ్ । ఇతి సూర్యకవచస్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ చంద్రకవచస్తోత్ర ప్రారంభః.

అస్య శ్రీచంద్రకవచస్తోత్రమహామంత్రస్య-గౌరిమయిమఃఅను  
 వృత్పంచ సోమోదేవతా మమసోమప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపేవినియోగః ।  
 ధ్యానం శ్లో । సోమంచతుర్భుజందేవం కేయూరమకుటోజ్జ్వలం । వాసు  
 దేవస్సనయువం శంకరస్యచభూషణమ్ । ఏవంభ్యాత్వా జపేన్నిత్యం  
 సర్వాభీష్ట ప్రదాయకమ్ । ఓషధీశక్తిరః పాతు పాతుఫలం కళానిధిః ।  
 చతుషీ చంద్రీమాఃపాతు త్రితీపాతుకళాత్మకః । ఘృణంపాతుపాకరః  
 పాతు ముఖం కుముదబాంధవః । సోమకరాచమేపాతు స్కందాపాతు  
 సుధాత్మకః । వక్షోజై వాత్మకఃపాతు మధ్యంపాతు నిశాకరః । కటిం  
 తుపాతరఃపాతు ఊరూశశధరోపాతు । మృగాంతోజానునీపాతు జంఘేం

పాతు ద్విజాధిపః॥ పాదాహిమకరః॥ పాతు పాతుచంద్రో ఖటవపుః॥  
 వీరద్ధికవచం పుణ్యం భుక్తి ముక్తి వ్రదాయకమ్॥ యావత్ కుంభి  
 యాద్యాపి సర్వత్ర విజయ్యాభవత్॥ ఇతి శ్రీబ్రహ్మకైవర్తే దక్షిణ  
 ఖండే చంద్రకవచస్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ అంగారకకవచ స్తోత్రప్రసారంభః

అస్యశ్రీ అంగారకకవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య విరూపముఖీః-  
 తినుష్టుప్సంజః- మమ అంగారక ప్రసాదసిద్ధ్యర్థేజపే వినియోగః॥  
 ధ్యానంశ్లాః॥ సమామ్యంగారకం దేవరక్తాంగంవరభూషణంబానుస్థా  
 నుహస్తాధ్యం నాభయేతరపాణినం॥ చతుర్భుజం మేషవాహంవరదంవ  
 ధరానుతమ్॥ అంగారకఃశిరోరక్షేత్ ముఖంవై ధరణీసుతః॥ కర్ణారక్తాం  
 బరఃపాతు నేత్రేమేర క్తలోచనః॥ నాసికాంమేళ క్తిధరః॥ ఓష్ఠంమేపాతు  
 భూమిజః॥ భుజౌచర క్తమాలీచ హస్తాశ్చ క్తిధరస్తథా॥ చతుర్భుజోమే  
 వృదయంకుక్షింరోగాపహరకః॥ కటింమేభూమిజఃపాతు డేరుపాతు  
 గదాధరః॥ జాను బంధేకుజఃపాతు పాదాభామః॥ సదావతుః సరాశి  
 యానిచాంగాని పాతుమే మేషవాహనః॥ సాయంకాలేపతేన్నిత్యంసర్వ  
 కతువినాశనమ్॥ భూతప్రేతపిశాచానాం నాశనం సర్వసిద్ధికం॥ సర్వ  
 రోగహరంచైవ సర్వసంవత్సరంశుభం॥ భుక్తి ముక్తి కరంస్యాణాం  
 సర్వసాధాగ్యవర్ధనం॥ ఋణబాధవిమోక్షంచ సత్యమేవ వసంతయః॥  
 స్తోత్రప్రాశస్త్యకర్తవ్యో దేవస్యాగ్రేమహద్యుతేః॥ రక్తగంధైశ్చపుష్పై  
 శ్చభూపదీపగుడోదనైః॥ మంగళంపూజయిత్వాతు మంగలేనానిసర్వ  
 జా॥ బ్రాహ్మణానౌజయిత్వాతు చతురోద్వాదకాప్తనా॥ అనేనవిధి  
 నాయస్తుకృత్వావ్రతమనుత్తమం॥ నచై నంవేదయంతీహ వృశ్చికాద్యు  
 గజంతవః॥ తమోమిహిర సంబంధా మాంతాండస్యో దయోయథా॥  
 నిలయంయాంతిపాపాని శతజన్మార్జితాన్యపి॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం  
 ప్రదదాతిసదాస్మణాం॥ ఇతిమార్కండేయపురాణే కాశీఖండమార్కం  
 డేయససత్కుమారసంవాదే అంగారకకవచస్తోత్రం సమాప్తమ్॥

అథ బుధకవచస్తోత్ర ప్రసారంభః

అస్యశ్రీ బుధగ్రహకవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య-కార్యాయన

రుషీః అనుష్టుప్చండః - బుధోదేవతా - మమబుధగ్రహ వ్రసాశ  
 సిద్ధ్యరే జపేవినియోగః ధ్యానం శ్లోః బుధపుస్తకహస్తశ్చ కుంభ  
 మస్వసమద్యుతిః పితాంబరధరస్త్రి పితమాల్యానులేపనః బుధ  
 పాతుశిరోదేవం సామ్యఃపాతుచ ఫాలకం నేత్రేజ్ఞాన మయఃపాతు  
 శ్రుతేపాతు విభోస్సుతః ఘ్రాణం గంధధరఃపాతు భుజౌపుస్తక  
 భూషితః మధ్యంపాతు సురారాద్యః పాతునాభింభగేశ్వరః కటిం  
 కలాత్కటఃపాతుఊరూపాతుసురేశ్వరః జానుసీరోహిణీనూనుః పాతు  
 బంధే ఫలవక్షః పాదాబాణాసనః పాతు పాతు సామ్యాఖిలంవపుః  
 ఏతద్ధికవచస్తోత్రం సర్వోపకృప నాశనమ్ || సర్వరోగ ప్రళమశు  
 సర్వదుఃఖనివారణం ఆయురారోగ్యఫలదం పుత్రప్రాత్ర ఫలవదం  
 యువతేచ్ఛబుయాద్వాపి శ్రావయేద్వా సమాపితః సర్వా  
 కామాపవాప్నోతి దీర్ఘమాయుశ్చవిండతి ఇతి శ్రీస్కాండపురాణే  
 ఉక్తైరంభండే - బుధగ్రహకవచస్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ బృహస్పతికవచ స్తోత్రప్రారంభః

అస్మకీ బృహస్పతికవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య ఈశ్వరఋషిః  
 అనుష్టుప్చండః బృహస్పతిదేవతా - మమబృహస్పతిగ్రహవ్రసాశసిద్ధ్య  
 ర్దేజపేవినియోగః ధ్యానం శ్లోః అభీష్టఫలదందేవం సర్వజ్ఞంసురపూజ  
 తం సర్వకార్యార్థసిద్ధ్యర్థం ప్రణమామిగురుంనదా బృహస్పతిశ్చిరః  
 పాతు లలాటంపాతుమేగురుః కర్ణామరగురుపాతు నేత్రేమేభీష్ట  
 జాఘికః నాసాంపాతుసురాచార్యో జహ్న్యమేవేదపారగః ముఖం  
 మేపాతుసర్వజ్ఞో భుజౌపాతుశుభవక్షః కరావజ్రధరఃపాతు వక్షో  
 మేపాతుగీష్పతి, ప్రనామేపాతువాగీశకుక్షింమే శుభలక్షణః నాభిం  
 మేపాతునీతిజ్ఞః కటింమేపాతుసర్వగః ఊరూమేపాతు పుణ్యాత్కజం  
 ఘేమేజ్ఞానహవ్రీధుః పాదామేపాతువిశ్వాత్స సర్వాంగంసర్వకా  
 గురుః ఇత్యేతత్ స్తోత్రందివ్యం త్రినంధ్యంయఃపతేన్నరః సర్వా  
 కామాపవాప్నోతి సరత్రవిజయాభవేత్ ఇతి వామపురాణే బృహ  
 స్పతికవచస్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ శుక్రకవచస్తోత్ర ప్రారంభః

అస్మశ్శీశుక్రకవచస్తోత్రమహామంత్రస్య-భరద్వాజఃషిషిః  
 వృషభస్తా శుక్రోదేవతా మమశుక్రగ్రహ ప్రసాదసిద్ధిరేజపేనియో  
 గః॥ ధ్యానం॥ శ్లో॥ మృణాళకుండేందువయోహిమప్రభంసితాంబరంస్నిగ్ధ  
 వరాక్షమాలినం । సమస్తకాస్త్రీశుతి తత్వదర్శనం ధ్యాయేత్ కవిం  
 వాంఛితకస్తుసిద్ధయే । శిరోమేభార్గవఃపాతు ఫాలంపాతుగ్రహాధిపః ।  
 నేత్రేదైత్యగురుఃపాతు శ్లో॥ తేజోవందనద్యుతిః । కావ్యోమేనాసికా  
 పాతు వదనందైత్యవందితః । రసనాముశనాపాతు కంఠంశ్రీ కంఠ  
 భక్తిమూర్తిః । భుజౌతేజోనిధిఃపాతు వక్షోయోగవిదాంవరః । అక్షమా  
 లాధరోరక్షే త్కుక్షిం మేళాస్త్రపారగః । కటింమేపాతు విశ్వాత్మా  
 సక్తీనీసర్వపూజితః । జానునీభృగుజఃపాతు జంఘేమే దేవతాంవరః ।  
 గుల్ఫాగుణనిధిఃపాతు పాదామపాండు రాంబరః । సర్వాణ్యంగానిమే  
 పాతు శుక్ర కవీరవార్షికం । ఇదంతస్తోత్రం దివ్యం పఠతిశ్రద్ధయా  
 నితః సతేషాంజాయతేపిదా భార్గవస్య ప్రసాదతః । ఇతి శ్రీస్కాంద  
 పురాణే- శుక్రస్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ శనైశ్చరకవచ స్తోత్ర ప్రారంభః

అస్మశ్శీశనైశ్చరకవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య- కాశ్యపఃషిషిః  
 అనుష్టుప్పంచః॥ శనైశ్చరోదేవతా శం బీజం-నం శక్తిః మం కీలకం  
 శనైశ్చరకృత పీడాపరిహారార్థేజపేనియోగః-శనైశ్చరాయ-అంగు  
 ష్ఠాభ్యాంసమః, మండగతయే-తర్జనీభ్యాంసమః, అథోక్షజాయ-మధ్య  
 మాభ్యాంసమః, సారయే-అనామికాభ్యాంసమః, శుక్లహస్తాయ-  
 కనిష్ఠికాభ్యాంసమః, చాయాత్మజాయ-కరతల కరపృష్ఠాభ్యాంసమః,  
 శనైశ్చరాయ-హృదయాయసమః॥ మండగతయే కరసేన్వాహః, అథో  
 క్షజాయశిఖాయైవషట్, శుక్లహస్తాయ కపచాయపలు, చాయాత్మ  
 జాయ నేత్రత్రయాయవృషట్ । శనైశ్చరాయ అస్త్రాయఫట్ । భూ  
 ర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః॥ ధ్యానం॥ నీలయ్యశిశూలధరిఃకిరీటీగృధ్ర  
 నీతిశూలధరోధనుష్మాక్ । చయర్భుజస్సూర్యమితఃప్రళాంతి సృదాస్తు  
 యన్మాం వరకుండగామీ । కృష్ణాబరధిం దేవ ద్విభుజంగృధ్రస్య



## శూద్రకమలాకరస్మృత్యుక్త

స్థితం సర్వపీడాహరం వ్యాణం ధ్యాయేత్ గ్రహగణోత్తమం శస్త్రే శ్చర  
శ్చిరారక్షేత్ ముఖం భక్తార్థజనః కర్ణాకృష్టాంబరారక్షేత్ నేత్రే సర్వ  
భయంకరః కృష్ణాంగో నాసికారక్షేత్ త్కంఠం మేళితకంఠకః భుజౌ మే  
నుభుజౌ పాతు హస్తాని లోత్పరవ్రజః పాతు మేహృదయం కృష్ణః కుక్షిం  
శుక్లః కడరస్తథా కంఠం మేలికటః పాతు సక్లిషిఘోరయావవాః బానునీ  
పాతు దీర్ఘమే జంఘమే మంగళప్రదః గుల్ఫౌ గుణకరః పాతు పాదౌ మే  
తుంగుపాదకః సర్వాణ్యపి మమాంగాని పాతు భాస్కరపదనః యశ్చిదం  
స్తోత్రం దివ్యం సర్వపీడాహరం వ్యాణం వశంతి శ్రద్ధయా యుక్తో సర్వా  
న్మామౌపవాప్నుయాత్ తిలథా న్యేచ సుస్థావ్యయంత్రీ లోహావినిర్మి  
తం కృష్ణగఢాంక్షతైః పుష్పై రర్చయేన్మూలమంత్రితః కృష్ణవస్త్ర  
యుతం దద్యాచ్ఛ్రీతియా యకుటుః బినో వీరశ్చ నైశ్చరస్తస్య సర్వ  
కాథాం వ్యపోహతి దద్యాత్సర్వసమ్మద్ధించ పుత్రపాత్రాది నతః  
ఆయుష్యం దీర్ఘ మారోగ్యం సర్వత్ర విజయం దిశేత్

ఇతి డశరథరాజవిరచిత శస్త్రే శ్చరకవచస్తోత్రం నమోస్తుతే.

అథ రాహు కవచస్తోత్ర ప్రారంభః.

అస్మకీ రాహు కవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య - చంద్రముఖిః అను  
ష్ఠివృంధః రాహు ర్దేవతా - మమ సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థే జపేన్వినియోగః  
కృష్ణాంగః ప్రణమామి సదా రాహుం సర్వాకారకీటినం సంహితే  
శంకరాశాస్య భక్తానామ భయవ్రజం నీలాంబరశిరః పాతు లలాటం  
లోకవందితః చక్షుషే పాతు మేరాహు శ్లోకే మేర్థకరీరవాః నాసి  
కాం మే కరాశాస్య శూలపాణిర్ముఖం మమ జహ్వం మే సహికానూనః  
కంఠం మే కంఠనాశనః భుజగళోభుజౌ పాతు నీలమాల్యః కరామమ  
పాతు మక్షస్తపామూర్తిః పాతు కుక్షిం విధుంతుడః కటిం మేలికటః పాతు  
కాయమేమరపూజితః స్వర్ణానుర్జానునీ పాతు జంఘమే పాతు చావ్యహి  
గుల్ఫౌ గ్రహధిపః పాతు పాతు మేభీషణకృతిః కర్ణాణ్యంగాని మే  
పాతు నీలచందనభూషితః రాహో దక్షస్తోత్రమిదం మిస్సితం సదా వ్యాణం  
బద్ధిదం యోధక్త్యావకత్యమిదం నియతస్సుచిస్సకః ప్రాప్నోతి కీర్తి  
మఖిలాం శ్రీయన్ముద్ధి మాయూరారోగ్య మార్థ్య విజయిత్స మహి



ప్రసాదాత్ । ఇతి శ్రీస్కాందే శంకరసంహితాయాం రాహుకవచ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్ ।

శేతు కవచస్తోత్ర ప్రారంభః.

అన్యశ్రీ శేతుకవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య - పురందరఋషిః -  
అనుష్టుప్చందః - శేతు రేవతా - మహానర్వాభీష్టసిద్ధ్యరేజ పేవినియోగః ।  
ధ్యానం శ్లో । శేతుంక రాశవదనం చిత్రవర్ణం కిరీటినం । ప్రణమామిసదా  
శేతుం ధ్వజాకారంగ్రహేశ్వరం । చిత్రవర్ణశ్శిరఃపాతు ఫలం మే ధూ  
మ్రవర్ణకః । పాతు నేత్రే మంగళాక్షః శ్లోత్రే మేర కలోచనః । ఘ్రాణం పా  
తు సువర్ణాభః చుబుకం సింహికానుతః । పాతు కంఠం చ మే శేతుః స్కంధః  
పాతు గ్రహాధిపః । బాహూ పాత్వసురశ్రేష్ఠ కుక్షిం పాతు మహారగః ।  
భీమాత్మామేకటిం పాతు మధ్యం పాతు మహాసురః । ఊయా పాతు మహా  
శిర్షాజనునీత్రవకోవనః । పాతు పాదాచ మే కూరః సర్వాంగం వరపీడకః ।  
యశ్చిదంకవచం దివ్యం సర్వరోగవినాశనం । శర్వశత్రుప్రళయినం ధార  
యేత్సోమృతో నరః । ఇతి స్కాందే శంకర సంహితాయాం శేతు  
కవచ స్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ నవగ్రహ జపాదికమ్.

స్నాత్వా ఆచమ్య ఆదా అఖండదీపారాధనం కృత్వా । ప్రణమ్య -  
బ్రాహ్మణానామూయ, నక్షత్రపూర్వక నవగ్రహజపార్థం బ్రాహ్మ  
దేభ్యో ఋత్విగ్వరణండద్వాత్ । వృతోస్మి కరిష్యామి తిగ్రతీవచనం ।  
అత్ర సంకల్పకృతుః । ఏవంగుణ...ర్థం మమ శరీరే వర్తమాన వర్తిష్య  
మాణ వాతపితృశ్లేష్మకఫాఢ్యవ నానాకారనిమిత్త జ్వరక్షయపాండు  
కుష్ఠ శూలాఽతిసార ధాతు క్షయ వ్రణ మేహ భగంధరాది నానా  
మేహాగమస్తామయ నిదాన హేతుభూత దురితక్షయద్వారా క్షిప్రమే  
హాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం సమస్త పాపక్షయార్థం నక్షత్ర  
పూర్వకాదిత్యాది నవగ్రహ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థం పురాణోక్తవిధానేన  
నక్షత్రపూర్వక నవగ్రహ మంత్రజపం (బాహుమం) కరిష్యామి నమః ।

ఇతి సంకల్ప్య! (సవగ్రహారాధనమందు సవగ్రహ శ్లోకములు జాడఁ  
డగును) గ్రంథవిస్తరభీతిచే వ్రాయనైతిని.

ఇతి సవగ్రహ జపాదికం సమాప్తమ్.

అథ సవగ్రహ జపసంఖ్యాది నియమాః.

శ్లో! అయుతంచ సహస్రంచ వత్సతం ద్విసహస్రకం ।

చతుఃపంచసహస్రేణ త్రిశతందినస్త్రియః॥

తా: రవికి ౧౦ వేలు, చంద్రునకు వేయి, కుజునకు ౬నూర్లు,  
బుధునకు ౨ వేలు, గురునకు ౪ వేలు, శుక్రునకు ౫ వేలు, శనికి ౩౦౦  
మున్నూర్లు. ఈ వికారము దినము ౧ కి జపసంఖ్య. ఈవ్రతకారము  
రం దినములుగాని, లేక తదిర్థముగాని యథాశక్తి గ్రహ జపము  
చేయించవలెను పిమ్మట అయిన జపసంఖ్యలో పదియవ యంశము  
తర్పణము. ఆసంఖ్యలో దశాంశము హోమాము, ఆసంఖ్యలో దశాం  
శము బ్రాహ్మణభోజనము.

శ్లో! గ్రహణాంసవధాన్యాని సద్విప్రాయనివేదయేత్ గ్రహదోషం  
నిహంత్యాశుర్దాగ్ధేయవచనంతథా! అపిచ! శ్లో! అరిష్టకాలేచారిష్ట  
గ్రహమంత్రంజపేత్సుధీః! మహాసారవిధానేన మండలంబ్రాహ్మణేనచ!  
అరుణాక్రవ్రతకాలే చార్కమారాధయేత్సుధీః! పూర్వజన్మకృతం  
పాపం వ్యాధిరూపేణబాధతే! తచ్చాంతిరాషదైర్దానైర్జపహోమ  
ర్చనాదిభిః! సవగ్రహజపసంఖ్యా విషయ స్సమాప్తః.

అథ సవగ్రహ హోమ తర్పణాదిః.

ఆచమ్య... ఏవంగుణ... వ్రీత్యర్థం యజమానస్య శరీరేవర్త  
మాన వర్తిష్యమాణ వాతపితృశ్లేష్మకపోద్భవనానాకారనిమిత్తజ్వర  
క్షయ పాండుకుష్ఠ శూలాఽతిసారి ధాతుక్షయ వ్రణమేహ భగంధ  
కాదినానామేహ సమస్తామయ నిదాన హేతుభూతి దురితక్షయద్వారా  
క్షీప్రమేవాయురారోగై శ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం సక్షత్రపూర్వక ఆదిత్యాది  
సవగ్రహ దేవతా... వ్రీత్యర్థం సవగ్రహహోమం కరిష్యే విధివ్రత  
కాలే హోమం కుర్యాత్! తతిః యవసహిత క్షీరతర్పణం కరిష్యామి!  
ఇతి సంకల్ప్య! బ్రాహ్మణైః కార్యం! సక్షత్రాది సవగ్రహ శ్లోక

ములన్నియు ఈ గ్రంథములో ప్రత్యేకముగా వ్రాయబడి యున్నందున నిచ్చట జేర్చనై టిని. సవగ్రహ హోమ తర్పణాదికం సమాప్తమ్.

గ్రహకోష్ఠములు			సవగ్రహములు	ధాన్యములు	సమిధలు
			సూర్యునకు	గోధుమలు	జిల్లేడు
బు	శు	చం	చంద్రునకు	బియ్యము	మోదుగ
			కుజునకు	కందులు	చంద్ర
గు	సూ	కు	బుధునకు	పెసలు	ఉత్తరేణి
			గురునకు	సెనగలు	రావి
			శుక్రునకు	బొబ్బరు	అత్తి
కే	శ	రా	శనికి	నువ్వులు	జమ్మి
			రాహువుకు	మినుములు	గరిక
			కేతువుకు	ఉలవలు	డర్భ

### అథ సవగ్రహ దానవిధి:

సవగ్రహధాన్యాః శ్లో! గోధూమాస్తండులాః ఖల్వాఃముద్గా  
 కృణకబర్బరాః । తిలమాషకుత్థాశ్చ గ్రహధాన్యాః ప్రకీర్తితాః ।  
 ఆచమ్య- ఏవం...ప్రీత్యర్థం ఉత్తరానక్షత్ర ప్రథమచరణే జాతస్య  
 కుమారస్య తిథివారనక్షత్రే వజ్ర్యాది సకలారిష్ట పరిహారద్వారా  
 జాయాపతోష్ణి శ్చిశోశ్చత్రయాణా మాయురారోగ్యైశ్వర్యాభి  
 వృద్ధ్యర్థం నక్షత్రపూర్వకాదిత్యాది సవగ్రహదేవతాఉద్దిశ్య...ప్రీత్య  
 ర్థం కల్పితప్రకారేణ తత్తద్ధాన్య దానాదికం కరిష్యామి।తతఃప్రత్యే  
 కం బ్రాహ్మణపూజాం కరిష్యామినమః॥ ప్రతిగ్రహీతారం బ్రాహ్మణ  
 మభ్యర్చ్య శ్రీమహావిష్ణు స్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇకమాసనం  
 నమః। ఉభాభ్యామిదంపాక్షంనమః॥ శ్లో! సమోస్తనంతాయ సహస్ర  
 మూర్తయే సహస్రపాదాక్షిశిరోరుబాహవే । సహస్రనామ్నేపురు  
 షాయ శాశ్వతే సహస్రకోటియుగధారిణేనమః । అయంహోగంధః॥

అలంకారాఢా ఇమేఅక్షరాః । సకలరాధనైశ్శోభనమస్తు ॥ శ్లో॥ పుండ  
రీకాక్షగోవింద వాసుదేవజనార్దన । మయార్పితమిదండ్రవ్యం పవిత్రం  
కురుసర్వథా । ధాన్యేజలం సంప్రేక్ష్య । అస్మై బ్రాహ్మణాయ...  
ప్రతిగ్రహీతే శ్రీమా... గోత్ర... కన్నీసమేతోహం మమసకల  
దోష నివృత్త్యర్థం సక్షతః ప్రీతయే శ్వేతతండులా తుభ్యమహం సంప్ర  
దదేనమమః శ్లో॥ దేవస్యప్రీతయేదానం గృహ్యమ్యుర్యమతుష్టయే ।  
బాహుభ్యాంపుష్పహస్తాభ్యాం పుణ్యకర్మప్రసూతయే । ఏతద్దానసాధు  
న్యార్థం దక్షిణాంతుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ ఇతిదక్షిణాం దద్యా  
త్ । తాంబూలఫలదానం తుభ్య... నమమ । ఏవంసవగ్రహత్ర్యంబక  
మృత్సంజయ, అయఃఖండ, శ్రీమహావిష్ణు, తాంబూల ఫలదానాది  
పృథక్పృథక్ తత్తగ్రహశ్లోకైః పూర్వోక్తమ్ ॥ ఏవంసమాపయేత్ ।  
సంకల్ప్య మంటపస్థ దేవతానాం పునః పూజాంకరిష్యామినమః...  
ఛత్రంధారయామి- చామరం వీజయామి- నృత్యండర్శయామి- గీతం  
శ్రావయామి - వాద్యంఘోషయామి, ఆంధోళికా నారోపయామి!  
అశ్వానారోపయామి! గజానారోపయామి, సమస్తరాజోప...మి!  
అనయాపూజయా...భవంతు! మంటపస్థితదేవతాః యథాస్థానంప్రతి  
ష్ఠా...మి! అథస్వర్ణస్వర్చిత వస్త్రప్రతిమా మంటపదానం కరిష్యామి  
నమః పూర్వోక్తమేవ బ్రాహ్మణమభ్యర్చ్య । తతః మంటపదానం  
దద్యాత్ బ్రాహ్మణేభ్యోఽఋత్విగ్భోద్విదక్షిణాం దద్యాత్ । నవగ్రహ  
మఖిభిషేక జపాది బ్రాహ్మణేభ్యో యదాశక్తిదక్షిణాం దద్యాత్ ।  
తతః బ్రాహ్మణాన్పూజయేదితి ।

సవగ్రహదానవిధి స్సమాప్తః,

అథ నామకరణమ్,

మదసరతే బృహస్పతిః ॥ శ్లో॥ ద్వాదశేదశమేవాపి జన్మనోపిత్ర  
యోదశేషోదశేవింశతౌ చైవద్వాత్రింశేవర్షతఃకృమాత్ । నారదీయే!  
సూరకాంతేనామకర్మవిధేయం స్వకులోచితంనామపూర్వంతుబాలస్య  
మంగళంనుసమాక్షరైః । తత్రైవగార్గ్యః । మాసనామ గురోర్నామ  
దద్యాద్బాలస్యవై పితా । సక్షత్రనామాపికార్యం కులదేవతా సక్షత్ర

సంబంధం పితానామకుర్యాదితి తత్రోపశంభా క్షే! పరిశిష్టేపి తదప్ర  
 తాదికంనాను । యస్మిన్కాదిష్ట్యయదక్షరం తత్రోదానౌవా తేద్యాత్రిం  
 శేవాఽహ్నిపితాదేకకాతాస్మృత్వా మాతాపితరా మంగళన్నతో  
 భూతోవదిత్యచమ్యవవంగుణ... కుభిభా మమకుమారస్య (మమ  
 కుమార్యా!) ఆయుష్యాభి వృద్ధ్యర్థం నామప్రకటన సిద్ధ్యర్థం నామకర  
 ణాఖ్య-కర్మకరిష్యమాణః... సుహజనై స్సహస్వస్తీపుణ్యాహవాచనం  
 కరిష్యామి, ఆదాగణవతి మధ్యర్ష్య పుణ్యాహవాచనం నాదీమాతృ  
 కాపూజాం సమావయేత్ । నూతన వస్త్రాదికం ధారయిత్వా  
 ఏవం... తిథామమకుమారస్య (మమకుమార్యా!) ఆయుష్యాభి వృద్ధ్యర్థం  
 సభాయాః సకలసత్పురుషమధ్యేనాను ప్రకటనసిద్ధ్యర్థం మాసనామ్నా  
 సక్షత్రీనామ్నా వ్యావహారికనామ్నాచ కత డి! కమవిధి! ఉత్తరో  
 వరః! తండులపూర్ణ కాన్యపాతే! మాసనామనక్షత్రనామ వ్యావహా  
 రిక నామానిచలిఖిత్వా వ్యవహారనామ సమాక్షరంపుంసః విషమాక్ష  
 రం స్త్రీయః! శ్లో! కృష్ణానంతోచ్యుతశ్చకే! వైకుంఠోభజనార్దనః! ఉపేం  
 దో! యజ్ఞపురుషో వాసుదేవ స్తథాహరిః । యోగీశః పుండరీకాక్షో  
 మాసనామాన్యనుక్రమాత్ । చైత్రాదిపాల్గునాంతాః క్రమేణవిక్షే  
 యాః! ఏవంపురుషాణాం! స్త్రీణాంతు! శ్లో! మౌళీశ్చేచవాగ్దేవీ పుష్ప  
 వద్మావతీతథా । శ్రీదేవీచాపిసావిత్రీ భూమికళ్యాణికాతథా । సత్య  
 భామాపుణ్యవతీ రూపిణీచేదుమత్యపి । చంద్రావతీచలక్ష్మీచ స్త్రీ  
 నామకరణేవిదుః ॥ ఏవం నామత్రయేపి స్త్రీపుంనామ్నో రాద్యంత  
 యోః శ్రీకారం లిఖిత్వా- నామత్రయ దేవతాభ్యోనమః - ధ్యానాది  
 షోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి! మమ (కుమార్యా!) కుమా  
 రస్యాయుష్యాభి వృద్ధిరస్తు ॥ అథపుత్రస్య దక్షిణేకశ్లేపతిత్వా! శ్లో!  
 అంగాదంగాచ్చసంభూతో రూపాదూపాచ్చసంభవః । దీర్ఘాయుష్టా  
 న్భవోదార । పుత్రవంశహిత కర । స్త్రీణాంతు! శ్లో! అంగాదంగాచ్చ  
 సంభూతా రూపాదూపాచ్చసంభవః । దీర్ఘజీవిన్యదానాచ పుత్ర  
 వంశహితాభవ! తత బాతస్యసక్షిణే కశ్లేజపేత్ ॥ అనుభవక్రొసి, (అము  
 కభక్తాసి) అముశోసి, (అముకాసి) అగ్నిరివకుచిర్నవ ఆదిత్యువతేతో

భవ నిష్కలవశ్రీమాభవ । బ్రహ్మయూరాయుర్భవ । భావ్యంధనం  
 వశు బహుపుత్రలాభగం । శతసంవత్సరం దీర్ఘమాయుః॥ మాననామ  
 నక్షత్రసామ వ్యావహారిక నామానిధృత్వాత్వం దీర్ఘాయుష్మాభవ  
 నామకంఠముహూర్త స్మముహూర్తోఽస్త్విత్సనుగృహ్లాతుః॥ సుము  
 హూర్తోఽస్తు । తతః బ్రాహ్మణా నఃతోషయేత్ ॥ దక్షిణతోవరః  
 అథ అశ్వినః॥ శ్లో॥ నామాదినాందీకరణం పుణ్యాహంద్విజభోజ  
 నం । కథాబంధనమన్నాది చాలాద్యంకురుమేవచ॥ కటిసూత్రం॥ శ్లో॥  
 శుభదుగుర్వపాపమ్నం శిశుకట్యాంసవద్రుధం । బధ్నామియంగళం  
 దద్యా దింద్రావ్యాశ్శుభవాయకాః॥ ...అస్తు॥

అథ నిష్క్రమణమ్.

శ్లోతిర్నిబంధే యమః॥ శ్లో॥ తృతీయేవాచతుర్థేవా మాసి  
 నిష్క్రమణాంభవేత్॥ మనుః॥ మాసేచతుర్థకర్తవ్యం శిశోనిష్క్రమ  
 ణంగృహత్ । వశేఽన్నప్రాశనంమాసి యచ్ఛేష్టం మంగళంకులే॥  
 అతశిశూక్తిర్నను ద్విజోక్తిః॥ అత్రమేధాతిథిః మదనరత్నే బృహ  
 స్పతిః॥ శ్లో॥ అన్నప్రాశనకాలేనా కుర్వానిష్క్రమణం క్రియామ్॥  
 విష్ణుధర్మోత్తరే॥ దిగీశానాంపితేత్ర తథాచంద్రార్కయోర్దిగ్జ  
 పూజనంవాసుదేవస్య గగనస్యచ శారయేత్ । బహిర్నిష్క్రమయే  
 ద్దేహః చ్చుంభపుణ్యాహనిర్వైః । మాతాపితాశిశుశ్చైవనత్రయస్సాన్ని  
 త్యా యథావిధిః । ఆచమ్య-ఏవం...శుభతిథౌ అస్మశిశోఽపిగర్భసము  
 త్భవై నోని ఒర్హణద్వారాబలాయుశారోగ్యసిద్ధ్యర్థం నిష్క్రమణాఖ్యం  
 కర్మకరిష్యమాణః...స్నో సిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యామి॥ ఆదానిర్వి  
 ఘ్నేన మనసమాప్త్యర్థంశ్రీమహాగణాధిపతిపూజాంకరిష్యామి॥ గణపతి  
 మధ్యస్థ్య పుణ్యాహవాచనాది నా దీమాతృకాపూజాం సమాప  
 యేత్॥ ఏవం...శుభతిథౌ అస్మశిశోః నిష్క్రమణాఖ్యం కర్మకరి  
 ష్యామి॥ తతః మంటపారాధనంకుర్యాత్॥ విధిప్రకారేణ మంటప  
 మాలాద్య శ్లో॥ గుణ్ణాచ్చాచూసమాయుక్తం భాస్కరంవిశ్వరూపిణం ।  
 త్రియామిమతేను ఛ్వాయే జగత్సక్షిణమిశ్వరమ్॥ సూర్యనారాయ  
 ణా నాంగం...మిశ్లో॥ గ్రహ దీప్తందీప్తియంతం లోకస్థిత్యంతకారకం॥

ప్రత్యక్షఫలదంలోకే ధ్యానేసోమం నిశాకరమ్ । చంద్రం సంగం  
...మి! శ్లో! షహావిష్టుంశఃఖవష్టం నుదర్శ్యంగదాధరం । ధ్యాయే  
త్సవర్ణగౌరంగం వద్మస్తకమలాపతమ్ । విష్టుః సంగం...మి! తః  
ఇంద్రాద్వష్టదిక్పాలకానావాహ్యః । ఇంద్రాయనమః... ఈశానాయ  
నమః! అథ షోడశోపచారపూజాంసమర్పయామి! తతః సూర్యచంద్ర  
ధేనూనాం దర్శయేత్ । శ్లో! చంద్రార్కయో ర్ద్వీశానాం దిశాంచ  
గగనస్యచ! నిక్షేపార్థమిదందద్మి తేర్వారక్షంతుసర్వదా! అప్రమత్తం  
ప్రమత్తంవా దివారాత్రమథాపివా! రక్షంతుసతతంసర్వే దేవాశ్చకృ  
పురోగమాః! ఆశీర్వాదః!

ఇతి నిష్క్రమణం సమాప్తమ్.

అథ ఉపవేశనమ్.

ప్రయోగపారిజాతేశ్లో! పంచమేచతథామాసి భూమానముప  
వేశయేత్ । తతఃసర్వగ్రహశ్చస్తా భౌమోవ్యత్రవిశేషతః! విష్టుధర్మో  
తతః! శ్లో! వారాహపుజయేద్దేవం పృథ్వీచైవతథాద్విజమ్! పితా  
దేశికాలాస్మృత్వా అన్యకుమారస్య సర్వారిష్టశాంత్యాయురారోగ్య  
క్షేమార్థ ముపవేశనాఖ్యం కర్మకర్మమాణః... పుణ్యాహవాచసం  
కరిష్యామి! ఆదా నిర్విఘ్నం వరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి  
పూజాంకరిష్యామి! గణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచసంచక్రత్వా ॥  
ఏవం... శుభతిథౌ అన్యకుమారస్య సర్వారిష్ట శాంత్యాయురారోగ్య  
సిద్ధ్యర్థం ఉపవేశనం కరిష్యామినమః! శ్లో! ధరణిగర్భ... మృదామ్! ॥  
అంగారకగ్రహ మావాహయామి స్థావ...మి । ఇంద్రాద్వష్టదిక్పాల  
కానావాహనంకృత్వా ॥ తతఃవరాహం- పృథివీచ నామ్నాసంపూజ్య ॥  
తదగ్రే పంచనప్తవాహస్యస్య ప్రస్థానిక్షిప్తతన్మధ్యే! కరోతుస్యస్తే  
లే బహ్మత్యాది పూర్వాస్తమంత్రైః శిశుముపవేశ్య! తతఃపృథ్విం  
జయప్రార్థనంకుర్యాత్ ॥ శ్లో! మృత్యుంజయనమస్తేస్తు త్రాహిమాం  
శరణాగతం । తావక స్వదతప్రాణః త్వచ్చిత్తోహ సదానుభః! తతః  
ధన్మధారణంకుర్యాత్ ॥ శ్లో! భూతంభూతకీ...ధార్యతామ్ ॥ అథ  
ప్రార్థనా! శ్లో! రక్షైసంసమధేదేవి సదాసర్వగళంశుభే! ఆయుఃప్రసూ



జంసకలః సింహస్వహః ప్రయేః॥ అచిరం దాయమ స్వస్య యేకేచిత్పరి  
పంధిసః॥ జపతాం గృహితేషు సర్దహా వ్యచిరేణౌకా॥ ధానియశేష  
భూతానాం మాతాం పృథుమసికామధుక్॥ అజరాచాపమేహాః సర్వ  
భూతసమస్కృతా॥ చరాచరాణాం భూతానాం ప్రతిష్ఠాచావ్యయా  
హ్యమి॥ కుమారః పాపిమాత స్త్వం ప్రహృతశనుమన్యతామ్॥ ఇతి  
అత్రైవ కటిసూత్రబంధం శిష్యా స్త్వన్నప్రాశనవిదినే నిష్క్రమణముక  
వేశసంచ కుర్వతి॥ తతిః శ్రావణపూజాంసమావదేత్॥ (శిష్య  
పును భూమియందు కూర్చుండబెట్టడము)

ఇతి ఉపవేశసం సమాప్తమ్.

అన్న ప్రాశనమ్.

విష్ణుధర్మోత్తరే శ్లో॥ బ్రహ్మణః శంకరః విష్ణుః చంద్రాశ్చ  
చంద్రశ్శివరాజ్॥ భువందిశశ్చ న-పూజ్య హుత్వావహ్నా తథాచరమ్॥  
దేవతాపురత సస్యధాతుస్యతంగగతస్యచ|అలంకృతస్యభూషాభిరన్య  
పాత్రేచవాలచితే॥ మధ్యాజ్యకపకోపతేప్రాశయేత్పాయస శుభమ్  
విశేషశ్చ నిర్ణయసి-ధాక్షయి॥ దేవకాతాస-కీర్త్య॥ ఆచమ్య॥ ఏవం..  
శుభతిథౌ ధర్మపత్ని సమలస్య మమకుమారస్యాయుష్మాభి వృద్ధ్యర్థ  
అన్నప్రాశనాఖ్యం కిర్మకరిష్యామాణః... పుణ్యాహవాచనం కరిష్యామి  
అదా నిర్విఘ్నం వరిసమాక్ష్యర్థం శ్రీ మహా... సమః॥ గణాధిప  
పూజాం పుణ్యావాచనంచకృత్వా॥ అథ నాందీ మాతృకాపూజన  
కుర్యాత్॥ ఏవం... శుభతిథౌ మమకుమార స్యాయుష్మాభివృద్ధ్యర్థ  
ఇమం శ్రీనివాసం కుమార మన్నప్రాశనాఖ్యం కిర్మకరిష్యామి॥ అన్  
ప్రాశనాంగ త్వేన రిక్షార్థం రిక్షాబంధనం కరిష్యామి॥ శ్లో॥ బధ్నాని  
దిక్షిణేహస్తే నమనూత్రంచ కంకణం॥ ఆయురారోగ్యపృథ్వీర్ధం పు  
షస్యనుభవప్రదమ్॥ రిక్షాబంధనముహూర్త... అస్తు॥ పూర్వోక్తమ  
ఇంద్రా డ్యష్టదిక్పాలకపూజారి కుర్యాత్॥ తతిః ఆజ్య డధిమధుయు  
మన్నంపాయసంవా కుమారంప్రాశయేత్॥ శ్లో॥ కుమారగుణసంకన్న  
వంశవృద్ధిహితంకరం॥ ఆయుష్మంతం యశస్వంతం ప్రాశయామి యథ  
విధి॥ ఇతిపుటస్య శ్లో॥ పుత్రం సాభాగ్యసంపన్నం సప్త-దీర్ఘమును॥

లిః ఆయుష్యంతే సుచారిణీం ప్రాశయామయధావిధిః శిశుమార్యాః |  
అగ్రేనుచర్ణం పుస్తకాక రత్నహేమ మణి భాజవాదీనిచ నిధాయ |  
బాలేస్పర్శయేత్సమ్యక్ జీవితేపిఃరీక్షయేత్ | స్త్రీణాంతుః కుఃకుమ  
వారిద్యా చూర్ణాదీక నిధాయః | ముహూర్తసమయే చూర్ణకాది  
పరిత్యాగః తతః ఆశీర్వాదః |

ఇత్యన్న ప్రాశనం సమాప్తమ్

అబ్జ పూర్ణ్య త్స వ ప్రియోగః |

జన్మతిథౌ-అథవా జన్మనక్షత్రే వ్రతీవార్షిక అబ్జపూర్ణ్యత్సవనం  
కార్యం శ్లోః | మార్కండేయంసరోభక్త్యా పూజయేత్సయతస్తథా |  
తతోద్ధీర్ఘాయుషం వ్యాసం రామందాణిం కృపంబలిం | వ్రహ్మదంచ  
హమామంతం విభీషణమధార్పయేత్ | స్వనక్షత్రంజన్మతిథిం ప్రాప్య  
సంపూజయేన్నరః | వష్టిచరిత్రధ క్తేన వర్షేవర్షేపునఃపునః సర్వైశ్చ  
జన్మదివసే స్నాతైర్మంగళవాఙ్మణిః | గురుదేవాగ్నివిప్రాశ్చపూజనీయా  
ప్రయత్నః | స్వనక్షత్రంచపితం స్తథాదేవః ప్రజాపతిః శ్లోః | కుముదా  
మాధవీగారి దుదాణి పార్వతీ ఉమా | కాలీ సరిస్వతీవైవ సావిత్రి  
బ్రహ్మణః ప్రియా | సతీసంజ్ఞాతథామేథా పుష్టితప్తీనమన్వితా | నృప  
డింధపరితాగ్నా జీవంతీనామహుడః | పూజనీయ్యాఃప్రయత్నేన సూ  
ర్యంమధ్యే విరచ్యతు | ప్రతినవత్సరం యత్నాత్కర్త వ్యక్తమ  
హోతృవః ||

స్నాత్వా ఆచమ్యః సూతన వస్త్రాభరణ కటిమాలంచ భార  
యిత్వా యాజ్ఞికః సూతంచ స్తోత్రత్వా ఆదా భూమిం గోమయేన  
విలివ్య రంగవల్మీదిభిరలంకృత్య తిదుపరిపీతం నిక్షిప్త్య సూతనవస్త్రం  
నిధాయ || తిదుపరి పంచవస్త్రపరిమిత తిందులాన్నిధాయః తతః దిపా  
రాధనంకృత్వా ప్రణమ్య శ్లోః | కుక్లాంబరధరం... మహాజనేభ్యోనమః ||  
ఆచమ్య... ఏమంగుణ... శుభతిథౌ శ్రీమాన్... గోత్రః... నామధేయః  
శ్రీమతః గోత్రోద్భవస్య... నామధేయస్య ఆయుష్యాభిన్నధర్మధర్మం అబ్జ  
పూర్ణ్యత్సవాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణ... పుణ్యాహవాచసం కరిష్యామి  
ఆదానిర్విఘ్నన పరిమాన్యధర్మం గణాధిపతి పూజాం కరిష్యామి |

విధిప్రకారేణ గణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనం కుర్మాత్ పునః  
 ఆచమ్య...ఏనంగుణ...ర్థం మమ ఆయుష్మాభివృద్ధ్యర్థం అబ్జపూర్తు  
 త్సవాఖ్యం కర్మకరిష్యామి! ఆదా మార్కండేయ ప్రతిమాశోధనం  
 కరిష్యామినమః! సాత్రప్రతిమానిధాయ! శ్లో! దధిసర్పిఃకుక్షీరైః  
 శర్కరేణఫలైస్సహ! ప్రత్యక్షణఃప్రకుర్వీత ప్రతిమాశోధయే తతః  
 ఇతి పంచామృతేన తుద్ధోడకేనచ ప్రత్యక్ష్య ప్రతిమా మలంకృత్య!  
 ఆదా గణాధిపతి మావాహనం! శ్లో! విఘ్నేశ్వరమహంపందే చింతి  
 తార్థప్రదాయకం! శైలాత్మజాసుతందేవం నిర్విఘ్నార్థంగణాధిపమ్!  
 గణాధిపతి మావాహయామి...స్వనక్షత్ర మావాహయామి! శ్రీమా  
 ర్కండేయమా...మి! వ్యాసమా...మి! రామమా...మి! ద్రోణి  
 మా...మి! పరశురామమా...మి! అశ్వత్థమా...మి! ప్రహ్లాదమా  
 ...మి! హనుమంత మా...మి! విభీషణ మా...మి! వ్రజావతిమా  
 ...మి! కుముదా మా...మి! మాధవీమా...మి! రుద్రాణిమా...మి!  
 ఉమామహేశ్వరమా...మి! కాళీమా...మి! సరస్వతీమా...మి!  
 సావిత్రీమా...మి! బ్రహ్మణమా...మి! సతీమా...మి! సంజ్ఞామా  
 ...మి! మేధామా...మి! పుష్టిమా...మి! తుష్టిమా...మి! ఆత్మనః  
 కులదేవతామా...మి! పూర్వోక్తప్రకారేణ సూర్యాదిపగ్రహాద్యవృద్ధి  
 త్పాలకారాధనమకుర్మాత్! అథమోడశోపచారై రభ్యర్చ్య తతఃగుగ్గులు  
 నింబసర్పపదూర్వా గోరోచనగుడాః శిశుహస్తేబధ్వా! తతః ప్రార్థ  
 యేత్! శ్లో! చిరంజీవి యథాత్వంభో భవిష్యామి తథామునే! రూప  
 వావిత్త్రవాంశ్చైవ శ్రీయాయుక్తశ్చసర్వదా! శ్లో! మార్కండేయ  
 నమస్తేస్తుసప్తకల్పాంతజీవన! ఆయురారోగ్య సిద్ధ్యర్థం ప్రసీదభగవ  
 న్మునీ! చిరంజీవియథాత్వంతు మునీనాంప్రవరద్విజ! మరుష్వముని  
 శార్దుల తథామాచిరజీవినమ్! శ్లో! మార్కండేయమహాభాగ సప్త  
 కల్పాంతజీవన! ఆయురారోగ్యసిద్ధ్యర్థ మస్మాకంవరదోభవ! ఏవం  
 పితృవదేత్! తతోదుగ్ధమాదాయ! శ్లో! సదుగ్ధంగుడసం మిశ్రయం  
 జ్వలితమితింజయ! మార్కండేయాద్వరం లభ్యాపిబామ్యా యుర్వి  
 వృద్ధయే! ఇతివిక్రీహస్తేపగృహీత్వా! (కర్తా) భక్షయేత్! సాదా

ప్రత్యక్షా! తిలదానం వేణుపాత్రదానం దద్యాత్ తతః పితృమాతృ  
వంశనం బ్రాహ్మణవంశసమీకుర్యాత్ ఆశీర్వాదః హోమం కేచిత్  
కుర్వంతి తత్కరిణే నక్షత్ర సవగ్రహహోమం బ్రాహ్మణైః కార్యమ్  
ఇత్యుద్దపూర్వ్యత్సవ వ్రాయోగ స్వమాప్తః.

### అథ చూడాకర్మ వ్రాయోగః

బృహస్పతిః శ్లోః సావగ్రహాణాం వారాదా విహాణాం శుభదం  
భవేత్ తత్త్రియాణాం తుమానూనా విట్పూదాణాం శనాశుభమ్  
శ్లోః జన్మతస్తుతృతీయే ద్వే శీఘ్రిమిచ్చంతి పండితాః పంచమేన త్తమే  
వాపి జన్మతో మధ్యమం స్మృతం అథమంగర్భతస్సాత్తు సవమేదశమే  
వివేతి సూనోర్మాతరిగర్భిణ్యాం చూడాకర్మనకారయేత్ పంచమా  
సాదభికుర్యా తతిడార్ధ్యం నకారయేత్ శుభేహని దంకతీ మంగళ  
స్నాతో భూత్వా-ఏవం... కత్నీ సమేతస్య మమకుమారస్యా యుష్మాభి  
పృథ్వర్ధం చూడాకర్మ కరిష్యామాణః పుణ్యావాచనం కరిష్యామి  
అదానిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యరం శ్రీమహాగణాధిపతి పూజాం కరి  
ష్యామి గణాధిపతి పూజాం పుణ్యావాచనంచ కృత్వా తతః నాస్తి  
మాతృకాపూజాం సమాపయేత్ ఏవం గుణ... పత్నీ సమేతస్య  
మమకుమారస్యా యుష్మాభి పృథ్వర్ధం చూడాకర్మ కరిష్యామి ఇతి  
సంకల్ప ఏవం... పృథ్వర్ధం చూడాకర్మాంగ తేనరత్నార్ధం రత్నాబం  
ధనంకరిష్యామి శ్లోః బహ్నమిదక్షిణేహస్తే పంచసూత్రంచకంకణం  
పుత్రపౌత్రాభి పృథ్వర్ధం పురుషస్యమఖః ప్రదా శిశోర్దక్షిణకరే  
కంకణంబద్ధా అస్మిన్ కర్మణి హోమోమో వై కల్పికః తత్కరణే ఏవం...  
ర్ధం అస్య శిశోర్బిజగర్భ సముద్భవదోష పరిహారద్వారా బలాయురా  
రోగ్యసిద్ధ్యర్ధం చూడాకర్మహోమంకరిష్యామి తతోగ్నిప్రతిష్ఠాపనం  
కరిష్యామి వట్పూత్రివ్రాయోగకారే శ్లోః జలద్యయం కుశా  
యన్ కలాలుడర్భపుంజలాన్ శకృశ్చలల్కనీన్ క్షిప్తవైవ  
చాలకర్మణి అథ సవగ్రహ హోమం కుర్యాత్ తతః కేశవాది  
హోమం సమాపయేత్ కుమారం ప్రాచీముపవేశ్య తతః కుమారస్య  
శిరసికుంభోదకేన ప్రోక్ష్య శ్లోః యురేణయేన సవిత్ త్వష్టోర్లీఖిమవా

కనుక వసానితేనకూ పునబృహస్పతి మాధవేత్ ఇతియం తేనదక్షిణ  
కర్ణప్రదేశేతిరమృషే మాలేచవామకర్ణప్రదేశేత్ తేదర్భాప్రపచ్చి  
ద్భుతమృషాదాజతాని శేత్ శిఖాంకేతవజ్జింవా నర్కంవావవనం  
యథాచాగంకార్యం అథ కుమారః స్నానమాచరేత్ । హోమాంతే  
శ్రీయజ్ఞ పురుషాయనమః । అనేన చూడాకర్మ హోమేన భగవాన్  
సర్వాత్మక శ్రీయజ్ఞేశ్వరః కీదాతుః తతః బ్రాహ్మణాశీర్వాదః ।  
కర్ణరంధ్రం కృత్వా ।

ఇతి చూడాకర్మ క్రియోగ స్సమాప్తః

అథ అక్షరాభ్యాసాదిః (విద్యారంభః)

మహనశ్చ నృసింహా శ్లో॥ అక్షరస్సీకృతిం కుర్వాత్ప్రాప్తే  
వ చమహామనేః ఉత్తరాయణగేనూర్వే కుంభమాసం వివర్జయేత్ ।  
ఏవం...ర్థం అసంకుమారస్వామ్యుష్మాభివృద్ధ్యర్థం నకలవిద్యాపారంగత  
సిద్ధ్యర్థం అక్షరాభ్యాసం కర్షకరిష్యమాణః...పుణ్యాహవాచనం కరి  
ష్యామి నమః । అదానిర్నిష్ఠేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహా గణాధిపతి  
పూజాంకరిష్యామి గణాధిపతి పూజాంపుణ్యాహవాచనంచక్రత్సాతతః  
(నమశ్శివాయ) తందులోపరిలిఖత్సాశ్రీమహానరసత్వీపూజాంకరిష్యామి  
నమః । శ్వేతతలండులమంటపే శ్లో॥ శారదాశారదాంభోజ పదనాపద  
నాంబుజే సర్వదాసర్వదాస్సాకం సన్నిధిసన్నిధిః క్రియాత్ । నరస్వతీ  
మా...మి శ్లో॥ కరద్యయేన...నమామ్యహమ్ లక్ష్మీమా...మి శ్లో॥  
సంజ్ఞాచాయానమాయుక్తం భాస్కరంవిశ్వరూపిణిం । త్రియీ  
మయతనుంధ్యామే జగత్సాక్షిణమీశ్వరమ్ । శ్రీసూర్యనారాయణ  
మా...మి శ్లో॥ పూర్వోక్తమేవప్రమదిక్షుదిక్పాలకానావాహ్వా  
అథ షోడశోపచారపూజాం కృత్వా శ్లో॥ సర్వాయుధమహామాలా  
సర్వదేవాలిసూదన । చాపమాంసమరేరక్ష సాకంకరవరై రిహధృతం  
కృష్ణేవంక్షుధం సంహరాయహరేణచ త్రయీమూర్తిగతం దేవం ధను  
రస్త్రం నమామ్యహమ్ । ఇతిమంత్రేణ సంపూజ్య సర్వాభాణా వ్రా  
చ్యాంమంత్రాంతరిపాఠ పూజయేత్ అథ అశీర్వాదః అత్రోక్తే చిత్ ।  
శ్లో॥ శుశేలగ్నే శుభేయితే చంద్రితారా బలాన్వితే । కృద్ధామధా

తథాశ్రీజ్ఞా విద్యానుజ్ఞానసిద్ధయే । తత్త్వోయుక్తం గణాధ్యక్షంశార  
దాం పనమాలికామ్ । పూజయేద్భక్తియుక్తశ్చ పరీసంఖ్యానేనసంయు  
తః । విద్యారంభ మితిప్రోక్తం ఆయుర్మర్మో బలంతథా । ఇతిలక్ష రా  
భ్యాస విద్యారంభాది ప్రయోగ స్సమాప్తః ।

అథ ఛరికా బంధనమ్,

జ్యోతిర్నిబంధే నారదః॥శ్లో॥ ఛరికాబంధనంవత్సే నృపాణాం  
ప్రీత్యురగ్రహతే । వివాహోక్తేషుమాసేషు తుక్తవత్సేషునస్తరే ।  
జీవేశుకేచభూపుతే చంద్రతారాబలానితే । మాంజీబంధగ్నిధిషు  
కుజవర్జితవాసరే॥ కించసంగ్రహే॥శ్లో॥ శూదాణాంరాజపుత్రాణాం  
మాంజ్యభావేనస్త్రీబంధనం । మాంజీబంధోక్తశిఖ్యాదాకార్యంభామ  
దినంవినా । విష్ణుధర్మే॥శ్లో॥ పూజయిత్వాహరింలక్ష్మీం తథాదేవీంసర  
స్వతీమ్ । స్వవిద్యాసూత్రకాచాంశ్చ స్వాంచవిద్యాంవిశేషతః । ఏతేషా  
మేవదేవానాం నామ్నాతే జాహుయాద్భువమ్ । దక్షిణాబిర్ద్విజేంద్రా  
ణాఃకర్తవ్యం చాతపూజనమ్ । మంత్రేస్తు ॥ శ్లో॥ సర్వాయుధానాం  
ప్రథమం నిర్మితాసిపినాకినా । శూలాయుధాద్వినిష్క్రమ్న కృత్వా  
ముష్టిగ్రహంశుభమ్ । చండికాయాః పరిడతాసి సర్వదుష్టనిబర్హణే ।  
తయావిస్తారితాచాసి దేవానాంపరిపాదితా । సర్వసత్త్వాంగభూతాసి  
సర్వాశుభ నిబర్హణి । ఛరికేరక్షమాంనిత్యం శాంతియచ్చ నమో  
స్తుతే । ఇతినంపూజ్యనత్వాదక్షిణే కటిభాగే బద్ధీయాత్ । అవచార్కే  
వృద్ధ శాతాతపః ॥ శ్లో॥ శిశోరభ్యుక్షణంప్రోక్తం బాలస్యాచమనంస్మృ  
తం । జలస్థలాదినంస్పర్శేన్నానమేవకుమారకే । పాకచూడాకరణా  
ద్బాలః ప్రాగన్నప్రాశనాచ్చితుః । కుమారస్సతు విశ్లేయో యావ  
న్మాంజీవిబంధ్యతే । బాలస్యవంచమాద్యర్హా । దక్షార్థం శౌచమాదికే  
దిత్యాది నిర్ణయసింధౌ జ్ఞేయమ్ ॥ ఇతి ఛరికాబంధనం సమాప్తమ్,

(ఛరికాబంధనమనగా- బిళ్ల సూరికత్తి ధరించుట)

0 2 5 6 7 8 9

(ಸಿರಿವೆ, ಕುಡುಕು, ಕುಡುಕು, ಕುಡುಕು)

పూర్వకాలాన్ని పోల్చినప్పుడు వాటిలో భిన్న భిన్నములు కనబడతాయి. వాటిలో భిన్న భిన్నములు కనబడతాయి. పుత్రాధ్యక్షులు  
కావాలి. వీరిని బిడ్డలు పోలినా వీరిని బిడ్డలు పోలినా. రిక్తమునకు  
సాదివిష్టికలు. వాటిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. బిడ్డలు  
కన్యాగృహ మాగల్గు. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. తదిగిరె  
పరిపూర్ణ. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. ముదికారం  
నమలే. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. కరద్యయే ...  
మహ్యం. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. కియాల్. నరస్యతీ  
మా...మి. కారెండు బిడ్డ... బిడ్డలు. కారెండు...మి. కారెండు  
వాసినాది బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. తదిగిరె  
ద్రవ్యాదీన మాతవనస్తా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. అభయంగళా  
ప్రకాది మార్గికాది వాటిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. అభయంగళా  
కామో కామాలక్ష్మీయశీలకా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. అభయంగళా  
గంధురు. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. వీరిని బిడ్డలు పోలినా. అభయంగళా.

संज्ञा

అడవి అగ్నిపరీక్షా కమిటీ

[illegible]





ఇంద్రపాలికాయాం : క్షీణస్యానుజుపాలికాయాం । పశ్యమేవరుణ  
 పాలికాయాం । ఉత్తరేనాను పాలికాయాం । క్రమేనానుజంపూర  
 యిత్యాదిలూపయవ పిహినుద్ధున్ పచణక కుసుభనోధూమప్రియం  
 గుక్మామాకాది చతుర్థకవ్యాదశి వాయుథా నుభవంగృహీత్యాశ్లో  
 దధిస్త్రిమధుక్షీరై శ్మరైరేవలై స్సహాప్రత్యాశనంక్రకుర్వీతగోధూ  
 మచణకాదికాణి ఇతితానోవదీక్షా రాదినా శుద్ధజలేనవా ప్రత్యాశ్య  
 బ్రహ్మజంనపాలికాను క్రమేనానిధాయ తదుపరిమృత్తికానిక్షిప్త  
 తేమకుద్ధజలమవోత్య తరహిపాలికాను బ్రహ్మదీవా వాహయేత్ ।  
 శ్లో । బ్రహ్మణం రక్షగావా గం చతుర్వక్త్రం జగత్ప్రభుం । అక్షర  
 క్కుడికాభీతి వకపాణి విచిత్రయేత్ । మధ్యమపాలికాయాం బ్రహ్మణ  
 మావాహయామి । ప్రజాపతిమావాహయామి । చతుర్ముఖమావాహ  
 యామి । హిరణ్యగర్భమావాహయామి । శ్లో । ఇంద్రమైరావతారు  
 ధం వజ్రాయుధధర వ్రభామ్ పూర్వదిక్పాలకం దేవం సర్వదేవనమ  
 స్కృతమ్ । పూర్వపాలికాయాం । ఇంద్రమావాహయామి । వజ్రణ  
 మా...మి । శతకృతమా...మి । శచీకతిమా...మి । శ్లో । దండపాణిం  
 యమం దేవం వహిషోద్ధను వాహనమ్ । యమునాభారతరం ప్రీత్యా  
 యమమావాహయామ్యహమ్ । దక్షిణపాలికాయాం । యమమావాహ  
 యామి । వై వస్వతిమా...మి । పితృపతిమా...మి । ధర్మరాజమా...మి ।  
 శ్లో । ప్రాచేతసంప్రభానాథం మకరాలోహణోత్సుకమ్ । పాశ  
 వాస్తవిచిత్రాంగం వరుణం పూజయామ్యహమ్ । పశ్చిమపాలికాయాం  
 వరుణ మా...మి । ప్రాచేతసమా...మి । సురూపిణమా...మి । అపాం  
 పతిమా...మి । శ్లో । గ్రహదీప్తదీప్తిమతం లోకసిత్యంతకారకం ।  
 ప్రత్యక్షఫలదం లోకేభ్యామేతోమనిశాకరమ్ । ఉత్తరపాలికాయాం  
 శశినమా...మి । నిశాకరమా...మి । సోమమా...మి । ఇందుమా  
 ...మి । తరః అష్టదిక్పాలకానావాహ్యా ఇంద్రాణేంచా వాహయేత్ ।  
 శ్లో । ఇంద్రాణేత్యాం సమస్యామి శుభకర్మసుసర్వదా । ప్రసన్నవరదో  
 భూత్వా శచిత్వం సుస్థిరాభవ । శచీమా... స్థాపయా...మి । సమ  
 స్కృత్య బ్రహ్మజం నపాలిక దేవతాభ్యోనమ । ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాల

శ్రేణ్యోనముః । శచీదేవత్యోనముః ॥ ధ్యాయామితి షోడశోపచారైః  
 పూజాంకృత్యాః । తతః నాందీదేవతాహ్వనం కుర్యాత్ । సంకల్ప్య మమ  
 కుమారాః (మమకుమారస్య) ఆయుష్యాభిష్కంబ్యర్థం శుభకర్మాంగ  
 భూతం నాందీదేవతాహ్వనం కరిష్యామి నమః । నాందీవృద్ధపిఠామహా  
 వృద్ధ పిఠామహావృద్ధపితరః... సత్యవసుసంజ్ఞ కావిశ్వేదేవాః । నాందీ  
 ముఖాఃనాందీ, నాందీవృద్ధ ప్రపితామహీవృద్ధపితామహీ వృద్ధమితరః ।  
 సత్యవసుసంజ్ఞ కావిశ్వేదేవాః । నాందీముఖాఃనాందీ । నాందీమతా  
 మహామాతృః పితామహ మాతృఃప్రపితామహస్సదారాః... సత్యవసు  
 సంజ్ఞ కావిశ్వేదేవాః నాందీముఖాఃనాందీ । అత్రీదేవతా శ్శోభనదేవ  
 తాః । నాందీదేవతాః । తత్తదేవతాః । త్రయస్త్రీంశతోక్తి దేవతాశ్చ  
 కుసుకుమారాః । (మమకుమారస్య) తత్తచ్చుభకర్మకాలేవేదికాయాం  
 ప్రధమదినమారభ్య దేవతోద్వాసనపర్యంతం నుభేన, నివసంతుః । శ్శోభ  
 నమితి త్రివారం పఠేత్ । అంకురారోపణాంగ త్వేన హిరణ్యాభ్యుదయికం  
 కుర్యాత్ । శ్లో । హిరణ్యగర్భగర్భస్థం హేమబీజం విభావసాః । అనంత  
 పుణ్యఫలద మతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే । ధన్వంకరోషేదాతార మిహ  
 లోకే కరత్రచ । యస్మాత్ప్రేముచ్యతే ధాన్య మతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే  
 కామధేనోస్సముద్భూతం సర్వకృతుమనంశితం । దేవానామాజ్యమా  
 హారమతశ్శాంతింప్రయచ్ఛమే । బ్రాహ్మణేభ్యోభోజనార్థం హిరణ్యం  
 కద్యాత్ । ఆయుష్యాభిష్కంబ్యర్థం స్వీతి భవంతోబ్రువంతు । ఆయుష్యాభి  
 ష్కంబ్యర్థం శ్లో । దిశాంపతీనమస్యామి సర్వకామఫలప్రదాః । కుర్వంతు  
 సఫలంకర్మ కుర్వంతు సతతం శుభమ్ । ఇత్యావాహిత దేవతాభ్యోనముః  
 సమస్కృత్య తతస్తాః పాలికాః మంటపే యావత్కర్మాంతం మరక్షితం  
 కృత్వా । దేవతామంటపస్థలే ప్రాగ్దేవే వివాహాదావః క్షింసంస్థావ్యత్ర  
 దీపాదికం ప్రజ్వాల్య । నాగబలిదినపర్యంతం సుస్థిరం యథా నిక్షిప్తే ।  
 వివాహ వేదింకుర్యాత్ యథా శ్లో । హస్తాచ్చిరం హస్తచతుష్టయేన  
 విస్తీర్ణతాం మందిరవామభాగే । విచిత్రితాం సంధచతుష్కయక్తాం  
 సాపానరమ్యాంచ వివాహ వేదిమ్ ॥

తా । ఒక మూరయెత్తుగలదియు, నాలుగుమూరలుపెడల్పును

నాలుగుమూలలు పొడవుగలవియు. నాలుగు స్తంభములు గలవియు,  
గడపలచే నలుమూలలు పెండుదీను, మణియు ననేక చిగ్గములుగల  
పెద్ద అటుగును యింటికి నెడఁగిభాగమున విల్పి నవలయును.

ఇత్యేకురాకొవణ. సమాప్తమ్.

వివాహపీఠలక్షణము

శ్లో! కుక్కుగ్వవాహ పీఠంతు తుభలక్షణ సంయుతమ్ | సప్తతిం  
శతికందీర్షి మాయామృత చుచకంతథా | వడున్నతం చాంగుళానాం  
వివాహ పీఠముచ్యతే |

తా|| పెద్దపీఠము ముప్పది ఏడు అంగుళములు పొడవును  
అయిదు అంగుళములు వెడల్పును ఆటు అంగుళములు యెత్తుగలుగు  
నట్లుగాను శోభస్కరమగు చిహ్నములు గలుగునట్లుగాను నిర్మింప  
వలయును.

వివాహస్తంభ వ్రతిష్ఠావనము.

స్తూత్వా, ఆచమ్య-గణకతిప్తభస్మిన్ పున్యాహంతుర్వాత్ |  
ఆచమ్య. మమకుమార్యాః ఆయుష్యాభి...ర్ధిం వివాహంగభూతం  
స్తంభవ్రతిష్ఠావనమాచరిష్యేః తతః వాసుపూజాంకృత్వా | నూతన  
స్తంభమాచాయ జలేన ప్రోక్ష్యక్షీరేణ వ్రత్యాశ్య - నారికేళాది  
గంగాజలేన- సంశోభ్య- ఆలంకృత్య పోడశోపచారై స్సంపూజ్యవిధి  
వ్రతారేణ ఈశాన్యభాగే సంస్థాశ్య పుష్పమాలాం - తుభవస్త్రాణి  
ధృత్వా తతః చూర్ణకాదిమంత్రానా వ్రతేత్ | మంగళహారతిః ||

ఇతి వివాహ స్తంభవ్రతిష్ఠావనం సమాప్తమ్.

అథ మహాసంకల్పము.

అథ మహాసంకల్పమాహ!—| దేవల! శ్లో! మహాదానేషు  
యజ్ఞాదా ప్రాయశ్చిత్రేషుకర్మసు కన్యాదానేనదీన్నానే మహాసంకల్ప  
మాచరేత్ |—| మరీచిః కన్యాదానేనదీన్నానే తులాదానాదిషు  
ద్విజః | ప్రాయశ్చిత్రేషుయజ్ఞాదా ప్రతాదిషువిశేషతః | ఏతదాదిషు

సర్వత్ర మహాసంకల్ప మాదర్శాత్ । కృత్యాదుస్తుచునే కర్మతదా  
వన్న్యాకల్పతే—సంకల్ప ప్రకారః ।

ఏవం... శుభలిఖా॥ ఆయుర్వాతి వృద్ధ్యర్థం । కన్యాదానకారే  
మహాసంకల్ప మాదర్శాత్ సంతరిషామః అభావంతవీర్యస్య కీమదాది  
నారాయణస్యాచిఃత్వా పరిమితశక్త్యాభిజమాణస్య మహాజలా  
ఘమధ్యే పరిభ్రమమాణానామసక సూక్ష్మేంద్రకోటి బ్రహ్మదానా  
మేకతమే ఏకాప్త క్షమపాదహంకార వృద్ధివ్యాపస్తేచివాన్యాన్యా  
వరణైరావృతేఽస్మిక్ మహాశిబహ్మండఖండయోర్మధ్యేఅధారశక్తి  
శ్రీవరాహాక్షూర్మాసంతాప్త దిగ్దశోపరి ప్రతిష్ఠితస్య అతల వితలమతల  
తలాతల రసాతల మహాతలపాతాళ నాగలోకాత్మకస్య సప్తపాతాళ  
స్వపరితలే భూలోక భువనోకమవనోక మహానోక జనోలోకతపోలోక  
సత్యలోకాదిలోక సప్తకస్యాధోభాగే మహానాళాయ మాసఫణిరాజ  
రాజస్యమహా శేషస్యసహస్రఫణిఫణాయాదలమండితేనావలపుండరిక  
వామసకుమారోంజన పుష్పదంతసార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాప్త దిగ్దంత  
కుండానందోస్తభితేలోకాలోకాచలేనవలయులే అవశేషునురాసర్పి  
దధిక్షీరజలార్ణవపరివృతే, అనురావత్వం భోజనతీక్షణవతీ గాంధర్వ  
వతీ కాంచీవతీ లంకాపురీయశోవతీనామపుణ్యపురీః పరిష్ఠితే, ఇంద్రాగ్ని  
యమనైర్ముతి వరుణవాయువ్య కుబేరేశానాదిదిక్పత్నధిష్ఠితే, జంబూ  
ప్రథమశక్లాంచళాఖశాల్మలపుష్కరాఖ్య సప్తద్వీపదీపితేః మహేంద్ర  
మలయసహ్యాశక్తి రత్నావతివిఃఖ్యాది పారియాత్రాహ్లాయ సత్తకుల  
పర్వత విరాజితే. ఇంద్రఖండ శేరుఖండ తామ్రఖండ గభస్తిఖండ  
నాగఖండ శాన్ముఖండ శరుఖండ శారుఖండ భరతఖండాది సవఖండ  
ఖదాత్మికేః మహామాసస్సరూరుహ కాలేకంచాశక్తోటి యోజన  
విస్తీర్ణభూమండలే। సుమేరునిషధ హేమకూట హేమగింభ్యాచలానాం  
హరివర్ష కిన్నరకింపురుషవరుషయోశ్శృకహిరణ్మూల్యవతీష్ఠింధ  
మువృత్తమూకాది సుచమాసకసహితే. పృథ్వీకంసవసహస్ర యోజన  
విస్తృతే। భరతవర్ష ఇరావత కురుభద్రాల్మక హిరణ్మయతమాలా  
భృతినవవర్షాణాం మధ్యేభవతవరే। స్వర్ణవర్ణ చంద్రసూర్యావర్తక

లవణకముదహరుణ కలుహరుణ సింహచల లంకేతినవఖండమండితే ।  
 అంగ వంగ కళింగ కాళింగ కురుకొంకణ పెంకట మరుహట పానాట  
 చోళ మహారాష్ట్ర సోరాష్ట్రసింహ లావణ్యా ధ్వంధకర్ణలబహుళ  
 కాశ్మీరచీని మహాచీని ఘోటలాట మగధ మాగధ కేరళద్రవిళద్రావిళ  
 నేపాల బంగాళ గాళ మలయాళ కిరాత పాంచాల బర్బర బహుధా  
 ద్విత వత్సిల్లిక పత్తవీధి సింహ శూరకకళాల్మల ఛేదివిదేహ  
 విదర్బ సింధూకోసల భూర్జరకణ్ణాటకలుహట పులింధజాలాంధ్రజ్ఞా  
 లాంధ్రాం నేకభాషా భూపాలవిరాజితే । ప్రజాకతిక్షేతేదండకారణ్య  
 వింధ్యారణ్య బడరికారిణ్య చంపకారణ్య నహుషారణ్యనైమిశారణ్య  
 శుహారణ్య కడలి కాకుణ్య దేవదారు కారుణ్యాది దళారణ్యాయితే ।  
 స్వామ్యవంతి కురుక్షేత్రే గంగాభాగీ రధీగారమీ నర్మదా కృష్ణవేణీ  
 బాహుదాభీమరధీ తంగభద్రా వేణీమలా హరీ కృతమాలాతామ్రా  
 కర్ణి చంద్రభాగా తాపీకమోష్ణీ వక్రిగా పూర్ణిమావిశాలా వేత్రీవతీ  
 వేగవతీ కాళిక్ గండక్ గోమన్వతీ వసిష్ఠా ప్రవరకాశ్యపీ నరయూనర  
 స్వతీ కుశావతీ ఫల్గునీ, కరతోయా పుణ్యదాడ్యనేక పుణ్యతీర్థవిలసితే ।  
 అయోధ్యామధురా మాయాకాశీకాంచీ హ్యవంతికా పురీ ద్వారవతి  
 ఛైవమహాముక్తికతిషితే । సగరినగ, వత్సనగ, కూర్మనగ, స్వామినగ  
 సహోదహ మరావతీం రాహితాదిచకోర శ్రీకైలకైలాసానా ముపరి  
 సమభూమధ్య రేఖాయాః పూర్వదిగ్భాగే శ్రీకైలస్సకుశాన్యప్రదేశే  
 సాలగ్రామ హరివిశ్వేశ్వర సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణసన్నిధౌ । అస్య  
 శ్రీశుజ్జలభిమధ్యే సితభోగ భుజగవర్త్యంకశయన వనజనాథ నాభిసరో  
 దహ దేవతిర్వజ్జనుమ్న భూధరాదిపకలజగత్సప్తాత్సమానే । అవరా  
 ర్థద్యయజీవితో ఆదిబ్రాహ్మణః । ప్రథమపరాశ్రే వంచాశతాదతీతే  
 ద్వితీయపరాశ్రే వంచాశతాతివర్షే ప్రథమప్రాణాయామకాలే శ్వేత  
 వరాహకల్ప, కూర్మకల్ప, స్థావకల్ప, కూర్మప్రళయకల్ప, సావిత్రికల్ప  
 వరాహకల్ప, బ్రహ్మకల్పేతి, సప్తకల్పానాం మధ్యే వంచమే శ్వేత  
 వరాహకల్పే । బ్రహ్మమాన, దేవమాన, మనుమాన, పితృమాన, సార  
 మాన, సావనమాన, చాంద్రమాన, నక్షత్రమాన, గురుమా నానా

మితి సవమానానామధ్యే చాంద్రిమానే । స్వాయంభువస్వారోచిషో  
 తమ తామసరై వత చాక్షుషవై వస్వత సూర్యసావర్ణి । బ్రహ్మసావర్ణిం  
 దగ్రి సావర్ణిరుదగ్రిసావర్ణి దక్షనావర్ణి కాచ్యభాచ్యక ఇతిచతుర్దశమసూ  
 నాం మధ్యేనప్తమేవై వ స్వతమస్వతరే యుగానాంతిషు చాతేషు ।  
 ఇదానీం విగంశత్సహస్రాన్నిత చతుష్క్రింశల్లక్షయతే । కృతయుగే  
 చయాతే అష్టావింశత్సహస్రాన్నిత సప్తదశలక్షాబ్దే । త్రేతాయుగేచ  
 యాతే షణ్ణవతి సహస్రాన్నిత ద్వాదశలక్షాబ్దే ద్వాపరయుగేచయా  
 తేద్వాత్రిగంశత్సహస్రాన్నితచతుర్లక్షయతే ఆదిమహావిష్ణ్వర్మతస్య  
 దిదశావతారేషు । మత్స్యకూర్మ పరాహ నారసింహ వామనపరశు  
 రామ దశరథరామ బలరామ వాస్థ కలీకీతి దశానామధ్యే, సవమే  
 చాక్షావతారే, యుచిష్ఠిర విక్రమార్క శాలివాహన విజయభినందన  
 నాగార్జున కలిధూపతి శకపృథ ఇతిషట్త్రింశ పంచోత్తర కతయతే ।  
 పుణ్యదివసేపుణ్యకారే! సామసూర్యోపనాగవ్యతీపాలమర్వాదియుగాది  
 గజచ్ఛాయాగ్ధోదయ పద్మకతిధిషు! సముద్రాది పుణ్యస్థానైషు పుణ్య  
 ష్టేతేషు!..... శుభశుభా!...అనాద్య విద్యాహససయూప్రవర్త  
 మానే సంసారచక్రే విచితాంభిః కర్మగతిభిః । విచితామయోనిషు  
 పునఃపునరనేకథా జనిత్యాకేనవా కర్మవిశేషేణేదానీ! అమృతగోత్రా  
 న్యాయముకనామధేయస్య తవజన్మాభ్యా సాజ్ఞస్మవశిభృత్యే తక్షణ  
 పర్యంతఃకాల్యయావస కామార వార్థకేషు బాగ్రిత్వన్న సుషక్రస్య  
 వస్థాది మనోవాక్కాయ కర్మేంద్రియ వ్యాపారై సంభావితానాం  
 వాచానాం త్వక్చక్షుశ్శ్రోత జిహ్వగ్రహణానాంపంచానాం జ్ఞానేంద్రి  
 యాణాం । వాక్పాణిపాదపాయూప స్థానాంపంచానాం కర్మేంద్రియా  
 ణాం ఏతేషాంప్రేంకస్యాంతః కరణస్య మనసశ్చ స్వస్వగోచరై స్వస్య  
 స్వసంబంధేన తత్ తస్మాదేకల్పికజ్ఞానేభ్యః । ప్రవృత్తైః కామకోపలోభ  
 మోహ మదమత్సరై రాంత రైర్నిరంతరై శ్శక్తిభిః సంభావిత మహా  
 పాతకాది సకలపాప నిష్పత్తి ద్వారా గంగావాలుకాభి స్సప్తముషిమం  
 డలవర్మంతం కృతరాశీర్వగ్న సహస్రపాపసానేపకై కవాలుకాపకర్షక్ర  
 మేణసర్వరాశ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకే నివాససిద్ధిర్థం । తిలై



సూర్యమండలకర్మంతం కృత...ర్థం! యన్తే శ్వంద్రీమండలకర్మం  
 కృతః...త్వర్థం! మామైష్ఠవ మండలకర్మంతంకృత...ద్వర్థం! శతగ  
 పూతిమా నేనగోవృషలోమా వన్వ సహస్త్రివసానే ఏకై కలోమావ  
 తర్వక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్వ సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకే నివాససిద్ధ్య  
 ర్థాయథాత్రిగుణేకృతాగ్నిష్టోమాత్యగ్నిష్టో మోక్త్యజోడశ్యతి రాలా  
 ప్త్యార్యమ సాతపనవాజపేయ పాండరీకాశ్వ మేధాది శతకృతూనాం  
 సఃపూర్ణ సకలఫలావా వ్యర్థం దశపూర్వేషాం దశావరేషాం మద్వం  
 శ్యానాం మయాసహపితూణాం నరకాదు త్తీర్థ శాశ్వతబ్రహ్మలోకే  
 నివాససిద్ధ్యర్థం । హరేస్సలోక్య సామీప్య సాయుజ్యపదప్రీప్యర్థం  
 శ్రీలక్ష్మీనారాయణముద్దిశ్య శ్రీలక్ష్మీనారాయణప్రీత్యర్థంనానాస్మృతి  
 స్మృతిపురాణమూర్తేణ జోడశదానాంతర్భూత మత్స్యపురాణోక్తస్వ  
 గృహ్యోక్త ప్రకారేణసాలకృత (సహిరణ్యోదక) కన్యాదానమహం  
 కరిష్యామిసః! శ్లో! కన్యాంకనకసువన్నాం కనకాభరణై ర్యుతాం  
 దాస్యామివిష్ణవేతుభ్యం బ్రహ్మలోకజగీషమూ । కన్యేమమాగ్రితో  
 భూయా త్కన్యేమే దేవిపార్శ్వతః కన్యేమసర్వతోభూయా స్వర్గానా  
 న్మోక్ష మాప్నుయాత్ । విశ్వంభరాః పంచభూతా సాక్షిణ్య స్సర్వ  
 దేవతాః । ఇమాం కన్యాం ప్రదాస్యామి పితూణాం తారణాయవై ।  
 కన్యాంసాలకృతంసాంధీం నుశీలాయనుధీనుతే ప్రయతోహంప్రయ  
 చ్ఛామి ధర్మకామార్థసిద్ధయే! గౌరీయాపామిమాంకన్యాం యథాశ క్తి  
 విభూషితాం । వరాయవిష్ణవేతుభ్యం దత్తాము క్తిం సమాశ్రయే!  
 యావంతిసంతిరోమాణి కన్యాయాశ్చతసూపరి! తావద్వర్ష సహస్రేణి  
 స్వర్గలోకేమహీయతే! వధూపూర్వకంప్రవరంవదేత్ । పరపూర్వకం  
 ద్వితీయమ్! అత్రగోత్రనామదీపతేత్ । తుభ్యంప్రజానహత్వ కర్మ  
 భ్యః ప్రతిపాదయామితి । కన్యామదకాక్షత నువర్ణపూర్వకఫలాని  
 దత్వా । తతఃగోదానాది దశదానాని బ్రాహ్మణేభ్యోదద్యాత్ ॥

ఇతి మహాసంకల్ప స్సమాప్తః,

అథ చూర్ణికా.

స్వస్త్వష్టాకీతి సహస్రీణాం ద్విజగురు ధైవత్యానాం సమస్త  
జగదాధార మహామండూకకూర్మయజ్ఞ వరాహశేషకృథీనాం పురం  
దరపావక యమనిర్మతి వరుణ వాయుకుబేర ఈశాన్యాద్యష్ట దిక్పాల  
కానాం । జలజథవహరిహర ముఖ్యదేవగణానాం । నారదవిశ్వామిత్ర  
వరాహరాత్రివాల్మీకిగౌతమ భృగువ్యాసాది మహర్షీణాం । సీతామధు  
త్య హల్వాద్రావదీ తారామండోదరీ పంచాలీ దమయంత్యాదిమహా  
ఘతి వ్రాతానాం । హరిశ్చంద్ర సలకార్తవీర్య విక్రమార్కభోజరాజాది  
పుణ్యపురుషాణాం । గంగానర్మదాతుంగభద్రా మలావహరిణీ శ్రీకృష్ణ  
వేణీ గోదావరీభీమరథ్యాది మహానదీనాం । జంబూనింబకదుబ చూత  
క్రముక నారికేళ ఖర్జూరధాత్రీ దాడిమ్యాది ఫలవృక్షాణాం పున్నాగ  
జాతీ వకుళకేతకీ చంకకషల్లి కా మాధవీ మాలత్యాది వివిధకుసుమా  
నాం । కస్తూరీకు కుమాగరు గోరోచనాదిసుగంధానాం । అవరిమితకనక  
కలశకన్యకాగ్నహమేధిక విశ్వవీణావాది మేఘధ్వనీనాం । ఆయోధ్యా  
కాశీపురుషోత్తమ రామేశ్వరాదిపుణ్యనగరీణాం । శ్రీశైలవి ధృవేహమా  
చల కోనగ్ధనకైలాసాది మహాశైలానాం । తర్కమిమాంసాన్యాయ  
వైశేషిక భట్టప్రాభాకర వ్యాకరణాది పట్టాస్త్రాణాం । ఋగ్వేద  
సామాధర్వణవేదానాం । లగ్నహారాదేర్కాణనవాంశ ద్వాదశాం  
శత్రింశాంశ త్రింశదంశ కానాం । నిరంతరమనుకూలా శ్మశ్మభాష్కృథనాః ।  
అస్య...ముహూర్తస్య సుకీధిం సువారం సునక్షత్రం సుయోగం సుక  
రణం సుచంద్రతారాబలం అనుకూలం శ్మశ్మభాష్కృథనా స్వర్వేగ్రహ  
స్పృశ్మ తా శ్మశ్మభై కా దశస్థానా ఫలదానుసీతా స్పృముహూర్తా  
సుప్రసన్నా వరదాభవంతు । ఇతి చూర్ణికా సమాప్తా.

అథ మంగళాష్టకాని.

శ్లో! ప్రహ్లాదం దురవాపశోక జలధే రుక్తార యన్నైగమామ్ ।  
బాహ్యంతఃపరిపూర్ణతాం ప్రకటయన్ గ్రంథంవిభిండబలాత్ । హే  
మాతౌగ్రజమాజఘాననఖరై ర్యోమంగళానానిధిః । శ్రీమాన్ శ్రీవిభు  
రీశ్వరోనరహరిః కుర్వాజగన్మంగళమ్ ॥ శ్లో! సోమేశాబ్జభవాప్తదిక్పతి

మూర్తి నేనై రగసిష్టాదివిర్భూతి ప్రవతై శృవారదమూర్తి వేవరి విభూతి  
పితే । ఆనీనోరమయా భువానహమహా వైవాహికేమంటచేత్రీమా  
...మంగళమ్...శ్లో! యత్పాదాబ్జమరంద చిందునదృశీ గంగా జగ  
త్పావనీ యన్నామశ్శరణ దదాతి సకలాన్మామాన్య గామన్యహమ్  
యత్సేవాభవసాగరై కతరిణిసోయం జగన్నాయకశ్రీమా...మంగ  
ళమ్! శ్లో! కల్యాణై ననికేతనమృజనితా కల్యాణసంధాయకః! కల్యాణ  
ప్రదక్షిత్రినోగుణనిధిః కల్యాణకల్యాణతః । కల్యాణాదిస మానసారవి  
భవకల్యాణసారాత్మక శ్రీమా...మంగళమ్! అన్యోన్యాభినవాత్  
తార్పణవిభా శృంగార భంగ్యావహం లక్ష్మీవీక్షణవైఖరీ మనుభవ  
తత్పాణిసంగోత్సవే! సానండుశ్శరపారవశ్యసిసుసం రోమాంచముద్వే  
లయక శ్రీనూ...మంగళమ్! లక్ష్మీకతవరాంపులింద తనయాం  
లావణ్యవాతాత్మికాం । సంరక్తాంసుమమజరీం కరుణయా జగ్రాహ  
లీలాన్మదః సద్వజ్జహీధితశ్చిరంతనమిని సుబ్రహ్మచారీతియశ్రీమా  
...మంగళమ్! సత్కానత్సవివేచనై క మశలపుల్క ప్రయస్సత్స వాక్స  
త్సజ్జానమభ్యాక్త స్సుఖకర స్సత్కావతా రోహిణి । సత్కుః కేవలజన్మ  
యోనతజవా సత్యాహస్పర్యదా శ్రీమా...మంగళమ్! రాజీవా  
యతలోచనః పరీవిలసదాజీవ మిత్రపరీభు! రాజీవా ఘ్రిజో విభూత  
పృజన బ్రహ్మరాజశ్చనా రాజ్యై కవికేతనామకలస దాజీవపుష్పం  
భయశ్రీమా...మంగళమ్! శ్లో! ఇత్సేనద్వర మంగళావృకమిదం  
లక్ష్మీనృసింహస్వయః । కల్యాణోత్సవ వేదికామహతతే వధ్యావరస్వ  
త్రయై । మాంగల్యం నుతిసంపదం నువిమలాం కీర్తించ దత్వాభి  
శ్రీమా శ్రీవిభుశ్శ్రోనరహరిః కుగ్వాజ్జగన్మంగళమ్!

ఇతి మంగళావకాశి.

అథ లగ్నావకాని.

శ్లో॥ లక్ష్మీవ్రతస్య పరిగ్రహః కమలభూస్మాను ర్గరుత్తానధి॥  
 పాతౌచంద్ర విభీషణౌ సురగురుశ్చేషశ్చ శయ్యానసమ్ । బ్రహ్మాండం  
 వరమందిరం సురగణా యస్య ప్రభోస్సేవకా । స్వత్రైలోక్యకుటుంబ  
 పోషణపరః కుర్యాత్సదా మంగళమ్ । బ్రహ్మవాయుగిరిశ శేషగరుడా

జేపేఁదగి కాచుకొనుచు శృంగారాకృతి వశగానరా మనుయమా విత్తే  
విఘ్నేశ్వరా నానత్వేనిరతి ర్మయద్గణయతాః పద్మవల్లమిత్రాదయ  
స్సత్రీకామ్యురపుంగవాః ప్రితిదినం కుర్యాత్సదామంగళమ్ విశ్వామిత్ర  
కరాళరా ర్మభగవోఽగక్త్యో పులస్త్యః కశిపూః । శ్రీమానత్రిమరీచి  
కాత్మపురవశ్యక్తి ర్మసిష్ఠాంగిగాః । మాండవ్యో జమదగ్ని గౌతమ భర  
ద్వాజాడయస్తాపనాస్సత్రీ కామ్యురపుంగవాః ప్రితిదినం కుర్యాత్సదా  
మంగళమ్ । మాంధాతానహుషాం బరీష సగగా రాజావృధుహైకా  
మానుః శ్రీమాకా ధర్మసుతోనభోదశరథో రామాయయాతిర్యమః ।  
ఇత్యాకుశ్యవిభీషణశ్చ భరతోశ్శత్రాన పాదధ్రువా । విత్తేతేభువిభూ  
భుజఃప్రితిదినం కుర్యాత్సదామంగళమ్ । అశ్వత్థో బదరీచచందనతరుర్మం  
దారకల్పద్రుమాజంబూనింబకడంబ చూతజరళావృతాశ్చ యేక్షీరిణః  
సర్వేతేభలమిత్రితంవనచయంవై భాజితంబాజితం రమ్యంచైతరథం  
మనందనవసం కుర్మంఘవాంమంగళమ్ ॥ శ్రీకారీరదితిశ్చకమ్రువినతేజ్యో  
తిస్తుపూర్ణావతినావిత్తీచ సనస్కతీచ మరభిస్సత్త్వ ప్రతాపంధతీ । స్వా  
హాజాంబవతీచరుక్మభాసీదుస్సృష్ణవిధ్వంసినీ । వేలాచాంబునిధేస్సమీర  
సహితాకుర్యాత్సదామంగళమ్ ఆదిత్యాదినవగ్రహాశ్చ భఫలామేషాద  
యోరాశయోః సక్షత్రాణిసయోగ కాశ్చ తిథయ స్తద్దేవతా స్తద్గణాః ।  
మాసాబ్దా ఋతవ స్తద్దేవదివసా స్సంధ్యాదయోరాత్రీయ । స్సర్వేస్థా  
వరజంకమాః ప్రతిదినం కుర్యాత్సదామంగళమ్ । గంగాసింధుసరస్వతీచ  
యమునా గోదావరీనర్మదా । కృష్ణాభీమరధీచఫల్గు సరయూశ్రీగండకీ  
గోమతీ । కావేరీకపిలావ్రయాగనిరజా వేరావతీత్యాదయోః నద్వశ్శ్రీ  
హరిపాదపంకజభవాః కుర్వంతువాం మంగళమ్ ।

(మరివకవిధం) లగ్నాష్టకాని.

లక్ష్మీశ్శోభవనత్రయే నివసతోదేవా మనుష్యోరగాక । సంస్థా  
తుంకరుణానిధిః కరుణయామూర్తాండ వంశేయయా । కాసల్మానిజగర్భ  
సంశేవభృతే జన్మస్యసాధారణే జాతేశ్శ్రీరఘునయకస్యజననందేయా  
దిదం మంగళమ్ । వైదేహీవదనాభి లాషణయశం కామం సకామం



వివాహ ప్రయోగం.

[illegible]

భూయాద్ధారణేన సదామయః । ఇత్యుక్త్యై మవర్ణ యజ్ఞోపవీతధారణః  
 ముహూర్తస్సుముహూర్తః ॥ ఇత్యుక్త్యై మేవచాస్త్రాదిసంహితాశ్చ తశీల  
 గుణాద్వితాకః । కావ్యసంధానకుకలాక బాహ్యుణాక పేషయేద్య  
 ధూమ్ । పదర్థకన్యాంపనగోభ్యమితి బాహ్యుణాక పేషయేత్ । మద  
 ర్థం కన్యాంపనగోభ్యః । ప్నగోభ్యః ఇతిపాకః కన్యామణానిదత్వా ।  
 శ్లోః । అన్యకమిందోదావత్యం కస్తుంప్రయతతేమహాకా । భోబ్రాహ్మ  
 ణాస్సధయధ్వః । గత్వాయూయంమహాత్మనః ॥ తతః కన్యాదాతా ।  
 పూర్వమేవన్నతః । అంతర్నిపే అఖండదీనానాధనకృత్వా । కన్యక  
 యాసహోపవిశ్య । విఘ్నోర్విరపూజాంకృత్వా । సంకల్ప్యోపవంగుణ...  
 శుభతీథాః (అన్యాః) కుమార్యాః ఆయుష్యాభిషృజ్యర్థం గౌరీకంకణపూ  
 జాంకరిష్యామిపయః । శ్లోః । గౌరీ సువర్ణవర్ణాభాం స్వర్ణకర్ణమవాసిసీమ్  
 పాశాంకుశధరాంభూతి ధరాంచకవవల్లభామ్ । గౌరీమావాపాయామి  
 ఘోమయామిపూజయామి ఇత్యావాచ్యుః । శ్లోః । శిరశ్శోభితంరథానాసా  
 మోవంజహన్వః తదైవచ । కంఠకుక్షీంచ హృదయం కటింబాహూ  
 తథాంగుళీః । ఊయాజానువ పాదాంతః తత్రన్యాసం వినిర్దిశేత్ । ఇతి  
 ప్రాణవ్రతిష్ఠాంకృత్వా గౌరీకంకణం దేవతాయైసమః ధ్యానమావాహ  
 నాది షోడశోపచారైరభ్యర్చ్యుః । శ్లోః । ఆచూతపత్రం శుభకంకణంవా  
 పినాకిరత్నా విధిలక్ష్మకంకణం । లక్ష్మీస్థస్థసింహస్య కటాక్షకంకణంకరో  
 మిదంవత్యభిషృద్ధికంకణమ్ । యేనబద్ధోఽలీర జాదానకేంద్రోమహాబలః ।  
 తేనత్వాంకుశిబధ్నామి రక్షమాతే వధూమిమాం । ఇతి కన్యాయాః  
 వామక రెకంకణంబధ్నియాత్ । రత్నబంధన ముహూర్త స్సుముహూ  
 ర్తోఽస్తు । అత్రేవధూవరియో ర్గోత్రనామానిపదేత్ । శ్లోః । చతు  
 స్సాగంపర్యంతం సదాదాతృవరాన్వయా । వృద్ధ్యేతాం సర్వకల్యాణ  
 భాజినాంహేమాలతే । స్వప్రీతీమన్మహాభాగ్యాభ్యుదయలక్ష్మీవిలాస  
 ఓశీం సర్వలాభుడిత విద్యజ్ఞాన భూమిరాశీర్వాద ప్రవృత్తమోనతియురా  
 ణాగ్రైశ్చక్రిత్య పుత్రపౌత్రాభివృద్ధినమృద్ధస్య... గోతోద్భవస్య...  
 సమధేయస్య సపే... పౌత్రాయ, పుత్రాయ, నామధేయవరాణాం ।  
 శ్రీ పుష్ప... శ్రీ... పౌత్ర... పుత్ర... నామిదం కన్యార...



పక్ష్యవరం పృణేధ్వమితివధూత్రునర । వృణేమహే ఇతి విస్మయః ।  
 'న్యావరణానికత్వా' తతః కన్యాదాతా సద్భాసహ వివాహవేషిం  
 పితౄగత్త్య ప్రిజ్ఞుభిముపవిశ్య పరంవ్రత్యజ్ఞుభి ముపవేశ్యః । అంతః  
 పటలకృత్వా । (తేరను బట్టబలెను ) ఆచమ్య- ఏవఃగుణ...తిథా ।  
 మమకుమార్యాః (అస్యాకుమార్యాః) ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । ఆగత  
 మమవరం మధుపర్కేణపూజయిష్యే । తతఃపరమభ్యర్చ్య । శ్రీలక్ష్మీ  
 నారాయణ స్వరూపస్య వరస్య ఇవమాసనందదామి । ఉభాభ్యామి  
 కంఠే పాద్యందదామి । ఆదానాదనతాళనంకుర్యాత్ । దక్షిణపాద  
 పూర్వకంగాహ్వాం శ్లోః సమోస్త్యనంతాయ...యుగధారిణేనమః ।  
 ఆచమ్యః తతః ఆద్యోన్యనమితిఉదకాంజలిఃకృష్ట్వా భూమావిస్మజేత్ ।  
 తతః పరస్య చందనాది వస్త్రాభరణాని దద్యాత్ శ్లోః యువం  
 వస్త్రాణిరమ్యాణి ధరతా యువయోశ్శుభం మిత్రావరుణనామానా  
 వ్రదిశేతాం నిరంతరం । ఇతి మంత్రముచ్చార్య కన్యాదాతృనామో  
 క్త్వా వస్త్రాణి దద్యాత్ । వస్త్రాణిధృత్వాచమ్య । కథిమధుపాతే  
 నిధాయ । తతః మధుపర్కమభిమంత్ర్య । పరస్య దక్షిణహస్తే నిధాయ ।  
 సవిశేనమః ఇతి వ్రతిగృహ్య । మధుపర్కమధుపర్కమధుపర్కః ।  
 ఇతి త్రిభక్షయేత్ । ఆచమ్యఅథగాఃఇత్యుక్తేవ్రతిగృహ్య । రుద్రాణాం  
 మాతేవనూనాం దుహితే ఆదిత్యస్య స్వసేగవేనమః । ఇతి గాం  
 విస్మజేత్ । అభావే తత్ప్రత్యామ్నాయం దర్శంవాఫలంవావిస్మజేత్ ।  
 భూతార్ధంతండులాః దర్శయిత్వా । దేవాయనమః ఇతి తండులాః  
 విస్మజేత్ । ఆచమ్య... ఏవంగుణ...శుభతిథౌ మమకుమార్యాః  
 ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం కన్యాదానసమయే మహాసంకల్ప మంత్రవ్రతనం  
 కరిష్యామి । మహాసంకల్పముచ్చార్యః...శ్లోః కన్యా కనకసంపన్నాం  
 కనకాభరణైర్యుతాం చాస్యామివిష్ణువేతుభ్యం బ్రహ్మలోకజగేష్యమా ।  
 కన్యేమమాగ్రతోభూయాః కన్యేమదేవివార్చ్యయోః । కన్యేమేనర్వ  
 భూయా స్త్వదానాన్మోక్షమాప్నుయాత్ । విశ్వంభ...ధర్మకామా  
 రసిద్ధయే శ్లోః గోరూపామిమాంకన్యాం యథాశక్తి నిభూషితాం ।  
 విరాయవిష్ణువేతుభ్యం దత్వాముక్తిం సమాశ్రియే । యోవంతిసంతిరో



[illegible]

శ్లో॥ అక్షరానినునగ్నాః కమంతైః కలనంయంతైః । కంపతోద్ధీర్ఘ మూ  
యుష్ణం బహుగ్రాహిణీ ద్విధీయతే । బహుగ్రాహిణీమహూర్త స్సము  
హూర్తైః స్తు । సుముహూర్తకాలే సూర్యాదీనాం నవానాంగమునా  
మానుకూల్య ఫలిద్ధిగన్తుః అశీర్వాదాః ఫలనదానివద్యాత్ ॥

వివాహోచోచకలాక జ్ఞానాభావాన్ప్రియుక్త శక్త్యభావాచ్చ  
వివాహో చోచపద నాస్తీతి మదపాలః । తత్కరణే ప్రత్యవాచ్యో  
నాస్తీతి వృక్షకమలాకర భట్టాదయః తత్కరణే నవగ్రాహానామం  
కుర్యాత్ ॥ తతఃపాపాశేషవ్రజదీ కుర్యాత్ ॥ సప్తకదానికృత్యాః ।  
సబ్రహ్మణః వ్రదక్షిణసగ్నికృత్యాః । ఉపనిషత్ ॥ అజ్యోగృహీత్యాః ।  
సోమాయనమః । గంధర్వాయనమః । అగ్నేయేనమః ॥ సూర్యా  
యనమః । వజ్రేనమః । ఇంద్రాయనమః । విాధుషేనమః । గార్హపత్యా  
యనమః । వజ్రేనమః । సూర్యామనమః । అగ్నివరుణాభ్యాంనమః ।  
వాయువేనమః । సోమాయనమః । వరుణాయనమః । వరుణాయనమః ।  
ఆరిత్యామనమః । కేశవాని చతుర్వింశతి నామానిహుక్త్యా ॥ కర్మ  
సాధ్యునిర్ధృతం నామత్రయహోమంకృత్యా ॥ అచ్యుతాయనమః ।  
అనంతాయనమః । గోవిదాయనమః । వహుర్గారింస్పృశేత్ ॥ ప్రాగా  
దికరిషేచనంకుర్యాత్ । ఆచమ్య ॥ వధ్యాసహలాజహూమం కేచి  
త్కుర్వతి । ఆయుష్షాభివృద్ధ్యర్థం తతః అష్టదిక్పాలకహూమం  
కరిష్యామినమః ॥ శ్లో॥ మహాతేజః స్వర్ణవర్ణం తేజోవంతం హుతాశ  
నం ద్విశక్తిసహితందేవం మండలేశాననంధితం ॥ తదగ్నింక్రచ్చాల్య ॥  
శ్లో॥ ఏహ్యగ్నే ఇహలోకేచ ఇందాదిక్పాలనంధితాః జ్వలితంసప్త  
జహ్లోనా త్వచోవర్ణంహుతాశనం ॥ ఇత్యగ్నిమావాహనంకృత్యా ।  
తతఃధ్యానం ॥ శ్లో॥ సప్తజహ్వా ద్విశేర్షశ్చ మేషాయాథస్తథైవచ ।  
శక్తివ్యయసమేతశ్చ విశ్వమూర్తి హుతాశనం ॥ త్రయస్త్రింశతి  
దేవాశ్చ త్వన్ముఖేత్వప్తిమానసాః । పార్థనాం మనసావందేక్షిప్రం  
మేనంప్రసాదయ । అగ్నింకరిసమూహ్యా । అగ్నిమలంకృత్య ॥ ఇంద్రా  
యనమః, అగ్నేయేనమః, యమామనమః, నిర్ఋతయేనమః, వరు  
ణాయనమః, వాయువేనమః, కుబేరాయనమః, ఈశానాయనమః ॥

శ్లో॥ మత్కర్మనఫలంకుర్యాత్ । పాపకోదేవహవ్యవాత్ । సర్వదాశుచి  
రవ్యగ్రో మేమాయాథస్తు పాపకః॥ అజ్యంసమిద్ధిస్తహ అగ్నినిధాయ॥  
వాయవాది ఆగ్నేయవర్యంతం నైర్వాది ఈశాన్యవర్యంతం అజ్య  
భాగంమూర్త్యా తతఃదక్షిణచక్షుషేనమః॥ ఉత్తరచక్షుషేనమః॥ అథ  
హిమః॥ అగ్నియేనమః॥ గృహపతయేనమః, ప్రజాపతయేనమః,  
ఇంద్రాయనమః, త్వష్టేనమః, బృహస్పతయేనమః, వరుణాయనమః  
స్విష్టకృతేనమః, చంద్రాయనమః, నక్షత్రేభ్యోనమః, గంధర్వా  
నమః, మాసేభ్యోనమః, అస్తిభ్యోనమః, ప్రాణేభ్యోనమః, గంధర్వా  
యనమః, ఇధ్మతంతూన్ప్రహృత్య॥ తతః కేశవాదిహిమం కరిష్యా  
మినమః॥ కేశవాయనమః... శ్రీకృష్ణాయనమః॥ ప్రాగ్దివరిషేచనం  
కృత్యా॥ అచమ్య... ర్థం గౌరీగంధర్వవృత్తిషావన కరిష్యామి॥ శ్లో॥ విశ్వా  
వహోత్రగంధర్వదండేరాత్రిత్రీయంవసు అవయోవీరిముత్పాక్య రక్ష  
మాంశుభలక్షణమ్॥ షోడశోగవాఃపూజాం సమర్పయామి॥ తతః అ  
రుంధతీదర్శనం॥ శ్లో॥ కశ్యపోఽత్రిర్భరద్వాజో విశ్వామితోఽథగా  
తమః॥ వసిష్ఠోజనుదగ్నిశ్చనస్తైతే ఋషయస్తదా॥ శ్రీమద్భాగవతే ।  
శ్లో॥ ప్రజాపతేఃకర్దమస్య దేవహూత్యా మహత్తతా॥ అరుంధతీ వసి  
ష్ఠస్య వత్సభూలోకపూజతా॥ ఇతి ధ్యావంకృత్యా॥ తతః అర్ఘ్యవృ  
దానానికరిష్యే॥ శ్లో॥ సర్వమంగళమాంగల్యే వసిష్ఠవీరిభామిని ఇష్ట  
కామ్యార్థసిద్ధ్యర్థ మరుంధత్యైనమోనమః॥ సప్తఋషిదేవతాభ్యో  
నమః ఇదమర్ఘ్యంసమర్పయామి॥ శ్లో॥ సువర్ణకుసుమోపేతం మంత్ర  
పూతైశ్చవారిభిః॥ అర్ఘ్యందాస్యామిగృహ్లాశుకశ్యపాద్వామహర్షయః॥  
సప్తఋషీనమః॥ ఇదమర్ఘ్యంసమర్పయామి॥ శ్లో॥ అరుంధతీనమస్తేస్తు  
నమస్తే విశ్వమంగళే॥ గృహ్లాదార్ఘ్యంమయాశత్రం సాభాగ్గ్లందేహీ  
సుప్రతే॥ సప్తఋషీ... ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ అథ ప్రార్థనం॥  
శ్లో॥ నమోనమస్తేస్తు వరాయణేభ్యోనమో నమస్తేస్తు వరాయ  
ణేభ్యః॥ నమోనమస్తేస్తు జటాధరేభ్యో నమో వసిష్ఠాది మహాముని  
భ్యః॥ సమస్కారం కుర్యాత్

తతః ఉదీచ్ఛాంగపూజాంకరిష్యామి॥ ఉదీచ్ఛాంగపూజాంకృత్యా॥

తతః ఫలవ్రీదానాని కరిష్యామి॥ శ్లో॥ ఫలమనోరథఫలం ... క్రియ  
చ్ఛమే॥ ఫలదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥ ఆశీర్వాదః॥ తతః  
నీరాజనమ్॥ సంతతశ్రీరస్తు-సమస్త మంగళానిభవంతు॥ నిత్య శ్రీరస్తు  
నిత్యమంగళాని భవంతు॥

తండులహోమః॥

ఆచమ్య...ఏవంగుణ...ర్థం పాత్రఃకాలే నిత్యతండులహోమం  
కరిష్యామి॥ తతఃధ్యానం॥ సర్వజహ్నిః...సంప్రదదేనమమ॥ పాఞ్చభా  
గ్నమమాభిముఖోభవ, సుముఖోభవ, సువ్రీణన్నోభవ వరదోభవ,  
జలంసంపోష్య, పాగాదిమామాసంమృజ్య, అలంకృత్య, ఇంద్రదాయ  
నమః.....నమః॥ పూర్వపరిపేచనంనమః.....ఉ తరపరిపేచనం  
నమః॥ తండులంగ్రహీత్యా॥ దాభాగాకృత్యా॥ అగ్నినిక్షిపేత్॥  
మార్తాండాదాయనమః, విధాతేనమః ఇతిపాత్రకాలే హోమంకుర్యా  
త్॥ వీతిహోత్రాయనమః, విధాతేనమః, ఇతిరాత్రా॥ అనేసతండుల  
హోమేన భగవాన్...ఏతత్ఫలం శ్రీవరమేశ్వరార్పణమస్తు॥ ఇతినిత్య  
తండులహోమస్సమాప్తః తండులహోమం కేచిత్ సమర్పంతి॥

అథ వివాహ గారీ పూజా.

ఏవంగుణ...శుభతిథౌ...ర్థం పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం ధనధాన్య  
సమృద్ధ్యర్థం ఆయుష్కామ్యార్థం ఫలసిద్ధ్యర్థం గారీదేవతాపీత్యర్థం గారీ  
పూజాంకరిష్యామినమః॥ ఆదాకలకారాధనంకృత్యా॥ కుసుమాక్షతా  
హస్తేగృహీత్యా॥ శ్లో॥ ఆగచ్ఛత్సంమహాదేవి సర్వమంగళదాయినీ॥  
భక్తికీర్తనాసమాయుక్తఃథ్యామ్యామిశివవల్లభే॥ శ్రీగారీదేవతాయైనమః॥  
ధ్యానంసమర్పయామి॥ శ్లో॥ పద్మాసనేసుఖాసీనే సర్వలోకైకసేవితే॥  
మహేశ్వరప్రియేదేవి సుప్రీతాభవసర్వదా॥ ఆవాహనం॥ శ్లో॥ విచిత్ర  
స్వరూపాయక్తాంచ చిత్రవర్ణంకళోభితాం॥ మమపూజాంగృహణేదం  
వరంమేదేహిసర్వదా॥ ఆరవం॥ శ్లో॥ సర్వమంగళమాంగల్యే శంకర  
పీఠవల్లభే॥ గృహణ్యాస్మమయాదతం వల్లభ॥ కురుమేశివే! అర్చనా॥  
శ్లో॥ పుణ్యతీర్థంసహస్రేన చవిశ్రేణవ్యం యుతం॥ గంధపుష్పాక్షతై  
గృహ్యంతమయాకల్పితముత్తమం॥ పాద్యం॥ శ్లో॥ ఆచమ్యతాముమాదేవి

సర్వసిద్ధిప్రదాయని సర్వతీర్థ సముద్భూతం సర్వాభీష్ట ప్రదాయని॥  
 ఆచమనీయం॥ శ్లో॥ శంకరామధ్యమాయుక్త దధిక్షీర ఘృతంతిథా॥  
 స్నానంపంచామృతైర్దివ్యం గృహణపరమేశ్వరి॥ శ్లో॥ పంచామృత  
 స్నానం॥ శ్లో॥ గంగాజలంసమానీతం సర్వతీర్థసముద్భవం మమపాప ని  
 సర్వాణి నివారయన్మహేశ్వరి॥ శుద్ధోదకస్నానం॥ శ్లో॥ దివ్యాంబరం  
 మయానీతం విచిత్రంచోత్తరీయకం తస్మాత్తుభ్యంప్రదాన్యామిగృహ  
 ణాసురమర్దని॥ వస్త్రం॥ శ్లో॥ తప్తహేమమయంచారు బ్రహ్మసూత్ర  
 మనిర్మలం॥ గృహణత్వంచయోదేవీ గౌరీమంగళదాయని॥ యజ్ఞోప  
 వీతం॥ శ్లో॥ అజ్లుశ్యముద్రాధరణాదియుక్తాస్తాద్భుతజ్జ్యోతిశ్చ  
 బద్ధం మాణిక్యముక్తాఫలవిమృషైశ్చ గోమధివైడూర్య కృతాంశ్చ  
 హారాః॥ ఆభరణమ్॥ శ్లో॥ మలయాచలసంభూతం శీతలంప్రియ  
 ముత్తమం విలేపనంమహాదేవి చందనంప్రతిగృహ్యతామ్॥ గంధాః॥  
 శ్లో॥ అక్షతాః ధవళాహారాః హరిద్రాచూర్ణసంయుతాః॥ అను  
 గృహ్యతుమేదేవి వాఙ్మితార్థ ఫలప్రదే॥ అక్షతాః॥ శ్లో॥ హరిద్రా  
 చందనం దేవి కుంకుమాగరుసంయుతమ్॥ సువాసితమిదంద్రవ్యంమయా  
 దత్తంతపప్రదే॥ హరిద్రాదికం సమర్పయామి॥ అథ పుష్పాణిపూజ  
 యామి॥ అథాంగపూజా॥ మహాదేవ్యై నమః - పాదాపూజయామి॥  
 గిరిజాయై నమః॥ గుల్ఫా॥ లోకజననైవ్యై నమః - జానునీ॥ లోకమాతే  
 నమః - జంఘే॥ పుణ్యమూర్తయై నమః - ఊరూ॥ శంభుప్రియాయై  
 నమః - కటిం॥ అధోక్షజాయై నమః - నాభిం॥ శర్వాద్యై నమః -  
 హృదయం॥ కపర్దిన్యై నమః - వక్షస్థలం॥ తురంగనిలయాయై నమః -  
 భుజౌ॥ అమౌఘజం నాయై నమః - హస్తా॥ శక్తిమిత్రై నమః - కుక్షిం -  
 శుభాయై నమః, ముఖం॥ ధర్మశ్చక్రతాయై నమః - కిరీటం॥ శర్వాద్యై నమః  
 లలాటం॥ లోకమాతే నమః - శిరః॥ శ్రీగౌరీదేవితాయై నమః - సర్వా  
 ద్యంగాని పూజయామి॥ అథ నానావిధవిమిశ్రితపుష్పాణి॥ అథ గౌరి  
 అష్టోత్తర శతినామపూజాం కుర్యాత్॥ శ్లో॥ దళాంగంగుగ్గులంధూపం  
 సుగంధం సుమనోహరం॥ తపస్వియార్ఘ్యమానీతం గృహణపరమేశ్వరి॥  
 ధూపం॥ శ్లో॥ నాజ్యమగ్నిప్రకాశాధ్యం కోటిసూర్యసమప్రభం॥



చక్రదీపం మహాదేవి సుభగారైవ సమానుతే । దీపం । భక్త్యాంశ్చ  
వివిధాదిన్యాక శాన్తానామపాచితాక । పృథులడ్డుకసంయుక్తా  
గృహాణవరమేత్వరంజితేష్యం హస్తాప్రత్యక్షయామి । పాదాప్రత్యక్ష  
యామి । శుద్ధాచమసి యనమర్పయామి ॥ శ్లో॥ పూగీఫలసమాయుక్తం  
నాగవల్లికలైర్యుతం । కర్పూరచూర్ణసంయుక్తం తంబూలం పృతి  
గృహ్యతాం । తంబూలం ॥ శ్లో॥ పంచవర్తసమాయుక్తం స్వాదు  
కర్పూరసంయుతం । చంద్రనీరాజనందేవి । గృహాణహరివల్లభే । నీరా  
జనం ॥ శ్లో॥ సువర్ణపుష్పసంయుక్తం మల్లికా కునుమాన్వితం । శతప  
త్రైశ్చకల్పారైర్దదామికునుమాంజలిమ్ । లక్ష్మీంక్షీర...సమానుతే ।  
మంత్రపుష్పం । యానిక...చ... మహేశ్వరి । వృక్షక్షణం । మంత్ర  
హీనం...భవంతు । క... శ్రోత్రే ఆయుష్మాభివృద్ధిరస్తు । అథ బ్రహ్మది  
కుంచపాలిక దేవతాభ్యోనమః షోడశో... గార...మి । అథ ఫలప్రదా  
నాని దద్యాత్ । ఆశీర్వాదః । ఏవంసాయం పాత్రకాలయోః గారీ  
గంధర్వ పూజాం కుర్యాత్ । అథ నీరాజనమ్ । కేచిత్ విరిణీపూజాం  
కుర్యాత్ । ఇతి గారీపూజాసమాప్తా ॥

అథ బ్రాహ్మణసభాపూజా. (సడస్యం)

శ్లో॥ యశ్శివోనామయాపాభ్యాం...సర్వభ్యో మహాజనేభ్యోనమః  
ఆచమ్య-ఏవంగుణ.... శుభతిథౌ దుపత్యోః ఆయుష్మాభివృద్ధ్యర్థం  
మహదాశీం చనసమయేషందాద్యవృద్ధిక్పాలకసహితసరస్వతీపూజాం  
కరిష్యామినమః- ఆదానర్చి ఘ్ననపరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి  
పూజాంకరిష్యామినమః- గణాధిపతిపూజాంకృత్వా ॥ శ్లో॥ శారదాశార  
దాంభోజ విదనావడనాంబుజే సర్వదాసంస్వదాన్మాకం సన్నిధింసన్నిధిం  
క్రియాత్ । మహాగుంస్వతిమావాహయామిస్థావయామిపూజయామి  
పూర్వాక్షరీత్యలప్తదిక్షుదక్పాలకానావాహ్వా ॥ అథ షోడశోపచార  
పూజాంకుర్యాత్ । దుపత్యోః ఆయుష్మాభివృద్ధిరస్తు పురోహితీపూజా  
విశ్రుగంధ పుష్పతాంబూల సువర్ణాదికం ఉభయత్రదద్యాత్ । సభా  
యనమః-గంధపుష్పాక్షరి తంబూలఫలక్షివాదిభిఃసభ్యాప్రపూజ  
యేత్ । సర్వేషామహాజనానాం శ్రీమహావిష్ణుర్వయాపాణాంబ్రహ్మచ

సాంకర్యత్రయమాన్యసానాని॥ సుఖాసనానీతి సభావాక్యం॥ అత్ర  
వేదికాస్థితౌ శేష విద్యజ్ఞసమహజనేభ్యోనమః... ఫలాని రామయ్య  
గారు... ఫలాని సీతయ్యగారు పిల్లకాయకు వివాహంచేస్తూ బ్రాహ్మ  
ణులకు అనేక సువర్ణపుష్పములు - దంపత్యోః సూతన వస్త్రాదికం  
దద్యాత్॥ మంగళహస్తీః దద్యాత్॥

ఇతి సదస్యమ్.

అలకనామకౌత్సవః

వివాహాదినాత్ చతుర్థదినే సాయంతనే పరఃకోపితస్స అన్యత్ర  
గచ్ఛతీతి సాంప్రదాయః॥ తతః పరసమీపే వధూమానీయ-అత్ర పరస్య  
సూతన వస్త్రాభరణాదీకదత్వా॥ బంధుసమహజనేభ్యో తాంబూలాదికం  
దద్యాత్॥ కన్యాపితావా అథవా కన్యాభ్రాతావా గృహమానీయ  
ప్రసన్నంకారయేత్॥ శ్లో॥ వైవాహికచతుర్థాహ్నా స్సాయంరుప్తేభవే  
ద్వరః॥ తథా వస్త్రాదికందత్వాన్ ప్రసన్నంకారి యద్వంశమ్॥ అథ శేషహోమ  
శేచిత్ సకుర్వంతి॥ శిష్టాచారేణ గ్రాహ్యమితి కమలాకరభట్టాదయః॥

కంకణనిష్ఠనమ్.

దంపత్యోః మంగళస్నానంకుర్యాత్॥ తతః కుభ్రవస్త్రాణి ధృత్వా॥  
భాషికంబధ్వా॥ తతః గృహమధ్యేహ స్త్వయమాత్రం చతురశ్రంగారీ  
వర్ణం మృణ్మయేనానులింబ్య॥ పంచవర్ణతండులచూర్తైశ్చ తురశ్రంపుష్క  
రాకారం (పద్మాకారం) లిఖత్వా॥ పాగ్భాగే గారీ దేవీం ప్రతిష్ఠాప్య॥ తతః  
జలసంభద్యయం నిధాయ॥ కులాలనిర్మితమృణ్మయ పాత్రాని నిధాయ -  
మంటపస్య పరిత స్తంతుభిర్వృష్టయిత్వా॥ వద్యం॥ శ్రీయమకులమును  
రూపును॥ ప్రియము కుంభలక్షణం బు బాంధవవిద్యా శ్రేయముగల  
పరుసకు కన్యాయుతుగా జేయవలయు సధికప్రీతిః॥ ఇదవరేణ లిఖత్వా॥  
ఆయుధప్రత్యామ్నాయ లిఖిత పరశ్రంగారీ దేవీసమీపే ప్రతిష్ఠాప్య॥  
సువాసిన్యో ల్రియంప్రీతే దీపపాత్రద్వయం గృహీత్వా వధూవరా  
భ్యాం సహమంటపస్య ప్రదక్షిణానికుర్యాత్॥ మంగళాష్టకానిపఠిత్వా॥  
పాగ్భాగే త్ర శేష దీపాన్నిధాయ॥ జగదేశవీరం॥ ఉదధిగాంభీర్య  
వీరం॥ మేరురివధీరం॥ సద్గుణాపారవారమ్॥ అస్మభవతాం॥ వహ్ని

స్పృహతం । సువంశాభిజాతం । సదాచారపూతం । ఉచ్చ్రాయా  
 సేతం । సత్త్వశ్రీసమేతం । త్రిధువనాభ్యాతం । దిగంతవిశ్రాంతకీర్తి  
 మనంతవిభూతిమ్ । యావదాచంద్రార్కమంశాభివృద్ధయోః । అశ్వగజ  
 గోరథాఽదోళికావాహన చత్రచామర మభటాః పరివారాః యస్యై  
 వంక్షేమస్తైర్మబలంచ । ధైర్యంబహవః పుత్రాఃపౌత్రబలంచ తవవధూ

వరా భవతాం, భూత్యైర్భవతాం నిరంతరం దీర్ఘమాయుః । పాక్తి  
 వృత్త్యాదితి పూర్వదిగ్భాగే ఇన్ద్రోదేవతాఇంద్రప్రసాదా ద్వాజ్ఞాభి  
 వర్ధనమత్నుతే । తేనప్రాచీం దిశంజయతి, తందక్షిణా పరివహంతి ।  
 దక్షిణదిగ్భాగే యమోదేవతా యమప్రసాదా దాయుష్మాభివర్ధన  
 మత్నుతే । తిలప్రత్యంచమావర్తయంతి, క్రతీచీ దిగ్భాగే వరుణో  
 దేవతావరుణప్రసాదా త్వత్ప్రపాతాభివర్ధనమత్నుతే । తేనప్రతీచీం  
 దిశంజయతి । తిముదీచీతిష్ఠంత్యువావహంతి । ఉదీచీదిగ్భాగే కుబేరో  
 దేవతాకుబేరప్రసాదా ద్ధనధాన్యాభి వర్ధనమత్నుతే । తేనోదీచీందిశం  
 జయతి । సర్వదిగ్భాగే బ్రహ్మదేవతాబ్రాహ్మణప్రసాదాచ్ఛత్రుజయ  
 మత్నుతే । ఇతిదేవతాప్రార్థనంపృత్యా॥ నాకదేవతాభ్యోనమః బలిము  
 జకపురస్కరం ప్రాగ్భాగేనిక్షిపేత్ । వధూవరానువాసిన్యాచ అర్ఘ్య  
 త్రయాణి దత్వాఽచమ్య । శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం..... మహాజనేభ్యో  
 నమః । ఏవంగుణ...ర్థం గౌరీసీలలోహిత పూజాఖ్యం కర్మకరిష్యమా  
 నస్త...పుణ్యావావాచనం కరిష్యామి । ఆదానిర్విఘ్నేన పరిసమా  
 ప్త్యర్థం గణాధిపతిపూజాం కరిష్యామినమః॥ గణాధిపతిపూజాంపుణ్యా  
 వావాచనంచకృత్వా । ఆచమ్య...ఏవంగుణ...శుభతిథౌ కంఠత్యోః  
 ఆయుష్మాభివృద్ధ్యర్థం గౌరీసీలలోహిత పూజాం కరిష్యామినమః॥ గౌరీ  
 సీలలోహిత దేవతాయైనమః । ఆవానాది షోడశోపచారైర్భ్యర్చ్య  
 ఆశ్రమజ్ఞానై వేద్యమర్యాతే । శ్లో॥ సీలలోహితసూత్రాభ్యాం పుత్ర  
 పౌత్రప్రదాయినీ దీర్ఘాయుష్యనువాప్నోతి కన్యాంకతేతుబంధనం । కన  
 కరణతీతసూత్రం గంధపుష్పాదిపూజాబహువిధకుఢనాదంబ్రాహ్మణాశీ  
 శ్మయేతి॥ విలసతిశుభలగ్నకన్యకాకంఠమధ్యేఉదయతిరవిబింబంమంగ  
 దీర్ఘమాయుః । సీలలోహితధారణము-అస్తు ఏవంగుణ... ప్రీత్యర్థం

దంపతీ సమావేశనాఖ్యం కర్మకరిష్యామితి సంకల్ప్యః కేచిత్పూర్వః  
 గర్భాధానమితి సంకల్పంకరోతి॥ నారీకేశఫలపుష్ప తాంబూలదక్షిణా  
 దికంగృహీత్వా॥ ఉత్తరోవరః॥ ఆరుహ్యారుమధాపి...దీర్ఘాయుషం  
 చాక్షజః॥ దంపత్యోఃసంవత్సరంభవేత్॥ పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిస్సాధ్యదిత్యే  
 షం మనురబ్రవీత్॥ యదాగ్గోదేవో జాతో హేరంబః సదేవస్సుమతిః  
 దదాతు॥ యథాభూయాద్విశ్వస్సతే ఆయుష్షంచఆరోగ్యం॥ విష్ణోర్వ్య  
 త్రేయః భూయతేస్మాకమహామహర్పతిః॥ పరమేశ్వరోయథాభూత్వై  
 విభూతిమాన్సుమాఅప్తభోగాంశ్చభోగాదింధ్రవనంప్రదద్యాత్॥ ఉప  
 దేవాత్పక్ష్య స్సుమాంగల్యం మసంతదోజాయతే॥ భాస్కరఽజో ఇందు  
 ర్యశః॥ కుజోహ్యరోగ్యం బుధఃప్రజ్ఞాం జీవోవిద్యావృద్ధిం శుక్రోదీర్ఘ  
 జీవంచ మండశ్శాంతిం ప్రమోదతమో గ్రహవేతాని ఫలానివృదిశే  
 యుః॥ గంగాదీనీమాని సర్వతీర్థాని వదేవదేమంగళవదానిభవేయుః  
 అస్మాంజాతఃపుత్రోవిక్రమార్క సమవరాకమస్సాత్ ఇమాదంపతీ  
 జగదేకవీరం హుతవహవీర్యం॥ మేరుసమధీరం॥ సుగుణాలవాలం  
 వహ్నిసుపూతం॥ సువంశాభిజాతం॥ సదాచారపూతం॥ త్రిభువనాభ్యాతం॥  
 దిగంతవిశ్రాంత కీర్తిమనంత విభూతింపుత్రం విందేతామ్॥ యావదా  
 చంద్రార్క వంశాభి వృద్ధిస్సాధ్య దక్షగజగోరథాందోళికా వాహన  
 ఛత్రచామరా శృంగంతవిభవాన్సంత॥ క్షేమస్తైర్యబలం॥ ధైర్యబలం॥  
 గృహేధనరత్నాదిబలం॥ భావపుత్రబలం॥ పౌత్రబలం॥ వధూవరావిందే  
 తాం॥ నిరంతరమష్టైశ్చ ర్షాయురారోగ్యబలంచ విందేతామ్॥ యథా  
 స్థానముపవిశ్నోఃసమావేశనముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు...సత్సం  
 తానసాభాగ్య ఫలావాప్త్యర్థం ఫలప్రదానాని కరిష్యామినమః॥ శ్లో॥  
 ఫలంమనోరథఫలం...చ్ఛమే॥ శ్రీలక్ష్మీనారాయణప్రీత్యర్థం ఇదంఫలం  
 సతాంబూలంసదక్షిణాకంతుభ్యమహాసంప్రదదే (నమమ) ఫలదానాని  
 దద్యాత్॥ అథ వంశపాత్రీద్యయంనిధాయ॥ (వధుపుయొక్కయు వరుని  
 యొక్కయు - శూర్పవా కునములను రెండును అచ్చటనుంచి ఆలంక  
 రించి వానియందుంచవలసిన చీరె- రెవిక - అద్దం - కాటుక్కాయ-

కాంచూలం- ఫలం- పుష్ప - నల్ల పూసలు-చియ్యం మొదలగు నుదా  
రములను రెంటియందుంచి అచ్చట ఉమామహేశ్వర పూజచేసి-  
వరుని యొక్క తల్లిగారికి- పెళ్లి కుమార్తెయొక్క తల్లిగారికి - వారికి  
పీరును పీరివాడును చిన్నదానిచే నిప్పించవలెను తత్రమంత్రాః శ్లో!  
వంశోవంశకరశ్చేష్టా వంశోవంశవివర్ధనః । అనేనవంశదానేన తుష్టా  
వృద్ధిం కరోతుమే । వంశపాత్రమిదంపుణ్యం వంశజాత సముద్భవం  
దానానాము త్రమందాన మతక్వాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥ తతఃపిణిచాగ్రధ  
సంకుర్వాత్ శ్లో! పిణిచేత్రముమాదేవి మహేశోగిరిజావతిః । అతస్త్యం  
పూజయిష్వామి పిణిచేనర్వకామదాం ఆశీర్వాదః । తతఃకంకణవిమో  
చనం శ్లో! కంకణంమోచయాన్యద్య రక్షాస్మిన్ సకదాచన । మయి  
రక్షాన్తిరాంబధ్యా దేవతం గచ్ఛకంకణ । ఇతి కంకణ విసర్జనం  
కుర్వాత్ । తతఃవసంతమాధవపూజాంకరిష్వామి । వసంతమాధవ . దేవ  
కాభ్యోనమః । పోడశోకచారై రభ్యర్చ్య (కమ్మకడియం) అనురంకు  
వస్తువులను ఆచార్యుడు పూర్ణ కలశమునందుంచవలెను. అప్పుడువర  
పూర్వకము శ్రీయస్కరమనియు, వధూపూర్వకమైనచో శ్రీప్రజా  
భివృద్ధియని తెలియవలెను) అప్పుడుమంత్రముశ్లో! దేవేంద్రాణిసమ  
స్తృభ్యం దేవేంద్రపీయభామిని మార్జయేదు త్రమాంగేతు జంకుత్వో  
మనవర్ధనం శ్లో! పతివ్రతేమహాభాగ దేవేంద్రపీయభామిని వివాహే  
భాగ్యమాశోగ్యం శ్రియంపుత్రాంశ్చ దేహిమే । వధూవరా శిరసి  
మార్జనం కుర్వాత్ ।

బంధు కట్నములు, (చదివింపులు)

శ్లో! మమంగరీరిమాంసర్వా వధూంపశ్యతసంయుతాః । సాభాగ్య  
మన్యైకత్యాధ వధూంసంప్రీతాఃకంత్రిమామ్ । ఇతివధ్వాః । మంత్ర  
ముచ్చార్ష్య తత్రద్వాత్పనామంవదేత్ శ్లో! యువాంవస్త్రాణిరమ్యాణి  
ధరతాంయువయోశ్చభం మిశ్రావరుణనామానా ప్రదిశేతాంనిరం  
తరం । ఇతివరస్య శ్లో! హిరణ్యవస్త్ర రూపాయ లోకానాంసుఖదాయచ  
కనకాన్యవివృద్ధిం ప్రదేశేషం హిరణ్యమే । శ్రియంకద్యాత్పదా  
రోగ్యం శోభాంపుష్టిం తథామృతం భాన్య ధనం వకున్పుత్రనాయక

వ్యం శతవత్సరమ్ । శ్రీర్వర్ణ యాయుష్యం చారోగ్యం యథాశోభ  
మానం । భూయాతే ధాన్యంధనం వశుం బహుపుత్రలాభం శతనంప  
త్సరం దీర్ఘమాయుః ॥ ఇతి ఉపహారమంత్రా స్సమాప్తః.

తాంబూల దానమ్.

శ్లో॥ పుత్రపౌత్రోధనంధాన్యం నర్వైశ్వర్యాభి వర్ధనం । ఆరోగ్యా  
యుర్యశాంసీశో కృపయాచ జదాతునః॥ దంపత్యోః మిధునతాంబూ  
లందద్యాత్ ।

ఆవృగింతలు.

శ్లో॥ దశవర్షాత్క్రియంకన్యా పుత్రవత్పాలితామయా । ఇదానీం  
తవదాస్యామి దత్తంన్నే హేనపాలయ॥ ఇతి కన్యాహస్తం గృహీత్వా  
క్షీరేణసంస్పృశ్య వరహస్తేనిక్షిపేత్ ॥ ఇతిభర్తృః దశవర్షా...ఇదా  
నీంతవపుత్రస్య దత్తంన్నే హేనపాలయ॥ ఇతిశ్వశురస్యశ్లో॥ దశవర్షా  
...తవపౌత్రస్య దత్తంన్నే హేనపాలయ॥ ఇతి భర్తృపితామహస్య ॥  
దశవర్షా...ఇదానీంతవభ్రాతృశ్చ దత్తంన్నే హేనపాలయ॥ ఇతిభర్తృ  
భ్రాతృః॥దశవర్షా...ఇదానీంతవబంధోశ్చ దత్తంన్నే హేనపాలయ ॥  
ఇతి బంధూనాం॥ ఇతి ఆధీనమంత్రస్సమాప్తః.

ఆ శ్రీ ర్య చ న మ్ .

శ్లో॥ ఆయుర్ద్విర్లుమరోగతాం ప్రియవధూం చైశ్వర్యమవ్యాహతం  
పుత్రైః భద్రగుణాః జదాతుభవతాం సుత్రామ మాన్యంపదమ్ ।  
పారావారసుతావయో ధరతటిపాటీర వంశాంతశ్శ్యామః కామపితా  
పితా మహాపితా శేషాంకశాయీహరిః॥ అస్మాకమాశిషా మోఘై  
రమోఘైరఘహారిభిః॥చిరంజీవచిరంజీవ సుఖభవసుఖభవ॥౧॥ఆయురా  
రోగ్యపుత్రార్థ రాజ్యబంధుసమృద్ధయః॥ భవంతుతే నదావిష్టాఃప్రసా  
దాద్రోగశాయినః । అస్మాకమాశిషామోఘైరమోఘైరఘహారిభిః॥  
చిరంజీవ...భవ॥౨॥ ప్రాక్తిష్ఠత్యాదితిపూర్వదిగ్భాగే ఇన్ద్రోదేవతా  
ఇన్ద్రోదేవతాదా ద్రాజ్యాభివర్ధనమత్నుతే । తేనప్రాచీందికంజయతితం,ద  
క్షిణాపరీవహంతీదక్షిణదిగ్భాగే యమోదేవతాయమప్రసాదాదాయు  
ష్మాభివర్ధన. మత్నుతే తంపత్నంచ మావర్తయంతి ప్రతీచీదిగ్భాగే

వరుణోదేవతా వరుణప్రసాదా త్పుత్రప్రాతాభి వర్ధనమక్నుతే। తేన  
ప్రతీచీందికంజయతి। తముదీచీతిష్ఠంత్యుపావహంతి। ఉదీచీదిగ్భాగేకుటే  
రోదేవతాకుటేరప్రసాదాద్ధనభాన్యాభివర్ధనమక్నుతే। తేనోదీచీందికం  
జయతి। సర్వదిగ్భాగేబ్రహ్మదేవతా బ్రాహ్మణప్రసాదా చ్చతుజయ  
మక్నుతే॥ ఇత్యాశీర్వాదః॥ చిరంజీవ...భవ ॥3॥

మూ॥ కల్యాణేదేవీసుభగేవరూఢం వధోభాగమోషధీప్రబ్ర  
వీమి। ఆకల్యాణేతనువా శోభమానే రయింపుత్రాః సతతందీర్ఘా  
యుః॥ కల్యాణే-దేవీ-సుభగే-వరూఢం-వర్ధ:-భాగం-ఓషధీప్రబ్ర  
వీ-మి-ఆ-కల్యాణే-తనువా- శిశోభమానే- రయిం- పుత్రాః- సతతం  
దీర్ఘం ఆయుః॥

ఘ న క న న.

కల్యాణేదేవీదేవీకల్యాణే కల్యాణేదేవీ శుభగే శుభగే దేవీ  
కల్యాణేకల్యాణేదేవీసుభగే। దేవీసుభగేసుభగేదేవీదేవీసుభగే వరూ  
ఢం వరూఢం శుభగేదేవీ దేవీశుభగే వరూఢం। శుభగే వరూఢం  
వరూఢం శుభగేసుభగే వరూఢం వధోవధో వరూఢం శుభగే  
సుభగేవరూఢం వర్ధః। వరూఢం వధోవధో వరూఢం వరూఢం  
వధో భాగంభాగం వధోవరూఢం వరూఢంవధోభాగం। వధోభా  
గంభాగం వధో వధో భాగమోషధీ రోషధీర్భాగం వధోవధో  
భాగమోషధీభాగమోషధీ రోషధీర్భాగం భాగమోషధీః ప్రపాష  
ధీర్భాగం భాగమోషధీః ప్ర । ఓషధీః ప్రపాషధీ రోషధీః ప్రబ్రవీమి  
బ్రవీమి ప్రాషధీరోషధీః ప్రబ్రవీమి । ప్రబ్రవీమి బ్రవీమి ప్రప్రబ్రవీ  
మి। బ్రవీమితి బ్రవీమి, ఆకల్యాణే కల్యాణాకల్యాణే తనువతనువా  
కల్యాణా కల్యాణేతనువా కల్యాణేతనువా తనువాకల్యాణే కల్యాణ  
తనువా శోభమానేశోభమానే తనువాకల్యాణే కల్యాణేతనువాశో  
మానే। తనువాశోభమానే శోభమానే తనువా తనువా శోభమా  
రయిగ్ంరయిగ్ం శోభమానేతనువా తనువాశోభమానేరయిం। శో  
మానే రయిగ్ంరయిగ్ం శోభమానే శోభమానే రయిం పుత్రా  
శోభమానే శోభమానేరయింపుత్రాః। రయిం



తాఁ పుత్రాన్రయిగ్ం రయిం పుత్రాత్ తనతగ్ం సతతం పుత్రా  
న్రయిగ్ం రయింపుత్రాసతతంః పుత్రాత్తనతగ్ం సతతం పుత్రాత్  
పుత్రాత్తనతం దీర్ఘ దీర్ఘగ్ం తనతగ్ం సతతం పుత్రాత్ పుత్రాత్ తనతం  
దీర్ఘం । సతతం దీర్ఘం దీర్ఘగ్ం తనతగ్ం సతతం దీర్ఘ మాయురాయుర్దీ  
ర్ఘగ్ం తనతగ్ం తనతం దీర్ఘ మాయుః । దీర్ఘమాయురాయుర్దీర్ఘం  
దీర్ఘమాయుః । ఆయురిత్యాయుః । రవిష్ణుశ్చక్రియండదాతు । వశువతిః  
వశూః డదాతు । కుబేరశ్చధనండదాతు । సర్వాదేవతా అమృతండదా  
తు । అధోకరంచ బహుపుత్రంచ । లక్ష్మీంచకీతికండదాతు । తతస్సు  
లక్షణగ్ం సుభద్రంచ । వాయువేగా మ్తరంగమ త్రగజా మ్మఖాసంచ ।  
సుకృతారోమాగణః సుజనస్సుపోషణః మాసేమాసే సఫలమాదిత్యో  
డద్యాత్ । తేజోడద్యాచ్ఛండకళాంచ । మంగళస్సుమంగళంచ బుధ  
శ్చ దీర్ఘబుద్ధిచ మంత్రమంత్ర రహస్యంచ । శుక్రస్సౌఖ్యంచ శని  
శ్చాంతంచ । రాహురాజ్యంచ । కేతునా ప్రబలగ్ం సహస్రగావో విభవం  
భవంతు భవతాం దీర్ఘ మాయురై శ్వర్యమాధిపత్యం । స్వస్తి సర్వగ్రహ  
స్సనక్షత్రా శ్శుభఏకాదశస్థాన ఫలదావరదా సుప్రీతా స్సుముహూ  
రా సుప్రసన్నా వరదా భవంతు చిరంజీవ...భవ । ౫॥

దేవస్యగృహే మునయోవసంతి దేవానాంకవయః సార్థినాసః ।  
దేవా ఇదం మేనుమనస్యమానౌ దివి దేవావసవో దీర్ఘ మాయుః । అగ్ని  
రివశుచిర్భవ, ఆదిత్య ఇవ తేజోభవ, విష్ణురివశ్రీమాభవ, బ్రహ్మాయు  
రాయుర్భవ, ధాన్యం-ధనం-వశుం బహుపుత్రలాభగ్ం, శతసంవత్స  
రం దీర్ఘ మాయుః । చిరంజీవ...భవ ॥ ౬॥

జగ దేకవీరం, ఉదధిగాంభీర్యవీరమ్, మేరురివధీరమ్, సద్గుణా  
శారవారమ్, అన్యభవతామ్, వహ్నిస్సుపూరిమ్, సువంశాభిజాతమ్,  
సదాచారపూరిమ్, ఉచ్చయోపేతిమ్, సత్యశ్రీసమేతిమ్, త్రిభువనా  
ఖ్యాతిమ్, దిగంతవిశ్రాంతి కీర్తకమనంతి విభూతిమ్, యావదాచంద్రా  
ర్కంవంశాభివృద్ధయే, అశ్వగజగౌరధాందోళికావాహన ఛత్రచామర  
సుభటాః పరివారాః, యస్యైవంక్షేమస్త్యైవంబలంచ । ధైర్యంబహువః  
పుత్రాః పౌత్రబలంచ । యువానధూనైభవతాం భూత్యైభవతాం

నిరంతరం దీర్ఘమాయుః || చిరం...భవ! ౭1 ఇమేక్రియేష్టహస్తే  
 సుగంధేవకస్థైః పుష్పజాయమానైః ప్రమోహనైరభిమన్యమా  
 నైః పుత్రైః పౌత్రైః శిష్యైః సర్వతాపీర్షి మాయుః || చిరం...భవ! ౮1 యదా  
 శిషోవాచ యదేవధేంద్రో దేవానామధిపోగ్నిర్దిశాంజ్యోతిషాం యమో  
 వై వన్యతః పృథానిర్ముతిర్యాతుథానానామపాంపరుణోధివతిః కుబే  
 రః ఈశానాం గణానాం వాక్ బ్రహ్మముషీణాం జమగ్నిస్తస్మాదాహు  
 స్తయోపుత్రౌ పౌత్రౌ వశూ యజమానాయ రయిమాదేహీ  
 శతమితి సంపత్సరం పీర్షి మాయుః || చిరం...భవ! ౯1 శ్రియం దద్యాత్సదా  
 రోగ్యం శోభాం పుష్టితథాయశః || ధాన్యం ధనం కశూన్పుత్రా నాయు  
 వ్యం శతవత్సరమ్ || చిరం...భవ! ౧౦1 సుపత్కరం భవేత్ పుత్రపౌత్రౌభి  
 న్మద్ధిస్తాన్యదిత్యేవం మనురబ్రవీత్ || యదాగ్రేదేవో జాతో హరంబః ||  
 గదేవస్సుమకండవాతు || యథాభూయాద్విశ్వస్మజే ఆయుష్యంచ తరో  
 గ్యం విష్ణోర్యశేయః || భూయతే స్మాకమహర్పతిః || వరమేశ్వరో యదా  
 భూత్యైరిభూతమా అమానప్తభోగాంశ్చభోగాదిండ్రవంశ్రుదద్యాత్  
 ఉపదేవాత్సద్య స్సుమాంగ్ సుసంపదోజాయంతే || భాస్కరటజో  
 ఇంద్రయశః || కుజోహ్యరోగ్యం బుధః ప్రజ్ఞా జిహ్విద్యావృద్ధిం కురో  
 పీర్షి జీవంచ మండక్యాంతం ప్రమాదంతమా గ్రహావేతాని ఫలాని  
 వ్రదిశేయః || గంగాదినీమాని సర్వతర్థానపదేవదే మంగళప్రదానిభవే  
 యః || ఆస్యాంజాతః పుత్రోవిక్రమార్క సమవరాక్రమస్సాస్యత్ ||  
 ఇమాదంపతీ చిరంజీవ...భవ! ౧౧1 పుత్రైః పౌత్రైః శిష్యైః సర్వతాపీర్షి ధన  
 ధాన్యయుతంగృహం దారాన్సుగుణసంపన్నా భూయాను స్తే నిరంతరమ్  
 చిరంజీవ...భవ! ౧౨1 శ్లో! అష్టపుత్రధనం వస్తు శతపుత్ర్యో భవం  
 తువః || వ్యాధినారహితం దేహం గేహం స్వర్ణాద్యలంకృతమ్ || చిరంజీవ  
 ...భవ! ౧౩1 నిర్యాధినాశకీరేణ మససాచ నిరాధినా || పూరియన్నర్థ  
 నామాశా స్త్వంజీవశరదాంశతమ్ || చిరం...భవ! ౧౪1 త్వాంతిస్తేజో  
 యశస్సత్యం యుద్ధేదోర్బలము త్రమః || భూయాను స్తే మహావిష్ణోః కృప  
 యాపరయాసదా || చిరంజీవ...భవ! ౧౫1 దీధూయమాధనత్యేన యశ  
 సాపిదిగంతరే తేజసాచబలేనాపిచిరంజీవ...సుభభవ! ౧౬1 రవిశ్చంద్ర

స్తథాభామో బుధోదేవ గురు స్తథా! తుకశ్శని స్తథా రాహు కేతూ  
 సంతు నుఖప్రదాః చిరంజీవ...భవ! ౧౭! గృహేతే సంపన్నంతు!  
 నిత్యశీఘ్రేస్తుతేనదా । మంగళ చనిత్యాని । పరంతాంతుందిలేచతే!  
 చిరం...భవ! ౧౮! ఛత్రచామరసంయుక్తాఃదాన్యస్త్యావృణ్యతాంసదా!  
 గజాంతమహదైశ్వర్యంభూయాచ్ఛివిః సేవయా! చిరం...భవ! ౧౯!  
 ధనం కనకవస్త్రవో విపుల దాసగానీజనం మదేభ భటఘోటకం రథ  
 సమేతసేనాయ ౦! భవేన్మురరిపుష్పియా చతురలోచనో పాంతయో  
 ర్నిరీక్షణసకా త్రవప్రచురకొటిసంఖ్యాధనం! చిరం.. భవ! ౨౦! గృహం  
 కనకశోభితం వదనమస్తు విద్యోజ్యుః । వపుర్బల విరాజితం హృదయ  
 మస్తుసత్త్వాంచితం! భవంతుతవశత్రవోఘవతుకాందిశికానరంసుహృ  
 జ్జన సమాగమం భవతుతే సదాహర్నిశం! చిరం...భవ! ౨౧! కల్యా  
 ణాన్యనిశంభవంతుభవనే శ్రీవేంకటేశవభాః! ప్రేమాస్తుత్వయిరామ  
 చంద్రకరుణా సంవర్ధతాంసర్వదా! శ్రీమచ్చంద్రిధర ప్రసాదమహిమా  
 త్వయస్తు నిత్యంముదా । లక్ష్మీస్తిష్ఠతుకోకగేహనివహేష్వత్వంతసం  
 ప్రీతితః! చిరం...భవ! ౨౨దారాభద్రగుణాభవంతుభవతామారోగ్య  
 మః ధతాంపీడ్యంతామథ శత్రవోనియత మహ్మయుశ్చసంవర్ధతాం!  
 శ్రీలక్ష్మీకుచ కుంకుమాంకితనిజోరఃపీతపాటీరవా! శ్రీవిష్ణుజాగదీశ్వ  
 రోవిదిశతు ప్రాచుర్యసత్త్వం...! చిరం...భవ! ౨౩! ఆరోగ్యంచనుమం  
 గళంప్రియపథూరాదిత్య తేజఃపరం ంర్తిశ్చంద్ర మరేభకుండ కుముద  
 క్షీరోదనీరోవమా! పాడిత్వంచ సుకర్మసుప్రతిదినం ప్రీతిశ్చధర్మజ్ఞతా  
 వాచాః త్వమమేయనస్తునిచయంధాన్యంచ భూయాత్త్వయి! చిరం...  
 భవ! ౨౪! వృషాకపాయీ ప్రియవల్లభస్త్యా మనఃత భోగాచిత దివ్య  
 దేహః । వినాయకోయస్య మహన్నియోసా దీర్ఘాయుషం పుత్ర  
 యుతంచకుర్యాత్! అస్యాభావృషాకపి(ని) హరివిష్ణూవృషాకపీతినై  
 ఘంటిక ప్రామాణ్యాత్ -హరః విష్ణుశ్చేత్యభః :- వృషాకపి-ఆవర్త్యం  
 శ్రీవృషాకపాయీ(సూ) వృషాక వ్యగ్నికుసిత కుసీదానముత్త ఇతి  
 ఏ-ఆదేశోదేవచ ప్రియశ్చాసావల్లభః ప్రియవల్లభఃవృషాకపాయాః  
 ప్రియవల్లభః । వృషాకపాయీప్రియవల్లభః, శ్రీమదాదినారాయణః

గాఢిప్రియశ్చ త్యపిధ్వనిః - కీపుకః శ్రీమన్నారాయణ ఇత్యాకాంక్షా  
 యాః-అసంతభోగాః- వివృదేహః- సంతః-శేష-తస్యభోగః- కా  
 యః-తస్మిన్-అంతః-దివిభవం-దివ్య దేహః- యస్య-సతథోక్తః-సవి  
 క్తః-అంతోయేమాంతే-అనంతః- రాదృశాః భుక్తుత ఇతి భోగాః  
 త్రై-అంచితం పూజితం- దివ్యః-దేహః-కాయం యస్యసః-ఇతిధ్వనిః  
 వీనా-పక్షిణా- నాయకోవినాయకః- గరుత్మానిత్యర్థః- లంబోరద  
 శ్చేతిచధ్వనిః- యస్యపరమేశ్వరస్య మహాక- (పిముఃపే)మవిషయః-  
 అనాపరమేశ్వరోనారాయణః సదాశివశ్చ, తాం, భవంతం, దీక్షుకం,  
 ఆయుర్యస్యసః, దీక్షుకాయః, తం, తథోక్తం, పుత్రీశ్చపుత్రాశ్చపుత్రాః  
 త్రైయ్యుతం, సంతతం, బహుపుత్రీ పుత్రీకాసంయుతం, కుర్వాదిత్యాశ్చ  
 ర్వాడః-౧౫- అత్రశబ్దశ్చక్రిమూలావాచ్యాతి శాయివ్యంగ్యః, సతు  
 శ్లేషః విశేష్యస్యశ్చిష్టత్వాత్- శ్లో- వాహీకృత మహాధేను గణాధిప  
 వినాయకాభవతాంభవతాంభూత్రైపార్వతీపరమేశ్వరా- ఆస్యార్థః-  
 పార్వతీం వాతీతి పార్వతీపః, రమాయాః, ఈశ్వరోరమేశ్వరః, పార్వ  
 తీపశ్చ, రమేశ్వరశ్చ పార్వతీపరమేశ్వరా, తే, కీపుకావిల్యా కాంక్షా  
 యాః వాహీకృత మహాధేను గణాధిపవినాయకా, ధేనూనాంగణ్య  
 ధేనుగణః- మహాంశ్చసా, ధేనుగణశ్చ మహాధేనుగణః, మహాధేను  
 గణస్య, అధిపః, మహాధేనుగణాధిప- పృషభృత్యర్థః, వీనాం, పక్షి  
 ణాం, వినాయకః, గరుడిత్యర్థః, వాహా, సంవద్య మానాకృత  
 వాహీకృతే, వాహీకృతే మహాధేనుగణాధిపవినాయకా, యాభ్యృ  
 తే, వాహీకృత మహాధేనుగణాధిప వినాయకా- రాదృశవిశేషః  
 విశిష్టే, హరిహరా, భవతాం- యుష్మాకం భూత్రై విశ్వరూప  
 భవతామిత్యా శీర్వాడః చిరంజీవచిరంజీవ సుఖభవసుఖభవ-౧౬-

అథ దేవలోకే కింత్వముష్మిక- తేజోరూపందృష్త్వా- దేవ  
 ఋషయః- వప్రచ్ఛురిదంబ్రస్మా- అథబ్రహ్మవీత్- శృణ్వంతు దేవ  
 ఋషయః- పరమానందరూపేస్మిన్ స్వర్గలోకోన్వర్ణమయః- తస్మిన్  
 కల్పవృక్షోమణివృధః- తటిత్పుధః- సోమసూర్యవృధః- నానావర్ణ  
 సుబుధి- కాథేకాథేనువర్ణభమ్- కాశ్వతవర్ణందివ్యరూపంచ- సువర్ణ

క కమయః॥ సమృద్ధోఽమృతఫలః॥ సులక్షణో వేదోఽసాశరతరుర్నామ  
యుష్మాకపాతులమూకపాతుసర్వాకపాతు ఆర్థస్యేవంచితమేత్॥  
ప్రజాపతిః ప్రజామాయాస్వర్షకరండదాతుః॥ విష్ణుశ్చక్రియండదాతుః॥  
నకుపతిః నకుకాడదాతుః॥ సర్వాదేవతాలమృతండదాతుః॥ అథ శ్రీకరః చ  
బహుపుత్రః చ లక్ష్మీశ్చ కీర్తిండదాతుః॥ తదస్యలక్షణం సుభద్రంచ  
మూగణం॥ సుశీలస్యపాషణం॥ మాసేమాసేసఫలమాదితోడద్యా  
త్రేతోడద్యాచ్చండ్రశ్చేతోబలః చ-మంగళస్సమంగళంచ బుధశ్చక్షీర్ష  
బుద్ధించ॥ జీవోమంత్రరహస్యంచ॥ శుక్రసాఖ్యంచ॥ శనిశ్శాంతించ॥  
రాహురాజ్యంచ॥ కేతునావబలగం సహస్రగావోభవంతిభవతాం  
దీర్ఘాయురైశ్వర్య మాధికత్యమ్॥ యుష్మాకం భూయాత్ చిరంజీవ  
...భవ॥ ౨౭॥

ఇత్యాశీర్వచన ప్రకరణం సమాప్తం.

అథ మహదాశీర్వాదః.

1. మహద్యోనమః స్వస్తి మంత్రాధా సృత్యాస్సఫలా స్సం  
త్పత్తి భవంతో మహంతోను గృహ్లాంతుః॥
2. అసయోర్దంకర్యో శ్చిశోశ్చ యథోక్తం దీర్ఘాయుష్యం భూ  
యాదితి...భవం...తు॥
3. ఆస్మిన్ ముహూర్త స్సముహూర్తే భూయాదితి భవంతో  
మహంతోను గృహ్లాంతుః॥
4. ఏతల్లగ్నాపేక్షయా ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహణాం  
శుభస్థానఫలావాప్తిరస్మితి భవంతో...గృహ్లాంతుః॥
5. శ్రీమతాం తత్రభవతాం మహతాం భూమరాణాం శ్రీమ  
త్పదార విండమూలే కృతప్రణామా కృతాంజలిపుటా విమా  
దంపతీ॥ శ్రీధ్వావంతో, మేధావంతో, బ్రహ్మవంతో, ధారణావంతో,  
బహుపుత్రవంతో, బహుమిత్రవంతో, ఋద్ధినుంతో, బుద్ధినుంతో, ధన  
ధాన్యవమృద్ధి వంతోచ భూయాస్తామితి భవంతో... గృహ్లాంతుః॥
6. ఇమాదంపతీ సుఖాలింగితాంగౌ, దయాభావపాంగౌ, విశు

జ్ఞాంతరంగా, జరాసత్ప్రసంగా, కృతకృత్సభంగా, విపాపాను  
వంగా. శుభాత్మియలింగా, గుణాధిక్యంతు గౌరవ భూయాస్తామితి  
భవంతో...గృహ్లాంతు!

7. ఇమాదంకతీ సువాససా, సుమనసా, సువర్చసా, నిరంతర  
విధిహుత జాతవేదసా, నిజతను వ్రీభాతి రస్కృత తమసా అవిరళ  
సవనవద్యశ్శమానవపుషా, హేలాః సితవచసా, మాలాలంకృతశ్శి  
సా, వేలావిరహితయశశాచ భూయాస్తామితి భవం...తు!

8. అనయోర్దంకతోః...కైరవణీ చండ్రీమసారివ, కోకవట  
సూర్యయోరివ, చాతకమండలీ మేఘయోరివ, పికిసుండరీ మాకం  
యోరివానోన్మయం ప్రీతిరవిచ్చిన్నాస్త్రితి భవంతో...గృహ్లాంత

9. అనయోర్దంకతోః...అన్య దేవ దేవస్య, అఖలాండకో  
బ్రహ్మాండనాయకస్య, సంసారతాపాధిక పరిశ్రాంత నిజజనసంత  
హరణ చరణాతకత్రస్య, వచనబాంధుసీరసదృశ జంఘాద్యయశ  
కరికరభ పీనవృత్తాంతో రూద్రయస్య, కుండలీ వతిభోగసన్ని  
కరమండిత దోర్దండస్య, శ్రీవత్సకాన్తుభాది విలసత్పీన దృఢవిశ  
వక్షణలస్య, మణిమయ మకరకుండలాలంకృత కర్ణద్యయస్య, అకల  
పూర్ణశక్తాంక చింబమివ సుందరముఖారోదస్య, వ్రీణతజన గ  
త్కర పరమ కరుణాకటాక్షనీక్షణస్య, ఇంద్రీనీల సమానదివ్యదే  
వైదేహీసహిత శ్రీరామచంద్రీ ప్రసాదా దాయుష్కత్సుగుణా  
భవసుపుత్రా వాప్తిరస్త్రితి భవంతో...గృహ్లాంతు!

10. అనయోర్దంకతోః బృందారక వరకండర్పజిత అర  
వ్రభవసనంద ప్రధిత మునీంద్రీ ప్రశృతికవందిపీయ తమబృంద  
శుభశీలః । సత్యవ్రతగత వేగవతీసరిదుత్తర తటకాంచీ విలసజ  
సరోవర విశ్వస్మగుత్తర వేదికృతసద్యరమత హస్తమహీధరమస్త  
కృత నిస్తులమహిమ హిరణ్మయీ పుణ్యకోటినిఃశుః వ్రీవిమల  
మోదవేదోవిహిత హయమేవో ధృతమధురవసాదుపమ క  
పరిహాసవశనో భగవాన్ దేవాధిరాజో భగవాన్ (మహారా  
—అం ౧౪౦౪౦౦ శ్రీయప రోభూయాదితి భవంతో...గృహ్లా



11. ఇమాడంత అనుపద విజృంభమాణ మహానంప ద్విశేష తోషితయా । ప్రతిదినం కాలత్రయేపి సముద్వోష్యమాణ కటహ, ఫణహ, వక్త్రీ, ఫల్లికా, మండుక, విక, కామగంధా కాహళి, సరళి, మురళి నిస్సాణ భేదీదుందుభి, శృంఖ, శృంగ, మృదంగ, వంశోద్ధా భుజ, మడ్డుక, దిడిమ, దుండుక, నిధకా ధక్కా, ఝక్కా ధక్కులి బంభా తిమిరదర్దర, ఝర్జర, ఘర్జర, విపంచీ పారంగీప్రముఖావంద మాంగళికవాద్య సంపూరిత తయా, క్వచన, ధణాం ధణాం క్వచి ఝణాం ఝణాం కాపి బంభుంబంభుం క్వచిదుండుం, క్వచిధింధిం, క్వచి త్కణకణ, క్వచిఝుణ, ఝుణ, ఝుణ, క్వచిఝుఝుణాం ఝుఝుణా మిత్యాది శ్రుతి ముఖగంభావు కని ధ్వానదధ్వన్య మానగెహంకహ సత్యోత్సవ కోలాహల సామాజిక మనోరంజక అప్సరోగణధిక్కారి తస్కర, ధైర్యవిజయ, ధ్వజాయత, సావయవనుస్థిర, విద్యుల్లతా సందోహ సందేహ సందాయా, మనోజ్ఞవారసుండరీ, క్రీడానత్తససాధి నయ ధిక్తాం, ధిక్తాం, దిరుగుడు, తక్ఝుణ ఝుణతాం- తద్ధిమి ధిమితాం, తద్ధిమి ధిమితాం మిత్యాది, నిషాదఋషభ, గాంధార, - వడ్డమధ్యమధైవత, వంచమాఖ్య, సప్తస్వరసంయుక్త, సంగీతశ్రవణ, సంపూర్ణానందాచ, భూయాస్తామితి, శ్రీమంతో, ధీమంతో, భూమంతో, భవంతో, మహంతోను...గృహ్లాంతు!

12. ఇమాడంత వాణివిరిచ్చివివ వర్ధితానురాగా పార్వతీ పరమేశ్వరావివ పరస్పర ప్రణయరసభరభరితౌ కమలాకమలౌ చనావివ కలిత కరుణాకటాక్షౌ, ఇంద్రాణి మహేంద్రావివ, ఇశం మానా రతికందర్పావివ, అతిసుందరతాదర్పా, శీతారామావివసిద్ధ మనోరథౌ, రుక్మిణీకృష్ణావివ రూపశాలినౌ, ప్రాప్తాప్రభావంతావివ అవినాభాపవంతౌ, లోపాముద్రా కుంభసంభవా వివలోక పావనా లోకా సావిత్రీ సత్యవంతావివ సత్యసంభా దమయంతీ నళావివ, దేదీప్యమాన దివ్యదేహౌ, అరుంధతీ వసిష్ఠావివ శ్రుతిస్మృతిగోచర నిత్య నైమిత్తికాది నిఖిల కార్మానుష్ఠానపరా, అతిథన్యౌ, అధన్యం మన్యౌ, ప్రసిత్తపాత్రీ ప్రతిపాదితకన్యౌ, ఊరీకృతశౌచన్యౌ, దూరీ



కృత, దార్జన్య, మహితజనమూర్ధన్య, బహుపుణ్య, బహుగణ్య, బహులావణ్య, బహునైచక్షణ్య, బహుదాక్షిణ్య, ఆశ్రితశరణ్య, విహితభగవత్ప్రసన్న్య, విదితవేదప్రమాణ్య, నిత్యతారుణ్య, భృత్యకారుణ్య, కమనియకరచరణారుణ్య, విబుధాగ్రగణ్య, బహుధావరణ్య, వివిధవిహారాణ్య, బహుపుష్ట, బహుదృష్ట, నుశిష్ట, అక్లిష్ట, అరుష్ట, అనష్ట, అకష్ట, అభ్రష్ట, విబుధతోషణ్య, విగతదూషణౌ మహిత భూషణౌ శత్రుభీషణౌ పాపశోషణౌ ధర్మపోషణౌ శాంతౌ దాంతౌ కాంతౌ హంతౌ అవరిభాంతౌ అవరిశాంతౌ విదివేదాంతౌ విగతమూదాంతౌ విహిత భేదాంతౌ బహుపుతౌ బహుమితౌ బహుసత్యౌ శుభవక్త్రానుచరితౌ శుభనేత్రౌ కమనీయగాతౌ రమణీయగౌతౌ అధీతౌ లభితౌ జితౌ డళియాం సాగరియాం బలీయాం సా కటియాం సా దృటియాం సా సజ్జననేదీయాం సా దుఃఖియాం సా పరిహృతతాపీ యాం సా శ్రేయాం సా భూయాం ప్రేయాం సా భూయాస్తామితి శ్రీమంతో ధీమంతో భూమంతో భంతో మహంతోను గృహ్లాతు ।

13. సతతమపరిమితశౌర్య శాశ్వతపదనిత్యమంగళ విశిష్టావశేష వస్తువాహన నిరంతరశోభన పరంపరావాప్తి నిరంతరావలంబి విజృంభమాణబాహు గజశతపోతవృద్ధివాక్పిద్ధి శతాయకనక వస్తువాహన గజతురగానేక సకలశాస్త్రమైత్రీకరణ చతుఃసేనా సన్నాహన ఛత్ర చామర మణి భూషణాది యుక్తోభూదంపత్యోః అవిచ్ఛిన్న ప్రీతిద్వారా మార్కండేయవ దీర్ఘాయుషః భూయాస్తామితి భవంత శ్రీమంతో మహంతోను గృహ్లాతథాస్తు । 14. (మహద్భ్యోనమః) శ్లోకార్థాస్సత్వా స్సఫలాస్సభవంతశ్రీమంతో మహంతోను గృహ్లాతు । 15. అనయోత్యోః ప్రీతిరవిచ్ఛిన్నా స్త్వితి భవంతో...తు, తథాస్తు । 16. అగ్రంపత్యోః గృహస్థాశ్రమ ధర్మకర్మనిష్ఠాగరిష్ఠత్వంభూయాదితి తో...తు, తథాస్తు । 17. ఇమాడంకతీలనోన్యస్త్వప్రీతియుక్తా సాలం

...తు, తథాస్తు. 18. ఇమాంజాయాపతీవాణీహిరణ్యగర్భావివపూజ్యైః  
క్షీణారాయణా వివపూర్ణావండా గారీశంకరావివనిత్యావసాయా  
అరుః ధతీ వసిష్ఠావివతవస్సమ్మద్ధా సీతారామాసకలభోగభాగ్యోపేతౌ  
రాధాకృష్ణావివ సఫలమనోరథౌ ఆనసూయాతీర్థివ పాతివ్రత్యసత్త్వ  
శౌచవరాయణౌ చిరాయుష్మంతౌధనకనకవస్తువాహనపుత్రపౌత్ర్యా  
భివృద్ధిమంతౌచ స్యాతామితి భవంతో...తు, తథాస్తు. 19 గురు  
దేవతాప్రసాదేవ నిరుపద్రవౌనిరోగానిర్వ్యసనౌ నిద్రుఃఖాభగవద్భక్తి  
భాజౌ స్యాతామితి భవంతో...తు, తథాస్తు.

20. సర్వ ముహూర్తానంతరం కర్తవ్యాశీర్వాదః। అస్మిన్ ము  
హూర్తేలగ్నహోరాదేక్కాణ నవాంశ ద్వాదశాంశాదిసమయేషు  
యేయేగ్రీహః యజమానస్య జన్మనక్షత్రీ జన్మరాశి వళాత్ నామ  
నక్షత్రీ నామరాశి వళాచ్చ శుభేతరస్థానేషుసితాః తేషాంగ్రహణాం  
శుభఫలదాత్మత్వం భూయాదితి భ...తు. 21. యేయేగ్రీహః శుభ  
స్థానేషుసితాః తేషామత్యంత శుభఫలదానే అనుకూలం భవంత్యితి  
భవ...తు. 22. అనుష్ఠితమేతల్లగ్నంచ సకలదోష విరహితంశుభబల  
కలితంచ నుఖఃప్రదం భూయాదితి భ...తు. 23. యచ్చయజమాన  
హృదయం యేచయజమానాను బంధినః సర్వేపి భగత్ప్రసాదేన  
కల్యాణాభి సంధయః కల్యాణభాజశ్చ భవంత్యితి భ...తు. 24. యద  
స్యస్మిన్ మహూర్తే యత్కించదవశజ్జలం యాజకానాంయచ్చా  
శ్రావివరుషంజనైః యచ్చశుక్ర మశ్లేలంవా తత్సర్వ మపిపురాణ  
ఘోషేణ బ్రాహ్మణాశీర్వచన బలేనచ శాంతకలుషం సుమంగళం  
సుశీలంశ్రావ్యంస్వస్తికృచ్చ భూయాదితిభ...తు. 25. వసిష్ఠవాలఖిల్య  
విశ్వామిత్ర వైశంపాయన డక్షకాత్యాయన కౌండిన్య గౌతమాంగీరస  
పరాశరవ్యాస వాల్మీకి భరద్వాజ శుకశనౌక సనత్కుమారజాబాలి  
బాదరాయణ కుంభసంధవ నిత్యతపోమతంగ కౌండిన్యశండిల శాండి  
ల్యనాచికేత పృషధమః దారపాల కపిలకర్ణగాంగేయ విభాండకాడీనా  
మాయూరారోగ్యకరాశీర్వచన పాత్రీస్తంభా...తు. 26. సంతత  
శ్రీరస్తు సమస్తసన్మంగళాని భవంతు. తతస్సభాంక్షరిసాష్టాంగం



కర్మ కరిష్యమాణ ప్రదంశితేన తస్మాత్ కర్మకర్తృత్వం మహాబలైశ్చ  
 సృష్టి పుణ్యాహంబున కరిష్యామి అహం నిర్మలమున మహిమా  
 క్రిష్ణం! ప్రజాహరిణాభివర్ణితాం కరిష్యామి గణాభివర్ణితాం  
 పుణ్యాహంబున కరిష్యామి కర్మకర్తృత్వం మహాబలైశ్చ కర్మ  
 కరిష్యామి గృహస్థైశ్చ గృహే లభ్యతే ధర్మకర్తృత్వం నూతన  
 వస్త్రేణ శ్వేతతండులైన సహంబులంబునామి పూర్వోక్తమేవవాస్తు  
 పురుష ఇంద్రాద్విష్ట దిక్పాలక సహిత వాస్తుపూజాం కరిష్యామి  
 పూర్వోక్తమేవ వాస్తు పురుష ఇంద్రాద్విష్ట దిక్పాలకానావాహ్మ  
 తోభ్యానావాహనాద్ మేడభోజనాక భూజాంబుర్నయామి ఏనం  
 ... రంవాస్తు హోమ కరిష్యామి నమో వద్మా తత్రయోగః తతఃదేశా  
 చారేణ వాస్తు హోమం సమాచయేత్ అథ శేవదిహోమం సమా  
 చయేత్ బ్రహ్మణం పూజయేత్ అథ పూర్వోక్తమేవ ప్రదక్షిణం  
 కుర్యాత్ అథ బ్రాహ్మణా భోజయేత్ పూజైశ్చ హోమారాధనం  
 తరం వస్త్రాంకారం దద్యాత్ అథ ఫలప్రదానం కరిష్యామి నమః  
 శ్లో! ఫలం... వ్రేయః చ మే! ఇదం ఫలం... నమః! అథాశీర్వాదః  
 శ్లో! నమ్యక్ప్రీతిమివ తామధశతం పూర్ణాయకశ్చేతామారోగ్యం  
 ధనభాగ్యగోసుతశతం సంవత్సరం సర్వదా పుత్రాః పౌత్రయుతాః  
 వ్రహ్మత్రినహితాః పాత్రాశ్చ భూయాత్ర తథా శ్చత్వైర్వారణ రాజ  
 యూథ నివహైర్వర్ధం త్వచత్వానికే ఇత్యాశీర్వాదః గృహక్షేత్ర  
 కాలే వాస్తుహోమం సమర్పంతి దేశాచారేణ కార్యం నూతన  
 గృహమందు వాస్తుహోమం కూడఁగని కొందరు శిష్టులు విడిచివేరిరి.

నూతన గృహప్రవేశ స్సమాప్తః.

అర్చికప్రయోగః (ఆచార్యమ్.)

ఆచార్యం పూర్వాష్టకార్యం కర్తవ్యత్వాచమ్యదీపారా  
 ధనంకృత్వా గృహభూతాం అర్చితవ్య దేవతల శుద్ధ్యర్థం పుణ్యా  
 హంబుర్నయతి కమలాకరశట్టం అకరణేన త్వచాయోనాస్తి విఘ్న  
 శ్చరపూజాం పుణ్యాహంకృత్వా ఆచమ్య... కేవల... కేవలమయ

సమం పరిశ్రమైర్వాన్తాః శ్లోః అగ్రశ్యగైర్వాసికాగ్నిం సవీధ్య  
 పానాశయమ్ । పానాశయామమిదంపోత్రం ఋషిభిః పరికల్పితమ్ ।  
 శ్రీగోవిందశ్రీగోవిందశ్రీమహాగృహ్యాయా పవర్తమానస్య అక్షయ  
 బ్రహ్మణః- ద్వితీయపార్థశ్రీ- శ్వేతవరాహకల్పే వైచస్వత మన్వంత  
 రే- కలియుగే- వృథమపాదే- జలబూద్ధివే - భరతవరే - భర  
 ఖండే- మేవోర్దక్షిణదిగ్భాగే - శ్రీశైలస్య ఈశాన్యప్రదేశే- కృష్ణ  
 గోదావర్యోగ్యధ్యదశే- (శ్రీలక్ష్మీరంగవిలాసే) సమస్త దేవతా బ  
 హ్మణ సన్నిధౌ - అస్మిన్సర్వమానే వ్యావహారిక చాంద్రమానేన.  
 సువర్చరే...అయనే...ఋతే...మానే...వక్షే...తిథౌ...వ  
 శ్రీశ్రీవిష్ణుక్షత్రే- శ్రీవిష్ణుయోగే - శ్రీవిష్ణుకరణే - విశిష్టాయ  
 పుణ్యతిథౌ...ఏవంగుణ పుణ్యతిథౌ(పాచీనావీతీ) యజమానస్యః  
 (మాతృ) పాతీసా వత్సరీక మృతాహభ్యామ శ్రాద్ధం కరిష్యా  
 వాలే అధికారసిద్ధ్యర్థం పరివర్త్యైశ్చిత్తం కరిష్యామి । త  
 సహిత వర్షపక్షిణాం గృహీత్వా॥ శ్లోః సమస్తసంకర్షమ  
 హేతవ స్సముత్థితావత్కుల ధూమకేతవః । అపారసంసార స  
 సేతవః పునఃపునః బ్రాహ్మణపాదపానవః । ఆవివ్యాధిహర  
 ణాం హృత్యుచారిద్యనాశనమ్ । శ్రీపుష్టికీర్తిదః పదే విప్రశ్రీపా  
 జం । విప్రీఘదర్శనాత్సద్భక్తిక్షీయంతే పాపరాశయః । మదన  
 శాపా ప్తిరర్చనాదమృతంపదమ్ । ఇత్యాదుత్పప్రకక్షిణతీయం ।

పా...శ్రీ! పితృః(మాతృ)పాతీసాంవత్సరీకమృతాహ  
 శ్రాద్ధంకర్తుం అధికారసంపద స్వీతిభవ తోబ్రువంతుః ఇతిహ  
 ర్షిరాదికముత్సృజతే । కర్తుం అధికారసంపదస్తు ॥ పునః ఆ  
 ఏవంగుణ...పుణ్యతిథౌ పా...తీ! పితృః (మాతృ) పా  
 శ్రాద్ధే- శరీరకుర్వర్థం స్వర్గధాన్య ఆజ్ఞకృచ్ఛాగ్నియాచరి  
 స్వర్గకాంక్షవితే)...ప్రయచ్ఛమే ॥ ధన్యంకరోషిదాతార .

చ్చమే! కామధేనో...ప్రముచ్చమే! స్వర్ణచాన్యత్రజ్యకృచ్చిత్రయ  
ప్రత్యామ్నాయ హిరణ్యదానం తుభ్యమహం నమదదే (నమమ)  
పాచీనావీతీ॥

...పితుః పాతీసాంవత్సరీక మృతా ...మాతః పాతీసాంవత్సరీక మృ  
తాభ్యామశ్శాద్ధే...పితృపితామ తాభ్యామశ్శాద్ధే మాతృపితామ  
హ ప్రపితామహానాం...గోత్రా హీప్రపితామహీనాం ... గోత్రా  
ణాం... నాం పౌదుమృన్న సంక తాం...నాం పౌదుమృన్న సంకర్షణ  
ర్షణ వాసుదేవ రూపాణాం వాసుదేవరూపాణాం.

♦ (సవ్యం) పురూర వార్ధససజ్ఞకానాం విశ్వేషాం దేవా  
నాంచ శ్శాద్ధసరక్షక శ్రీమహావిష్ణోశ్చ (పాచీనావీతీ)... పితుఃమా  
తః పాతీసాంవత్సరీక మృతాభ్యామశ్శాద్ధే సదైవ ఆమపార్వణ  
విధానేన సద్యః కరిష్యామినమః॥

పా...వీతీ... పితుః (మాతః) పాతీసాంవత్సరీక మృతా  
భ్యామశ్శాద్ధే దర్శచేదనం కరిష్యామినమః॥ ఇతి దర్శచేదనం  
కృత్వా (సవ్యం) పురూరవార్ధససజ్ఞకానాం విశ్వేషాం దేవానాం  
స్థానేక్షణం దదామినమః॥ అస్తు॥

పా...వీతీ...పితృపితామహా ప్రపితామహానాం...గోత్రాణాం ...నాంపౌదుమృన్న సంకర్షణవా సుదేవరూపాణాంస్థానేక్షణం దదా మినమః॥ అస్తు॥	పా...వీతీ! మాతృపితామహీ ప్రపితామహీనాం... గోత్రాణాం ... పౌదుమృన్న సంకర్షణ వాసు దేవ రూపాణాం స్థానేక్షణం దదా మినమః॥ అస్తు॥
---	--

(సవ్యం) శ్శాద్ధసరక్షక శ్రీమహావిష్ణోస్థానేక్షణం దదామినమః॥  
అస్తుఃశ్లో॥ ఆశోధనై శ్శౌచకరై స్సతతం బ్రహ్మవాదిభిః॥ భవితవ్యం  
జనద్భిశ్చ మయా (త్యజా) చ శ్శాద్ధకర్షణి॥ గృహంగదే గోమయేన

♦ (సవ్యం) సనకాదిత్యాది విశ్వేషాం దేవానామితీపాచీన పురో  
హితపాతః అసాధుః ధర్మశాస్త్రోద్భవ్యం॥ దేశాచారేణగ్రాహ్యః॥

చంద్రునినిఁజూచుచున్నాఁడు. ఇంకాఁ దిశ్యేదేవార్థం విష్ణుశ్లోచ క్రథమ  
 ముదలం. పదార్థస్థ. ద్వితీయః (సప్త) విశ్వేదేవస్థానే గోమయే  
 వనతుకశోమ. విలంబిత్యాఁ (సా)...తీ! గోమయేన వర్తులాకారమండ  
 లఃకృత్యా! వాస్తవప్రకాశ్యసమం...విశ్వేషాందేవానాం(విష్ణుశ్చ)  
 ...దుష్టానే అనాపానంనమః! పాద్యస్థానే అసంసంసమః! పాద్యస్థానే  
 అక్షతంనమః! పాద్యస్థానే గంధంనమః! పాద్యస్థానే పుష్పాణిసమః!  
 సకలారాధనై స్వప్నశ్లోకమః! అస్తు! (ప్రార్థనావీతి)

...విశ్వవిశాఖాహ చంద్రామహః! ... చూత్మ వితామహీ ప్రపితా  
 హ... గోత్రాణాం ... నాం చహీనాం...గోత్రాణాం...నాం  
 ప్రమృత్తు సకర్షణ వాసుదేవ ప్రమృత్తు సకర్షణ వాసుదేవ  
 నూనానాం... రూపానాం.

పాద్యస్థానే అనాపానంనమః! పాద్యస్థానే అసంసంసమః! పాద్యస్థానే  
 అక్షతంనమః! పాద్యస్థానే గంధంనమః! సకలారాధనై స్వప్నశ్లోకం  
 నమః! అస్తు! (సప్త) ప్రహరవా...దేవాంస్వాగతుసమః! ఇతివర్ణం  
 ఉత్తరవిశ్వానే విస్మయేత్! స్వాగతమిదంతే పాద్యవదామినమః!

పరిత్రే త్యక్త్యా! పాదాగే! అజ్యపూతంనమః! శ్లో! యదీచ్ఛసి  
 మహారాజ! సర్వత్రావగాహనం! విప్రసాద వినిర్ముక్తితోయం శిరః  
 భాఃయశ్లో! నమోబ్రహ్మణ్య దేవాయ గోబ్రాహ్మణ హితాయచ  
 జగద్ధితాయ కృష్ణాయ గోవిందాయ నమోనమః! పవిత్రధృత్వా  
 విశవాదోదకం శిరసిధృత్వా! పునః పాద్యంనమః!

(సప్త) విశ్వవిశాఖాహ చంద్రామహః! (చూత్మవితామహీ వ  
 చామహ్న) స్వాగతంనమః! ఇతి వర్ణంజక్షిణభాగే విస్మయేత్! వ  
 ...వీతి! విశ్వవిశాఖాహ చంద్రామహః!...గోత్రాః...రూపాః వ  
 ర్మవిశాఖాహ చంద్రామహ్న...గోత్రాః...రూపాః!

స్వాగతమిదంతే పాద్యవదామినమః! పవిత్రంకృత్వా! పాదా  
 అజ్యపూతంనమః! (సప్త) శ్లో! యదీచ్ఛసి...శిరసిధారయ! నవ  
 ప్రస్మాదేదాయ...నమోనమః! పవిత్రధృత్వా! ప్రార్థనావీతి



నిరసాదోదకం శిరసిస్పృతమ్ | పునః పాన్త్రంనమః | సవ్యం || శాస్త్ర  
సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణో స్వాగతంనమః | స్వాగతదర్శముత్రే విస్మ  
తే || ...స్వాగతమిదంతే పాన్త్రంనమః | ...పవిత్రంత్వత్వా ||  
పాదాగ్రే ఆబ్జపూతంనమః || యదీచ్ఛసి.....భారయ || సమ  
బ్రహ్మణ్య...సమూహయః | పునఃపాదోదకంశిరసిస్పృతమ్ || పునఃపాద్యం  
నమః | కర్తాస్వయంచపాదాశ్రమశ్చ | నిదుంతిత బ్రాహ్మణైః ఆచమ  
నానం నారాయణస్మరణంకార్యం || శేషిత్ దక్షిణహస్తేన నాసికం  
స్పృష్ట్యా దక్షిణకర్ణంస్పృశంతి || విశ్వేదేవాఃప్రాజ్ఞుభాఃపితరఉద్యు  
భాః విష్ణుః ప్రాజ్ఞుభిః ఉచ్యతే || సవ్యం || పునారవా...దేవావిష్టరం  
దదామి | ఉపవిశామః | ఇతి బ్రాహ్మణాః | ప్రాచీనావీతి ||

...విశ్వపితామహప్రసితామహః | ...నూత్నపితామహీ ప్రసితా  
...గోత్రాః...యాపాః | మహ్యాః...గోత్రాః...యాపాః

విష్టరందదామినమః | ఉపవిశామః | సవ్యం || శాస్త్రసంరక్షక  
శ్రీమహావిష్ణో విష్టరందదామినమః | ఉపవిశామః | శ్లో || శాస్త్రహామా  
గయాంధ్యాత్వాధ్యాత్వాదేవంజన్మానంతాధ్యాంచైవనమస్తృత్వా  
తతశ్శాస్త్రం ప్రవర్తయే || ఆచమ్య ... దేవగుణ ... తేనాపియః  
(నూతన) ప్రాతీ సాంవత్సరీక మృతాహుత్యాదుశ్చాదే మండలాద్య  
ర్చనం కరిష్యామి | ప్రా...తీ | శ్రాద్ధకూర్చం గృహీత్వా విశ్వస్థాన  
అద్విరవోక్త్య | దక్షిణభూమింభాత్వా మృదంగుహీత్వా, తిలా  
మిక్రయిత్వా | శ్లో | తిలారక్షంత్యదనురాక దర్భాభక్షంతరాక్షసాక  
శం క్షిప్త్యా | త్రియోరక్షే దక్షిణ స్వర్గరక్షకః | ఇతి చతుర్విక్షువిశేతో  
విశ్వస్థాన మండలప్రయం కృత్వా | సవ్యం విశ్వేదేవస్థాన (విష్టరస్థాన)  
శాస్త్రవోక్త్య | విశ్వేదేవస్థాన చతుర్విక్షుమండలంకృత్వా | విష్టరస్థాన  
ప్రేక్షాకార మండలంకృత్వా | ఆనూదివర్ష వనాశ్చ మహాష్ట్రం  
నిరహోక్త్య | శ్లో | పుండరీకాక్షగోపిత వాసుదేవజన్మానం మయాస్మిన్  
మిదంద్రవ్యం ప్రవృతంకురుస్వరూపా | పుండరీకాక్షపుండరీకాక్షామనమః |  
సశ్వే ఆమద్రవ్యపదార్థా త్మచయోభవంతే || పునార...దేవా  
ఆవాహ యామినమః | పాదాపియస్తకాంతం అక్షరాక్షిప్తే | ఇద

మాననఃపదామినమః । ఇమతేక్షణందదామినమః । విశ్వేదేవస్థాన  
ద్వాదశాభూమా నిక్షిప్త్య తమపరి అప్యపాత్రద్వయ మాసాద్య ।  
కూర్చేనప్రోక్ష్య ఉద్ధృత్యయవా నిక్షిప్త్య - ఉదకంపూరయిత్వా ।  
దత్తైఃప్రచిచ్ఛాద్య - అయంగంధః - ఇమానిపుష్పాణి - అయంకుళః -  
తమపరిగార్చేన ఉదకం నిధాయ । బ్రాహ్మణహస్తేకుళానిధాయ ।  
జగ్ధమాప్యపాత్రేమాదాయ ।

పురూరవసంజ్ఞక విశ్వేదేవాః యవోదకసహిత అన్యోదకం  
దదామినమః । ఆర్ద్రోవసంజ్ఞకవిశ్వేదేవాః యవోదకసహిత అన్యోదకం  
దదామినమః । అప్యపాత్రద్వయ మన్యత్రనిక్షి పేత్ । యవైరభ్యర్చ్య  
భాగసహిత గంధందదామి । గంధస్యోపర్యలంకరణార్థం అక్షతా  
దదామి । శ్లోః శీతవాతోష్ణ సంత్రాణం లజ్జాయా రక్షణంవరమ్ । దేహ  
లంకరణం వస్త్రమతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ...విశ్వేదేవాః ధారణ  
ఆచ్ఛాదనారం (వస్త్రయగ్ధం) తుభ్యంమహం సంప్రదదే (నమమ)  
వస్త్రాభావే హరణ్యంవాదద్మాత్ । అలంకరణార్థం కుశభిఃపదదామి  
నమః । యష్కదనుజ్ఞయాప్రాచీనావీతీ (అస్మిన్ప్రతా) (అస్మిన్మాత్రా  
ద్యర్చనం కరిష్యామినమః । తతః ప్రాచీనావీతీ ।

...పితృపితృమహాప్రపితృమహా	మాతృపితృమహాప్రపితృమహా
గోత్రా ప్రద్యుమ్న సంక	హీః గోత్రాః ప్రద్యుమ్న
ర్షణ వాసుదేవ రూపాః ॥	సంకర్షణ వాసుదేవరూపాః ।

ఆనాహనంనమః । ఇతిమస్తకాదిపాదాంతం తిలావికి లేత్ । త  
అనన దదామినమః । క్షణందదామినమః । పితృష్టానే దర్భానిధాయ  
అన పర్వస్థానాత్ర ని హమానాద్య "కూర్చేనప్రోక్ష్య" ఉద్ధృత్యేతిలా  
నిధాయః ఉదకంపూరయిత్వాః ఉదకం... త్యాః

శ్లోః పితృణాంకవిస సిద్ధ్యః పితృభ్యోస్తు నమోనమః ।

కంద్యుమ్న రూపవితః ప్రసీదతు నదామయి ।

పితరం ప్రీత్యమినమః పితృమ	మాతరం ప్రీత్యమినమః ।
హం ప్రీత్యమినమః ప్రపితృమ	మహీం ప్రీత్యమినమః ।
హం ప్రీత్యమినమః	మహీం ప్రీత్యమినమః ।

అర్ఘ్యపాత్రేషుతిలాన ని నాయ అయంగంధః | ఇమాని ప్రష్టాని

అర్ఘ్య ప్రి దా న మ్.

పితః...గోత్ర.....ప్రద్యుమ్న  
రూప తిలోదకసహితఅర్ఘ్యోదకం  
దదామినమః | పితామహా...గో  
త్ర...సంకర్షణరూప...దదామి  
నమః | ప్రపితామహ... గోత్ర  
.....వాసు దేవరూప...దదా  
మినమః |

మాతః...గోత్రే...నామ్ని  
ప్రద్యుమ్న రూపీ తిలోదకసహిత  
అర్ఘ్యోదకం దదామినమః | పితామ  
హీ...గోత్రే... నామ్నిసంకర్షణ  
రూపీ ... దదామినమః | ప్రపితా  
మహీ...గోత్రే...నామ్ని వాసు  
దేవ రూపీ...దదామినమః |

అర్ఘ్యపాత్ర త్రయమన్యత్ర నిక్షిపేత్ | తిలైరభ్యర్చ | ధాగ  
సహితగంధంనమః | గంధస్యోపర్యలం కరణాగ్ధం ... అక్షతంనమః |  
శ్లో || శీతవాతోష్ణసంత్రాణం లజ్జాయురక్షణంపరమ్ | దేహలంకరణ  
వస్త్రోపతేశ్చాంతిం ప్రయచ్ఛమే |  
పితృపితామహ ప్రపితామహః | మాతృపితామహీ ప్రపితామహ్యః

అర్ఘ్యపాత్రాసాదనమ్ | శ్లో || పశ్చాద్భాగాదుపకర్మ్యపాచ్ఛాం  
పంక్తిర్మదాభవేత్ | దక్షిణాంశ్చితాశ్చేషాపిర్విణాంశ్రాద్ధకర్మణః |  
కించ | శ్లో || అర్ఘ్యంచపి డదానంచ వస్త్రదానంచ తర్పణం | గంధ  
పుష్పాదికం సర్వం హస్తే నైవతుదాపయేత్ |

\* శ్లో || పూర్వోత్తరావోనేచ ప్రిహుతికరోదతే | పరిషేచన  
సపామే శ్రాద్ధే పంచవివర్ణయేత్ |

తా || ఆరుశ్రాద్ధమందు పస్తావకమును బాహ్యైర్హస్తా పరిషేచనమును  
పాణిణాహుతులును ఆపోశనమును ఉత్తరావోశనమును ఈ అయిదును  
విడివి వేయవలెననుట.

కించ | శ్రాద్ధప్రకరణే | కార్తవ్యమునమః శ్లో || విష్ణుశ్చక్రశ్చ  
త్రైవ వికింపంక్తివారణమ్ | కరశ్చక్రప్రోశాన మామశ్రాద్ధే వివర్ణ  
యేత్ ||

ధారణ ఆచ్ఛాదనాథం (వస్త్రయుగ్మం) తుభ్యమహం సంప్రదదే (నమమ) వస్త్రాభావే హిరణ్యంవాదద్యాత్ || అలంకరణాథం కుశఖండందదామినమః || యుష్మదనుజ్ఞయా విష్ణోరారాధనం కరిష్యామినమః || శ్రాద్ధసంరతుకశ్రీమహావిష్ణోః ఇదిమావాహనంనమః || ఆసనంనమః || తుణందదామినమః || భూమా కుశాకపరిస్తీర్య || అగ్న్యసాత్రమాసాద్భ్యః కూర్చేన పోష్యః ఉద్ధృత్య || యవాన్నిక్షీక్యః ఉడకం పూరయిత్వా || దర్భైఃపచ్చాద్యః || అయంగంధః || ఇమాని పుష్పాణి - ఇమాని తులసీదళాని అయంకుళః - కూర్చేన ఉడకంనిధాయ || బాహ్మణమాస్తేకుశాకనిధాయ శ్రాద్ధసంరతుక శ్రీమహావిష్ణో ఇదంతే అష్టాదశకం దదామినమః || యవైరభ్యర్చ్య || భాగనహితగంధంనమః || గంధసౌభర్యలఃకరణాథం అక్షతంనమః || శ్లో || శీలిహతోష్ణ ... ద్దయిచ్చమే || ధారణాచ్ఛాదనాథం వస్త్రయుగ్మం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ || వస్త్రాభావే హిరణ్యంవాదద్యాత్ || అలంకరణాథం కుశఖండందదామినమః || యుష్మదనుజ్ఞయా మండలోద్వర్తనంకరిష్యామినమః || \* పితృస్థానే విత్సేదేవస్థానే విష్ణుస్థానే సాత్రేష్వభిఘోర్య కృత్యకృత్యకృష్ణః తందుతే వ్యభిఘోర్యః |

పిత్రే... గుత్తతందులందదామి  
పితృమహాయ... గుత్తతందులం  
దదామి || ప్రపితృ మహాయ...  
గుత్తతందులందదామి ||

మాతే గుత్తతందులం దదామి  
మితృమహాయ... గుత్తతందులం  
దదామి || ప్రమితృమహాయ...  
గుత్తతందులం దదామి ||

మూర్ఖోక్త ఏదంగుణ పుణ్యోదాపిణుపాశ్రితాం... శ్రాద్ధసంరతుకాథం పుణ్యశోకానాచయిష్యే ఇతికర్తా || వాతామితే బ్రాహ్మణాః వదేయః ||

(అమం ద్విగుణంవా చతుర్విగుణంవా దద్యాత్ ||)

యథాసంభవ తందులాది (అనగా మండుల బియ్యము, నెయ్యము, కూరలు, నైవేద్యము) కాకాదీక నిధానమః అభిఘోర్యః (ప్రాణి కలగించుననెనానా శ్రీపుండరీకాక్ష పుండరీకాక్షాయనమః || పురవాద్ధోవి సర్వక విత్సేదేనాః ఇదంవః అయం సమరికరం సక్యం &

సతాంబూలం సదక్షిణాదికం పురూరవాన్ స సంక్షేపవిశ్వేభ్యో దేవే  
భ్యః అక్షయ తృప్త్యర్థం ఇదమామం సోనస్కర మమృతయాపేణ  
సంపద్యంతాం హవ్యంనమః॥ కాశ్యాం విశ్వేశ్వరపాదేక త్రమక్షయ్య  
మస్త్యతిభవంతో బ్రువంతు॥ కాశ్యాం విశ్వేశ్వరపాదేక త్రమక్షయ్య  
మస్తు॥ గయాయాంగదాధరః ప్రీతోభవతు॥

పాచీనాపీత...పితృపితా మహా ప్రా...రీ॥ మాతృపితామహివ్రీతి  
వ్రీపితామహః...గోత్రాః ప్ర తామహ్యః ...గోత్రాః ...దా  
ద్యుమ్న సంకర్షణ వానుదేవయా య్యః వ్రీద్యుమ్న సంకర్షణ వాను  
పాపితద్యః ఆమంసపరికరంసవ్యం దేవయాపాః ఏతద్యః ఆమంసపరి  
జనం సతాంబూలంసదక్షిణాకం కరం సవ్యంజనం సతాంబూలం  
పితృపితామహాప్రపితామహేభ్యః సదక్షిణాకం మాతృపితా మహి  
...గోత్రేభ్యః ... వ్రీద్యుమ్న వ్రీపితామహేభ్యః...గోత్రాభ్యః  
సంకర్షణ వానుదేవయాపేభ్యః దాయాభ్యః ప్రద్యుమ్నసం...దే  
అక్షయ్య తృప్త్యర్థం ఇదమామం వయాపాభ్యః అక్షయ్య తృప్త్యర్థం  
సోనస్కరమమృతయాపేణ సంప ఇదమామం సోనస్కర మమృత  
ద్యంతాం కవ్యంనమః॥ కాశ్యాం గూపేణసంపద్యంతాంకవ్యంనమః॥  
విశ్వేశ్వర పాదే క త్ర మక్షయ్య కాశ్యాం విశ్వేశ్వర పాదేక ...  
మస్త్యతి భవంతో బ్రువంతు ॥ బ్రువంతు॥ కాశ్యాం ...మస్తు ॥  
కాశ్యాం ...మస్తు॥ గయాయాం గయాయాం గదాధరః ॥ వ్రీతో  
గదాధరః వ్రీతోభవతు॥ భవతు॥

(సవ్యం) శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణు ఏత తే ఆమంసపరికరం  
సవ్యంజనం సతాంబూలం శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణుదే శంఖచక్ర  
గదాధరాయ లక్ష్మీనమోరాయగరుడవాహనాయ అక్షయతృప్త్యర్థం  
ఇదమామం సోనస్కర మమృతయాపేణ సంపద్యంతాం హవ్యంనమః॥  
కాశ్యాం బ్రువంతు కాశ్యాం మస్తు॥

శ్లో॥ పంచకోశంగయాక్షేత్రం కోశమేకంగయాశిః ।

ఋత్రీయత్రస్మరిష్యంతి పితృణాంక త్రమక్షయమ్ ।

నివీతిః శ్లో॥ ఈశానవిష్ణు కమలానందకార్తికేసు వహ్నిత్రయా

పితః ప్రత్యవనే నిక్షస్య, పితా  
మహాః ప్రత్యవనే నిక్షస్య, ప్రపి  
రామహాః ప్రత్యవనే నిక్షస్య,

మాతః ప్రత్యవనే నిక్షస్య,  
పితామహ్యాః ప్రత్యవనే నిక్షస్య  
ప్రపితామహ్యాః ప్రత్యవనే ని  
క్షస్య,

ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ... తిథౌ సవ్యేన పార్వణ పూజాం  
కరిష్యామి! పిండపితృదేవతాభ్యోనమః (పిండమాతృదేవతాభ్యోనమః)  
ద్యౌవత్యో కుశ తిలాక్షతా సమర్పయామి! ధూపం పరికల్పయామి!  
దీపం దర్శయామి! ధూపదీపానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి!  
(నైవేద్యం) కర్వా తాంబూలం దక్షిణాదర్వా! గయ గయ అస్మి  
న్య—ఏవంగుణ—తిథౌపితృః (మాతృః) ప్రాతి—శ్రాద్ధే తిలోజక  
పిండప్రదానకాలే గోదానదీకదానాదికం కుర్యాత్! ఆచమ్య ఏవం  
—తిథౌ ప్రాచీనావీతీ!

పితృః ప్రాతిసాం—పిండప్రదానే  
పితృ పితామహా ప్రపితా మహా  
—గోత్రా—ప్రద్యుమ్న సంక  
ర్షణ వాసుదేవరూపాః!

మాతృః ప్రాతిసాం—పిండప్రదా  
నేమాతృ పితామహీ ప్రపితా మ  
హీ—గోత్రా—ప్రద్యుమ్న  
సంకర్షణ వాసుదేవరూపాః!

సవ్యం! పురూర వార్ధ్వివ సంజ్ఞికా విశ్వాదేవానుద్దిక్ష్వ  
మయా కృతేనానన,

పితృః ప్రాతిసాంవత్సరీక ...  
శ్రాద్ధేయ తిలోజక పిండప్రదా  
నేన, పితృపితా మహాప్రపితామ  
హానాం—గోత్రాణాం—నాం  
ప్రద్యుమ్న—రూపాణాంవతే  
షాం ||

మాతృః ప్రాతిసాం—పిండ  
ప్రదానేన మాతృపితామహీ ప్ర  
తా మహీనాం—గోత్రాణా  
—నాం ప్రద్యుమ్న సంకర్ష  
—రూపాణాం వతానాం ||

(మయా) త్వయాదత్తాః పిండాః గయాపిండసద్వశాభవంతి  
భవంతో బుద్ధవంతు! గయా పిండసద్వశా భవంతు! సవ్యేన పిండా  
నమస్కృత్యః ప్రా...తీ! పిండానుద్వాసయిష్యే! ఉదానయ! సవ్య  
జ్ఞో! అయోధ్యో! ధురామాయాకాశీకాంచీహ్యచంతికా! పురీద్వా

వత్తిచైవ న పైతామోక్షదాయకాః॥ అహంకాశే గమిష్వామితత్రైవ  
 నివసామ్యహం । ఇతి బ్రహ్మణస్సతతం కాశీవానభలంభేత్ ॥ యావ  
 త్పిండ మనుష్మాణాం గంగాతోయేషుతిష్ఠతి । తావద్వర్ష సహస్రాణి  
 పుణ్యలోకే మహీయతే॥ శమీవత్ర ప్రిమాణేన పిండందద్యాన్లయా  
 శిరేః ఉద్ధరేత్సప్తగోత్రాణాం కులమేవోత్తరంశతమ్॥ పిండవాసేశాంతి  
 రస్తు, పుష్టిరస్తు, తుష్టిరస్తు, వృద్ధిరస్తు, అభిఘ్నమస్తాయుష్యమస్తు,  
 ఆరోగ్యమస్తు॥ గృహే ధనధాన్యసమృద్ధిరస్తు॥ కూర్పగ్రింఘంవిసస్య  
 జలేనిక్షిపేత్ । పిండా గోలగ్నాజలేవానిక్షిపేత్ । బ్రాహ్మణా  
 సంతోషయేత్ । నమస్తారంకుర్యాత్ । గోత్రాభివృద్ధిరస్తు॥ అస్యగృహే  
 శ్రీమహాలక్ష్మ్యైస్థైర్య సిద్ధిరస్తు॥ ఇతి బ్రాహ్మణాః వదేయుః॥

నక్షాస్కలే... ఏవంగుణ... పుణ్యక్షేత్రా వా... పీఠీయైవ...  
సాచవ... శ్రాద్ధీయ ఆమశ్రాద్ధాంగ తిలతర్పణం కలిహ్నమివమః॥

(శి) పితరం- గోత్రం- వృద్ధ్యు	(శి) మాతరం... గోత్రం...
న్న రూపం తర్పయామి నమస్త	ప్రద్యుష్ణ రూపం తర్పయామి
ర్పయామి నమస్తర్పయామినమః॥	నమస్తర్పయామినమస్తర్పయామి
(శి) పితామహం- గో... నమః॥ (శి)	నమః॥ (శి) పితామహీం... గో...
ప్రపితామహం... గో... నమః॥	నమః॥ (శి) ప్రపితామహీం... నమః॥

శ్లో॥ ఏకేచాఽస్మత్కులే జాతా అపుత్రాగోత్రినో మృతాః॥  
తేగృహ్లాతు (మాయా) త్వయాదత్తం సూత్రపత్రై నిష్పీడనోద  
కమ్! శ్రీరామ రామ రామ (సూత్ర) వస్త్రగ్నిఃశివినోస్త్వ!

ఆబ్ది కవ్రయోగ స్సమాప్తః,

ସାର ସ୍ୱାମୀ

పవిత్రధారణమ్! పితృః పితౄణామక్షయ పుణ్యలోక ఫలాపా  
ప్యర్థం మకరసంక్రమణ వ్రేయ క్త ఉత్తరాయణపుణ్యకాలేహిరణ్య  
శ్రాద్ధం కరిష్యామినమః॥ పరివర్త్యక్షాం గృహీత్వా॥ శ్లోః సమస్త...



శ్రాద్ధేన పితృపితా...ణాం సపత్నీకానాం మాతామహ...ణాం సపత్నీకానాం గయా హిరణ్యదానకల్పోక్త సంపూర్ణ సకలఫలావాప్తి రస్వీతి భవంతో బుద్ధివంతుః | గయా...రస్తు | తతః హిరణ్యంబ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ | శ్లోః | భవిష్యద్విష్టరంపాద్య మర్ఘ్యమావాహనం తథా | అసలం వికిరం పిండం హైమేచాప్త విసర్జయేత్ |

హిరణ్యశ్రాద్ధం సమాప్తమ్.

మహాలయ ప్రకరణమ్.

శ్లోః | ఆదౌ పితృతథామాతా సాకత్నీజనసీతథా | మాతా మహాస్పవత్నీకా ఆత్మకత్నీ స్వనంతరం | సుతభ్రాతృపితృవ్యాశ్చ మాతులాస్సహభార్యకాః | దుహితా భగినీచైవ దాహిత్రోభాగినీయకః | పితృవ్యసామాతృవ్యసా జామాతా భాపుకన్సుషా | శ్వశురస్సృగలకశ్చైవ స్వామినోగురుకినః |

అథ పిండవ్రేదానవిధిః | శ్లోః | పితౄణాంపశ్చిమేభాగే మాతృపిండ యథాక్రిమం | మాతామహాశ్చ తత్సూర్యం ఆత్మవత్స్వస్థదుత్తరః | సుతభ్రాతృపితృవ్యాశ్చ మాతాపిత్రోశ్చ మధ్యమే | మాతామః మహీమధ్యే మాతులాస్సహభార్యకాః | దుహితాది తతోన్యేష కేవలక్షిణతోవిధిః | పుంసి డునామతః స్త్రీణాం తస్మత్క్రిమస్థితం | అంగుష్ఠపరిమాణం గోత్రమున్యం ససంస్పృశేత్ | నిరాపితరోయాంతి విపరీతో భవేద్యది ||

ఏవంగుణ + పుణ్యశిథౌ యజమానస్య పితృపితామహాక్షః మహానాం గోత్రాణాం...నాం రూపాణాం | మాతృపితామహీక్షః మహీనాం గోత్రాణాం...నాం రూపాణాం | సాపత్నీమాతుః... తామహా... రూపాయాః | మాతామహాశ్చ మాతుః పితామహా

ప్రపితామహానాం...గోత్రాణాం... రూపాణాం । మాతామహీ  
 మాతుః పితామహీమాతుః ప్రపితామహీనాం గోత్రాణాం...ణాం ।  
 ఆత్మపత్న్యఃగోత్రాయాః..., నృపస్య..., గోత్రస్య..., ప్రద్యుమ్నరూప  
 స్య, భాతుః గోత్రస్య ప్రద్యుమ్నరూపస్య । పితృవ్యస్య..., గోత్రస్య...,  
 ప్రద్యుమ్న రూపస్య । మాతులస్య..., గోత్రస్య..., ప్రద్యుమ్నరూప  
 స్య । దుహితృః గోత్రాయాః..., ప్రద్యుమ్నరూపాయాః । ఆత్మభగిన్యాః  
 ..., గోత్రాయాః ప్రద్యుమ్న రూపాయాః । దాహిత్రస్య..., గోత్రస్య  
 ప్రద్యుమ్న రూపస్య । భాగినీయస్య..., గోత్రస్య..., పితృ  
 వ్యసుః గోత్రాయాః..., రూపాయాః । మాతృవ్యసుః..., గోత్రా  
 యాః । యాః । జామాతుః గోత్రస్య..., స్య । భావుకస్య గోత్రస్య  
 స్య, స్నుషాయాః గోత్రాయాః, యాః । శ్వశురస్య..., గోత్రస్య..., స్య ।  
 శ్వశ్వాః..., గోత్రాయాః..., యాః । స్వాల్కస్య గోత్రస్య..., స్య ।  
 స్వామినః గురౌః రిక్తినః ధూర్విలోచన సంజ్ఞకానాం విశ్వేషాందేవా  
 నాంచ కన్యాగతే సవితరి ఆపాధ్యాది పంచమా\_ పరపక్షే కతక  
 వ్య సకృత్కృతహాలయాభ్యామ శ్రాద్ధం నదైవం నపిండం పార్వణవిధినా  
 నద్యుః కరిష్యామి । కాలే అధికార సిద్ధ్యర్థం యథాశక్తిసంభవ త్ప్ర  
 యశ్చిత్తం కరిష్యామినమః । శ్లో । నమస్త..., వదం । పూర్వమాబ్ధికప్రక  
 రణోక్తరీత్యా శేషం శ్రాద్ధం కర్తవ్యం । కారుణ్య విషయేష్యేషం ।  
 ఊహనలేపి శ్రాద్ధప్రకరణోక్తరీతిరేవాను సంధేయా విస్తరభయాన్న  
 లిఖ్యతే ।

# శ్రాద్ధకాల పుణ్యశ్లోక శ్రవణమ్.

శ్రీకృష్ణాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమ్.

శ్లో॥ శ్రీకృష్ణః కమలానాథో వాసుదేవస్సనాతనః, వసుదేవా  
త్మజః పుణ్యో లీలామానుష విగ్రహః, ౧॥ శ్రీవత్స కాస్తుభధరో  
యశోదావత్సలోహరిః, చతుర్భుజాత్త చక్రాసి గదాకణ్ణాద్యుధా  
యుధః, ౨॥ దేవకీసన్దనశ్శ్రీశో నన్దగోపప్రియాత్మజః, యమునావేగ  
సంహరీ బలభద్ర ప్రియానుజః, ౩॥ పూతనాజీవితహర శృకటాసుర  
భజ్జనః, నన్దవ్రజ జనానన్ద సచ్చిదానన్దవిగ్రహః, ౪॥ నవనీతవిలిప్తా  
జ్ఞో నవనీతనటోఽనఘః, నవనీతనవాహరో ముచికున్దప్రసాదకః, ౫॥  
షోడశ స్త్రీసహస్రే శస్త్రీభంగి మధురాకృతిః, శుకవాగమృతాబ్ధి  
దుగ్ధోవిన్దో యోగినాంపతిః, ౬॥ వత్సవాట చరోఽనన్తో ధేనుకాసుర  
బజ్జనః, తృణీకృత తృణావరో యమశాస్త్రసభజ్జనః, ౭॥ ఉత్తలక్తాల  
భేత్తాచ తమాలశ్యామలాకృతిః, గోపగోపీశ్వరోయోగీ కోటిసూర్య  
సమవృథః, ౮॥ ఇళావతిః పరంజ్యోతి ర్యాదవేన్దో యదూద్వహః,  
వనమాలీ పీతవాసాః పారిజాతావహరకః, ౯॥ గోవర్ధనాచలోద్ధర్తా  
గోపాల స్సర్వపాలకః, అజోనిరజ్జనః కామ జనకః కంజలోచనః,  
౧౦॥ మధుహా మధురానాథో ద్వారకానాయకోబలీ, బృన్దావనా  
స్తనఞ్చారీ తులసీదామభూషణః, ౧౧॥ స్థమన్తక మణేష్వర్తా నరనా  
రాయణాత్మకః, కుబ్జాకృష్ణాం బరధరో మాయీపరమపూరుషః, ౧౨॥  
ముష్టికాసురచాణూర మల్లయద్ధ విశారదః, సంసారవైరీ కంసారిన్ము  
రారి ర్నరకాన్తకః, ౧౩॥ అనాద్రిబహ్మచారీచ కృష్ణావ్యగ్రనకగృకః,  
శిశుపాలశిశుశ్చేత్తా దుర్యోధనకులాన్తకః, ౧౪॥ విదురాకూరవరదో  
విశ్వయానుపగృహకః, సత్సవాకృత్యసంకల్ప స్సత్సభామారతోఽయీ  
౧౫॥ సుభద్రాపూర్వజోవిష్ణు ర్భిష్మముక్తిప్రదాయకః, జగద్గుర  
ర్జగన్నాథో వేణునాద విశారదః, ౧౬॥ వృషభాసురవిధ్వంసీ బాణ  
సురకరాన్తకః, యుధిష్ఠిరవతిష్ఠాతా బర్హి బర్హావతంసకః, ౧౭॥ పా  
సారిధిరవ్యక్తో గీతామృత మహోదధిః, కాళీయఫణిమాణిక్య రఞ్జి

శ్రీపదామృజః, ౧౦౧ దామోఽని మజ్జభోక్తా దానవేంద్రవినాశకః,  
నారాయణవరంబ్రహ్మ పన్నగం న హనః, ౧౦౨ జలక్రీడా సమా  
నక్త గోపీవస్త్రావహారకః, పుణ్యశ్లోక స్తీర్థసాదోవేదవేద్యోదయానిధిః,  
౨౦౧ సర్వతీర్థాత్మక స్సర్వగ్రహ రూపీవరాత్పరః, ఏవం శ్రీకృష్ణ  
దేవస్య నామ్నామృష్టోత్తరంశతమ్, ౨౦౨ కృష్ణనామా మృతంనామ  
పరమావద్ద కారకమ్, అత్యుపద్రవోదోషఘ్నం పరమాయుష్య వర్ధ  
నమ్, శ్రీ కృష్ణాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

శ్రీ రామాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమ్.

శ్లో! శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజమప్రేమయం సీతాపతిం రఘు  
కులాన్వయరత్నదీపమ్, ఆజానుబాహుమరవిన్ద దళాయతాక్షం రామం  
నిశాచరవినాశకరం సమామి, వైదేహీ సహితం సురదుగ్ధమృతలే  
హైమే మహామణ్డపే మధ్యేపుష్పకమాసనే మణిమయే విరాసనే  
సుస్థితం, అగ్రేవాచయతి వ్రభజ్జననుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం  
వ్యాఖ్యాంతం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజేశ్యామలమ్.

శ్రీరామో రామభద్రశ్చ రామచంద్రశ్చ శాశ్వతః, రాజీవరో  
చనః శ్రీమాన్ రాజేంద్రోరఘుపుంజవః, ౧ జానకీవల్లభోజైత్రో  
జితామితోజనార్దనః, విశ్వామిత్రప్రియోదాన్తశ్చరణత్రాణతత్పరః,  
౨ వాలిప్రమథనోవాగ్మీ సత్యవాక్సత్త్వ విక్రమః, సత్యవ్రతో  
ప్రతాపరస్సదా హనుమదాశ్రితః, ౩ కాశలేయః ఖరధ్వంసీ విరాధ  
పథఃస్థితిః, విభీషణపరిత్రాతా హరణోద్ధృతః, ౪ సప్తతాలవ్రథే  
త్రాచ దశగ్రీవశిరోహరః, జామదగ్న్య మహాదర్పదశసస్త్రాకాన్తకః,  
౫ వేదాన్తసారో వేదాత్మా భవరోగస్య భేషజమ్, దూషణత్రిశిరో  
హస్తాతిమూర్తి స్త్రిగుణాత్మకః, ౬ త్రివిక్రమ స్తిలోకాత్మా పుణ్య  
చారత్రకీర్తనః, త్రిలోకరక్షకోధన్వీ దణ్డకారణ్యకర్తనః, ౭ అహల్యా  
శాపశమనః పితృభక్తోవరప్రదః, జితేంద్రియోజితకోధోజితామితో  
జగద్గురుః, ౮ ఋక్షవానరసంఘాతీ చిత్రకూటసమాశ్రయః, జయస్త  
త్రాణిరప మమిత్రాపుత్రసేవితః, ౯ సర్వదేవాదిదేవశ్చ మృత

వాసరజీవనః । మాయామారీచహస్తాచ మహాదేవోమహాభుజః॥ ౧౦॥  
 సర్వదేవస్తుత స్సామ్యో బ్రహ్మణ్యో మునిసంస్తుతః । మహాయోగీ  
 మహాదార స్సగ్గ్రీవేప్పితరాజ్యదః॥ ౧౧॥ సర్వపుణ్యాధికఫలః స్మృత  
 సర్వాఘనాశనః । ఆదిపురుషః పరమపురుషే మహాపూరుష ఏవచ॥  
 ౧౨॥ పుణ్యోదయోదయాసారః పురాణపురుషోత్తమః । స్మితవక్త్రో  
 మితాభాషీ పూర్వభాషీచరాఘవః॥ ౧౩॥ అనంతగుణగంభీరో ధీరో  
 దాతగుణోత్తమః మాయామానుషచారితో మహాదేవాదిపూజితః॥  
 ౧౪॥ సేతుకృజ్జితవారాశి సర్వతీర్థమయోహరిః । శ్యామాజ్జన్మసంధర  
 శ్శూరః పీతవాసోధనుర్ధరః॥ ౧౫॥ సర్వయజ్ఞాధిపాయజ్ఞా జరామరణ  
 వర్జితః । శివలింగప్రతిష్ఠాతా సర్వావగుణవర్జితః॥ ౧౬॥ పరమాత్మా  
 పరంబ్రహ్మ సచ్చిదానందవిగ్రహః । శరణ్యోతిఃపరంధామ పరాకాశః  
 పరాత్పరః॥ ౧౭॥ వరేశః పారగః పార స్సర్వదేవాత్మకః పరః॥

ఇతి రామాష్టోతర శతనామ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

శ్రీ శివాష్టోతర శతనామ స్తోత్రమ్.

శివో మహేశ్వర శ్శంభుః పినాకీ శశిశేఖరః । వామదేవో  
 విరూపాక్షః కవర్తి నీలలోహితః॥ 1॥ శంకర శ్శూలపాణిశ్చ ఖట్వాంగీ  
 విష్ణువల్లభః । శిపివిష్ణోఽచికానాథః శ్రీకంఠో భక్తవత్సలః॥ 2॥ భవ  
 శ్శర్వ స్త్రీలోకేశ శ్శితకంఠశ్శివాప్రియః । ఉగ్రఃకవర్తి కామారి రంధ  
 కాసురసూదనః॥ 3॥ గంగాధరో లలాటాక్షః కాలకాలః కృపానిధిః  
 భీమః పరశుహస్తశ్చ మృగపాణి ర్జటాధరః॥ 4॥ కైలాసవాసీ కవళీ  
 కంఠోఽస్తిపురాంతకః । వృషాంకో వృషభారూఢో భస్మద్ధూళి  
 విగ్రహః॥ 5॥ సామప్రియ స్సర్వరమయ స్త్రియామాతీశరసీశ్వరః  
 సర్వజ్ఞ పరమాత్మాచ సోమసూర్యాగ్నిలోచనః॥ 6॥ హవిర్యజ్ఞమయ  
 స్సోమః కంచనక్త్ర స్సదాశివః । విశ్వేశ్వరో వీరభద్రో గణనాథ  
 ప్రజాపతిః॥ 7॥ హిరణ్యరేతా దుర్ధ్వోగీరీశో గిరిశోఽనఘః । భుజం  
 భూవణో భర్తా గిరిధన్వా గిరిప్రియః॥ 8॥ కృత్తివాసాః పురారా  
 ర్భగవాన్ ప్రమథాధిపః । హృష్యంజయ స్సూక్ష్మతను ర్జగద్వా

జగద్గురుః 9|| నాస్తి నుకేళా భూమిః పరశ్చాదువిక్రమః | దుష్టా  
 చాతవతి స్థాని హిమశ్చుభోవ్యవగంబరః 10|| అష్టమూర్తిః తనే  
 కాత్మా సాత్త్విక శుభవిగ్రహః | తాత్పర్య భంజకశుకజః పాశ  
 విమోచకః 11|| మృదః పశుపతిశ్చైవ మహాదేవోఽవ్యయోహరిః |  
 భగవత్ప్రభి దవ్యక్తో దక్షాన్యర మోహకః 12|| భగవత్ప్రభిదవ్యక్త  
 స్సహస్రార్క స్సహస్రచాత్ | అపవద్ధశ్చైవాచుత ప్రారకః పరమేశ్వ  
 రః 13|| ఏనం శ్రీసాంబమూర్తేశ్వ నామ్నా మష్టాంతకథమ్ |

శ్రీ శివాష్టోతర శతనామ స్తోత్రం సమాప్తమ్.

అథ శ్రీమహాలక్ష్మ్యష్టకమ్.

ఇంద్రజిహ్వచ! నమస్తేస్తు మహామాయే శ్రీశ్రీ శ్రీ సుకపూతే |  
 శంఖచక్రగదాహస్తే మహాలక్ష్మీనమోస్తుతే 1|| నమస్తేగరువానాదే  
 కోలాసురభయంకరి | సర్వపాపహరేదేవి మహాలక్ష్మీ నమోస్తుతే |  
 2|| సర్వజ్ఞ సర్వవరదే సర్వదుష్టభయంకరి | సర్వమఖి పాశేదేవి  
 మహాలక్ష్మీనమోస్తుతే || 3|| సిద్ధిబుద్ధిప్రదేదేవి భక్తియుక్తచిదాయినీ |  
 మంత్రమూర్తేమహాదేవి మహాలక్ష్మీనమోస్తుతే | 4|| ఆకర్షణరహితే  
 దేవి ఆద్యశక్తే మహేశ్వరి | యోగజ్ఞే యోగసంభూతే మహాలక్ష్మీ  
 నమోస్తుతే || 5|| స్థూలసూక్ష్మమహాకాదేవి మహాశక్తేమహాలాదేవి  
 మహాపాపహరేదేవి మహాలక్ష్మీనమోస్తుతే | 6|| పద్మాంజలితేదేవి  
 పద్మేబ్రహ్మస్వరూపిణి | పరమేశ్వరగన్ధాత ర్మహాలక్ష్మీనమోస్తుతే |  
 7|| శ్రీకృష్ణాంబకభరేదేవి నానాలంకారభూషితే | జగత్ప్రభేజగన్ధా  
 త్మహాలక్ష్మీనమోస్తుతే || 8|| మహాలక్ష్మ్యష్టకస్తోత్రం యః పఠేత్కృత్తి  
 నూన్నరః | సర్వసిద్ధిమవాప్నోతి రాజ్యంప్రాప్నోతి సర్వదా || 9||  
 కాలం పఠేన్నీత్యం మహాపాప వినాశనం | ద్వికాలం యః పఠేన్నీత్యం  
 ధనభాగ్య సమన్వితః || 10|| త్రికాలం యః పఠేన్నీత్యం మహాశక్తి  
 వినాశనం | మహాలక్ష్మీర్భవేన్నీత్యం క్రసన్నాపరదాశుభా || 11||

శ్రీమహాలక్ష్మ్యష్టకం సంపూర్ణమ్.

శ్రీవిఘ్నేశ్వరాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

శ్లో॥ వినాయకోవిఘ్నరాజోగౌరీపుత్రోగణేశ్వరః॥ స్కందాగ్రజో  
 ౨వ్యయః పూత్రో దక్షో౨దక్షో ద్విజప్రియః॥౧॥ అగ్నిగర్భచ్ఛిదిం  
 ద్రశ్రీః॥ వ్రదోవాణీవ్రదో౨వ్యయః॥ సర్వసిద్ధిప్రద శ్వర్వతనయశ్వర్వకీ  
 ప్రియః॥ ౨॥ సర్వాత్మక స్పృష్టికర్తా దేవో౨నేకార్చిత శ్శివః॥ శుద్ధ  
 ఋద్ధిప్రియశ్శాంతో బ్రహ్మచారీ గజాననః॥౩॥ ద్వైమాత్రేయో  
 మునిస్తుత్యో భక్తవిఘ్నవినాశనః॥ ఏకదంత శ్చతుర్బాహు శ్చతుర  
 శ్చక్తిసంయుతః॥౪॥ లంబోదర శ్శూర్పకణ్ఠో హరిరబ్రహ్మవిదుత్తమః॥  
 కాలో గ్రహపతిః కామీ సోమసూర్యాగ్నిలోచనః॥౫॥ పాశాఙ్కుః  
 ధర శ్చండో గుణాతీతో నిరంజనః॥ అకల్మషస్సయంసిద్ధ సిద్ధార్చిః  
 వదాంబుజః॥౬॥ బీజపూరఫలానంతో వరదశ్శాశ్వతఃకృతీద్విజప్రియో  
 వీరభయో గదీచక్రీక్షుచాపధృత్॥౭॥ శ్రీదో౨ఉత్పలకర శ్రీపతి  
 మతిహస్తః॥ కులాద్రి భేరజటిలః కలికల్మషనాశనః॥౮॥ చంద  
 మాదామణిః కాంతః పావహరీ సమాహితః॥ ఆశ్రితశ్రీకరస్సామో  
 భక్తివాంఛితదాయకః॥౯॥ శాంతఃకైవల్యమఖిద స్సచ్ఛిదానందవిగ  
 హః॥ జ్ఞానీ దయాయుతోదాంతో బ్రహ్మదేవవిసర్జితః॥౧౦॥ ప్రమ  
 దైత్వభయద శ్రీక-తో విబుధేశ్వరః॥ రమార్చితో విధిర్నాగరా  
 యశోవవీరవాక్॥౧౧॥ సూలకంఠః స్వయంకర్తా సామఘోషప్రియ  
 జః॥ సూలతు-డో౨గ్రణీ ర్ద్ధిగో హగీశ సిద్ధిదాయకః॥౧౨  
 దూర్వాబిల్వప్రియో౨వ్యక్త మూర్తిరదృశ్యమూర్తిమాన్॥ శైలేం  
 తనుజోత్సంగ భేలనోత్సుకమానసః॥౧౩॥ స్వలావణ్యసుధాసారః  
 షష్ఠభవిగ్రహః॥ సమస్తజగదాధారో మాయీ మూషకవాహ  
 గః॥ హృష్టస్తుప్త హాసన్నాత్మా సర్వసిద్ధిప్రదాయకః॥ అష్టోత్తరశ  
 నైవం నామ్నాం విఘ్నేశ్వరం విభుమ్॥౧౪॥ తుష్టావశంకరః పుత్ర  
 త్రపురంహంతుముద్యతః॥ యఃపూజయేదనేనై వభక్త్యాసిద్ధివినాయ  
 గః॥ దూర్వాడలై ర్బిల్వపత్తైః పుష్పైర్వా చందనాత్మతే॥ స  
 న్కామానవాప్నోతి సర్వవిఘ్నైః హాముచ్యతే॥౧౫॥

శ్రీ విఘ్నేశ్వరాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం సంపూర్ణమ్.



శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమ్

శ్లో॥ శక్తిహస్తం విరూపాక్షం శిఖవాహద వదాననం । దారు  
ణం రిపురోగఘ్నం భావయే కుక్కుటధ్వజమ్ । ఇతి ధ్యానమ్ । ఓమ్  
స్కందోగుహా వ్షణ్ముఖశ్చ ఫాలనేత్రసుతః ప్రభుః । పింగళోకృత్రికా  
సూను శ్శిఖహా ద్విషద్యుజః ॥౧॥ ద్విషణ్ణేత్ర శ్శక్తిధరః । శిలాశ  
ప్రభంజనః । తారాకారనంజరీ రక్షోబలవివర్జనః ॥ ౨ ॥ మత్తః  
ప్రమత్త ఉన్మత్త స్ఫురస్సైన్య సురక్షకః । దేవసేనాపతిః ప్రాచ్యైః శ్శ  
పాశుర్భక్తవత్సలః ॥౩॥ ఉమాశత శ్శక్తిధరః । కుమారః క్రౌంచదా  
రణః । సేనాసీరస్త్విజన్మాచ విశాఖః శంకరాత్మజః ॥౪॥ విష్ణుస్వామీ  
గణస్వామీ సర్వస్వామీ సనాతనః । అనంతశక్తిరక్షోధ్వజః పార్శ్వతీ  
ప్రియనందనః ॥౫॥ గంగాశత శ్శ్రోత్రాత్ ఆహూతః పాదకాత్మజః  
జ్యంభ ద్రజ్యంభ ఉజ్యంభః కమలాననమస్తతః ॥౬॥ ఏకవర్ణో ద్విప  
ణశ్చ త్రివర్ణ సుమనోహరః । చతుర్వర్ణః పంచవర్ణః ప్రహరతిరహ  
ర్పతిః ॥౭॥ అగ్నిగర్భ శ్శమీగర్భో విశ్వరేతా సురారిహ । హరివర్ణ  
శ్శుభకరో వటుశ్చ వటువేషశ్శత ॥౮॥ వూషాగధ స్త్రిధానశ్చంద్ర  
వర్ణః కలాధరః । మాయాధరో మహామాయా కైవల్య శ్శంకరా  
త్మజః ॥౯॥ విశ్వయోనిరమేయాత్తా లెజోనిధి రనామయః । పరమేష్ఠీ  
వరబ్రహ్మ వేదగర్భో విరాట్పుత్రః ॥౧౦॥ పుష్కరవ్యాధత్రయ మహా  
సారస్వతావృతః । ఆశితాఖిలదాలాచ చోరఘ్నోరోగనాశకః ॥౧౧॥  
అనంతమూర్తిరానంద శ్శిఖాడికృతకేతనః । దండః పరమదండశ్చ  
మహాదంభో వృషాకపిః ॥౧౨॥ కారణోపాత్త దేహశ్చ కారణాతీత  
పగ్రహః । అనీశ్వరోఽమృత ప్రాణః ప్రాణాయామపరాయణః ॥౧౩॥  
విరుద్ధహంతా వీరఘ్నో రక్తశ్యామ గఢోఽపిద । శుబ్రహ్మణ్యో  
గుహః ప్రీతో బ్రహ్మణ్యో బ్రాహ్మణప్రియః । పంశవృద్ధికరో వేద  
వేద్యోఽక్షయఫలప్రదః ॥

(శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం సంపూర్ణమ్)

## సీతారామ కళ్యాణోత్సవ ప్రయోగః.

దేవాలయేవా, నదీతీరేవా, న్యగృహేవా, కార్యం - చైత్ర  
శుక నవమ్యాం ప్రాతఃకాలే - ప్రయోగంవత్సరే.

శ్లో! శుక్లాంబరధరం . . . సర్వభోగ్య మహాజనేభ్యో నమః ।  
ఆచమ్య ఏవంగుణ . . . శుభతిథౌ! లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామ  
కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణః । తదాదౌశుద్ధ్యర్థం . . . మహా  
జనై స్సహస్రస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యామినమః । ఆదానిర్వి  
ఘ్నేన కరిషమాన్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాం కరిష్యామినమః ।  
గణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనంకృత్వా ! ఏవంగుణ . . . శుభ  
తిథౌ! లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ  
కరిష్యే । అఖండదీపారాధనం కుర్యాత్ । శ్లో! కల్యాణాద్భుతగాత్రా  
య కామితార్థ ప్రదాయినే ! శ్రీమద్దేవకట నాథాయ శ్రీనివాసా  
య మంగళమ్ । ధర్మప్రజాసంపత్కర్తృం ప్రియముద్యహే । ఇతి సు  
కల్ప్య । పాణిగ్రహణాంగ తేన రక్షార్థం రక్షాబంధనం కరిష్యామి  
నమః । రక్షాబంధనపూజాంకృత్వా । శ్లో! ఆచూతపత్రం శుభకంక  
ణాదానినాకిరతౌ విధిలక్షకంకణమ్ । లక్ష్మీనృసింహస్థ కటాక్ష కం  
కణాకరోమిదంపత్యభివృద్ధికంకణమ్ । శ్లో! యేనబద్ధో బలీరాజా దాన  
వే ద్రోమహాబలః । తేనత్వాంపరిబధ్నామి రక్షమాలేవరంత్విమమ్ ।  
రక్షాబంధనముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు । ఏవంగుణ . . . తిథౌ!  
లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామకళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మకరిష్యే ।  
సువిద్య యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యామి । పూజాంకృత్వా । శ్లో! ఆయు  
స్సం సర్వకళ్యాణం సర్వసంపత్ప్రసంగమ్ । శుచిత్వమధికం భూయా  
ద్ధారణేన సదామమ । ఇత్సుక్తాయజ్ఞోపవీతధారణ ముహూర్తః స్సు  
ముహూర్తోఽస్తు । శ్లో! వేదకాస్త్రానిసంవన్నాన్ శ్రుతశీలగుణాన్వితా  
న్ । కార్యసంధానకుకలాన్ బ్రాహ్మణాన్ ప్రేషయేత్సమామ్ । మద  
ర్థంకన్యాం పృణీర్ష్యమితి బ్రాహ్మణాన్ ప్రేషయేత్ । మదర్థంకన్యాం  
పృణీర్ష్యమితి పృణీర్ష్యమే ఇతి విప్రైః కన్యావరణానికల్పా శ్లో! అస్మా

కమిందో) దాంపత్యం కరుణం క్రమకతేమహాః । భోక్తాహ్యుగ  
స్సాధ యధ్యం గత్వాయూయం మహాత్మనః । ఏవంగుణ ... శుభ  
తిథా । లోకసంరక్షణార్థం ... గారీకంకణపూజాం కరిష్యామి నమః ।  
శ్లో॥ గారీంసువర్ణవర్ణాభాం స్వణావదన్బనువాసిసిమ్ । పాశాంకుశ  
రాంభూతి ధరాంచశివపల్లభామ్ । గారీమావాహయామి ధావయామి  
పూజయామి॥ ఇత్యావాహ్యః॥ శ్లో॥ శిరశ్శ్లోత్రం తథానాసామోచ్చం  
జహ్వంతథైవచ । కంఠంకుక్షీంచ హృదయం కటిశాహూతథాం  
గుళీః । ఉరూజానూచపాదాంతం తత్రన్యాసంవినిర్దిశేత్ । ఇతిచాణ  
ప్రతిష్ఠాంకృత్వా । గారీకంకణదేవతా...నమః ధ్యానావాహనావాహ  
నాది షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య॥ శ్లో॥ అచూతకర్తం శుభకంకణం  
వాపినాకిరతూవిధి లక్ష్మ్యకంకణం । లక్ష్మీచ్చసింహస్య కణాక్షికంకణం  
కరోమిదంపత్యభివృద్ధి కంకణం । యేనబద్ధోపరిరాజా దానవేంద్రో  
మహాబలిః । తేనత్కాంవరిబధ్నామి రక్షమాతేనధూమిమాం । ఇతి  
కన్యాయాః వామకరే కంకణంబద్ధీయాత్ । రతూబంధనముహూ  
తా స్సముహూతోఽస్తు । అత్రపథూపరయో స్తోత్రేనామాని  
వదేత్ ॥ శ్లో॥ చతుస్సాగరపర్యంతం సదాదాత్మవరాస్వయా । పృ  
థ్వీతాం సర్వకల్యాణ భాజనావిహభూతలే । ఆచమ్య - ఏవంగుణ  
...శుభతిథా । ఆగతమిమంవరం మధుపర్కపూజాంకరిష్యే । తతః  
వరమభ్యర్చ్య । శ్రీలక్ష్మీనారాయణ స్వయావస్య వరస్య ఇదమాస  
సంకదామి । ఉభాభ్యామిదంతేపద్మందదామి । ఆదాపాదపక్షిహార  
సంకుర్యాత్ । దక్షిణపాదపూర్వకంగాహ్వాం ॥ శ్లో॥ నమోస్త్యసం  
తాయ...యుగధారిణేనమః । ఆచమ్య॥ వరఃఅదోభ్యేనమ ఇతి ఉప  
కాంజలిఃదృష్ట్వా భూమావిస్మయేత్ ॥ తతఃవరస్య చండనాది వస్త్రా  
భరణానిదద్యాత్ ॥ శ్లో॥ యువాంవస్త్రాణిరమ్యాణి ధరతాం యువ  
యోశ్శుభం । మిత్రపరుణసామాజా హృది కేతానిరంతరం॥ ఇతిమం  
త్రీముచ్చార్మ్య కన్యాదాత్మనామోక్త్యా వస్త్రాణిదద్యాత్ । వస్త్రాణి  
ధృత్వాచమ్య॥ దధిమధుపాతేనిధాయ॥ తతః మధుపర్కమభి మం  
త్ర్య॥ వరస్యదక్షిణహస్తేనిధాయ॥ సవిత్రేనమః ఇతిప్రతిగృహ్యమధు

వర్మో మధువర్మో మధువర్మః ॥ ఇతి త్రివిధాశ్రమః ॥ ఆచమ్య ॥  
 అవగాః ఇత్యుక్తే పరిగ్రహ్య ॥ రుద్రాణాంమాత్రేవసూనాందుహీ  
 తే అదిత్యస్యస్యనేగవేనః ॥ ఇతిగాంవిసృజేత్ ॥ అభావే తత్ప్ర  
 త్యామ్నాయం దర్శనాఫలంవా విసృజేత్ ॥ భూలార్థం తండులా  
 దర్శయిత్యాః దేవాదునః ఇతి తండులా విసృజేత్ ॥ ఆచమ్య...  
 ఏనంగుణ... శుభతిథౌ లోకసంరక్షణార్థం ... కన్యాచానసమయే  
 మహాసంకల్ప మంత్రోపకరణం కరిష్యామి ॥ మహాసంకల్ప ముచ్చార్ష ॥  
 కన్యాకవకసంవన్నాం కనకాభరణైర్ముతాం ॥ దాస్యామి విష్ణవేతు  
 జ్ఞం బ్రహ్మలోకజగీషయా ॥ కన్యేషుమాగ్రితోభూయాః కన్యమే  
 దేవపార్శ్వయోః ॥ కన్యమే సర్వభూయా స్వదానా న్మోక్షమాప్ను  
 యాత్ ॥ విశ్వాంధ ... ధర్మకామార్థ సిద్ధయే ॥ శ్లో ॥ కార్యపాపా  
 మ్మాం కన్యాం యథాశక్తి విభూషితాం ॥ వరాహవిష్ణవేతుభ్యం  
 దత్వాముక్తి సమాశ్రయే ॥ యానంతిసంతిరోమాణి కన్యాయాశ్చర  
 నూవరి ॥ తావదగ్ర సహస్రాణి సర్వలోకేషుహీయతే ॥ వహూపూ  
 గ్నకంపకవరంవదేత్ ॥ వరపూర్వకం ద్వితీయః ॥ యథా ॥ శ్లో ॥ చతు  
 స్సగరపర్యంతం సదాదాత్మవరాప్యయో ॥ వృద్ధ్యేతాం సర్వకళ్యాణ  
 భాజనావినాభూతరేః

శ్రీ సీతారామకళ్యాణ ప్రవరనిర్ణయః

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినో వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కా డిన్య  
 త్యాయావేయ ప్రవరాన్వితవిసిష్ఠగోత్రోద్భవాః ॥ త్రిభువానాదీశాయ  
 అభిలాంషకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ తత్త్వాదీతాయ సచ్చిదానంద  
 మూర్తియే సూర్యవంశ నాథాయ శ్రీమదత్మోకు వ శోభవస్య  
 రిషురుహారాజవర్మణోనప్రే అజమహారాజవర్మణః పాత్రాయ—  
 దశరథమహారాజవర్మణః పుత్రాయ ॥ శ్రీరామచంద్ర వర్మణ  
 సామోన్నావయణ స్వరూపవరాహః

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినః- అంగీరసాఽయాస్య గౌతమ  
 త్యాయావేయ ప్రవరాన్విత గౌతమగోత్రోద్భవాంచతుర్వక్రభువన  
 ధీశ్వరః అభిలాంషకోటి బ్రహ్మాండనాయకీం తత్త్వరూపిణీం- చంద

పంశప్రదీపికాం నిమిషం శోభ్యవస్య స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణోప  
స్త్రీం॥ హస్తరోమ మహారాజవర్మణః పాస్త్రీం॥ జనకమహారాజ  
వర్మణః పుత్రీం॥ శ్రీసీతానామ్నీం నాథులక్ష్మీ రూపిణీం కన్యామ్॥  
సర్వజనాః సమస్కారంకుర్యాత్॥

తుభ్యంప్రజా సంవత్సరం ప్రతిపాదయామి॥ కన్యాముకకాక్షత  
సువణపూర్వక ఫలానిదత్వా॥ సాలంకృత సహిరన్యోడక కన్యా  
దానం తుభ్యమహం సంప్రదజే॥ శ్లో॥ కన్యాయాం ప్రతిగృహ్యతు  
కన్యాయైచ దదామితే॥ కన్యాయాస్తానకోభాభ్యాం కన్యాయాం  
ప్రతిగృహ్యతామ్॥ శ్లో॥ దేవస్యప్రీతమేదానం గృహ్యమృత్యుమతు  
ష్టయే॥ బాహుభ్యాం పుష్పహస్తాభ్యాం పుణ్యకర్మప్రసూయతే॥ వరః  
ప్రతిగృహ్యతు॥ ఇత్యుక్త్వాభువంస్సృజేత్॥ శ్లో॥ మణుష్యేనైవ  
జాతా సాలితాశుభలక్షణాః॥ తుభ్యం అద్యమయాదేయం పుత్ర  
పౌత్రప్రవర్ధనీం॥ ఇతిదాతావదేత్॥ కన్యాదానసాధ్యునాన్యం క్షిణం  
తుభ్యమహం సంప్రదదే (సమయ)॥ అథ దశదానాని కుర్యాత్॥  
ధర్మేచ్ఛార్థేచ కామేచ ఇమాంవై వరిపాలయ ఇతి కమలాకరాక్షేః॥  
నాతిచరితవ్యా ఇతిదాతా॥ నాతిచరామితివరోక్షేః॥ తతఃకృతకా  
మిలిత్వా॥ చూర్ణికాంచోక్త్వా మమమహాత్మంకారయేత్॥ వ.వత్సో  
శ్చిరసినిధాయ॥ లగ్నాష్టకాన్యదేత్॥ అయంమమహాత్మస్సమమహా  
తోకఽస్తు॥ అత్రకళ్యాణమంటపస్థితాన్యదేత్॥ బ్రాహ్మణాన్యదేత్॥ జ.భు  
జనాః సమస్కారంకుర్యాత్॥ చూరకర్మమారామ యగచ్చిచ్ఛా  
భిషేకచే కన్యానుగళకుద్ధర్మం కన్యావిషేషనఃకుర్యాత్॥ శ్రీకా  
క్యాంచగమా...తతఃగర్భంధయే॥ కన్యాయాః నూతనవస్త్రభార  
ణం॥ శ్లో॥ సుకుంగలీరీమాంసచ్ఛాః వధూంచక్రత సయంతాః॥ సాధా  
గర్భసుష్మైకత్యాథ వధూం సంప్రీతాఃకుర్వీమామ్॥ ఇతి ఉచ్ఛాస్త్య  
త్రైదాశ్చ నామఃవదేత్॥ ఏవంగుణ...శుభ్రతిథౌ లోకసంరక్షణార్థం  
...చూంగల్యప్రజాంకరిష్యే॥ షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య॥ శ్లో॥ మాం  
గల్యతఃకురాసేన లోకరక్షణహేతునా॥ కంకేష్ణామి సుభగే  
పూణాన్వైశ్వర్యదక్షిణీ॥ శ్లో॥ కనక కమలనిరచితాగంధ పుష్పాణి

